

آشنایی با کشورهای جهان

سوئد

محمود رضا برازش

آشنایی با کشورهای جهان

سوئد

محمود رضا برازش

زمستان ۱۳۸۹

برازش، محمود رضا، ۱۳۴۱

سوند / گردآوری و تنظیم محمودرضا برازش - مشهد انتشارات آفتاب هشتم، ۱۳۸۹

۲۰۴ص: نقشه (رنگی)

شابک جلد شومیز: ۹۷۸-۹۶۴-۲۸۳۹-۴۷-۶ ISBN 978-964-2839-47-6

شابک جلد سخت: ۹۷۸-۹۶۴-۲۸۳۹-۴۸-۳ ISBN 978-964-2839-48-3

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا (فهرست نویسی پیش از انتشار).

۱. سوند الف. محمود رضا برازش، ۱۳۴۱. ب انتشارات آفتاب هشتم. ج. عنوان

۹۴۸/۵

DL۶۰۹/پ۴س۹ ۱۳۸۹

۲۱۶۷۵۵۷

کتابخانه ملی ایران

آشنایی با کشورهای جهان

سوند

محمودرضا برازش

بخش پژوهش و تحقیق مؤسسه فرهنگی آفتاب هشتم توس

با همکاری: مریم نمازیان - رویا محمدنیا

ویراستار: رویا یداللهی

صفحه آرا: حبیبه هاشم زاده

چاپ اول: ۱۳۸۹

۵۰۰۰ نسخه رقی

چاپ: دقت ۳۱۲۵۰۵۲

شابک جلد شومیز: ۹۷۸-۹۶۴-۲۸۳۹-۴۷-۶

شابک جلد سخت: ۹۷۸-۹۶۴-۲۸۳۹-۴۸-۳

قیمت جلد شومیز: ۷۰۰۰۰ ریال

قیمت جلد سخت: ۸۰۰۰۰ ریال

حق چاپ محفوظ است

انتشارات آفتاب هشتم، مشهد - صندوق پستی ۱۸۸۶-۹۱۳۷۵

تلفن دفتر: ۰۵۱۱-۸۴۲۸۱۳۲ - فروشگاه: ۰۵۱۱-۲۲۲۴۷۱۹

فهرست

۶	پیشگفتار
۸	مقدمه
۱۰	جغرافیای طبیعی
۱۰	موقعیت جغرافیایی
۱۴	آب و هوا
۱۷	کوه‌ها
۱۸	رودها، دریاچه‌ها و آبراه‌ها
۲۰	جزایر
۲۱	پوشش گیاهی
۲۲	حیوانات
۲۳	جغرافیای انسانی
۲۳	جمعیت
۲۳	تراکم جمعیت
۲۶	مهاجران
۲۷	زاد
۲۸	زبان
۲۹	مذهب
۳۱	پرچم
۳۲	فرهنگ و آداب و رسوم
۳۳	تعطیلات
۳۴	جشن‌ها
۳۶	خوراک
۳۷	پوشاک
۳۸	هنر
۳۹	معماری

۴۰	موسیقی
۴۰	سینما و تئاتر
۴۱	ادبیات
۴۳	آموزش و پرورش
۴۴	آموزش عالی در سوئد
۴۶	زنان در جامعه سوئد
۴۷	ورزش
۵۳	جغرافیای اقتصادی
۵۳	زیربنای اقتصادی
۵۴	واحد پول
۵۵	منابع طبیعی - معدنی
۵۵	واردات و صادرات
۵۶	صنایع و شرکت های مهم
۶۳	صنایع شیمیایی
۶۴	انرژی
۶۵	حمل و نقل
۶۷	صنعت جهانگردی
۶۸	کشاورزی
۶۹	جنگل داری
۷۰	پرورش ماهی
۷۲	تاریخچه
۷۴	تاریخ مالزی در قرن بیستم
۷۶	سیاست و حکومت
۷۶	سیر تحول حکومت در سوئد
۷۸	رویدادهای مهم تاریخ سوئد

۸۰	قوه‌ی مفتنه
۸۰	قوه‌ی مجریه
۸۱	قوه‌ی قضائیه
۸۲	احزاب مهم کشور
۸۳	سیاست‌های داخلی و خارجی
۸۵	عضویت در سازمان‌های بین‌المللی
۸۶	روابط با ایران
۸۶	روابط دو کشور، قبل از پیروزی انقلاب اسلامی
۸۷	روابط دو کشور پس از پیروزی انقلاب اسلامی
۸۹	روابط فرهنگی
۹۱	مکان‌ها و مناطق دیدنی
۹۱	استکهلم
۱۲۶	گوتبورگ
۱۴۲	مالمو
۱۵۱	اوپسالا
۱۵۷	لینکوپینگ
۱۶۱	واسترس
۱۶۶	اریرو
۱۷۱	نورکوپینگ
۱۷۶	کتابخانه‌های سوند
۱۷۷	جایزه‌ی نوبل
۱۷۷	فهرست میراث فرهنگی یونسکو
۱۸۲	مشاهیر
۱۹۱	دانشمندان سوئدی برنده جایزه نوبل
۱۹۳	کلمات متداول و جملات کاربردی

پیشگفتار

انسان از همان آغاز خلقت نیازمند آن بوده که محیط اطراف خود را بشناسد. یافتن غذا، مصون ماندن از گزند حیوانات و مقابله با سرما و گرما و دیگر موارد مشابه، از نیازهای اولیه‌ای است که انسان با آن مواجه بوده است. در ابتدا، جوامع به صورت قبیله‌ای و کوچ‌نشین بودند. آنها در ایام مختلف سال در مکان‌های خاص توقف می‌کردند و پس از مدتی به راه خود ادامه می‌دادند. در این بین، مسیر راه و مکان‌های توقف را بررسی و بهترین را انتخاب می‌کردند. با ایجاد روستاها و شهرها، به مرور انسان‌ها در یک نقطه ساکن شدند.

در طول تاریخ گروهی از ساکنان شهرها و روستاها به دلایل مختلف به سفر پرداختند. برخی از آنان حاصل تجربیات و یافته‌های خود را از این سفرها ثبت کردند. بعضی از این نوشته‌ها در قالب سفرنامه و شکل‌های مختلف نوشتاری اکنون در دسترس است. با پیشرفت روزافزون علم و توسعه ناوگان حمل و نقل، هر روزه بر تعداد سفرها و مسافران افزوده می‌شود. از طرف دیگر، ارتباط بین افراد در شهرها و کشورها به طرق مختلف تسهیل شده، به طوری که امروزه اصطلاح «دهکده جهانی» شکلی ملموس و معنایی عام یافته‌است. سهولت تردد بین کشورها به حدی است که وقتی افراد حاضر در خیابان‌ها یا حتی متروی شهرهای معروف جهان را بررسی کنیم، درمی‌یابیم که از نژادها، رنگ‌ها و سرزمین‌های مختلفی‌اند که برای گردش، تجارت، بازدید از دوستان و اقوام، زندگی و... به رفت و آمد می‌پردازند.

به مرور، موارد مرتبط با «گردشگری» به یکی از صنایع مهم و پیشرفته دنیا تبدیل شده‌است. بدون شک، تردد میلیون‌ها مسافر در طی سال، تأثیر زیادی بر اقتصاد شهرها و کشورها دارد. افرادی هم که برای مقاصد خاص غیر از گردشگری مسافرت می‌کنند، از امکانات و نقاط دیدنی کشورهای مختلف بازدید می‌کنند. بدیهی است، افراد تمایل دارند از سفر خود حداکثر بهره را ببرند؛ و بنابراین ضرورت دارد اطلاعاتی کافی از محل مورد بازدید داشته‌باشند. در همین راستا، سازمان‌ها و شرکت‌های مختلفی ایجاد شده و به فعالیت در عرصه‌های مختلف می‌پردازند. تهیه و انتشار کتاب‌های راهنما برای شهرها و کشورهای مختلف به زبان‌های گوناگون از جمله فعالیت‌های متداولی است که توسط ناشران علاقه‌مند و سازمان‌های مربوط انجام می‌شود.

تعداد و تنوع این نوع کتاب‌ها با توجه به علاقه‌ی افراد به کسب این نوع اطلاعات و افزایش تعداد مسافران، هر روزه افزایش می‌یابد و این امر در

بررسی و بازدید از نمایشگاه‌های کتاب و یا با مراجعه به اطلاعات کتاب‌های منتشرشده، معلوم می‌شود. سالانه، هزاران نفر فارسی‌زبان از ایران و دیگر کشورها به نقاط مختلف دنیا سفر می‌کنند و کمتر کتابی برای راهنمایی ایشان منتشر شده‌است، که اطلاعات کشورهای مقصد را در اختیار ایشان قرار دهد. شاید بهترین مرجع در این باره، کتاب‌های سبز وزارت امور خارجه باشد؛ ولی کتاب‌های فوق کاملاً تخصصی بوده و فاقد اطلاعات و جاذبه‌های عمومی می‌باشند. با توجه به این نیاز و خلأهای موجود، مدتی است تلاش شده‌است، اطلاعات مناسبی برای این امر، از منابع مختلف تهیه گردد تا کمکی برای علاقه‌مندان و راهنمایی برای مسافران باشد. بدیهی است، جمع‌آوری و تنظیم این اطلاعات، کاری گروهی است. سفارتخانه‌ها و نمایندگی‌های برخی کشورهای مربوط نیز برای تهیه منابع و تنظیم اطلاعات کمک‌هایی کرده‌اند که لازم است از ایشان تشکر و قدردانی نمایم. بی‌شک، این مجموعه خالی از اشکال نیست. امیدواریم با راهنمایی‌های خوانندگان محترم، از کاستی‌های آن بکاهیم.

محمودرضا برازش

زمستان ۱۳۸۹

مشهد مقدس

مقدمه

کشور پادشاهی سوئد با مساحت ۴۴۹۹۶۴ کیلومتر مربع و جمعیت ۹۳۵۴۴۶۲ نفر در شمال اروپا واقع شده است. این کشور از نظر وسعت، پنجاه و پنجمین کشور جهان و سومین کشور بزرگ اتحادیه ی اروپا بعد از فرانسه و اسپانیا است. آب و هوای سوئد بسیار سرد است، بطوری که در قسمت های شمالی آن چندماه از سال سطح رودخانه ها و حتی خلیج بوئینیا منجمد می شود. طول روزها در تابستان و زمستان این کشور به دلیل واقع شدن در عرض جغرافیایی بالا، اختلاف فاحشی دارد بطوری که طول روز در استکهلم در اوایل تابستان بیش از ۱۸ ساعت و در اواخر پاییز در حدود ۶ ساعت است.

این کشور از تاریخی طولانی برخوردار بوده و در قرن شانزدهم به عنوان یکی از قدرت های بزرگ اروپا، سرزمین های وسیعی را در اختیار داشته است. در طی دو قرن اخیر نیز سوئد دارای ثبات سیاسی و اجتماعی مطلوبی بوده و در هیچ جنگی از جمله دو جنگ جهانی اول و دوم وارد نشده است.

صنایع پیشرفته و متنوع سوئد در جهان دارای شهرت و محبوبیت فراوانی می باشند. سوئد از نظر علمی و فرهنگی جایگاه ویژه ای در جهان داشته و دانشگاه های آن از سطح علمی بالایی برخوردار است. مهمترین جایزه علمی و فرهنگی جهان - جایزه نوبل - نیز در این کشور به برندگان اهدا می شود؛ از این رو بسیاری از مردم جهان از جمله ایران، این کشور را برای ادامه تحصیل، اقامت، سرمایه گذاری و مهاجرت انتخاب می کنند و گروه قابل ملاحظه ای از مهاجران آن را ایرانیان تشکیل می دهند. روابط ایران و سوئد از تاریخی نسبتاً طولانی برخوردار است، بطوری که سازماندهی نظمی به سبک نوین در تهران و دیگر شهرستان های ایران را در زمان قاجار، مستشاران سوئدی بر عهده داشتند.

امیدواریم روابط دو کشور در سطوح مختلف همواره منطقی و با احترام متقابل دنبال شده و باعث رشد و توسعه دو کشور و بهره مندی این دو ملت گردد.

محمودرضا برازش

زمستان ۱۳۸۹

مشهد مقدس

سوئد (Sweden)

نام رسمی: پادشاهی سوئد (Kingdom of Sweden)

نام محلی: کانو گریکت اسوریه (Konungariket Sverige) (Swedish)

پایتخت: استکهلم (Stockholm)

نوع حکومت: پادشاهی مشروطه

رئیس حکومت: پادشاه یا ملکه

رئیس دولت: نخست وزیر

زبان: سوئدی (Swedish)

جغرافیای طبیعی

موقعیت جغرافیایی

کشور سوئد در نیم کره‌ی شمالی، شمال اروپا، بین مدار ۵۵ درجه و پانزده دقیقه تا ۶۹ درجه‌ی عرض شمالی و یازده تا ۲۴ درجه‌ی طول شرقی واقع شده و نواحی شرقی شبه جزیره‌ی اسکاندیناوی را در بر گرفته است. کل مساحت سوئد، ۴۴۹۹۶۴ کیلومتر مربع است. از نظر وسعت، سوئد، پنجاه و پنجمین کشور جهان و سومین کشور بزرگ اتحادیه‌ی اروپا بعد از فرانسه و اسپانیاست. ایران با مساحت ۱۶۴۸۱۹۵ کیلومتر مربع، تقریباً ۳/۷ برابر سوئد است.

طول مرزهای خشکی سوئد، ۲,۳۳۳ کیلومتر و طول ساحل دریایی آن، تقریباً ۳,۲۱۸ کیلومتر است. ۳۹,۰۰۰ کیلومترمربع از سطح این کشور را آب فراگرفته است. بیشتر خط ساحلی سوئد، سنگی است؛ ولی در جنوب، بعضی سواحل شنی نیز دیده می‌شود.

دورترین مسافت از شمال تا جنوب سوئد، تقریباً ۱,۵۷۴ و شرق تا غرب آن، ۴۹۹ کیلومتر است. حدود پانزده درصد این سرزمین در ناحیه‌ی بالاتر از مدار شمالگان (Arctic Circle) واقع شده.

این کشور، از غرب و شمال به نروژ (Norway) (۱,۱۶۹ کیلومتر)، از شمال شرق به فنلاند (Finland) (۶۱۴ کیلومتر)، از شرق به دریای بالتیک (Baltic) و شمال شرقی خلیج بوئنیا (Bothnia) و از جنوب و جنوب غربی به آبراه‌های اسکاژراک (Skagerrak)، کاته گات (Kattegat) و پل آره‌ساند (Oresund)

- که سوئد را به دانمارک مربوط می کند - متصل است.

جزایر گوتلند (Gotland) و اولند (Oland) دریای بالتیک نیز بخشی از سوئد به حساب می آیند. در کنار خط ساحلی دریای بالتیک، تعداد زیادی جزیره ی کوچک سنگی وجود دارد که متعلق به سوئد هستند و این کشور را از دریا های آزاد جدا می سازند. بعد از عصر یخبندان، یخچال های طبیعی بسیار، این سرزمین را احاطه کرده و دره های عمیق زیادی در آن بوجود آمده است. حدود صد هزار دریاچه ی کوچک و بزرگ در این کشور وجود دارد که یک بیستم کل مساحت سوئد را دربرمی گیرند. جنگل ها، دریاچه های کوچک و رودخانه ها حدود

دو سوم سوئد را در نواحی شمالی، به خود اختصاص داده اند. نواحی شمالی و بالای مدار شمالگان، بیشتر اوقات سال، یخبندان و خالی از سکنه است. اکثر مردم سوئد در زمین های پست جنوبی زندگی می کنند که شامل یک سوم مساحت سوئد است و صنایع و زمین های کشاورزی کشور نیز در این ناحیه متمرکز شده است. این کشور از نظر طبیعی به پنج ناحیه تقسیم می شود:

۱- منطقه ی شمالی، نورلند (Norrland)

کوهستان های شمالی که حدود شصت درصد سوئد را دربر گرفته اند. تقریباً دو سوم مساحت سوئد است و یک ششم از جمعیت آن را در بر دارد. در شمال دور، مجاور مدار شمالگان، منطقه ای به نام سامی لند (Saami Land) وجود دارد که مردم سامی - گروهی از مردم که در ناحیه ی شمالی نروژ، سوئد، فنلاند و غرب روسیه زندگی می کنند - در آنجا سکونت دارند. این سرزمین وسیع، بی درخت، خشک و لم یزرع است و مناطق کوهستانی وسیعی در آن وجود دارد. بلندترین قله ی سوئد، کبنه کایزه (Kebnekaise) نیز در این منطقه است. در این منطقه، دریاچه های باریک، رودخانه های خروشان و

رشته کوه‌های سنگی مربوط به عصر یخبندان به نام مورینز (Moraines)، به چشم می‌خورد. در جنوب آن، ناحیه‌ی صنعتی و زمین‌های مزروعی با خاک مناسب، واقعند. مهم‌ترین ذخایر آهن سوئد در نورلند است و معادن غنی و منابع مهمی نیز برای صنعت الوار و چوب در این منطقه وجود دارد.

۲- منطقه‌ی مرکزی، سویلند (Svealand)

زمین‌های پست مرکزی سوئد است که در جنوب مرکز سوئد قرار دارد. این منطقه، از شمال به نورلند و از جنوب با جنگل‌هایی به گوتلند مرتبط است. سویلند، پنج ناحیه و شش ایالت دارد. دریاچه‌های وسیعی در این منطقه وجود دارد. اکثر جنگل‌های سویلند، به خصوص در نواحی اطراف دو شهر اوپسالا و استکهلم، به خاطر گسترش شهرها و رشد صنایع و کشاورزی، از بین رفته‌اند.

۳- منطقه‌ی اسمالند (Smaland)

زمین‌های نسبتاً مرتفع جنوب؛

۴- جلگه‌ی کوچک و حاصل خیز اسکین (Skane) یا اسکانیا (Scania)

واقع در منتهی الیه جنوب سوئد.

۵- گوتلند (Gotland)

در جنوب سوئد است و با جنگل‌های انبوهی، از جمله کولماردن (Kolmarden)، تی‌وِدِن (Tiveden) و تیلوسکاگ (Tyloskog)، از سویلند جدا می‌شود. وسعت این منطقه، حدود ۸۷,۷۱۲ کیلومتر مربع است و در آن، باتلاق، یخ‌رُفت و سواحل شنی به چشم می‌خورد. این منطقه در اواخر قرون وسطی بخشی از سوئد شد. در گوتلند، زمین‌های کشاورزی زیادی وجود دارد.

مجموع دو منطقه‌ی اسمالند و اسکین، به گوتالند مشهور است؛ بنابراین سوئد را از لحاظ طبیعی، به سه منطقه‌ی شمالی (نورلند)، مرکزی (سویلند) و جنوبی (گوتالند) نیز می‌توان تقسیم کرد.

فصل یخبندان در منطقه‌ی شمالی نورلند، هشت ماه، در اسمالند، سه ماه، و در اسکین، یک ماه است. در فصل زمستان، سواحل شمال شرقی به تکه یخ بزرگی تبدیل می‌شود و شمال دریای بالتیک، معمولاً از بهمن تا اردیبهشت، غیر قابل کشتی‌رانی است. در مناطق شمالی، واقع در بالای مدار قطبی، از

بیست و ششم ماه می (پنجم خرداد) تا هجدهم جولای (بیست و هفتم تیر)، خورشید در آسمان غروب نمی کند. در ۲۱ ژوئن (۳۱ خرداد) در هاپاراند (Haparandá) واقع در انتهای خلیج بوتنیا، طول روز، ۲۳ ساعت و در اسکین در منتهی الیه جنوب، هفده ساعت است. زمستان در هاپاراند، طولانی و طول روز در شب یلدا چند دقیقه بیشتر نیست. بسیاری از زمین های پست مرکزی - که پایین تر از سطح دریا واقعند - بر اثر ذوب یخچال های طبیعی، دریاچه های متعدد و دشت های حاصل خیزی دارند. برآمدگی های شنی که از عصر یخبندان باقی مانده، از خصوصیات بارز این ناحیه است. در نواحی اسمالند، زمین، سنگلاخ است و کشاورزی را با مشکل مواجه ساخته است. دشت های حاصل خیز اسکین در جنوب، پرجمعیت ترین منطقه ی کشاورزی محسوب می شود. سواحل سوئد، از جمله اطراف استکهلم و گوتنبورگ، بیشتر، از نوع صخره ای، و در جنوب، شنی است. در جزیره ی گوتالند، صخره های آهکی نیز وجود دارد.

مرتفع ترین نقطه ی سوئد، کوه کبنه کایزه است با ارتفاع ۲,۱۱۱ متر در شمال کشور و پست ترین نقطه، در جنوب آن، در شهر کریستیانستاد (Kristianstad)، ۲/۴۱ متر، پایین تر از سطح دریاست.

■ آب و هوا ■

سوئد به سرزمین خورشید نیمه شب (Midnight Sun) معروف است؛ چون در شمال کشور در ایام تابستان، خورشید هرگز غروب نمی کند و در ماه های زمستانی، هرگز در خط افق بالا نمی آید. شب ها در این کشور، بسیار طولانی و روزها کوتاه است.

آب و هوای این کشور، دو نوع است:

الف- آب و هوای سرد و خشک و پر برف در شمال؛

ب- آب و هوای نسبتاً سرد و مرطوب در جنوب.

زمستان های سوئد، به خصوص در شمال - که روزها کوتاه تر است - همراه با یخبندان های طولانی و بارش سنگین برف است؛ اما تابستان های آن معتدل و مطبوع است.

اگرچه یک هفتم سرزمین سوئد در شمال و بالای مدار شمالگان واقع شده و استکهلم نیز در عرض جغرافیایی مشابه ناحیه‌ی لابرادور (Labrador) کانادا واقع است؛ ولی آب و هوای سوئد، از اکثر کشورهای مشابه، معتدل‌تر است. این آب و هوای معتدل، ناشی از تأثیر بادهای گرمی است که از جریان آب گرم گلف استریم (Gulf Stream) از اقیانوس اطلس شمالی به سمت این کشور می‌وزد. در زمستان، توده‌های هوای سرد از شرق، جایگزین این بادهای می‌شود. گلف استریم، جریان قوی و گرمی است که منشأ آن، خلیج مکزیک است و از تنگه‌ی فلوریدا (Florida) و ساحل شرقی ایالات متحده‌ی آمریکا می‌گذرد. این جریان بر آب و هوای ساحل شرقی آمریکای شمالی از فلوریدا تا سرزمین جدید (نیوفاندلند) (Newfoundland) و ساحل غربی اروپا تأثیر می‌گذارد.

آب و هوای سوئد شمالی، نسبت به جنوب آن، تا حد زیادی سردتر و در زمستان، غیرقابل تحمل است؛ چون به قطب نزدیک‌تر است و کوه‌ها نیز مانع تأثیر آب و هوای دریایی می‌شوند.

فوریه (بهمن) در این کشور سردترین ماه است و میانگین دمای آن، تقریباً در سراسر سوئد، زیر صفر درجه است. میانگین دما در این ماه در استکهلم، یک تا پنج درجه‌ی سانتی‌گراد زیر صفر، در گوتنبورگ (Göteborg)، یک تا ۴- درجه‌ی سانتی‌گراد و در پیتا (Pitea) در شمال سوئد، شش تا چهارده درجه‌ی سانتی‌گراد زیر صفر است. گرمترین ماه، جولای (تیر) است و میانگین دمای این ماه در شهرهای مختلف به شرح زیر است: استکهلم، سیزده تا ۲۲ درجه، گوتنبورگ، سیزده تا ۲۱ درجه و پیتا، دوازده تا ۲۱ درجه‌ی سانتی‌گراد.

در تابستان طول روز افزایش می‌یابد. در شمال مدار شمالگان، حدود دو ماه به‌طور مداوم، روز است و در زمستان نیز حدود دو ماه تاریکی مداوم است؛ یعنی در شب‌های تابستان، هوا کاملاً تیره نمی‌شود؛ بلکه آسمان، آبی تیره می‌شود و روز که می‌رسد، مجدداً خورشید طلوع می‌کند. در زمستان نیز روز کاملاً روشن نمی‌شود. در نواحی جنوبی، حدود صد روز در سال، و در نواحی شمالی، دویست روز، سطح دریاچه‌ها پوشیده از یخ است. خلیج بوتنیا معمولاً در اواخر آبان (نوامبر)، شروع به یخ زدن می‌کند و یخ‌بندان آن تا خرداد (ژوئن) ادامه دارد. در مناطق ساحلی سوئد، مه زیاد دیده می‌شود.

میزان بارندگی در سراسر سوئد، به جز نواحی مرتفع کوهستانی، نسبتاً پایین است. متوسط بارندگی سالانه در استکهلم، ۵۴۰ میلی‌متر و در گوتنبورگ، ۷۹۰ میلی‌متر است. بارندگی در جنوب‌غربی و کوه‌های مرزی سوئد-نروژ، بیشتر است. بارندگی‌ها در اواخر تابستان اتفاق می‌افتد. در مرکز و شمال سوئد، معمولاً بارش سنگین برف دیده می‌شود.

جدول میانگین دما بر حسب درجه‌ی سانتی‌گراد

اکتبر (مهر)	ژوئیه (تیر)	آوریل (فروردین)	ژانویه (دی)	ماه شهرهای مهم
۶	۱۷	۳	-۳	استکهلم (Stockholm)
۹/۵	۱۷	۶	-۰/۵	مالمو (Malmo)
۸/۵	۱۷/۵	۶	-۱	گوتنبورگ (Goteborg)
۵	۱۶	۳	-۴	اوپسالا (Uppsala)

در سوئد، بهترین زمان برای استفاده از هوای آفتابی، تابستان است؛ یعنی از اواخر ژوئن (تیر) تا اواسط آگوست (مرداد)؛ البته آب و هوای نسبتاً گرم از اواخر می (اردیبهشت) حاکم می‌شود. در این موقع سال، هتل‌ها بسیار شلوغند. سفر در فصل سرما و زمستان نیز ویژگی‌های خاص خود را دارد و فرصت خوبی برای اسکی و سورتمه سواری است.

کوه‌ها

کینه کایزه

این سرزمین از نظر ناهمواری‌ها به دو قسمت کوهستانی در شمال (دو سوم سوئد) و جلگه‌ای در جنوب (یک سوم سوئد) تقسیم می‌شود. ناحیه‌ی کوهستانی آن - که دنباله‌ی رشته‌کوه‌های اسکاندیناوی (در خاک نروژ) است - ارتفاع زیادی ندارد و بلندترین قله‌ی آن، کینه کایزه، ۲,۱۱۱ متر ارتفاع دارد. از این کوه‌ها، رودخانه‌های متعددی جاری می‌شود. این رودها در نواحی جلگه‌ای جنوب، دریاچه‌های زیبایی به وجود می‌آورند. ارتفاع کوه‌ها و تپه‌ها از جنوب شرقی و شرق، به سمت خلیج بوتنیا و دریای بالتیک به تدریج کاهش می‌یابد. به جز بعضی از قله‌های مرتفع، کوه‌ها پوشیده از یخچال‌های طبیعیند که حدود هشت هزار سال پیش به وجود آمده‌اند. حرکت یخچال‌های طبیعی، باعث رسوب و ته‌نشین شدن یخ‌رفت‌ها می‌شود.

جدول مرتفع ترین کوه‌های سوئد

نام	نام لاتین	ارتفاع (متر)	مکان
کبنه کایزه	Kebnekaise	۲۱۱۱	لابلند
سارک چاکا	Sarektjakka	۲۰۸۹	سارک
کاسکاساتیاکا	Kaskasatjakka	۲۰۷۶	شمال کبنه کایزه
کاسکا سپاکت	Kaskaspakte	۲۰۴۳	نزدیک کاسکاساتیاکا
آکا	Akka	۲۰۱۵	لابلند
پارت تیاکا	Partetjakka	۲۰۰۵	سارک

رودها، دریاچه‌ها و آبراه‌ها

سوئد، حدود صد هزار دریاچه و تعداد زیادی رود خروشان دارد. اکثر رودخانه‌های مهم سوئد در ناحیه‌ی نورلند در شمال سوئد در مسیر جنوب شرقی به سمت خلیج بوتنیا و دریای بالتیک جریان دارند. رودخانه‌هایی، که به دریاچه‌های باریک و طویل متصل می‌شوند، منبع ارزشمند نیروی آبی محسوب می‌شوند. از این رودها در جابه‌جایی الوار (در جنگل داری) نیز استفاده می‌شود.

در جنوب سوئد، دریاچه‌ی مرکزی وانرن (Vanern) واقع شده با حدود ۵,۵۸۴ کیلومتر مربع وسعت، ۴۴ متر ارتفاع از سطح دریا و عمق متوسط ۲۷ متر. حداکثر عمق آن، ۱۰۶ متر است در ناحیه‌ی گوتلند. وانرن، بزرگ‌ترین دریاچه‌ی سوئد و سومین دریاچه‌ی بزرگ اروپاست. این دریاچه بعد از آخرین دوره‌ی عصریخ‌بندان، یعنی حدود ده هزار سال قبل از میلاد ایجاد شده‌است. ماهی‌های متنوعی، از جمله ونداک (Vendace) و اسملت (Smelt) در این دریاچه زندگی می‌کنند. پرستوی دریایی و مرغ نوروزی (کاکائی)، فراوان‌ترین پرندگان این دریاچه‌اند.

دریاچه‌ی مرکزی وانرن

آبراه کانال گوتا

مالارن

دریاچه‌ی واترن (Vattern) با ۱,۹۱۰ کیلومتر مربع وسعت، دومین دریاچه‌ی وسیع سوئد و در جنوب شرقی دریاچه‌ی واترن قرار دارد. دریاچه‌ی واترن به دریای بالتیک متصل و شکل آن شبیه انگشت دست انسان است. میانگین عمق آن، چهل متر و عمق عمیق‌ترین نقطه‌ی آن در جنوب جزیره‌ی ویزینگزو (Visingsö) ۱۲۸ متر است. اکثر شهرهای اطراف این دریاچه آب مصرفی خود را از آن تأمین می‌کنند.

دریاچه‌های واترن و واترن، به همراه چندین دریاچه‌ی کوچک‌تر و رودخانه، آبراه کانال گوتا (Gota) را تشکیل می‌دهند که مسیر آبی داخلی سوئد می‌باشد. این

کانال در اوایل قرن نوزدهم ساخته شده و طول آن حدود ۳۸۶ کیلومتر است. گوتا یک مسیر حمل و نقل تماشایی و عالی، بین دریای بالتیک در استکهلم و تنگه‌ی کاتگات (Kattegat) مجاور گوتنبورگ، ایجاد کرده است.

مالارن (Malaren) با وسعت ۱۱۴۰ کیلومتر مربع، سومین دریاچه‌ی وسیع سوئد است که به دریای بالتیک متصل می‌شود. این دریاچه در ناحیه‌ی سویلند واقع است. دو جزیره‌ی بزرگ به نام‌های سلیون (Seleon) (۹۱ کیلومتر مربع) و اسوارتس جولاندت (Svartsjolandet) یا فاریگسو (Färigsö) (۷۹ کیلومتر مربع) در آن واقع شده‌اند. شهر استکهلم نیز در سواحل دریاچه‌ی مالارن است.

جدول بزرگ‌ترین دریاچه‌های سوئد

ردیف	نام	نام لاتین	وسعت (کیلومتر مربع)
۱	واترن	Vanern	۵۵۸۴
۲	واترن	Vattern	۱۹۱۰
۳	مالارن	Malaren	۱۱۴۰
۴	جالمارن	Hjalmaren	۴۸۴
۵	استورسجان	Storsjon	۴۶۴
۶	سیلجان	Siljan	۳۵۴
۷	تورن تراسک	Torne trask	۳۳۰
۸	هورناوان	Hornavan	۲۲۰-۲۸۳
۹	آدجوار	Uddjaure	۲۱۰
۱۰	بولمن	Bolmen	۱۸۴

جدول طولانی ترین رودهای سوئد

ردیف	نام رود	نام لاتین	طول (کیلومتر)	مبدأ	مقصد
۱	تورنیلون	Tornealven	۵۲۲	دریاچه لیک	خلیج بوئیا
۲	دالالون	Dalalven	۵۲۰	دالارنا	آپلند
۳	انگرمانالون	Angermanalven	۴۹۰	رشته کوه اسکاندیناوی	دریای بالتیک
۴	اموالون	Umealven	۴۷۰	شمال سوئد	خلیج بوئیا
۵	پیت آلو	Pitealven	۴۰۰	شرق سوئد	خلیج بوئیا

جزایر

در جنوب شرقی سوئد در دریای بالتیک، دو جزیره بزرگ سوئد، اولند (Öland) و گوتلند واقع شده‌اند. آب و هوای این دو جزیره، معتدل دریایی است و انواع مختلف گیاهان در

آنها می‌روید. سواحل شنی این جزایر برای ورزش‌های آبی و گذران تعطیلات، مناسب است. جزایر کوچک‌تر متعددی نیز در آب‌های ساحلی سوئد وجود دارد.

جدول بزرگ‌ترین جزایر سوئد

ردیف	نام	نام لاتین	وسعت (کیلومتر مربع)	جمعیت (نفر)
۱	گوتلند	Gotland	۱۳۱۴	۵۷,۲۲۱
۲	اولند	Öland	۱۳۴۲	۲۴,۶۴۰
۳	اوراست	Orust	۳۴۶	۲۰,۰۰۰
۴	هیزینگن	Hisingen	۱۹۹	۱۲۵,۰۰۰
۵	وارمدو	Värmdön	۱۸۱	۱۰,۰۰۰
۶	تجورن	Tjörn	۱۴۸	۱۰,۰۰۰
۷	وادو	Vaddö	۱۲۸	
۸	فارو	Fårö	۱۱۳	

گوتلند، بزرگ‌ترین جزیره‌ی سوئد در دریای بالتیک است. درآمد اصلی مردم این جزیره ز گردشگری و کشاورزی تأمین می‌شود. اولند نیز در دریای بالتیک و در ساحل اسمالند است. شواهد و مدارک باستان‌شناسی نشان می‌دهد که قدمت سکونت در این جزیره، به ششصد سال قبل از میلاد بر می‌گردد.

پوشش گیاهی

گیاهان قطبی (Arctic) و کوهستانی در شمال سوئد در منطقه‌ی توندرا می‌رویند. نواحی کوهستانی این کشور، خالی از گیاه است. در مرتفع‌ترین نواحی، بوته‌زارهایی (Bleak) وجود دارد که انواع گوناگونی از گل‌سنگ‌ها (Lichens)، خزها و برخی از انواع گیاهان گل‌دار در آنها به چشم می‌خورد. پایین‌تر از بوته‌زارها، ناحیه‌ای وجود دارد که درختان توس (Birch) و بید (Willow) در آنها یافت می‌شود. یکی دیگر از مناطق پست و کم‌ارتفاع و وسیع، با کونیفایرها (Conifers) - نوعی از درختان که میوه‌ی مخروطی شکل دارند و به آنها درختان جوز آور نیز می‌گویند - پوشیده شده‌اند و عمدتاً دارای درختان صنوبر نروژی و کاج (Scotch) هستند. طول این خط جنگلی، بیش از ۹۵۰ کیلومتر و عرض آن بین ۱۶۰ تا ۲۴۰ کیلومتر است. در جنوب، درختانی با برگ‌های کوچک، از جمله بلوط، راش، نارون و افرا یافت می‌شود. در جزایر گوتلند و اولند، به دلیل آب و هوای معتدل، درختان اقاچیا، درخت گردو و حتی درخت توت می‌روید. نواحی جنوبی، عمدتاً شامل مراتع سرسبز است.

بوته‌زار

حیوانات

گوزن‌ها از گونه‌های گوناگون، در جنگل‌های سوئد، فراوانند. گوزن شمالی، از حیوانات آشنای مناطق شمالی است. امروزه خرس، سیاه‌گوش (Lynx) (جانوری از خانواده‌ی گربه‌سانان) و گرگ، تقریباً کم‌یابند. موش‌های قطبی (Lemming) در بوته‌زارهای مرتفع، بسیارند. انواع گوناگونی از پرندگان وحشی نیز به چشم می‌خورند و برخی از گونه‌های کم‌یاب، در مکان‌های حفاظت‌شده‌ی طبیعی نگهداری می‌شوند.

انواع ماهی در دریا‌های بالتیک، شمال و در

دریاچه‌ها و رودخانه‌های سوئد به وفور وجود دارد. برخی از آنها عبارتند از: ماهی ماکرل یا ماهی خال‌خال (Mackerel)، هرینگ (Herring) یا شاه‌ماهی و ماهی روغن (Cod). در آب‌های شیرین نیز چند نوع ماهی وجود دارد؛ مانند: اردک ماهی (Perch)، ماهی خاردار (Whiting)، ماهی مرلان (نوعی ماهی خوراکی) و نوعی ماهی قزل‌آلا. ماهی آزاد در آب‌های شیرین و شور یافت می‌شود؛ خرچنگ و شاه‌میگو نیز در آب‌های ساحلی دیده می‌شود. هزاران فک نیز در آب‌های اطراف سوئد زندگی می‌کنند. در سال ۱۹۸۸، شیوع بیماری کشنده‌ای با نام نزله‌ی سگ (PDV)، باعث تلف شدن ۶۵ درصد از جمعیت فک‌ها در دریا‌های بالتیک و شمال شد؛ اما از سال ۲۰۰۲، جمعیت آن‌ها دوباره افزایش یافته است.

سیاه‌گوش

اردک ماهی

ماهی خال‌خال

ماهی روغن

هرینگ

ماهی خاردار

جغرافیای انسانی

جمعیت

بر اساس آمار سال ۲۰۰۹، کشور سوئد با ۹,۳۵۴,۴۶۲ نفر جمعیت، هشتاد و هشتمین و ایران با ۷۴,۸۱۹,۶۰۰ نفر جمعیت، هجدهمین کشور جهان از نظر میزان جمعیت بوده‌اند. میزان رشد جمعیت در سوئد ۰/۱۶ درصد در سال ۲۰۰۶، گزارش شده‌است. در مجموع، ۹۹ درصد از کل جمعیت این کشور، باسوادند. این کشور، جمعیت زیر خط فقر ندارد.

تراکم جمعیت

بنابر آمار سال ۲۰۰۹، در هر کیلومتر مربع از خاک سوئد، حدود ۲۱ نفر زندگی می‌کنند. اکثر جمعیت سوئد در جنوب این کشور، به خصوص در زمین‌های پست مرکزی، دشت‌های اسکین و نواحی ساحلی متمرکز شده‌اند. تراکم جمعیت در اطراف شهرهای استکهلم، گوتنبورگ و مالمو (Malmo) بیشتر است. در نواحی وسیع شمالی، مردم به طور پراکنده زندگی می‌کنند. حدود ۸۳ درصد از مردم سوئد در نواحی شهری زندگی می‌کنند.

جمعیت شهرهای مهم سوئد (۲۰۰۹)

ردیف	نام شهر	نام لاتین	جمعیت	سال
۱	استکهلم	Stockholm	۸۲۹,۴۱۷	۲۰۰۹
۲	گوتنبورگ یا گوتبورگ	Göteborg-Gotenborg	۵۱۲,۷۵۴	۲۰۱۰
۳	مالمو	Malmo	۲۹۰,۰۷۸	۲۰۰۹
۴	لینکوپینگ	Linkoping	۹۷,۴۹۸	۲۰۰۵
۵	اریرو	Orebro	۹۸,۲۳۷	۲۰۰۵
۶	اوپسالا	Uppsala	۱۴۴,۸۳۹	۲۰۰۸
۷	نورکوپینگ	Norrkoping	۹۸,۲۳۷	۲۰۰۵
۸	واستراس	Vasteras	۱۰۷,۰۰۵	۲۰۰۵

نواحی اصلی و تقسیمات

تا قبل از سال ۱۶۳۴، در سوئد، بیست و پنج ایالت (Provinces) وجود داشته؛ ولی بعد از آن به بیست و یک استان (Counties) تقسیم شد. در اکثر موارد، ایالات با استان‌ها یکی هستند؛ از جمله در مورد دالارنا (Dalarna) و گوتلند.

ایالات های سوئد

سال	مساحت (کیلومتر مربع)	جمعیت	مرکز	ایالت	ردیف
۱۹۹۹	۸,۵۱۹	۲۷۳,۸۲۲	اُربرو	Örebro اُربرو	۱
۲۰۰۹	۶,۴۸۸	۲,۰۱۱,۰۴۷	استکهلم	Stockholm استکهلم	۲
۱۹۹۹	۱۱,۰۲۷	۱,۱۵۶,۰۷۰	مالمو	Skåne اسکین	۳
۱۹۹۹	۶,۹۸۹	۲۹۴,۴۱۵	اوپسالا	Uppsala اوپسالا	۴
۱۹۹۹	۱۰,۵۶۲	۴۱۱,۳۲۰	لینکوپینگ	Linköping لینکوپینگ	۵
۲۰۰۹	۲,۹۴۱	۱۵۲,۵۹۱	کارلز کرونا	Karlskrona کارلز کرونا	۶
۱۹۹۹	۴۹,۴۴۴	۱۳۰,۷۰۵	اوسترسوند	Östersund اوسترسوند	۷
۱۹۹۹	۲۸,۱۹۴	۲۸۰,۵۷۵	فالون	Falun فالون	۸
۱۹۹۹	۶,۰۶۱	۲۵۵,۸۹۰	نیشوپینگ	Nyköping نیشوپینگ	۹
۱۹۹۹	۱۱,۱۷۱	۲۳۶,۵۰۱	کالمار	Kalmar کالمار	۱۰
۱۹۹۹	۸,۴۵۸	۱۷۷,۱۴۹	واکیو	Växjö واکیو	۱۱
۱۹۹۹	۱۸,۱۹۱	۲۸۰,۷۱۷	گاول	Gävle گاول	۱۲
۱۹۹۹	۳,۱۸۴	۵۷,۴۲۸	ویسی	Visby ویسی	۱۳
۱۹۹۹	۹۸,۹۱۱	۲۵۸,۰۹۴	لولا	Luleå لولا	۱۴
۱۹۹۹	۵,۴۵۴	۲۷۳,۵۳۷	هالمستاد	Halmstad هالمستاد	۱۵
۱۹۹۹	۱۷,۵۸۳	۲۶۷,۶۰۰	کارل استاد	Karlstad کارل استاد	۱۶
۲۰۰۸	۲۳,۹۴۵	۱,۵۴۷,۲۹۸	گوتنبورگ	Västra Götaland و استرا گوتلند	۱۷
۱۹۹۹	۵۵,۴۰۱	۲۵۶,۷۱۰	اوما	Umeå اوما	۱۸
۱۹۹۹	۲۱,۶۷۸	۲۴۹,۲۹۹	هارنوساند	Härnösand هارنوساند	۱۹
۱۹۹۹	۶,۳۰۲	۲۵۶,۹۰۱	واستراس	Västerås و استراس	۲۰
۱۹۹۹	۱۰,۴۷۵	۳۲۷,۲۶۶	یونکوپینگ	Jönköping یونکوپینگ	۲۱

جمعیت سوئد در سده‌ی نوزدهم به علت ثبات سیاسی، اجتماعی و سطح بهداشت مناسب، رشد قابل توجهی داشته و برای اولین بار، مسأله‌ی مهاجرت در سطح وسیع، در این قرن، در سوئد مطرح شد؛ زیرا نیروی کار اضافی آن، راهی نواحی صنعتی داخلی و کشورهای خارجی شد؛ به گونه‌ای که بین سال‌های ۱۸۶۵ تا ۱۹۱۴، بیش از یک میلیون نفر از جمعیت سوئد به خارج مهاجرت کردند؛ از سوی دیگر، از کشورهای مختلف، مهاجرانی نیز به سوئد وارد می‌شدند.

از دهه‌ی سوم قرن بیستم میلادی، مهاجرت به سوئد بر مهاجرت از این کشور پیشی گرفت؛ اما مهاجران اولیه به سوئد، برخی شهروندان سوئدی بودند که قبلاً از این کشور مهاجرت کرده بودند و به سرزمین خود باز می‌گشتند. در دو دهه‌ی پنجاه و شصت قرن بیستم میلادی، موجی از مهاجران، به ویژه از منطقه‌ی بالتیک وارد سوئد شدند. امضای پیمان بازار کار مشترک منطقه‌ی نوردیک (Nordic) در سال ۱۹۵۴ و شکوفایی اقتصادی این دوره در سوئد، که سبب ایجاد نیاز به نیروی کار شد، این روند را تشدید کرد؛ به گونه‌ای که مهاجران از یوگسلاوی، یونان، آلمان غربی، ترکیه، انگلیس، لهستان و ایتالیا وارد این کشور شدند. در دهه‌ی هفتاد، با وخامت اوضاع اقتصادی، شرایط برای مهاجران سخت شد به گونه‌ای که اکثر مهاجران به سوئد را پناهندگان سیاسی و خانواده‌های آنان تشکیل می‌دادند. اوایل دهه‌ی هشتاد نیز تقاضا برای مهاجرت به سوئد پایین بود؛ اما در اواخر این دهه و اوایل دهه‌ی نود میلادی، تقاضای مهاجرت به سوئد چند برابر شد. در نتیجه‌ی روند یاد شده، جامعه‌ی سوئد، به یکی از متنوع‌ترین جوامع، از نظر مهاجران تبدیل شده است. امروزه، مردمانی از ۲۰۳ ملیت مختلف در این کشور زندگی می‌کنند و کشور سوئد، سرزمین مهاجران به‌شمار می‌آید.

از سال ۱۸۶۰ تا جنگ جهانی اول، بیش از یک میلیون سوئدی، کشورشان را به قصد ایالات متحده‌ی آمریکا ترک کردند. در سال ۱۹۳۰ که کشور به شکل صنعتی در آمد و ثروتمندتر و موفق‌تر شد، روند مهاجرت سال‌های قبل، تا حد زیاد و قابل ملاحظه‌ای کاهش یافت. بعد از جنگ جهانی دوم، این کشور، پذیرای پناهندگان و آوارگان بسیار بوده است. از آن زمان به بعد، مهاجران زیادی به‌عنوان کارگران مهمان و یا پناهندگان سیاسی به این کشور آمده‌اند. بیشتر

مهاجران، از فنلاند و کشورهای همسایه‌ی سوئد، از جمله نروژ و دانمارک هستند. جمعیت سوئد، عمدتاً از اسکاندیناوی‌های نسل ژرمن تشکیل شده‌است. تقریباً هفده هزار سامی، عمدتاً در سرزمین سامی سوئدی در شمال دور زندگی می‌کنند؛ البته در دهه‌های اخیر، بسیاری از سامی‌ها به جنوب، مخصوصاً استکهلم مهاجرت کرده‌اند. علاوه بر همه‌ی این‌ها سوئد، مکان زندگی گروه وسیعی از مهاجرانی است که در جنگ سابق یوگسلاوی، به خصوص از صربستان (Serbia)، مونته‌نگرو (Montenegro) و بوسنی هرزگوین (Bosnia Herzegovina)، از سرزمین خود فرار کرده و به این کشور، پناه آورده‌اند. گروه‌های دیگر مهاجران، از کشورهای ایران، عراق، مجارستان، ترکیه و لهستان هستند. آمار مهاجران ایرانی مقیم سوئد، حدود ۵۸ هزار نفر تخمین زده می‌شود که بعد از مهاجران کشور عراق، دومین گروه بزرگ مهاجران آسیایی به‌شمار می‌روند.

نژاد

مردم سوئد و کشورهای شمال اروپا از جمله نروژ، ایسلند و دانمارک، از نژاد هند و اروپایی هستند و تبارشان به وایکینگ‌ها می‌رسد. ساکنان سوئد، مهاجران شمال و مرکز قاره‌ی اروپا بوده‌اند؛ بنابراین، امروزه نژاد اغلب مردم

این کشور به آن مهاجران برمی‌گردد. اغلب مردم سوئد، قد بلند، لاغراندام، دارای صورت بیضی شکل و کشیده، موهای صاف و بلوند، پوست سفید و چشمان آبی هستند.

تا پیش از جنگ جهانی دوم، سوئد از نظر نژادی و قومی، جمعیتی یک‌دست داشت و اقلیت‌های نژادی و قومی آن، شامل حدود سی هزار نفر فنلاندی زبان، موسوم به فین (Fin)، در مرزهای سوئد و فنلاند و نیز اقوام بومی سامی یا لاپ (Lapp)‌ها بود که از دوران باستان در مناطق شمال سوئد، فنلاند، نروژ، و روسیه زندگی کوچ‌نشینی داشته‌اند. آن‌ها اکنون در منطقه‌ی لاپلند (Lapland) سوئد زندگی می‌کنند و شیوه‌ی زندگی آنها به سرعت در حال تغییر است. زبان این مردم، زبان سامی با سه لهجه‌ی مختلف است. آرامش ناشی از بی‌طرفی سوئد در جنگ جهانی دوم، زمینه‌ی لازم را برای مهاجرت افرادی از اقوام و نژادهای مختلف به

این کشور فراهم کرد. قوانین آسان مهاجرت به سوئد و شکوفایی اقتصادی این کشور - که نیاز به نیروی کار خارجی را ایجاد می نمود - موجب ادامه ی این وضعیت، تا اواخر قرن بیستم شد؛ در نتیجه امروز می توان اقلیت هایی از مردمان فنلاندی، ایرانی، بوسنیایی، نروژی، عراقی، یوگسلاویایی، دانمارکی و ترک را در این کشور مشاهده نمود. دولت سوئد در راستای حفظ آرامش اجتماع تلاش نموده است با تدوین سیاست هایی در بخش های رفاهی، اشتغال و حقوق اجتماعی، زمینه ی ادغام فرهنگی این اقلیت ها را در جامعه ی سوئد فراهم نماید؛ اگرچه به علت وجود تبعیض هایی نسبت به مهاجران، این سیاست ها منجر به تحقق کامل این اهداف نشده؛ ولی از دست آوردهای مهم این سیاست ها این بوده است که سبب شده زمینه ی تنش اجتماعی عمده میان مهاجران، یا میان مهاجران و جامعه ی سوئد ایجاد نشود.

زبان و خط

زبان سوئد (زبان رسمی و معمول این کشور) همراه با زبان های ایسلندی، دانمارکی و نروژی، شاخه ای از زبان آلمانی هستند. زبان سوئدی، از خانواده ی زبان های هند و اروپایی شاخه ی ژرمنی است و به زبان های نروژی و دانمارکی نزدیک است. این سه زبان، بسیار به هم شبیهند و مردمان این سه کشور می توانند با هم ارتباط زبانی برقرار کنند.

این زبان، علاوه بر سوئد، در فنلاند نیز به کار می رود. زبان سوئدی با حروف لاتین انگلیسی نوشته می شود با این تفاوت که سه حرف (Ö - Ä - Å) را اضافه بر حروف انگلیسی دارد که تلفظ آن ها برای غیر سوئدی ها مشکل است.

خط نوشتاری زبان سوئدی در طول تاریخ، تغییر عمده ای نداشته و تحولات آن در حد تفاوت های اندک گرافیکی بوده است. زبان سوئدی، در گذشته گویش های مختلفی داشته است که در پرتو آموزش یکسان، به تدریج، از بین رفته اند و امروزه گویش استکهلمی، به عنوان زبان سوئدی شناخته می شود. علاوه بر زبان سوئدی، دو اقلیت فین و لاپ نیز زبان خاص خود را دارند که البته با توجه به محدودیت جمعیت این اقلیت ها و گسترش ارتباط آن ها با جامعه ی سوئد، این زبان ها خیلی پرکاربرد نیستند. در کنار زبان های یاد شده می توان از گویش های خاصی از زبان های فنلاندی مین کیلی (Meänkieli)، عبری (Yiddish)،

رومانی (Romani) و سامی (Sami) نیز یاد نمود که کاربرد بسیار اندکی دارند. از سوی دیگر، مهاجرت شمار قابل توجهی از مردم دیگر فرهنگ‌ها به سوئد نیز در نیم قرن گذشته موجب پیدایش اقلیت‌های فرهنگی - زبانی، مانند یونانی، ترکی، صرب و کرووات، فنلاندی، ایرانی و ... در این کشور شده است؛ اما هیچ کدام از این اقلیت‌ها نتوانسته‌اند تأثیر تعیین کننده‌ای بر گستره‌ی کاربرد زبان سوئدی در این کشور داشته باشند. آموزش و تحصیلات در سوئد به زبان سوئدی است و زبان انگلیسی، تنها زبان خارجی است که در مدارس تدریس می‌شود. در برخی دانشگاه‌های سوئد، زبان اول، انگلیسی است.

مذهب

تقریباً ۹۲ درصد مردم سوئد، مسیحی و ۶۲ درصد از آنها پیرو مذهب پروتستان لوتری (Lutheran) هستند. ورود مسیحیت به سوئد، از اواسط قرن نهم میلادی آغاز شد. اسنادی وجود دارد که نشان می‌دهد راهب آلمانی، سنت آنسگار (Saint Ansgar) کسی است که در سال ۸۲۹ میلادی، مسیحیت را به این سرزمین آورده است. در سال هزار میلادی، اولاف اسکوت کونانگ (Olof Skötkonung)، نخستین پادشاهی بود که به این دین گروید و غسل تعمید داده شد. تأسیس یک مرکز اسقف نشین در اوپسالا در سال ۱۱۶۴ میلادی، حاکمیت مسیحیت را در این کشور تثبیت کرد. قبل از قرن دوازدهم میلادی، کلیساهایی در مناطق لاپلند ساخته شد؛ با این حال، ترویج دین مسیحیت در این مناطق، مدیون تلاش‌های یک مبلغ مذهبی به نام توماس فون وسترن (Thomas Von Western) بوده که از ۱۷۱۶ تا پایان عمرش، یعنی تا سال ۱۷۲۷، در آن منطقه زندگی کرد. در قرن نوزدهم میلادی، مسیحیت در اکثر مناطق لاپلند رواج یافت.

در قانون اساسی سوئد به آزادی مذهب تصریح شده است؛ لذا عضویت در کلیسا اجباری نیست و هر فردی می‌تواند مراسم مذهبی مخصوص خود را اجرا نماید. فقط پادشاه از این امر مستثنی است و باید عضو کلیسای دولتی باشد. تعداد شرکت کنندگان در مراسم مهم مذهبی کلیسا نسبتاً زیاد است و آمار نشان می‌دهد که مردم ترجیح می‌دهند حوادث مهم زندگی خود، از جمله ازدواج، غسل تعمید و تدفین را با مهر و نشان مذهبی کلیسا ثبت کنند.

اسلام در سوئد

پیروان دین مبین اسلام در سوئد، عمدتاً از مهاجران هستند. بیش از یک سوم مسلمانان را ایرانیان تشکیل داده‌اند و بقیه از کشورهای عراق، سوریه، لبنان، فلسطین، آفریقا، بوسنی هرزگوین و ترکیه‌اند. شمار کمی از اتباع سوئد در سال‌های اخیر، به علت ازدواج با مسلمانان، به دین اسلام گرویده‌اند. دین اسلام را در سوئد، از نظر شمار پیروان و تعداد عبادتگاه‌ها می‌توان دومین دین، پس از مسیحیت دانست.

مسلمانان سوئد در شهرهای این کشور، مساجد و انجمن‌هایی مخصوص خود دارند. برخی مساجد شیعیان، عبارتند از: مسجد وحدت اسلامی در استکهلم، مسجد امام علی^(ع) (Imam Ali mosque) در غرب استکهلم، تجمع وحدت اسلامی در مالمو، مسجد شیعیان اثنی‌عشری در مارستا (Maresta) و مسجد شیعیان در ترولهاٹان (Trolhattan).

برخی انجمن‌های اسلامی سوئد عبارتند از:

■ انجمن اسلامی استکهلم (Islamic Association in Stockholm)

■ مسلمانان جوان سوئد (Young Muslims of Sweden)

■ انجمن اسلامی ملی بوسنیایی در سوئد

(Bosnian Islamic National Association)

تشکیلات مذهبی

مهم‌ترین تشکیلات مذهبی در سوئد، مجمع عمومی کلیسای پروتستان لوتتری است. رهبری این کلیسا به عهده‌ی اسقف اعظم است. همان‌گونه که اشاره شد، دیگر فرقه‌های مسیحیت و سایر مذاهب نیز از آزادی کامل برخوردارند و هر کدام تشکیلات مذهبی خاص خود را دارند. مسلمانان، اعم از شیعه و سنی نیز مساجد متعددی در استکهلم و شهرهای مختلف سوئد دارند؛ به گونه‌ای که در سال ۲۰۰۰، سوئد، یکی از کشورهای پُر مسجد اروپا شناخته شده است. مسلمانان در ۱۱۲ شهر از مجموع ۲۹۰ شهر سوئد، انجمن‌های مختلفی دارند و بیش از ۱۵۰ نمازخانه یا مکان مذهبی - مثلاً حسینیه - دایر کرده‌اند؛ اما مساجد ثبت شده در این کشور عبارتند از: چهار مسجد اهل سنت، یک مسجد شیعیان و یک مسجد متعلق به فرقه‌ی احمدیه.

پرچم

پرچم کشور سوئد، مستطیلی آبی رنگ با علامت صلیب زرد رنگی در وسط است. علامت صلیب، از چهار طرف به کناره‌های پرچم متصل می‌شود. این شکل پرچم، در ۲۲ ژوئن سال ۱۹۰۶ به تصویب رسید.

قدمت دقیق پرچم، معلوم نیست؛ اما قدیمی‌ترین تصاویر پرچم آبی رنگ با علامت صلیب زرد رنگ، به اوایل قرن شانزدهم، یعنی زمان حکومت پادشاه گوستاو واسا (Gustaf Vasa) بر می‌گردد. از سال ۱۲۷۵، یعنی زمان پادشاه مگنوس برگرسون (Magnus Birgersson)، از دو رنگ آبی و زرد در نشان سلطنتی استفاده شده است. افسانه‌های زیادی در مورد رنگ و شکل پرچم وجود دارد. برخی از مهم‌ترین آن‌ها چنین است:

در قرن دوازدهم، پادشاه اریک مقدس (Eric the Holy)، در طول اولین دوره از جنگ‌های سوئد، در سال ۱۱۵۷، وقتی در خاک فنلاند از کشتی خود پیاده شد، علامت صلیب زرد رنگی در آسمان دید. وی این علامت را نشانی از جانب خدا تعبیر می‌کند و از آن پس، علامت صلیب زرد رنگ را با پس زمینه‌ی آبی، پرچم و نشانه‌ی کشورش قرار می‌دهد.

در افسانه‌ای دیگر این گونه آمده که پرچم سوئد، نمایانگر نوعی مخالفت و ایستادگی در برابر پرچم کشور دانمارک بوده است که از سال ۱۲۱۹ با رنگ قرمز و یک علامت صلیب سفید رنگ شناخته شد. بر اساس این نظریه، پرچم سوئد در طول پادشاهی چارلز ناتسون (Charles Knutsson) به این شکل در آمده است. نشان سلطنتی کشور سوئد، شامل تاج سلطنتی، شیر، طوق و سپر است که همگی ویژگی نمادین دارند. سپر، چهار قسمت دارد: اولین و چهارمین قسمت آن، یعنی سمت چپ بالا و سمت راست پایین، نماد سه دودمان سلطنتی سوئد است که از زمان پادشاه آلبرت (Albert)، تبدیل به نماد ملی شدند. دومین و سومین قسمت سپر، یعنی سمت راست بالا و چپ پایین، شیرهای نمادین مربوط به دوره‌ی باستانی سلطنت فولکونگا (Folkunga) را نشان می‌دهند. در سمت راست و چپ سپر، دو شیر با دم‌های چنگالی به چشم می‌خورند که صورت آنها

به سمت سپر و تاج‌های سلطنتی نمی‌باشد. شیر در طول قرون متمادی، عاملی مهم در نسب‌شناسی نشان‌های خانوادگی سوئد و به خصوص نشان دولت این کشور بوده است. نقوش سپر، با طوق فرقه‌ی مذهبی سرافیم (Seraphim) (کتاب مقدس) نیز احاطه شده که مهم‌ترین فرقه در سوئد بوده است؛ البته باید به این نکته اشاره کرد که تا قبل از ۱۹۰۸، نشان‌های بیش از یک فرقه در اطراف این سپر وجود داشته است. پرچم سوئد در بعضی روزهای خاص در کشور برافراشته می‌شود؛ مثلاً روز سال نو (اول ژانویه)، روز تاج‌گذاری پادشاه (۲۸ ژانویه)، روز تولد پادشاه (سی‌ام آوریل)، روز ملی سوئد (ششم ژوئن)، روز آلفرد نوبل (دهم دسامبر)، روز کریسمس (۲۵ دسامبر)، اعیاد مذهبی و ...

فرهنگ و آداب و رسوم

نگاهی به ابعاد مختلف و کلان جامعه‌ی سوئدی نشان می‌دهد که مردم این کشور از فرهنگی با دو ویژگی عمده‌ی پویایی و در عین حال نوپائی نسبی برخوردارند. قدمت سیصد ساله‌ی قانون اساسی، قدمت چهارصد ساله‌ی آموزش همگانی بدون تعریف شده، یک و نیم قرن پیشینه‌ی فعالیت جمعی و سیاسی مردم در الگوهای مانند احزاب سیاسی، و حدود شش قرن سابقه‌ی مجلس، جایگاه بلند دانش و هنر و ادب در جامعه‌ی سوئدی، در حدی که چهار جایزه‌ی ادبی نوبل را برای این کشور به ارمغان آورده است و ... همگی مؤید غنای فرهنگی جامعه‌ی سوئدی است. اگرچه در جوامع صنعتی، به سختی می‌توان نشان سنت‌های کهن را یافت و سوئد نیز مشمول این قاعده‌ی عمومیست؛ اما هنوز نشانه‌هایی از سنت‌های کهن مردمان این سرزمین، در زندگی اجتماعی آنها قابل مشاهده است.

اکثر جوانان سوئد ترجیح می‌دهند بدون ازدواج، با هم زندگی کنند. در اغلب موارد نیز زن و مرد، بعد از چند سال زندگی و حتی بچه‌دار شدن، ازدواج رسمی می‌کنند. آن دسته از افرادی که با هم زندگی می‌کنند، ولی ازدواج نکرده‌اند، حق و حقوقی مشابه متأهلان دارند. در خانواده‌ها تعداد بچه کم است و اکثر خانم‌ها خارج از منزل مشغول به کار هستند. مردم در تعطیلات و یا جشنواره‌های مختلف، دور هم جمع می‌شوند. آن‌ها معمولاً وقتی به هم می‌رسند، با هم دست می‌دهند و غیر از موقعیت‌های رسمی، یکدیگر را با اسم کوچک صدا می‌زنند. وقت‌شناسی

در میان مردم سوئد، مهم است. در زمستان و هوای بارانی، مهمانان برای ورود به خانه، کفش‌هایشان را در می‌آورند. از تفریحات مردم سوئد می‌توان به پیاده روی، ماهی‌گیری، شکار، قایق‌سواری، دویدن، تماشای تلویزیون، مطالعه، رفتن به سینما و معاشرت و دید و بازدید اشاره نمود.

سوئدی‌ها عمدتاً کم‌رو، با برخورد دوستانه و مهربان، متواضع و صبورند و نسبت به مردم کشورهای دیگر، کم‌تر اهل بیرون رفتن از خانه هستند. اغلب، قد بلند، بور با چشم‌های آبی و سبز و موی طلایند.

تعیلات

تمام تعطیلات رسمی سوئد با دستور و نظارت مجلس معین می‌شود. تعطیلات رسمی سوئد عبارتند از:

- روز سال نو: اول ژانویه (یازدهم دی)؛
- عید تجلی مسیح (Epiphany): ششم ژانویه (شانزدهم دی)؛
- اولین جمعه‌ی قبل از عید پاک (Good Friday)؛
- عید پاک: اولین یک‌شنبه‌ی بعد از ۲۱ مارس؛
- دوشنبه‌ی بعد از عید پاک: ۲۲ مارس؛
- روز کارگر (Labor Day): اول می (یازدهم اردیبهشت)؛
- روز عروج مسیح: چهل روز بعد از عید پاک (Ascension Day) (ششمین پنج‌شنبه‌ی بعد از عید پاک)؛
- عید پنجاهه (Whitsunday): پنجاه روز بعد از عید پاک؛
- روز ملی: ششم ژوئن (شانزدهم خرداد)؛
- روز نیمه‌ی تابستان: شنبه‌ای بین بیستم تا ۲۶ ژوئن؛
- روز قدیس‌ها (All Saint's day): شنبه‌ای بین ۳۱ اکتبر تا ششم نوامبر؛
- کریسمس: ۲۵ دسامبر (چهارم دی)؛

■ تعطیلات (Boxing Day): ۲۶ دسامبر (پنجم دی) روز تعطیل عمومی بعد از کریسمس که البته دقیقاً در این تاریخ آن را جشن نمی‌گیرند و در کشورهای مختلف، متفاوت است.

در سوئد، روزهای قبل از اعیاد نیز هرچند تعطیلات رسمی اعلام نشده‌اند؛ اما به صورت نیمه‌وقت یا تمام‌وقت، تعطیل هستند. روزهایی که تمام‌وقت تعطیل هستند، عبارتند از:

- روز قبل از روز نیمه‌ی تابستان؛
- روز قبل از کریسمس (۲۴ دسامبر)؛
- روز قبل از روز سال نو (۳۱ دسامبر)؛

تعطیلات نیمه‌وقت:

- روز قبل از روز تجلی مسیح (Twelfth Night)؛
- اولین پنج‌شنبه‌ی قبل از عید پاک (Maundy Thursday)؛
- روز قبل از عید پاک (Holy Saturday)؛
- والبورگ (Valborg) (سی‌ام آوریل)؛
- روز قبل از عروج مسیح (Ascension Eve)؛
- روز قبل از روز قدیس‌ها (All Saints' Eve)؛
- روز سنت لوسی (Saint Lucy): عید خاص سوئدی‌هاست که جزو تعطیلات رسمی نیست؛ ولی با مراسم زیبایی که یادگار دوران قبل از مسیح است، آن را جشن می‌گیرند.

شب والبورگس

جشن‌ها

سوئدی‌ها برای فصول چهارگانه‌ی سال، رسوم سنتی زیبایی دارند. در فصل بهار، دختر بچه‌ها، پنج‌شنبه‌ی قبل از عید پاک با رنگ کردن

صورت خود و پوشیدن روسری و دامن‌های بلند، در هیأت «جادوگران عید پاک» به منازل مردم مراجعه می‌کنند و با دادن کارت عید، شیرینی می‌گیرند. نماد عید پاک در سوئد، شاخه‌ی رنگ‌شده‌ی کوچکی از درخت توس، همراه با تخم مرغ‌های پر از شکلات و شیرینی عید پاک است. پس از عید پاک، شب

می پول

عید سنت لوسی

هالووین

والپورگیس (Walpurgis Night)، مناسبت دیگری است که ریشه در باورهای سنتی و باستانی مردم دارد. در شب سی ام ماه آوریل (دهم اردیبهشت)، مردم لباس های سنتی می پوشند؛ بالای تپه ها می روند و با روشن کردن آتش، سرود می خوانند و رسیدن بهار را جشن می گیرند.

جشن نیمه ی تابستانی سوئدی ها در نزدیک ترین جمعه به ۲۴ ژوئن (سوم تیر) برگزار می شود. جشن با برافراشتن ستونی موسوم به می پول (Maypole) شروع می شود که با برگ درخت توس و گل های وحشی و پرچم و پارچه های رنگارنگ تزئین شده است و مردم دور آن رقص و پای کوبی می کنند. قدمت این جشن، به زمان وایکینگ ها بر می گردد.

مراسم خوردن گوشت غاز و سوپ مخصوص آن در دهم نوامبر (۲۹ آبان) هم از سنت های پاییزی مردم سوئد است. عقیده بر این است که در این روز، غازها از همه ی روزهای دیگر عمرشان چاق ترند. در برخی از مناطق سوئد، این مراسم برای میگو برگزار می شود. یکی دیگر از جشن های این فصل، هالووین (Halloween) است که از دهه ی ۱۹۹۰، هر سال در شب ۳۱ اکتبر (دهم آبان) در سوئد برگزار می شود. در این جشن، بچه ها و جوانان از همسایه ها شکلات می گیرند. اصلی ترین نماد این جشن، کدو تنبلی است که داخل آن، شمعی روشن می کنند. آتش بازی و تردستی، از جمله برنامه ها و مراسم این جشن است.

در زمستان، در سیزدهم ماه دسامبر (بیست و دوم آذر)، سوئدی ها عید سنت لوسی (Saint Lucy) را جشن می گیرند که طولانی ترین شب سال و معادل شب یلدای ایرانی است. بامداد سیزدهم دسامبر، بزرگ ترین دختر هر خانواده در منزل، لباسی سفید با حمایلی زرشکی رنگ می پوشد؛ تاجی مزین به شمع های روشن بر سر می گذارد و سرودهایی در مورد تاریکی زمستان و بازگشت روشنایی می خواند. پس از بیدار شدن اهالی منزل، با قهوه و شیرینی از آن ها پذیرایی می شود. این مراسم، اوایل روز در اماکن عمومی ادامه می یابد.

کریسمس نیز از اعیاد مشترک سوئدی‌ها و سایر کشورهای مسیحی است که با اندک تفاوت‌هایی در سوئد نیز آن را جشن می‌گیرند.

خوراک

پوتیفیک

موسز مینگ

نان نانیراد

نان کریسپ

سوئدی‌ها به سلامت خود اهمیت زیادی می‌دهند و نسبت به مواد غذایی که مصرف می‌کنند، دقیق هستند؛ هر چند امروزه فست‌فود، جوان‌ترها را به شدت به خود جذب کرده‌است. مردم این کشور از غذاهای سایر کشورها نیز استقبال می‌کنند و غذاهای فرانسوی، ایتالیایی، چینی و مکزیکی، طرفداران زیادی دارد. سوئدی‌ها معمولاً در روز، سه وعده غذا می‌خورند، صبحانه‌ی سبک در صبح و پس از آن، قبل از ظهر، یک قهوه یا چای. ناهار (غذای اصلی) را در نیمه‌ی روز صرف می‌کنند که در مناطق روستایی یا اطراف شهر، غذای کاملی است؛ ولی در شهرهای بزرگ، به یک غذای سبک و گرم در خلال ساعات کار تبدیل شده‌است. شام به صورت عصرانه و حدود ساعت شش بعد از ظهر صرف می‌شود.

خوراک سوئدی‌ها از این لحاظ که ماهی و سبزیجات از مواد اصلی غذاهای آنها به حساب می‌آید، بسیار شبیه ژاپنی‌هاست؛ البته در سوئد به جای برنج، از سیب‌زمینی استفاده می‌شود. علاوه بر ماهی، از صدف، گیاهان ریشه‌ای، سبزیجاتی مانند کلم پیچ، کلم قرمز، گوشت خوک، نان چاودار و میوه‌های هسته‌دار نیز استفاده می‌کنند. شکر در شیرینی‌جات این کشور، نسبتاً کم استفاده می‌شود؛ البته در سال‌های اخیر، تعداد افراد دارای اضافه وزن در سوئد، افزایش یافته‌است! صبحانه‌ی مردم این کشور، شامل قهوه، آب‌میوه، نان کریسپ (Crisp)، انواع ساندویچ، پنیر، تخم مرغ و کره است.

نان کریسپ یا بیسکویت شور که از آرد چاودار تهیه می‌شود، غذایی ارزان است که معمولاً برای صبحانه به کار می‌رود. نان کریسپ، از غذاهای اصلی کشورهای نوردیک است.

در تابستان، مصرف انواع کیک با میوه‌های فصل، بسیار رایج است؛ مخصوصاً کیک توت فرنگی و خامه‌ای که طرفداران زیادی دارد. معمولاً توت فرنگی را با شکر، شیر یا خامه و کریم مصرف می‌کنند. در اواخر تابستان و پاییز، بیشتر کیک سیب می‌پزند.

در دبیرستان‌های سوئد، ناهار به صورت یک وعده‌ی غذای گرم رایگان عرضه می‌شود. اکثر مردم، بعد از ناهار، قهوه می‌نوشند.

یکی از غذاهای رایج در کشورهای نوردیک (اسکاندیناویایی)، لوتفیسک (Lutefisk) است که از ماهی روغن، تهیه می‌شود. این غذا را معمولاً در اوایل نوامبر و در کریسمس تهیه می‌کنند.

سوسترُمینگ (Surströmming)، نوعی ساندویچ رایج در سوئد است؛ متشکل از شاه ماهی (Herring) (هرینگ) تخمیر شده‌است که با نان مخصوصی به نام تانبراد (tunnbröd) یا نان نازک لواشمانندی به شکل چهار گوش و بزرگ تهیه می‌شود. روی نان را کره می‌مالند و از پیاز قرمز و سیب زمینی آب پز خرد شده نیز در داخل این نوع سوسترُمینگ استفاده می‌کنند. از سنت‌های مردم سوئد در طی سه هفته‌ی آخر ماه آگوست (فصل صید خرچنگ آب شیرین)، برگزاری مهمانی و دعوت به خوردن خرچنگ است.

پوشاک

لباس سنتی زنان سوئدی، بلوز و دامن نخی، جلیقه‌ی زنانه، سنجاق سینه و سگکی از جنس قلع یا سرب بر روی کمر، و شنلی با آستری از جنس ابریشم زرد رنگ است.

روی پیش بند و جلیقه، گل‌های داوودی قلاب دوزی شده‌است. شنل‌ها دو سایز دارند: تا قوزک پا، یا تا سر انگشت‌های پا.

لباس مردان، شامل جلیقه‌ی نخی گل دوزی شده، پیراهن سفید نخی با روبان‌های ابریشمی آبی، شلوار زرد رنگ از جنس خز (پوست موش

کور)، جوراب سفید و کلاهی است که دور آن روبانی دوخته شده؛ البته به جای شلوار زرد خز، از شلوار سیاه معمولی نیز استفاده می کنند.

کشور سوئد در سال های اخیر، پیشرفت زیادی در صنعت پوشاک، لباس و مد داشته است. شرکت های معروف در این زمینه عبارتند از: هنز

و ماوریتز (H&M) (Hennes & Mauritz)، جی. لیندبرگ (J. Lindeberg)، جینا تریکات (Gina Tricot)، بیر سوئدی (Tiger of Sweden) و فلیپا کا (Filippa K).

هنر

کارل گوستاو پیلو

قدمت هنر سوئد به عصر برنز می رسد و آثاری از آن دوران به جا مانده است. مجسمه ای سنگی در جزیره ی گوتلند هست

که قدمت آن به سال پانصد بعد از میلاد می رسد. هنر، به ویژه مجسمه سازی، با ساخت کلیساها مرتبط بوده و از سال ۱۱۰۰ تا ۱۳۵۰ بعد از میلاد، در این کشور رشد داشته است. هنرمندان مشهور سوئدی در قرن هجدهم در زمینه ی نقاشی، کارل گوستاو پیلو (Carl Gustav

Pilo) و در مجسمه سازی، یوهان توبیاس ون سرگیل (Johan Tobis vin Sergel) بوده اند. کارل فردریک هیل (Carl Fredrik Hill) و ارنست جوزف سان (Ernst Josephson)، از نقاشان برجسته ی سوئدی

قرن نوزدهم هستند. آندرس لئونارد زورن (Anders Leonard Zorn) نقاش و مجسمه ساز سوئدی در قرن نوزدهم است. وی در سوئد، لندن، پاریس و آمریکا به تحصیل و تجربه پرداخت و تحت تأثیر مکتب امپرسیونیسم (Impressionism) بود. رقص نیمه ی تابستان (Midsummer Dance)، از

کارل میلز

ارنست جوزف سان

کارل لارسون

کارل فردریک هیل

آثار معروف اوست. مشخصه‌ی آثار وی، حرکات سریع، کوتاه و موازی قلم مو است. کارل لارسون (Carl Larsson)، نقاش سوئدی است که در اواخر قرن بیستم زندگی می‌کرد و شهرت بین‌المللی داشت. کارل میلز (Carl Mmilles) نیز مجسمه‌ساز مشهور سوئدی در قرن بیستم است که بسیاری از آثار وی در بوستان میلز (Milles Garden) در استکهلم به نمایش گذاشته شده.

در سوئد، قوانینی وجود دارد که بر اساس آن، نویسندگان، مترجمان، نقاش‌ها و موسیقی‌دانان، قبل از شروع یک پروژه می‌توانند کمک‌هایی از دولت دریافت نمایند. در بخش هنرهای تجسمی، دولت بر اساس مصوبه‌ی مجلس، یک درصد از هزینه‌ی ساخت بناهای عمومی را برای خرید این آثار و استفاده از آنها در ساختمان مورد نظر هزینه می‌کند که در واقع، روشی عملی برای حمایت از هنرمندان است. علاوه بر این، شورای هنر و سازمان کپی رایت نیز بودجه‌ی ویژه‌ای در زمینه‌ی

حمایت از هنرمندان دارند. دولت نیز در مواردی، تولیدات فرهنگی و هنری افراد را خریداری می‌کند. در حوزه‌ی تألیف نیز نوعی حمایت مستمر دولتی وجود دارد به این شکل که صندوق نویسندگان سوئد با برخورداری از بودجه‌ای خاص، به برخی صاحبان آثار تألیفی و ترجمه، حق تألیف پرداخت می‌کند.

صنایع دستی سوئد، یعنی کنده‌کاری روی چوب و

وسایل تزئینی، بسیار معروف است. هنر مدرن سوئد نیز در زمینه‌ی تولید مبلمان منزل و وسایل شیشه‌ای و نقره‌ای، شهرتی جهانی دارد. کارخانجات و فروشگاه‌های گروه ایکیا (IKEA) با ساخت وسایل منزل مناسب و ارزان قیمت، بازاری گسترده در سطح جهان دارد.

معماری

مردم کشور سوئد تا قبل از قرن نوزدهم، پیشرفت قابل توجهی در معماری نداشتند. از آن زمان به بعد، معماران برجسته‌ای در این کشور پدید آمدند؛ از جمله: راگنر اُستبرگ (Ragnar Östberg)، اریک گانر

راگنر اُستبرگ

اریک گانر آسپلاند

آسپلاند (Erik Gunnar Asplund) و سوین گاتفرید مار کلیوس (Sven Gottfrid Markelius). اریک گانر

سوین گاتفرید مار کلیوس

آسپلاند معماری است که سبک بین‌المللی را در سوئد پایه‌گذاری کرد. او با ادغام شیوه‌های سنتی و مدرن، سبکی را بنیاد نهاد که اروپا و آمریکا را تحت تأثیر قرار داد.

گروه آبا

موسیقی

کشور سوئد، بعد از آمریکا و انگلستان، سومین کشور دارنده‌ی گروه‌های بزرگ موسیقی در دنیاست. گروه آبا (ABBA) در خارج از سوئد، بسیار موفق بوده. موسیقی در سوئد، بیشتر در زمینه‌ی آواز است. آوازهای گروهی به شکل

گروه آبا

کر و هم‌خوانی - که عمدتاً گروه عبادت‌کنندگان در کلیسا آن را برنامه‌ریزی می‌کنند - جزو فعالیت‌های فرهنگی - اجتماعی این کشور شده است. خوانندگان نامی سوئدی، جنی لیند (Jenny Lind)، کریستینا نیلسون (Christina Nilsson)، جوسی بجورلینگ (Jussi Bjorling)، برژیت نیلسون (Birgit Nilsson) و لئا ویلمارک (Lena Willemark)

جنی لیند

برژیت نیلسون

هستند. ترانه‌های محلی سوئدی، شامل ترانه‌ها و داستان‌های منظوم‌یست که با همراهی ویولون اجرا می‌شوند. بعضی از نوازندگان موسیقی مدرن سوئد، از جمله لئا ویلمارک، آوازهای قدیمی مردمی را نیز می‌خوانند.

کریستینا نیلسون

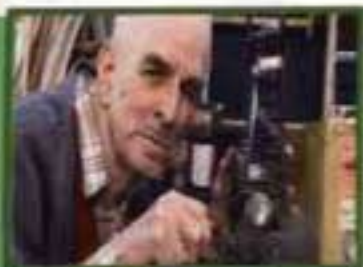
لئا ویلمارک

سینما و تئاتر

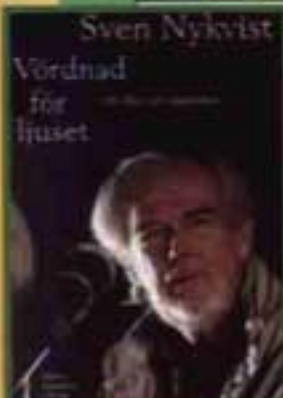
در سینما، هنرمندان سوئدی، خوش درخشیده‌اند؛ به خصوص در دهه‌ی ۱۹۶۰ که تعداد زیادی از هنرپیشه‌ها و کارگردانان برجسته‌ی سوئدی به هالیوود رفتند. از کارگردانان مهم سوئد می‌توان اینگمار

اینگمار برگمن

برگمن (Ingmar Bergman)، لیس هالستروم (Lasse Hallstrom)، آرن ساکسدورف (Arne Sucksdorff) و آرن متسون (Arne Mattsson) را نام برد.

سین نیکیویست

لنا اُلین

سوین نیکیویست (Sven Nykvist)، از فیلم برداران مهم سوئدی است که با کارگردانان برجسته‌ای چون برگمن، هالستروم و کارگردان آمریکایی، وودی آلن (Woody Allen) همکاری داشته‌است.

آرن ساکسدورف

از هنرپیشه‌های برجسته‌ی این کشور می‌توان اینگرید برگمن (Ingrid Bergman)، گرتا گاربو (Greta Garbo)، می زترلینگ (Mai Zetterling)، مکس وان سیدو (Max Von Sydow) و لنا اُلین (Lena Olin) را نام برد.

گرتا گاربو

اینگرید برگمن

می زترلینگ

محل برگزاری جشنواره‌ی سالانه‌ی فیلم در سوئد است. شرکت‌های معتبر و معروف سوئد در زمینه‌ی تولید فیلم، عبارتند از:

مکس وان سیدو

یوروپا فیلم (Europafilm) که در سال ۱۹۲۹ تأسیس شده، سانی فیلم (Sonet Film) و کمپانی تولیدی بی سونسک (AB Svensk Filmindustri) (تأسیس، ۱۹۱۹).

ادبیات

اولین آثار ادبی سوئد، به زبان لاتین و در قرن سیزدهم و چهاردهم نوشته شده‌است. دو برادر راهب به نام‌های اولائوس و لورنتیوس پتری (Olaus and Laurentius Petri)، نویسندگان معروف دوران نهضت اصلاحات دینی (قرن شانزدهم) بودند. ترجمه‌ی وصیت‌نامه‌ی قدیمی (Old Testament) و اولین ترجمه‌ی کامل کتاب مقدس به زبان سوئدی که در آن زمان اهمیت فوق‌العاده‌ای پیدا کرد (۱۵۴۱)، از آثار این دو برادر است. هر دو زمانی که در آلمان بودند، تحت تأثیر آثار و افکار مارتین لوتر (Martin Luther)

کارلوس لینائوس

جورج استرن هیلم

سلما لاجرلوف

ویلہلم موبیرگ

اریک اکسل کارفلد

اولانوس

اولاف وان دال

آسترید لیندگرن

ایوار لو-بوهانسون

امانوئل سوئدنبیرگ

آگوست استریندبرگ

قرار گرفته بودند. پدر شعر سوئد، جورج استرن هیلم (Georg Stiernhielm) است که در قرن هفدهم می زیست. نویسندگان تأثیرگذار قرن هجدهم، امانوئل سوئدنبیرگ (Emanuel Swedenborg) (عالم الهیات)، کارلوس لینائوس (کارل لینه) (Carolus Linnaeus) (گیاه شناس) و اولاف وان دالین (Olof von Dalin) (شاعر و مورخ) بودند. وان دالین به بررسی تأثیرات دو فرهنگ انگلیسی و فرانسوی پرداخت. در قرن نوزدهم، روح مکتب رمانتیسم (آرمان گرایی و احساسات گرایی) از آلمان وارد سوئد شد و بر آثار ادبی آن دوره تأثیراتی گذاشت.

چهره‌ی برجسته‌ی ادبیات مدرن سوئد، آگوست استریندبرگ (August Strindberg)، استاد نمایش‌نامه‌های نچرالیزت (Naturalist) (طبیعت گرایانه) است که آثاری نیز به سبک اکسپرسیونیسم (Experssionism) دارد. آسترید لیندگرن (Astrid Lindgren)، نویسنده‌ی معروف کتاب‌های کودکان است و داستان پی‌پی جوراب بلند (Pipi longstocking) او محبوبیت بسیاری بین کودکان کسب کرد. وی در زمینه‌ی شعر، رمان و مقاله‌نویسی نیز فعال بود. اریک اکسل کارفلد (Erik Axel Karlfeldt) شاعر سبک سمبولیک در قرن بیستم است که در سال ۱۹۳۱ موفق به دریافت جایزه‌ی نوبل شد. سلما لاجرلوف (Selma Lagerlöf) نیز رمان‌نویس نامی قرن بیستم سوئد بود که در سال ۱۹۰۹، جایزه‌ی نوبل را دریافت کرد و به خاطر رمان تاریخی‌اش به نام داستان گوستا برلینگز (The story of Gosta Berlings) (۱۸۹۱) و ماجراهای باور

پار لاجروویست

هری مارتینسون

ایویند جانسون

استیگ لارسون

نکردنی نیلز (The wonderful Adventures of Nils) (۱۹۰۶-۱۹۰۷)، بسیار معروف است. ایوار لو-یوهانسون (Ivar Lo-Johansson) و ویلهلم موبرگ (Vilhelm Moberg)، دو رمان‌نویسی هستند که در آثارشان زندگی طبقه‌ی کارگر سوئد را بازنمایی کرده‌اند. ایویند جانسون (Eyvind Johnson) و هری مارتینسون (Harry Martinson) در سال ۱۹۷۴، مشترکاً جایزه‌ی نوبل ادبیات را دریافت کردند. پار لاجروویست (Par Lagerkvist) نیز در سال ۱۹۵۱، موفق به دریافت جایزه‌ی نوبل ادبیات شد.

استیگ لارسون (Stieg Larsson) به علت انتشار یک مجموعه‌ی سه‌گانه از داستان‌های جنایی به نام «سه‌گانه‌ی هزاره» (Millenium Trilogy) به شهرت دست یافت. نکته‌ی قابل توجه در مورد او این است که قبل از انتشار اولین جلد از این مجموعه به علت سکتی قلبی در گذشت.

کتاب‌های او جوایز معتبری را برنده شده‌اند که همگی آن‌ها به خانواده‌ی لارسون اعطا شده‌اند به تازگی در استکهلم، توری به نام «تور هزاره» (Millenium Tour) راه‌اندازی شده که علاقمندان به کتاب‌های لارسون را به مرکز شهر استکهلم، محله‌ی سودر مالم، که محل وقوع اتفاقات داستان‌های وی است می‌برد. خانه و محل کار او نیز در این محله و نیز در ماجراهای کتاب حضور دارند.

این سه‌گانه به ۴۰ زبان زنده‌ی دنیا ترجمه شده و در بسیاری از کشورها در بالای فهرست کتاب‌های پر فروش قرار گرفته‌اند. استیگ لارسون همچنین اولین نویسنده در دنیا است که فروش اینترنتی کتاب‌هایش، از طریق سایت آمازون، به بیش از یک میلیون نسخه رسیده است.

آموزش و پرورش

نظام آموزش در سوئد، بسیار پویا و از نظر علمی، جزو پیشرفته ترین نظام های آموزشی جهان است. اصول بنیادین در این نظام آموزشی، عبارت است از: آموزش یکسان برای همه ی شهروندان و دوره ی نه ساله ی آموزش اجباری و رایگان. به خاطر وجود انواع مدارس و نیز فعالیت نهادهای آموزشی گوناگون، امکانات اولیه ی لازم برای پیشرفت علمی تمام شهروندان سوئدی فراهم است. در سطح آموزش عالی نیز وجود مؤسسات مختلف و متنوع آموزش عالی در این کشور، ادامه ی تحصیل جوانان سوئدی را میسر نموده است. جایگاه برجسته ی علمی و فن آورانه ی این کشور، مرهون این زیر ساخت محکم و پویای علمی است و تا به حال، ۲۹ جایزه ی نوبل در رشته های مختلف برای سوئد به ارمغان آورده است و سبب شده این کشور، به طور متوسط، دو درصد از دانش جهانی و چهار درصد از دانش حوزه های تخصصی را تولید کند. در میان ۲۹ کشور عضو سازمان همکاری و توسعه در اروپا، سوئد، بالاترین نسبت هزینه های پژوهشی به تولید ناخالص داخلی را دارد. بودجه ی دولتی پژوهش، به صورت مستقیم در اختیار مؤسسات آموزش عالی و به صورت غیر مستقیم در اختیار شوراهای پژوهش و ادارات پژوهشی تخصصی قرار می گیرد. در علوم مهندسی، سهم منابع غیر دولتی، حدود دو سوم کل هزینه های پژوهشی است؛ اما در علوم انسانی، این رقم به حدود یک سوم و در برخی رشته های علوم انسانی، پزشکی و علوم طبیعی، تقریباً به پنجاه درصد می رسد.

سال تحصیلی در سوئد، از نیمه ی آخر آگوست (مرداد) شروع می شود و تا نیمه ی اول ماه ژوئن (خرداد) سال بعد ادامه دارد. تعطیلات کریسمس از اواسط دسامبر (آذر) تا اوایل ژانویه (دی) است که سال تحصیلی را به دو ترم تقسیم می کند. نظام آموزشی سوئد، پس از آموزش پایه که اختیاری است و مربوط به کودکان زیر شش سال می شود، به سه مقطع آموزش ابتدایی، آموزش متوسطه و آموزش فوق متوسطه تقسیم می شود. طول دوره ی آموزش در هر یک از این مقاطع، سه سال، و شرکت در آنها اجباری است. در مقابل، تمام تسهیلات لازم برای گذراندن این مقاطع به صورت رایگان در اختیار دانش آموزان

قرار می‌گیرد. پس از این دوره، آموزش پیش دانشگاهی پیش بینی شده که اختیاری است. دانش‌آموزان از سن شانزده سالگی می‌توانند با انتخاب یکی از سی رشته‌ی تحصیلی، وارد این دوره شوند و پس از دو تا چهار سال (بر اساس دروس انتخابی) فارغ‌التحصیل شوند. گرایش عمده‌ی رشته‌ها و دروس تخصصی در این دوره، فنی است و عمدتاً جوانان را برای ورود به بازار کار آماده می‌کند.

آموزش عالی در سوئد

بیش از سی درصد جوانان سوئدی، پس از گذراندن دوره‌ی متوسطه، وارد سیستم آموزش عالی می‌شوند که تعداد آن‌ها سالانه بالغ بر هفتاد هزار نفر می‌شود. در این کشور، حدود سیصد هزار دانشجوی وجود دارد که ۵۷ درصد آنان را بانوان تشکیل می‌دهند. شرایط ورود به دانشگاه در این کشور، عبارت است از: داشتن مدرک فارغ‌التحصیلی دوره‌ی دبیرستان، تسلط به زبان انگلیسی، و برای غیر سوئدی‌ها، گذراندن دوره‌ی یک‌ساله‌ی زبان سوئدی. در مواردی که در یک رشته‌ی تحصیلی خاص، تقاضا بیش از ظرفیت موجود باشد، دانشگاه‌ها بر اساس تشخیص خود، از طریق معیارهایی مانند نمرات دوره‌ی دبیرستان، برگزاری آزمون، و مصاحبه، مهارت تجربی متقاضیان را گزینش می‌کنند.

داوطلبان خارجی باید در آزمون تیسوس (TISUS) که خاص تحصیل در دانشگاه‌هاست، شرکت کنند.

در سال ۲۰۰۱، مجموعه اصولی برای رفتار مساوی و یکسان با دانشجویان در دانشگاه‌ها انتشار یافت که بر اساس آن، بدون توجه به جنسیت، مذهب، ناتوانی‌های فردی و ماهیت قومی و نژادی، باید با تمام دانشجویان، یکسان برخورد شود و از هرگونه مزاحمت و اعمال تبعیض، چه از جانب کارمندان و چه از سوی دانشجویان جلوگیری شود.

دانشگاه‌های معروف سوئد (۲۰۰۸)

نام دانشگاه	شهر	رتبه در جهان ۲۰۱۰	مورد تأیید وزارت علوم ایران	آرم دانشگاه
دانشگاه گوتنبورگ Goteborgs University	گوتنبورگ	۱۸۳	√	
دانشگاه لوند Lund University	لوند	۷۲	√	
دانشگاه اوپسالا Uppsala University	اوپسالا	۶۲	√	
دانشگاه امنو Umea University	امنو	۲۹۷	√	
انستیتو کارولینسکا Karolinska Institute	استکهلم	-	√	
دانشگاه لینکوپینگ Linkopings University	لینکوپینگ	۳۸۹	√	
مؤسسه‌ی تکنولوژی سلطنتی کی.تی.اچ. KTH, Royal Institute of Technology	استکهلم	۱۵۰	-	
دانشگاه استکهلم Stockholm University	استکهلم	۱۶۸	-	
دانشگاه تکنولوژی چالمرز Chalmers University of Technology	گوتنبورگ	۲۰۴	-	

زنان در جامعه‌ی سوئد

جامعه‌ی سوئد از نظر برابری زن و مرد، نمونه‌ای از استانداردهای غربی است. در کابینه‌ی سوئد، وزارت امور دموکراسی و همگرایی، مسئولیت مستقیم تضمین برابری جنسی را به عهده دارد. نهادهای مختلف دیگری نیز در سطوح مختلف و با مشارکت نهادهای دولتی و غیردولتی به منظور تحقق این هدف اجتماعی،

تأسیس شده است؛ مانند کمیسیون برابری فرصت‌ها، بازرسی در امر برابری فرصت‌ها و شورای امور برابری فرصت‌ها. عمق این باور اجتماعی در سوئد تا جایی است که در سال ۱۹۸۰، قانون اساسی به منظور رعایت اصل برابری در مسأله‌ی جانشینی پادشاه اصلاح شد تا فرزند ارشد پادشاه، اعم از دختر یا پسر، از این حق برخوردار شود. در سطح سیاسی، بسیاری از مقامات ارشد این کشور را زنان تشکیل می‌دهند. در دولت‌های اخیر سوئد، تا بیش از نیمی از وزرا و در مجلس سوئد، چهل و پنج درصد از نمایندگان از زنان هستند که در نوع خود در جهان بی‌نظیر است. بیش از چهل درصد اعضای شوراهای شهر را زنان تشکیل می‌دهند. از نظر قانونی، هیچ تفاوتی در امتیازات مردان و زنان وجود ندارد و کارفرمایان موظفند تسهیلات مختلفی برای زنان فراهم کنند تا بتوانند به وظیفه‌ی مادری خود نیز عمل نمایند. به لحاظ فرهنگی نیز بیش از نیمی از دانشجویان دانشگاه‌های سوئد را دختران تشکیل می‌دهند. از سال ۲۰۰۲، قانون برابری جنسی در دانشگاه‌ها به اجرا گذاشته شده است تا از هرگونه تبعیض جنسی در امر آموزش جلوگیری شود.

از نظر اجتماعی، زنان، همسان با مردان در پی موقعیت‌های کاری هستند و خانه‌داری مانند گذشته امری مختص زنان نیست. قانون برابری فرصت‌ها نیز از سال ۱۹۸۰ در این کشور تدوین شده و برای تقویت آن، پیوسته اصلاحیه‌هایی به این قانون افزوده می‌شود. محور اساسی این قانون، حمایت از زنان برای دست‌یابی به فرصت‌های کاری و تأمین معیشت آن‌ها در صورت طلاق یا مرگ همسر است. زایمان و مراقبت‌های بهداشتی برای مادران و کودکان در سوئد، رایگان است.

در سال ۱۹۹۸، مجلس سوئد، قانون مبارزه با خشونت علیه زنان را تصویب نمود. این قانون، حاصل کار پنج ساله‌ی دو کمیته‌ی تحقیق درباره‌ی خشونت علیه زنان و سوءاستفاده‌ی جنسی از زنان در جامعه‌ی سوئد بود؛ علاوه بر این، دولت سوئد، با پیوستن به پروتکل سازمان ملل در زمینه‌ی جلوگیری، منع و مجازات قاچاق انسان، قانون مدنی خود را متناسب با آن اصلاح نموده است.

ورزش

تقریباً نیمی از مردم سوئد به‌طور جدی، فعالیت ورزشی دارند. مهم‌ترین سازمان‌های ورزشی در کشور سوئد، کنفدراسیون ورزش‌های سوئد

(Swedish Sports Confederation) و کمیته‌ی المپیک سوئد (Swedish Olympic Committee) است.

برنبال

در این کشور، بیش از دومیلیون نفر (حدود بیست درصد از کل جمعیت)، لااقل، در یک باشگاه ورزشی عضویت دارند. فوتبال، گلف، ژیمناستیک، دو میدانی و ورزش‌های زمستانی، پرطرفدارترین ورزش‌های سوئد هستند. فوتبال، هاکی روی یخ، گلف، موتورسیکلت‌رانی و اتومبیل‌رانی نیز پربیننده‌ترین ورزش‌هایند. از دیگر ورزش‌های سوئد، برنبال (Brännboll) (ورزش بومی اسکاندیناوی که شبیه بیس‌بال است)، اسکی، شنا، ژیمناستیک، پیاده‌روی، دوچرخه‌سواری، ماهی‌گیری و شکار را نام برد.

سوئد با ۵۵۰ مدال، در رده‌ی هفتم جدول مدال‌های تاریخ المپیک قرار دارد. از این مدال‌ها، ۱۷۰ تای آن‌ها طلا و ۵۶ تای آن‌ها نیز مربوط به المپیک‌های زمستانی است. ورزشکاران سوئد در المپیک تابستانی ۲۰۰۸ پکن، با چهار مدال نقره و یک برنز، در جایگاه پنجاه‌وششم دنیا قرار گرفتند. در المپیک زمستانی ۲۰۱۰ ونکوور (Vancouver)، سوئد با پنج مدال طلا، دو نقره و چهار برنز (مجموعاً یازده مدال) در مرتبه‌ی هفتم جهان قرار گرفت.

سوئد، میزبان المپیک تابستانی ۱۹۱۲ بود و در آن دوره با کسب ۲۴ مدال طلا، ۲۴ نقره و هفده برنز (در مجموع، ۶۵ مدال)، بعد از ایالات متحده‌ی آمریکا به مقام دوم دست یافت. در المپیک تابستانی سال ۱۹۵۶ نیز که استرالیا میزبان بود، مسابقات اسب سواری این بازی‌ها به دلیل قرنطینه‌ای که در استرالیا پیش آمد، به کشور سوئد منتقل شد. سوئد در این دوره به مقام ششم جهان دست یافت.

فوتبال

در سوئد، ۳۲۰۰ باشگاه مخصوص فوتبال وجود دارد. اولین بازی فوتبال سوئد، در دهه‌ی ۱۸۷۰ انجام شد. انجمن فوتبال سوئد در سال ۱۹۰۴ تأسیس

فردریک لیونبرگ

زلاتان ابراهیموویچ

توماس راولی

شده است. در سیستم لیگ فوتبال سوئد، بالاترین سطح مسابقات، آلسونسکان (Allsvenskan) است. اولین بازی تیم ملی سوئد، در دوازدهم جولای سال ۱۹۰۸، مقابل نروژ بود که با نتیجه ۱-۱۲، برنده‌ی بازی شد. بزرگ‌ترین شکست این تیم، در بیستم اکتبر ۱۹۰۸، مقابل تیم فوتبال انگلستان بوده است که نتیجه ۱-۱۲، به نفع انگلستان شد. این تیم، سابقه‌ی یازده بار حضور در جام جهانی فوتبال را دارد و موفقیت‌هایی نیز در مسابقات جهانی داشته است؛ از جمله در سال ۱۹۵۸ که میزبان مسابقات جهانی فوتبال بود و بعد از برزیل به نایب قهرمانی رسید و در سال‌های ۱۹۵۰ و ۱۹۹۴ نیز به مقام سوم رسید. در سال ۱۹۹۲، میزبان مسابقات جام ملت‌های اروپا بود و به نیمه‌نهایی رسید که تاکنون بهترین موقعیت سوئد در این جام بوده است. برخی از فوتبالیست‌های معروف سوئد عبارتند از: زلاتان ابراهیموویچ (Zlatan Ibrahimovic)، هنریک لارسون (Henric Larsson)، کارل فردریک لیونبرگ (Fredrik Ljungberg) و توماس راولی (Thomas Ravelli). لیونبرگ، فوتبالیست حرفه‌ای سوئدی که هم‌اکنون برای تیم شیکاگو فایر آمریکا (Chicago Fire) بازی می‌کند. او تا قبل از مسابقات یورو ۲۰۰۸، کاپیتان تیم ملی سوئد بوده است. تیم ملی فوتبال زنان سوئد نیز موفقیت‌هایی داشته است؛ مثلاً در مسابقات جهانی سال ۲۰۰۳، نایب قهرمان شده است.

هاکی

معروف‌ترین تیم هاکی روی یخ سوئد، تره کرونور (Tre Kronor) است. تیم ملی هاکی روی یخ مردان سوئد، هفت بار برنده‌ی مسابقات جهانی و در سال‌های ۱۹۹۴ و ۲۰۰۶ نیز برنده‌ی مدال طلای المپیک بوده است. تیم ملی هاکی روی یخ زنان سوئد، در المپیک زمستانی ۲۰۰۲ و در مسابقات جهانی سال ۲۰۰۵، برنده‌ی مدال برنز، در المپیک زمستانی سال ۲۰۰۶، برنده‌ی مدال نقره و در المپیک سال ۲۰۱۰ چهارم شده است.

تره کرونور

استفان ادبرگ

متس ویلاندر

بیورن بورگ

تنیس

تنیس، یکی از ورزش‌های پرطرفدار جهان و سوئد است. تنیس بازان سوئدی، از سرشناس‌ترین ورزشکاران این رشته‌اند و افتخارات بسیاری کسب کرده‌اند. برخی تنیس بازان معروف سوئدی عبارتند از: بیورن بورگ (Bjorn Borg)، متس ویلاندر (Mats Wilander) و استفان ادبرگ (Stefan Edberg).

پینگ پنگ

پینگ پنگ در سوئد، بسیار متداول است. ورزشکاران سوئدی در این رشته جزو بهترین‌های اروپا و جهان هستند؛ مقام‌های بسیاری کسب کرده و رقیب ورزشکاران چین، کره‌ی جنوبی و ژاپن به‌شمار می‌روند. یان-او والدنر (Jan-Ove Waldner) در المپیک سال ۱۹۹۲ بارسلون، برنده‌ی مدال طلای این رشته شد.

شنا

شناگران سوئدی در سطح بین‌المللی، بسیار قدرتمندند و موفقیت‌های زیادی برای کشورشان کسب کرده‌اند. شناگران برجسته‌ی سوئد که مدال‌های بین‌المللی کسب کرده‌اند؛ یار کوردهای جهانی دارند، عبارتند از: گانر لارسون (Gunnar Larsson)، بنگت بارون (Bengt Baron) و آندرس هولمرتز (Anders Holmertz).

اسکی

از اسکی بازان معروف سوئدی می‌توان پرنیلا ویبرگ (Pernilla Wiberg) را نام برد که بین سال‌های ۱۹۹۰ تا ۲۰۰۲ در مسابقات سطح

بالا شرکت کرده است. وی در المپیک زمستانی ۱۹۹۲ برنده‌ی مدال طلای اسلalom (Giant Slalom) و در المپیک زمستانی ۱۹۹۴ مدال طلای مشترک لیلی هامر (Lillehammer) را از آن خود کرده است.

گلف

آنیکا سورنستام (Annika Sorenstam) بازیکن حرفه‌ای گلف سوئد است. قبل از کناره‌گیری از بازی‌های رقابتی گلف در سال ۲۰۰۸، او در نود بازی بین‌المللی شرکت داشته و همین مسأله باعث شهرت او شده است.

بندی (Bandy)

نام دیگر این بازی هاکی روسی است. ورزشی زمستانی که روی زمین مستطیلی شکل یخی و با توپ انجام می‌شود. طول زمین یخ آن، ۹۰ تا ۱۱۰ متر است و برای ایمنی، اطراف آن را نرده‌های چوبی به ارتفاع پانزده سانتی‌متر احاطه کرده است. بازی با دو تیم یازده نفره در دو وقت ۴۵ دقیقه‌ای انجام می‌شود. قوانین بازی، شبیه فوتبال است.

برنبال (Brannboll)

این بازی در حقیقت تنها ورزش ملی کشور سوئد و شبیه بیس بال است و یکی از سرعتی‌ترین ورزش‌های دنیاست. یکی از تفاوت‌های این ورزش با بیس بال، چوب آن که نسبت به بیس بال کوچک‌تر است و همچنین در این بازی شخص خاصی به عنوان پرتاب‌کننده و گیرنده‌ی توپ

وجود ندارد. (در بیس بال افرادی به این عناوین وجود دارند) مدت زمان بازی دو زمان دوازده دقیقه است.

مسابقات ورزشی که هر سال در سوئد برگزار می‌شوند، عبارتند از:

- دوی ماراتن استکهلم در ماه ژوئن (خرداد)،
- دوچرخه‌سواری واترن-راندن (Vattern-Rundan)، در اواسط ژوئن (خرداد)، یک هفته قبل از تعطیلات نیمه‌ی تابستان در اطراف دریاچه‌ی بزرگ واترن.
- گلف اپن سوئد (Swedish Open) در اوایل ماه جولای (تیر)،
- جام فوتبال گوتیا (Gothia-Cup) در گوتنبورگ در ماه جولای (تیر)،
- دوی صحرایی او-رینگن (O-Ringen) در ماه جولای (تیر)،
- مسابقه‌ی قایق‌رانی بین‌المللی مارستراند سوئد (Marstrand's International Swedish Match Cup) در جولای (تیر)،

GOOTHIA
UP The World
Youth Cup
PRESENTED BY SKF

- دوی صحرایی لاپت (Loppet) در لیدینگو (Lidingo) در اولین تعطیلات آخر هفته‌ی اکتبر (مهر)،
- تنیس اپن استکهلم (Stockholm Open) در پایان اکتبر (مهر) یا اوایل نوامبر (آبان)،
- اسکی صحرایی (Vasaloppet) از منطقه‌ی سالن (Salen) تا مورا (Mora) در اولین یک‌شنبه‌ی ماه مارس (اسفند)،
- مسابقه و نمایش اسب گوتنبورگ (Gothenburg Horse Show) در ماه مارس (اسفند)،

اسکی صحرایی

جغرافیای اقتصادی

زیربنای اقتصادی

سیستم اقتصادی سوئد به پیروی از سیستم سیاسی این کشور که رفاه اجتماعی را هدف اصلی خود می‌داند، معطوف به تأمین رفاه اجتماعی بیشتر است و در این راستا بر اساس دریافت مالیات زیاد و ارائه خدمات عمومی بیشتر، شکل گرفته است. در اقتصاد این کشور، سه بخش دولتی، خصوصی و تعاونی، فعال هستند. در این تقسیم‌بندی، امور اجتماعی و رفاه عمومی، مانند بهداشت و درمان، آموزش و خدمات شهری، بیشتر در اختیار دولت است و سایر امور که عمدتاً مربوط به تأمین رشد اقتصادی است، به دو بخش خصوصی و تعاونی واگذار شده است؛ در عین حال، از اواسط دهه‌ی هفتاد میلادی، مسأله‌ی کاهش مسئولیت دولت در امور اقتصادی، مورد توجه جدی دولت بوده و در این راستا، سیاست‌گذاری و اقدام شده است؛ به گونه‌ای که امروز، بخش عمده‌ای از خدمات (که حدود دو سوم تولید ناخالص داخلی سوئد را تأمین می‌کند)، در اختیار بخش خصوصی است.

پویایی و اتکا به صادرات را باید از ویژگی‌های اصلی اقتصاد سوئد دانست. کارشناسان اقتصادی اروپا قرن بیستم را دوران شگفتی اقتصاد سوئد می‌دانند؛ زیرا در این قرن، سوئد توانست طی چند دهه، از کشوری متوسط با اقتصادی مبتنی بر کشاورزی، به یکی از کشورهای ثروتمند و صنعتی جهان تبدیل شود. دولت توانست در عبور از بحران‌های دهه‌ی هفتاد و هشتاد با برنامه‌های اقتصادی مناسب، نرخ تورم و بیکاری دو رقمی را به ترتیب، دو و چهار درصد کاهش دهد؛ از سوی دیگر، بازار محدود داخلی سوئد موجب شد شرکت‌ها و صنایع این کشور، از ابتدا در زمینه‌ی صادرات سرمایه‌گذاری هنگفتی کنند؛ به این ترتیب می‌بینیم سرمایه‌گذاران سوئدی، مشارکت قابل توجهی در شرکت‌های چند ملیتی دارند و مارک‌های معتبر تجاری، مانند ولوو (Volvo)، ساب (Saab)، سونی اریکسون (Sony Ericsson)، الکترو لوکس (Electrolux) و ... را به دنیا عرضه کرده‌اند. عقیده بر این است که صنایع دانش محور، محور اصلی اقتصاد آینده‌ی سوئد

خواهد بود که از جمله‌ی آنها می‌توان به فن‌آوری اطلاعات و صنایع داروهای زیستی اشاره نمود که سوئد در آنها جزو پیش‌گامان است. رکن سوم اقتصاد آینده‌ی سوئد از دید کارشناسان، مفهومی نوین، موسوم به صنعت تجربه است که به صنایعی اشاره دارد که به تازگی وارد عرصه‌ی تجارت بین‌الملل شده‌اند؛ مانند طراحی، موسیقی، مد، صنعت رسانه، صنعت تبلیغات تجاری، و جهان‌گردی. سوئد در دهه‌های گذشته، در این صنایع، با نشان دادن خلاقیتی بی‌نظیر، ضمن جلب توجه جهانی، درآمد صادراتی هنگفتی نیز کسب کرده است.

بر اساس آمار سال ۲۰۰۸ بانک جهانی، تولید ناخالص داخلی (GDP) سوئد، حدود ۳۴۵ میلیارد دلار بوده (سی و یکمین کشور جهان از این نظر) و در همان سال، تولید ناخالص ملی ایران، ۸۳۹ میلیارد دلار بوده است (هفدهمین کشور جهان از این نظر). رشد تولید ناخالص داخلی سوئد، ۳/۴ درصد (پنجاه و پنجمین کشور جهان از این لحاظ)، تولید ناخالص داخلی در بخش کشاورزی، ۱/۴ درصد، بخش صنعت، ۲۸/۹ درصد و در بخش خدمات، حدود ۶۹/۴ درصد بوده است. میزان تورم سال ۲۰۰۸ سوئد، دو درصد بوده است.

نیروی کار این کشور در سال ۲۰۰۹، حدود ۴,۹۳۰,۰۰۰ نفر بوده که از این تعداد، دو درصد در بخش کشاورزی، ۲۴ درصد در بخش صنایع و ۷۴ درصد در بخش خدمات، مشغول به کار بوده‌اند.

پس از بحران مالی اواسط دهه‌ی نود، از سال ۱۹۹۸ تاکنون، سوئد، کسری بودجه نداشته و بدهی دولت نیز پیوسته روند کاهشی داشته است.

نرخ بیکاری آن نیز در سال ۲۰۰۹، حدود ۹/۳۰ درصد بوده است (شصت و دومین کشور جهان از این نظر).

واحد پول

واحد پول کشور سوئد، کرون (Krona) است با علامت اختصاری kr یا SEK که معادل یک‌صد اوره (öre) است. در سیستم پولی سوئد، اسکناس‌های بیست، پنجاه، صد، دویست، پانصد و هزار کرونی و سکه‌های پنجاه اوره، یک، دو، پنج و ده کرونی

وجود دارد. در آبان ۱۳۸۹، ارزش هر کرون، تقریباً برابر ۱۵۵۰ ریال ایران بوده است. ارزش کرون، ۰/۱۱ یورو و ۰/۱۵ دلار آمریکاست.

عضویت در سازمان های اقتصادی

سوئد عضو سازمان های اقتصادی جهانی نیز است: اتحادیه ی اروپا (EU)، سازمان امنیت و همکاری اروپا (OSCE)، سازمان تجارت جهانی (WTO) و سازمان همکاری اقتصادی و توسعه (OECD).

فالن

منابع طبیعی - معدنی

یکی از مهم ترین منابع غنی مس در مرکز کشور سوئد، در فالن (Falun) است که بعد از ۶۵۰ سال بهره برداری و استخراج، تقریباً به اتمام رسیده است. معادن سنگ آهن سوئد با کیفیت بسیار بالا در شمال و مرکز آن و عمدتاً در اطراف کیرونا (Kiruna) و مالبرگت (Malmberget) واقعند.

کیرونا

در سال ۲۰۰۴، تولیدات معدنی کشور سوئد، شامل ۱۴/۷ میلیون تن سنگ آهن، ۲۹۳ تن نقره، ۸۵۵۰۰ تن مس، و ۳۳۹۰۰ تن سرب بوده است. روی، طلا، نفت خام و پیریت (Pyrite) (نوعی سنگ معدن است) نیز در این کشور تولید می شود.

تولید نفت سوئد در سال ۲۰۰۸، فقط ۳,۵۷۲ بشکه در روز بوده است (نود و نهمین کشور جهان در این زمینه) و مصرف آن در همین سال، ۳۵۱,۸۰۰ بشکه در روز بوده است (سی و هشتمین کشور جهان از این لحاظ).

واردات و صادرات

سوئد با حدود ۱۳۳ میلیارد دلار صادرات، رتبه‌ی بیست و نهم جهان را در سال ۲۰۰۹ در این زمینه داشته‌است و در همان سال با تقریباً ۱۲۱ میلیارد دلار واردات، بیست و هفتمین کشور واردکننده‌ی جهان بوده‌است.

مهم‌ترین صادرات سوئد این موارد هستند: ماشین‌آلات، وسایل نقلیه‌ی موتوری، محصولات کاغذی، خمیر کاغذ و چوب، فرآورده‌های آهن و فولاد و مواد شیمیایی. مهم‌ترین واردات آن نیز شامل: ماشین‌آلات، نفت خام و فرآورده‌های نفتی، مواد شیمیایی، آهن و فولاد، وسایل نقلیه‌ی موتوری، مواد غذایی و پوشاک است.

مهم‌ترین شرکای تجاری سوئد در سال ۲۰۰۸ (به درصد)

صادرات	آلمان ۱۰/۴	نروژ ۹/۵	دانمارک ۷/۴	بریتانیا ۷/۳	آمریکا ۶/۶	فنلاند ۶/۳	هلند ۵/۱	فرانسه ۴/۹	بلژیک ۴/۴
واردات	آلمان ۱۷/۵	دانمارک ۹/۴	نروژ ۸/۶	بریتانیا ۶/۲	فنلاند ۵/۷	هلند ۵/۶	فرانسه ۵	روسیه ۴/۴	چین ۴/۲

صنایع و شرکت‌های مهم

صنایع فلزی و مهندسی و صنایع تولید کاغذ و چوب، از بخش‌های اصلی صادرات در صنعت سوئد است. تولیدات صنعتی کشور سوئد، شامل آهن و دیگر فلزات، اتومبیل‌سازی، بلبرینگ، ماشین‌آلات کشاورزی، هواپیما، ابزارآلات ماشین، و تجهیزات ارتباطی است. سوئد از مراکز مهم صنایع شیمیایی و داروسازی نیز محسوب می‌شود. شرکت‌های ولوو، ساب، اسکانیا (Scania)، اریکسون، اس.کا. اف (S.K.F) و الکترو لوکس، از جمله شرکت‌های چند ملیتی سوئد هستند که در بازار جهانی، کاملاً شناخته شده‌اند.

صنایع اتومبیل‌سازی، مهم‌ترین بخش صنایع سوئد است و شرکت‌های خودروسازی ولوو، اسکانیا و ساب، از معروف‌ترین شرکت‌های دنیا هستند.

فهرست پنج شرکت سوئد در میان ۵۰۰ شرکت برتر دنیا (۲۰۱۰)

ردیف	نام شرکت	رتبه	درآمد (میلیون دلار)
۱	ولوو (Volvo)	۲۷۸	۲۸,۵۵۱
۲	اریکسون (Ericsson)	۳۰۱	۲۶,۹۹۷
۳	واتن فال (Vattenfall)	۳۰۳	۲۶,۸۵۷
۴	نورده آ (Nordea)	۴۰۹	۲۱,۶۰۰
۵	اسکانسکا (Skanska)	۴۷۶	۱۷,۸۸۷

ولوو Volvo

نام ولوو به لاتین به معنی «می غلتم» است. شرکت ولوو کار خود را در چهاردهم آوریل ۱۹۲۷ به عنوان شرکت خودروسازی در شهر گوتنبورگ سوئد آغاز کرد. این شرکت در آغاز، شاخه‌ای از شرکت بلبرینگ‌سازی اس.کا.اف بود. طبق گزارش سی.ان.ان (CNN)، این شرکت با درآمد ۲۸,۵۵۱ میلیون دلار در سال ۲۰۱۰، بزرگ‌ترین شرکت سوئد و دویست و هفتاد و هشتمین شرکت بزرگ جهان است. اکنون ولوو بزرگ‌ترین شرکت خودروسازی، تجهیزات ترابری و سازه‌ای، سامانه‌های پیش‌رانش - به روش‌های گوناگون تولید به وسیله‌ی موتورهای برقی، پروانه، پدال، ملخ و دیگر ابزار گفته می‌شود - دریایی و صنعتی و قطعات مربوط به صنعت هوا - فضا در سوئد است. شرکت ولووی سوئد و رنوی (Renault) فرانسه در سال ۱۹۸۹ به منظور مقابله با موقعیت صنایع اتومبیل‌سازی ژاپن، اقدام به خرید سهام یکدیگر کردند و بزرگ‌ترین شرکت تولیدکننده‌ی کامیون و اتوبوس را تشکیل داده‌اند. در سال ۱۹۹۹، ولوو، بخش اتومبیل خود را به شرکت فورد (Ford) فروخت و بنابراین، مارک ولوو، اکنون میان این دو شرکت، مشترک است. ولووی سوئد، اکنون بر تولید اتوبوس، کامیون و تجهیزات ساختمانی، متمرکز شده است. درآمد خالص این شرکت در سال ۲۰۰۹، حدود ۲۸,۵۵۱ میلیون دلار بوده است. شرکت ولوو در سال ۲۰۰۷، حدود ۹۹۱,۲۴۸ نوع خودرو، به ویژه کامیون؛ با شش نام در پنج کشور جهان تولید کرده و از این نظر، سی‌امین کشور جهان است. تولیدات مختلف این شرکت، به ایران نیز صادر می‌شود.

این شرکت در سال ۱۹۳۷ با هدف ساخت هواپیما برای نیروی هوایی سوئد، شروع به کار کرد؛ ولی بعد از جنگ جهانی دوم، از ساخت هواپیماهای جنگی صرف نظر کرد و مسیر خود را به سمت بازار خودرو تغییر داد. شرکت ساب، علاوه بر تولید خودروهای سبک و سنگین، طراحی و ساخت موتورهای هواپیماهای نظامی و غیر نظامی را نیز انجام می دهد. این شرکت با همکاری شرکت ولوو در سال ۱۹۹۰، اقدام به ساخت یک هواپیمای جت چند منظوره، برای نیروی هوایی سوئد کرد.

خودرو سازی ساب (Saab Automobile AB)

خودروسازی ساب در سال ۱۹۳۷ در ترول هاتن (Trollhättan) تأسیس، و اولین اتومبیل شرکت نیز در دهم جولای ۱۹۴۷ تولید شد. در اواخر سال ۱۹۵۰، شرکت ساب با تولید دیتاساب (Datasaab) وارد بازار رایانه شد. در سال ۱۹۶۰، این شرکت توانست در طراحی بخش هایی از خودرو هایش، به موفقیت هایی دست پیدا کند و محصولاتش را به چندین کشور اروپایی صادر کند. در سال ۲۰۰۸، کل تولیدات شرکت ساب، ۹۰۲۸۱ وسیله نقلیه در سه کشور سوئد، استرالیا و آمریکا بود.

کل تولیدات شرکت ساب در سال ۲۰۰۸

کشور	ماشین ها (۲۰۰۸)	ماشین ها (۲۰۰۷)	مدل
سوئد	۷۵,۰۷۳	۱۰۲,۹۱۵	۹-۳, ۹-۵
استرالیا	۱۱,۰۴۷	۱۶,۹۹۷	۹-Convertible
آمریکا	۴,۱۶۱	۵,۴۸۵	۹-XV
جمع	۹۰,۲۸۱	۱۲۵,۳۹۷	

این شرکت در سال ۱۸۹۱ در شهر سودرتاج (Södertälje) تأسیس شد و هنوز دفتر اصلی شرکت در همان شهر است. تولیدات اصلی اسکانیا، موتورهای دیزل، وسایل نقلیه سنگین و اتوبوس است. این شرکت در سال ۱۹۶۹ در

شرکت ساب ادغام شد؛ ولی در سال ۱۹۹۵، از هم جدا شدند. اسکانیا سومین شرکت بزرگ جهان است که در دو بخش تولید کامیون و اتوبوس‌های سنگین، مشغول به فعالیت است. این شرکت، تولیدات خود را به هفتاد کشور، از جمله ایران صادر می‌کند و در زمینه‌ی فن‌آوری، بسیار تأثیرگذار بوده‌است. اسکانیا در کشورهای آرژانتین، برزیل، هلند، فرانسه، لهستان، روسیه و آمریکا نیز کارخانه‌هایی دارد. خانواده‌ی والنبرگ (Wallenberg)، مالکان اصلی این شرکت هستند. اسکانیا در سال ۲۰۰۸، حدود ۷۸ هزار خودرو تولید کرده‌است. بخش‌هایی از کامیون و اتوبوس‌های اسکانیا، در ایران ساخته و یا مونتاژ می‌شوند.

■ اریکسون (Ericsson)

از شرکت‌های معتبر جهانی در زمینه‌ی مخابرات است و در سال ۱۸۷۶، لارس مگنوس اریکسون (Lars Magnus Ericsson) آن را برای تولید تجهیزات تلگراف تأسیس کرد و اکنون در اوایل قرن بیست و یکم، بخشی از بازار جهانی تلفن همراه را تحت کنترل خود در آورده‌است. شرکت اریکسون در سال ۱۹۱۶، یکی از بزرگ‌ترین مراکز تلفن جهان در آن زمان را با شصت هزار خط در مسکو راه اندازی کرد. در دهه‌ی ۱۹۹۰، حدود ۳۵ - ۴۰ درصد از بازار سیستم تلفن همراه جهان را تحت کنترل خود داشته‌است. این شرکت در آوریل ۲۰۰۱، با شرکت سونی ژاپن (در شهر لندن) ادغام شد و به این ترتیب، تولید محصولات سونی اریکسون آغاز شد. تقریباً یک سوم محصولات شرکت سونی اریکسون در چین، و دو سوم دیگر در آسیا، اروپا و آمریکای لاتین تولید می‌شود.

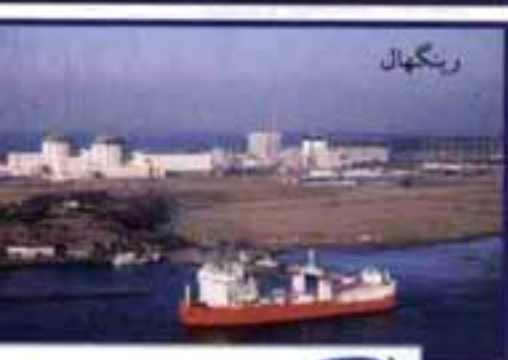
لارس مگنوس اریکسون

■ Electrolux

■ الکترولوکس

در سال ۱۹۱۰ با تولید لوازم برقی منزل و فروش آن‌ها در سطح بین‌المللی، شروع به فعالیت کرده‌است. از محصولات آن می‌توان ماشین لباسشویی، ماشین ظرفشویی، یخچال، جاروبرقی و اجاق گاز را نام برد. در سال ۲۰۰۲، اولین روبات جاروبرقی و اولین ماشین لباسشویی سخن‌گو را به بازار ارائه داد. این شرکت در سال ۲۰۰۸ حدود یازده میلیارد دلار فروش داشته و حدود چهار میلیون قلم از محصولاتش را به ۱۵۰ کشور صادر کرده‌است.

■ واتن فال (Vattenfall)

یکی از شرکت‌های تولید انرژی در اروپای شمالی است. این شرکت، توسط بخش دولتی در سال ۱۹۰۹، شروع به کار کرده است - یک شرکت دولتی است - (واتن فال، یعنی آبشار). واتن فال در سال ۲۰۰۶، سومین شرکت بزرگ اروپایی در زمینه‌ی تولید نیرو بوده است. در سال ۲۰۱۰، حدود ۲۶,۸۵۷ میلیون دلار آمریکا درآمد داشته است. طبق آمار سال ۲۰۰۸، ۴۶ درصد از تولیدات این شرکت، انرژی فسیلی، ۲۸ درصد، انرژی هسته‌ای و ۲۴ درصد، انرژی هیدروالکتریک (برق-آبی) است. منابع تولید هیدروالکتریک (نیروی برق-آبی)، عمدتاً در شمال سوئد قرار دارند. منابع نیروگاه‌های هسته‌ای آن در سوئد، دو کارخانه‌ی فورسمارک (Forsmark Nuclear Power Plant) و رینگهال (Ringhals Nuclear Power Plant)، به همراه سه کارخانه در آلمان است. نیروگاه‌های با سوخت گاز و زغال‌سنگ آن نیز در آلمان و لهستان قرار دارند.

■ نورده آ

بانک و گروه خدماتی مالی در اروپای شمالی است که دفتر اصلی آن در استکهلم است. این شرکت، از ترکیب چند بانک، بین سال‌های ۱۹۹۷ تا ۲۰۰۰ تشکیل شده است. بزرگ‌ترین سهام‌دار این شرکت، دولت سوئد است با ۱۹/۹ درصد از کل سهام. نورده آ با بیش از ۱۱۰۰ شعبه در نوزده کشور جهان فعالیت دارد. این شرکت، در سال ۲۰۰۸، ۲۸۰ میلیارد دلار گردش مالی داشته است.

■ اسکانسکا (Skanska)

در سال ۱۸۷۷، به عنوان شرکت ساخت و توسعه‌ی زیربنای اقتصادی در شهر سولنا (Solna) شروع به کار کرد. این شرکت، نقش مهمی در ایجاد

ساخت‌های زیربنایی، از جمله جاده‌ها، ادارات، کارخانجات تولید انرژی و مسکن در کشور سوئد داشته‌است و پروژه‌های بزرگ و مهمی نیز در جهان انجام داده‌است. گردش مالی اسکانسکا در سال ۲۰۰۸، حدود ۲۱/۵ میلیارد دلار بوده و در همان سال، ۵۸ هزار کارمند داشته‌است.

H&M

■ شرکت اچ اند ام (H&M)

در سال ۱۹۴۷ توسط ارلینگ پرسون (Erling Persson) تأسیس شد. دفتر اصلی این شرکت در شهر استکهلم است. فروش شرکت در سال ۲۰۰۸، حدود ۱۵,۷۲۴,۸۰۰ دلار بوده‌است. اچ اند ام، شرکت تولید پوشاک است که به خاطر تولید لباس‌هایی با مد روز و قیمت مناسب، برای بانوان، مردان، جوانان و بچه‌ها معروف است. در سال ۲۰۰۸، در بیش از ۲۸ کشور مختلف، ۱۵۰۰ فروشگاه داشته‌است. امروزه اکثر پوشاک این شرکت در چین تولید می‌شود.

Filippa K

■ شرکت فیلیپا کی (Filippa K)

شرکت تولید لباس است که کار خود را در سال ۱۹۹۳ با فیلیپا ناتسون-مؤسس این شرکت است - (Filippa Knutsson) شروع کرده و امروز، یکی از مارک‌های تجاری معتبر در زمینه‌ی پوشاک و مد است و فروشگاه‌هایی در کشورهای اسکانندیناوی، هلند، آلمان، بلژیک و آمریکا دارد. فروش این شرکت در سال ۲۰۰۶، بیش از ۴۹,۱۲۰,۰۰۰ دلار بوده‌است.

J.LINDBERG

■ شرکت جی. لیندبرگ (J.Lindegberg) (J.L)

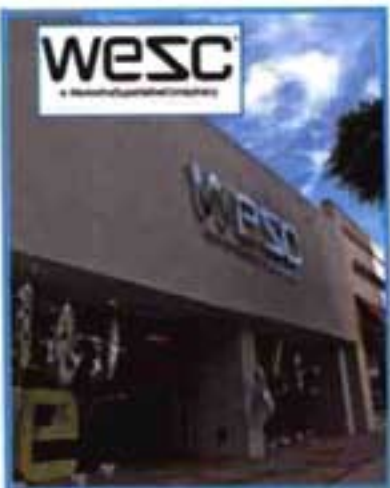
در سال ۱۹۹۷ تأسیس شده‌است و هم‌اکنون در بیش از بیست کشور و در شهرهای نیویورک، لس‌آنجلس، توکیو، کیوتو و هنگ‌کنگ، پوشاک خود را عرضه می‌کند.

■ شرکت تایگر (Tiger)

در سال ۱۹۰۳ در شهر آده‌والا (Uddevalla) در سوئد در زمینه‌ی پوشاک مردان و با دو خیاط معروف، مارکوس شووارمان (Markus Schwarmann) و هالمر نورداستروم (Hjalmar Nordstrom)، شروع به کار کرد. تولیدات این شرکت در کشورهای اروپایی و سایر کشورها به فروش می‌رسد.

■ شرکت دبلیو.ای.اس.سی (WESC)

در سال ۱۹۹۹ در شهر اُریبرو (Orebro) در سوئد تأسیس شد و فعالیت آن عمدتاً در زمینه‌ی پوشاک اسکیت است. این شرکت که ابتدا کار خود را از طریق حمایت مالی هنرمندان و موسیقی‌دانان و در رابطه با ورزش اسکیت شروع کرده بود، به سرعت توانست در سوئد و نیز در سطح بین‌المللی مشهور شود.

■ شرکت پیک (Peak Performance)

یکی از شرکت‌های تولید لباس ورزشی سوئد است که دو اسکای باز سوئدی به نام‌های استفان انگستروم (Stefan Engstrom) و پیتر بلام (Peter Blom) در سال ۱۹۸۸ به‌عنوان شرکت تولید

لباس اسکای در شهر اُریه (Are) تأسیس کردند. این دو نفر، تیمی عالی و کامل تشکیل دادند؛ استفان در زمینه‌ی پوشاک کار کرده بود و پیتر، مدرک تجارت پیشرفته و تجربه‌ی کار در مجله‌ی معروف ویژه‌ی اسکای سوئد را داشت. آن‌ها به تدریج کار خود را در زمینه‌ی ورزش‌های دیگر، از جمله گلف و دوچرخه سواری نیز توسعه دادند. اکنون لباس‌های تولید این شرکت در بیش از بیست کشور به فروش می‌رسد.

■ تنسون (Tenson)

شرکت طراحی و تولید لباس است که پل ریدهولم (Paul Rydholm) در سال ۱۹۵۱ در شهر ساحلی واربرگ (Varberg) در غرب سوئد تأسیس کرده است. این شرکت، کار خود را در کشورهای اسکاندیناوی و اروپای غربی نیز گسترش داده است.

■ نودی جینز (Nudie Jeans)

شرکت پوشاک سوئدی و زیر مجموعه‌ی شرکت اسونسکا ای.بی. جینز (Svenska AB Jeans) که در سال ۱۹۹۹ توسط ماریا اریکسون (Maria Erixsson)، کارمند سابق شرکت لی اروپا (Lee)، تأسیس شد. این شرکت در سال ۲۰۰۳، ۱۴ میلیون دلار سوئد فروش داشته است.

از دیگر شرکت‌های پوشاک سوئد می‌توان این‌ها را نام برد:
شرکت آس (Ace)، تولیدکننده‌ی پارچه‌ی جین، و شرکت جالراون (Fjallraven)
و شرکت جنی هلستروم (Jenny Hellstrom)، طراح و تولیدکننده‌ی لباس.

صنایع چوب و کاغذ

از جمله صنایع سنتی سوئد که امروزه سطح فن‌آوری آن بسیار پیشرفته شده، صنایع چوب و کاغذ است که متکی به منابع طبیعی سوئد، یعنی جنگل‌های وسیع آن است. محصولات این صنعت، شامل چوب و الوار، کاغذ و خمیر کاغذ است. بزرگ‌ترین صنعت چوب بری اروپا متعلق به سوئد است و سهم این کشور از تولید جهانی در این زمینه ۳/۵ درصد است. تولیدات صنایع چوب و کاغذ سوئد در سال ۲۰۰۴، حدود هفده میلیون مترمکعب چوب، ۱۲/۱ میلیون تن خمیر کاغذ، و ۱۱/۶ میلیون تن کاغذ و مقوا بوده است. صنایع چوب و کاغذ سوئد، دومین صنعت عمده‌ی این کشور است و ۱۳۲ هزار نفر در آن شاغل هستند. شرکت‌های خصوصی استورا اس.سی.ای (Stora SCA)، مودو (MODO) و دو شرکت دولتی آ.اس.آی (A.S.S.I) و ان.سی.بی (N.C.B)، از جمله شرکت‌هایی هستند که در این بخش فعالند. سوئد، چهارمین کشور صادرکننده‌ی خمیر کاغذ، سومین صادرکننده‌ی کاغذ و دومین صادرکننده‌ی الوار در جهان است.

صنایع شیمیایی

این صنعت در سوئد، سابقه‌ای طولانی دارد. آلفرد نوبل (Alfred Nobel)، نخستین کارخانه‌ی نیتروگلیسرین را در سال ۱۸۶۴ در سوئد تأسیس کرد. پس از جنگ جهانی دوم، این صنعت، گسترش قابل ملاحظه‌ای پیدا کرد. اکنون صنایع شیمیایی سوئد، انواع محصولات پتروشیمی، دارویی، بهداشتی و امثال آن‌ها را تولید می‌کند. تولیدات شیمیایی، به‌طور کلی در پنجاه کارخانه متمرکز شده و متعلق به بیست شرکت بزرگ است. در طول هشتاد سال گذشته داروسازی، مهم‌ترین و موفق‌ترین بخش صنایع شیمیایی بوده است؛ به‌خصوص در زمینه‌ی صادرات، و عمدتاً در دو کارخانه‌ی استرا (Astra) و فارماسیا و آپ جان (Astra and

AstraZeneca (Pharmacia & Upjohn) متمرکز است. شرکت استرا،

در سال ۱۹۹۸ با شرکت انگلیسی زنکا (Zeneca) ادغام شد و امروز در قالب گروه استرا-زنکا (Astra-Zeneca Group)، یکی از بزرگ‌ترین شرکت‌های جهانی در این صنعت است.

از دیگر صنایع می‌توان به دکوراسیون و طراحی، تولید بلورجات، نساجی و تولید لوازم آشپزخانه اشاره کرد که شهرت جهانی دارند. کارخانه‌های مهم سوئد در شهرهای استکهلم، گوتنبورگ، لینکوپینگ (Linköping)، مالمو (Malmo) و ترولهاتان (Trollhattan) متمرکزند.

انرژی

برق سوئد را نیروگاه‌های هسته‌ای، آبی و حرارتی، تأمین می‌کند. بهینه‌سازی مصرف و جایگزینی انرژی هسته‌ای به جای سوخت فسیلی موجب شده مصرف نفت سوئد نسبت به دهه‌ی هفتاد، تا چهل درصد کاهش یابد. حدود نود درصد انرژی مورد نیاز کشور، عمدتاً از محل نیروگاه‌های هسته‌ای و آبی تأمین می‌شود؛ با این حال، دوسوم مواد اولیه‌ی نیروگاه‌های این کشور (به صورت نفت خام یا سوخت هسته‌ای)، وارداتی است. اعمال تعرفه‌های زیست‌محیطی، مالیات بر تولید دی‌اکسید کربن و مقررات جلوگیری از آلاینده‌گی، از جمله موانع افزایش بی‌رویه‌ی مصرف سوخت در سوئد هستند. سرانه‌ی مصرف انرژی در این کشور، معادل چهار تن نفت خام در سال است که به علت سرمای هوا و بالا بودن استانداردهای زندگی در این کشور، نسبت به سرانه‌ی سایر کشورهای توسعه‌یافته، رقم بالایی است. اخیراً به منظور استفاده‌ی محدودتر از سوخت‌های فسیلی و هسته‌ای، تحقیقات وسیعی در مورد استفاده از سوخت‌های زیستی (Biofuel)، باد و انرژی خورشیدی در سوئد شروع شده است.

سوئد، پنج پالایشگاه نفت دارد که سالانه بیست و یک میلیون تن فرآورده‌ی نفتی تولید می‌کنند. قبل از بحران نفتی سال ۱۹۷۲، ۷۷ درصد مواد اولیه‌ی تولید انرژی در این کشور، نفت بود که ۹۹ درصد آن، از کشورهای عضو

اوپک (OPEC) وارد می‌شد. بحران نفتی یاد شده موجب شد سهم نفت در تولید انرژی، تا ۳۴ درصد و سهم اوپک در تأمین نفت شوند، تا سی درصد کاهش یابد. اکنون حدود هفتاد درصد نفت خام مورد نیاز این کشور، از دریای شمال و به‌ویژه نروژ تأمین می‌شود. این کشور، سالانه حدود یک میلیون تن ذغال‌سنگ نیز برای استفاده در نیروگاه‌ها و تولید حرارات وارد می‌کند. سوئد، از سال ۱۹۸۵، سالانه ۸۵۳ میلیون مترمکعب گاز طبیعی وارد می‌کند که با یک خط لوله‌ی سیصد کیلومتری، از دریای شمال در دانمارک تأمین می‌شود. این کشور، ۹۱۰۰ مگاوات از انرژی مورد نیاز خود را از طریق ده رآکتور هسته‌ای فعال در قالب چهار نیروگاه تأمین می‌کند. بر اساس قانون مصوب مجلس، قرار بود نیروگاه‌های هسته‌ای این کشور، قبل از سال ۲۰۱۰ از دور خارج شوند؛ اما اکنون این قانون تعدیل شده‌است تا این کار با توجه به موازنه‌ی عرضه و تقاضای انرژی انجام شود. قدرت ثبت شده‌ی کل نیروگاه‌های این کشور در سال ۲۰۰۸، ۱۵۳ میلیارد کیلو وات ساعت بوده و از این نظر، سوئد در مرتبه‌ی بیست و دوم جهان قرار می‌گیرد. تولید برق ایران در سال ۲۰۰۸، حدود ۱۷۰ میلیارد کیلو وات ساعت بوده و ایران از نظر تولید برق در مرتبه‌ی نوزدهم جهان است.

حمل و نقل

کشور سوئد، بیش از ۲۵۰ فرودگاه دارد. شرکت هواپیمایی اسکاندیناوی (Scandinavian Airline System) با نام اختصاری ساس (SAS)، از معروف‌ترین شرکت‌های هوایی سوئد است؛ در سال ۱۹۴۶ تأسیس شده و دفتر اصلی آن در استکهلم است. این شرکت در سال ۲۰۰۵، حدود ۳۲۳۶۳ کارمند داشته‌است. ساس در سال ۲۰۰۶، حدود ۶۱ میلیون نفر مسافر جابه‌جا کرده‌است. فرودگاه استکهلم با جابه‌جایی ۱۸۱۳۶۰۸۰ مسافر در سال ۲۰۰۸، از نظر میزان جابه‌جایی مسافر، در مرتبه‌ی بیست و پنجم اروپا بوده‌است.

بر اساس آمار سال ۲۰۰۸، کشور سوئد با ۱۱۶۳۳ کیلومتر خط آهن، در مرتبه ی بیستم و ایران با ۸۴۴۲ کیلومتر، در مرتبه ی ۲۶ جهان واقع شده‌اند. حمل و نقل ریلی در این کشور، توسط سه شرکت اصلی اس.جی (SJ)، گرین کارگو (Green Cargo)، تاگ کمپانیت (Tagkompaniet) و شرکت های منطقه ای انجام می شود.

تعداد مسافران فرودگاه های سوئد

ردیف	نام فرودگاه	شهر	تعداد مسافران
۱	آرلند (Arlanda)	استکهلم	۱۶,۰۶۴,۰۰۰
۲	لندوتتر (Landvetter)	گوتنبورگ	۳,۶۸۹,۲۵۴
۳	اسکاوستا (Skavsta)	نیکوپینگ	۲,۵۲۴,۶۳۳
۴	بروما (Bromma)	استکهلم	۱,۹۷۲,۳۱۲
۵	مالمو	مالمو	۱,۵۲۷,۲۲۰

کارگویی سبز که در سال ۲۰۰۱ تأسیس شده، شرکت پشتیبانی حمل و نقل سوئد است که کالاهای مختلف را با قطار جابه جا می کند. تاگ کمپانیت، یکی دیگر از شرکت های راه آهن سوئد است که حق نمایندگی انحصاری در شمال سوئد و استکهلم را دارد. این شرکت در سال ۱۹۹۹، توسط سه کارمند بازنشسته و یک شرکت سرمایه گذاری تأسیس شد. اس.جی نیز یکی از خطوط راه آهن معروف سوئد است که در سال ۲۰۰۰ شروع به کار کرده است.

از دیگر شرکت های راه آهن در مرکز سوئد می توان شرکت اینلند (Inland) را نام برد که در اوایل قرن بیستم به منظور ترقی و پیشرفت نواحی شمالی سوئد،

شروع به کار کرد؛ ولی در حال حاضر، خدمات جهان گردی و جابه جایی چوب را به عهده دارد. این راه آهن، از گالیوار (Gallivar) تا کرسیتینهامن (Kristinehamn) ادامه دارد.

در شهر نورکوپینگ (Norrkoping)، یکی دیگر از شبکه های تراموای کوچک تر، اما پیشرفته ی سوئد وجود دارد.

استکهلم

حمل و نقل دریایی

سوئد، بیش از بیست و پنج بندر مهم و ۲۰۲۵ کیلومتر راه آبی دارد. بنادر اصلی این کشور، عبارتند از: گوتنبورگ، استکهلم، گاول (Gavle)، هلسین بورگ (Helsingborg)، مالمو و نورکوپینگ. سوئد، ناوگان دریایی مجهز و بزرگی دارد. ناوگان حمل و نقل دریایی سوئد، شامل بیش از چهارصد فروند انواع کشتی بزرگ با ظرفیت بیش از هزار تن و بیش از ۱۸۰ کشتی مسافربری است؛ علاوه بر این، هزاران قایق و کشتی کوچک و بزرگ دیگر در سوئد وجود دارد.

هلسین بورگ

حمل و نقل جاده ای

طول جاده های مورد استفاده در سوئد در سال ۲۰۰۲، حدود ۴۲۲ هزار کیلومتر است که ۱۴۵۷۷ کیلومتر آن، راه اصلی و ۱۷۴۰ کیلومتر آن نیز اتوبان است و از این نظر، سوئد در رده ی سیزدهم دنیا است. در مجموع، اندکی بیش از چهار میلیون وسیله ی نقلیه ی سواری در این کشور هست؛ یعنی تقریباً به ازای هر هزار نفر، ۴۶۱ وسیله ی نقلیه وجود دارد و از این نظر سوئد در مرتبه ی بیستم جهان است. یکی از اتوبان های اصلی در مسیر سوئد به دانمارک، روی پل اورساند (Oresund) است که به طول شانزده کیلومتر. این پل، طولانی ترین جاده و پل ریلی در اروپاست که از طریق جزیره ای مصنوعی، شهر مالموی سوئد را به کپنهاک در دانمارک متصل می کند. ساخت این جاده در سال ۱۹۹۹ پایان یافت و در سال ۲۰۰۰

توسط پادشاه کارل گوستاو شانزدهم (Carl XVI Gustav) و ملکه‌ی دانمارک، مارگارت دوم (Margrethe II) افتتاح شد و در سال ۲۰۰۲، استفاده از آن آغاز شد.

صنعت جهان گردی

بیشتر گردشگران سوئد، از دانمارک، فنلاند و نروژ می‌آیند. بعد از این کشورهای همسایه، تعداد گردشگران آلمانی و انگلیسی بیشتر از بقیه است. در سال ۲۰۰۶، حدود ۷,۶۲۷,۰۰۰ میلیون نفر جهان گرد از سوئد بازدید کرده‌اند و به این ترتیب، سوئد از نظر میزان گردشگر در رده‌ی بیست و یکم دنیا قرار می‌گیرد. سه شهر بزرگ استکهلم، گوتنبورگ و مالمو، بیشترین میزان بازدیدکننده را دارند.

کشاورزی

علی‌رغم خاک نامرغوب، موقعیت طبیعی ناهموار، زمین‌های صخره‌ای، و فصل کشت کوتاه مدت، کشاورزی علمی، از جمله به صورت کشت فشرده و مکانیزه سبب بالا رفتن بازدهی کشاورزی در کشور سوئد شده‌است. تا اوایل دهه‌ی ۱۹۳۰، اقتصاد این کشور بر پایه‌ی کشاورزی بوده؛ ولی امروزه سهم کشاورزی در اقتصاد کشور به کمتر از دو درصد رسیده‌است.

سوئد از نظر مساحت، سومین کشور بزرگ اروپاست. نیمی از وسعت خاک سوئد را جنگل، بیش از یک سوم آن را کوهستان و دریاچه، و کمتر از یک دهم، یعنی دومیلیون و هفتصد هزار هکتار آن را زمین‌های قابل کشت پوشانده‌است. چهل درصد زمین‌های قابل کشت، در مناطق مرکزی، با دوره‌ی فعالیت ۱۲۰ روز در سال، و شصت درصد نیز در مناطق جنوبی با ۲۴۰ روز دوره‌ی فعالیت در سال، واقع شده‌اند. سیاست‌های کشاورزی در این کشور، از دهه‌ی پنجاه تاکنون، موجب کاهش تعداد مزارع کوچک، و تبدیل آن‌ها به مزارع بزرگ شده‌است.

گندم

بوم‌دو در سوئد یا پولا

گندم، جو، جو دو سر یا یولاف (oats)، سیب زمینی، چاودار و چغندر قند، از جمله محصولات عمده‌ی کشاورزی سوئد است. سوئد با تولید ۲ میلیون تن گندم در سال ۲۰۰۹ در رده‌ی سی و سوم جهان قرار داشته‌است. ایران با تولید چهارده میلیون و پانصد هزار تن گندم در سال ۲۰۰۴ در مرتبه‌ی چهاردهم بوده‌است.

مهم‌ترین شرکای تجاری کشاورزی سوئد سال ۲۰۰۴ فائو

شرکا	واردات	دانمارک	هلند	نروژ
	صادرات	آمریکا	دانمارک	نروژ

مهم‌ترین محصولات تجاری کشاورزی و صنایع غذایی (FAO - ۲۰۰۸)

واردات	سویا	موز	اسیدهای چرب
میزان (تن)	۳۱۲۲۷۶	۱۹۰۳۴۴	۱۶۹۸۲۰
صادرات	گندم	جو	جوانه‌ی جو
میزان (تن)	۵۶۱۸۴۸	۲۷۱۳۴۱	۱۵۶۳۲۰

تولیدات عمده‌ی کشاورزی ۲۰۰۸ (FAO)

نام محصول	میزان تولید (تن)
شیر گاو	۳۰۲۹۰۰۰
گندم	۲۲۰۲۲۰۰
چغندر قند	۱۹۷۴۹۰۰
جو	۱۶۷۱۶۰۰
سیب زمینی	۸۵۳۲۰۰

سهم کشاورزی در صادرات و واردات سوئد در دهه های اخیر (درصد)

سال عنوان	۲۰۰۷	۲۰۰۶	۲۰۰۵	۱۹۹۹-۲۰۰۱	۱۹۹۳-۱۹۹۶
صادرات	۲/۸	۲/۷	۲/۷	۲/۳	۲/۱
واردات	۶/۲	۶/۲	۶/۳	۶	۶/۷

جنگل داری

در سال ۱۹۰۳ در سوئد قانونی تصویب شد که به موجب آن در برابر برداشت از جنگل، باید درخت کاشت. این مسأله نشان می دهد که سوئدی ها از بیش از یک قرن پیش در اندیشه ی مراقبت از جنگل ها بوده اند. ویژگی اصلی صنعت جنگل داری سوئد، نسبت به کشورهای مشابه، این است که بخش دولتی، فقط مالکیت سه در صد از جنگل ها را دارد. در مناطق جنوبی این کشور، مالک و اداره کننده ی حدود هشتاد درصد جنگل ها خانواده ها هستند. تا سال ۱۹۵۰، در صنعت جنگل داری، همه ی کارها با ابزارهای ابتدایی و ساده انجام می شد؛ اما امروزه بیشتر کارها با ماشین های پیشرفته انجام می شود؛ به گونه ای که بهره وری را تا نه برابر، افزایش داده است.

سوئد با در اختیار داشتن ده درصد از بازار جهانی فرآورده های جنگلی، دومین صادرکننده ی فرآورده های چوبی، سومین صادرکننده ی خمیر کاغذ و چهارمین کشور صادرکننده ی کاغذ در جهان است. صنایع جنگلی سوئد، کاملاً صادراتی است و حدود ۸۵ درصد از کاغذ و خمیر کاغذ و ۷۵ درصد از چوب تولیدی این کشور صادر می شود. صنایع کاغذ و خمیر کاغذ سوئد نیز پس از فنلاند در ردیف دوم اروپاست. کانادا، برزیل، اندونزی، چین و آمریکا، رقبای اصلی سوئد در بازار جهانی چوب و کاغذ هستند.

سوئد، بزرگ ترین ذخایر چوب (درختان جنگلی) اروپای غربی را دارد و بزرگ ترین تولیدکننده ی محصولات چوبی است. محصولات جنگلی، بخشی مهم و اساسی در صادرات و تولید صنعتی سوئد است. تولید الوار در سال ۲۰۰۴، حدود ۶۷/۳ میلیون مترمکعب بوده است. از درختان جنگلی، بیشتر

برای تهیه‌ی الوار، کاغذ، و خمیر کاغذ استفاده می‌شود. منطقه‌ای از نورلند و ناحیه‌ی اسمالند، مهم‌ترین ناحیه‌ی تولید الوار است.

به‌طور متوسط، هفده درصد ضایعات کاغذ در این کشور بازیافت می‌شود. این میزان برای روزنامه و مجله تا هشتاد درصد است. سالانه در سوئد، حدود ۱۱/۲ میلیون تن کاغذ، توسط ۴۸ کارخانه، و ۱۱/۹ میلیون تن خمیر کاغذ، توسط ۴۵ کارخانه تولید می‌شود. شش مؤسسه‌ی تحقیقاتی و چهار دانشگاه سوئد در زمینه‌ی تحقیقات و آموزش علمی کشاورزی و جنگل‌داری، فعالند.

پرورش ماهی

ماهی، بخش مهمی از رژیم غذایی مردم سوئد است و بیشتر ماهی صید شده در هر سال را خود مردم استفاده می‌کنند. در سال ۲۰۰۱، صید ماهی سوئد حدود ۳۱۸۵۸۹ تن بوده است. دو سوم ماهی صید شده در هر سال، ماهی هرینگ (Herring) (شاه ماهی) است. ماهی اسپرات (Sprat)، ماهی روغن و ماهی وایتینگ (Whiting) - نوعی ماهی نرم باله است - از دیگر انواع ماهی‌های سوئد هستند.

سهم کشاورزی، شیلات و جنگل‌داری در تولید ناخالص داخلی در دهه‌های اخیر (درصد)

عنوان	سال	۲۰۰۷	۲۰۰۶	۲۰۰۵	۱۹۹۹-۲۰۰۱	۱۹۹۴-۱۹۹۶
صادرات		۵/۱	۵/۱	۴/۹	۴/۹	۵
واردات		۳/۲	۳	۲/۹	۲/۶	۲/۳

تاریخچه

مورخان سوئدی، تاریخ این کشور را به نه دوره تقسیم می کنند:

- دوره‌ی اولیه (دوازده هزار سال قبل از میلاد تا نیمه‌ی قرن یازدهم پس از میلاد)،
- دوره‌ی میانه (جنگ داخلی و تشکیل ملت سوئد در نیمه‌ی قرن یازدهم تا اتحاد کالمار (۱۳۹۷-۱۵۲۱) (Kalmar)،
- آغاز عصر نوین،
- دوره ابرقدرتی (۱۶۱۱-۱۷۱۸)
- دوره‌ی آزادی (۱۷۱۹-۱۷۷۲)،
- دوره‌ی گوستاوی (۱۷۷۲-۱۸۰۹)،
- دوره‌ی تحول از کشاورزی به صنعتی (۱۸۰۹)،
- دوره‌ی صنعتی شدن و رشد تدریجی
- دوره دموکراسی.

اولین آثار سکونت انسان در منطقه‌ای که اکنون سوئد نامیده می‌شود، به دوازده هزار سال قبل از میلاد برمی‌گردد. شش تا هشت هزار سال قبل از میلاد، ورود جمعیت قابل توجهی از اقوام ماهی‌گیر و شکارچی به جنوب این منطقه، دوره‌ی پارینه‌سنگی را در تاریخ باستانی سوئد شکل داد. این دوره تا قرن نوزدهم پیش از میلاد ادامه یافته‌است. از سال نوزدهم تا ششم پیش از میلاد، مردمان این ناحیه با ساختن آلات شکار و نمادهای مذهبی از جنس برنز، عصر برنز را در تمدن شمال اروپا پدید آوردند. ساکن شدن مردم در این منطقه و تبدیل کشاورزی به محور معیشت آنان از اوایل عصر آهن (قرن پنجم پیش از میلاد تا قرن چهارم پس از میلاد)، دوره‌ی مهاجرت بزرگ (آغاز قرن پنجم تا نیمه‌ی قرن ششم پس از میلاد)، و دوره‌ی موسوم به وندل (نیمه‌ی قرن ششم تا پایان قرن هشتم)، موجب تثبیت مدنیت در

این ناحیه شد. نام وندل، برگرفته از منطقه‌ای در استان آتلند سوئد است که در آن گورهایی به شکل قایق کشف شده است.

سال‌های هشتصد تا ۱۰۵۰ در تاریخ سوئد، دوره‌ی وایکینگ‌ها (Vikings) شناخته می‌شود. سفرهای سوئدی‌ها به سوی شرق تا روسیه‌ی کنونی، دریای مازندران و دریای سیاه، سبب آشنایی آن‌ها با امپراطوری بیزانس و سرزمین‌های اسلامی شد. ورود مسیحیت به این منطقه در نتیجه‌ی سفر کشیشی به نام آنسگار (Ansgar)، و تصرف منطقه‌ای که اکنون کشور فنلاند است، از رویدادهای برجسته‌ی این دوره است.

در اوایل قرن دهم میلادی، حوزه‌های محدود حکمرانی این منطقه با حفظ اقتدار محلی خود، در قالب یک دولت پادشاهی متحد شدند؛ اما از اواسط قرن دوازدهم، نبردهای مداومی میان دو خاندان اریک (Erik) و سورکر (Sverker) برای تصاحب مقام سلطنت آغاز شد که از سال ۱۱۶۰ تا ۱۲۵۰ میلادی ادامه یافت. در اواخر قرن سیزدهم، مگنوس لادولاس (Magnus Ladulas)، پادشاه وقت سوئد، دستور تشکیل شورایی مشورتی را صادر کرد که با تنفیذ آن، نخستین بار، حاکمیت ملی، عملاً در کل قلمروی سوئد شکل گرفت. این روند با صدور دستوری از

مگنوس لادولاس

سوی پادشاه مبنی بر لغو تمام قوانین محلی تکمیل شد. قرن چهاردهم تا پانزدهم در تاریخ سوئد، دوره‌ی هانسا (Hansa) نامیده می‌شود. محوریت کشاورزی در اقتصاد سوئد، ایجاد چند شهر، رویداد موسوم به مرگ سیاه (Black Death) - یکی از مرگ‌بارترین بیماری‌ها، در واقع شیوع نوعی طاعون در تاریخ بشر بوده است - در سال ۱۳۵۰ میلادی که به مرگ و مهاجرت شمار زیادی از مردم انجامید، و آغاز تولید فولاد در سوئد، از رویدادهای مهم این دوره است.

آغاز تاریخ نوین سوئد به معنی تشکیل دولت ملی با ویژگی‌های متعارف آن را باید از سال ۱۵۲۳ دانست. پس از یک مقطع کوتاه آرامش در این دوره، سیاست خارجی سوئد بر محور تسلط بر دریای بالتیک قرار گرفت. پیروزی‌های مکرر

سوئد در جنگ‌های مربوط به این موضوع، این کشور را به ابرقدرتی در شمال اروپا تبدیل کرد؛ اما اقتصاد متکی بر کشاورزی و فقر منابع معدنی، مانع از آن شد که سوئد بتواند این وضعیت را ادامه دهد. در قرن شانزدهم، گوستاو واسا برای استقلال کشورش به جنگ روی آورد. هدف او بازگرداندن کالمار متحد و بنیاد نهادن سوئد مدرن بود. وی در این دوران، آیین پروتستان را جانشین کلیسای رم کاتولیک نمود. شکست سوئد در جنگی موسوم به جنگ بزرگ شمال (۱۷۲۱-۱۷۰۰) در

برابر نیروی مشترک لهستان، روسیه و دانمارک، جغرافیای امروزی سوئد را شکل داد. آخرین جاه‌طلبی سوئد در سال ۱۸۱۴ در جنگ با نروژ بود که در پی نبردی مختصر، این کشور را به اتحاد با خود وادار کرد؛ اما این اتحاد اجباری، در سال ۱۹۰۵ به صورت مسالمت‌آمیزی منحل شد و به این ترتیب، دوره‌ی اقتدار سوئد در شمال اروپا پایان یافت. جنگ سال ۱۸۱۴، آخرین جنگی بود که سوئد در آن مشارکت کرد و از آن پس تاکنون با در پیش گرفتن سیاست بی‌طرفی، در هیچ جنگی به صورت رسمی شرکت نکرده است.

گوستاو واسا

ایسایاس تگنر

تاریخچه‌ی قرن بیستم

در طی قرون هجدهم و نوزدهم، جمعیت سوئد، رشد قابل ملاحظه‌ای کرد. نویسنده‌ی سوئدی، ایسایاس تگنر (Esaias Tegner)، علت آن را به طور خلاصه، «صلح، واکسن و سیب‌زمینی» دانسته است! بین سال‌های ۱۷۵۰ و ۱۸۵۰، جمعیت سوئد دو برابر شد. به علت مشکلات

ناشی از فقر کشور، در این دوره، بسیاری از مردم، ایالات متحده‌ی آمریکا را مکان مناسب‌تری برای زندگی می‌دانستند. در سال‌های ۱۸۵۰ تا ۱۹۱۰، بیش از یک میلیون سوئدی به آمریکا مهاجرت کردند. در اوایل قرن بیستم، تعداد سوئدی‌های ساکن در شیکاگو (Chicago) در آمریکا، بیشتر از سوئدی‌های شهر گوتنبرگ (دومین شهر بزرگ سوئد) بود. به تدریج با صنعتی شدن کشاورزی و

آشنا شدن با محصولات جدید کشاورزی از جمله سیب زمینی و تغییر سیاست‌های اقتصادی دولت، بین سال‌های ۱۸۷۰ تا ۱۹۱۴، توسعه‌ی اقتصادی و صنعتی سوئد آغاز شد. پس از انقلاب صنعتی در قرن بیستم و روی آوردن مردم از روستاها به شهرها برای کار در کارخانه‌ها، و برای اجتناب از وقوع انقلاب در این کشور در سال ۱۹۱۷، سوئد، رسماً به کشوری دموکراتیک تبدیل شد.

از زمان جنگ جهانی اول، برنامه‌ی امنیتی سوئد بر اساس «عدم تعهد در زمان صلح و بی‌طرفی در زمان جنگ» بوده‌است؛ با این حال، این کشور در سال ۱۹۲۰، عضو جامعه‌ی ملل، و در سال ۱۹۴۶، عضو سازمان ملل متحد شده و نیروهای نظامی این کشور در چارچوب عملیات حفظ صلح سازمان‌های یاد شده، مشارکت فعال داشته‌اند.

اتحادیه‌ی اروپا

فروپاشی شوروی و پایان جنگ سرد، چشم انداز نوینی در سیاست امنیتی و خارجی سوئد ایجاد کرده و این کشور در سال ۱۹۹۱، درخواست عضویت کامل در اتحادیه‌ی اروپا (European Union) را ارائه کرد و در سال ۱۹۹۵، به

عضویت اتحادیه‌ی اروپا درآمد. تحت تأثیر این عضویت، سیاست‌های سوئد در ابعاد مختلف با سیاست‌های اتحادیه‌ی اروپا هماهنگ شده‌است. از اوایل دهه‌ی نود، موضوع تجدید نظر در سیاست سنتی بی‌طرفی نیز میان سیاست‌مداران و کارشناسان امنیتی این کشور، مطرح بوده‌است. احزاب راست سوئد معتقدند با پایان جنگ سرد و مشارکت سوئد در عملیات متعدد حفظ صلح و برنامه‌هایی مانند مشارکت در برنامه‌های ناتو، بی‌طرفی، عملاً معنای خود را از دست داده؛ بنابراین، سوئد باید برای تأثیرگذاری بر اتفاقاتی که خود از آن تأثیر می‌پذیرد، به عضویت ناتو درآید. گرچه این ایده تاکنون پذیرش عام نیافته‌است؛ اما با توافق نسبی احزاب، سیاست فوق‌(بی‌طرفی) در سال ۲۰۰۲ تعدیل شد.

سیاست و حکومت

سیر تحول حکومت در سوئد

سوئد، یکی از کهن‌ترین نظام‌های سلطنتی دنیا را دارد؛ بنابراین، سیر تحول حکومت در این کشور با فراز و فرود قدرت پادشاه مرتبط است. در گذشته‌های دور، پادشاه و اشراف، جزو نیروهای مؤثر در تحول نظام حکومت بوده‌اند؛ اما در طول تاریخ، به تدریج جای خود را به نمادهای مردم‌سالاری، یعنی مجلس و احزاب داده‌اند.

اوایل قرن دهم میلادی که دولت سوئد با ادغام حاکمیت‌های خود مختار محلی در این منطقه شکل گرفت، پادشاه، صرفاً فرماندهی نیروهای نظامی در زمان جنگ تلقی می‌شد. این وضعیت تا اواخر قرن سیزدهم که مقررات مذهبی کشوری در سوئد به اجرا گذاشته شد، ادامه داشت. صدور دستورالعمل قانون ملی، از سوی مگنوس اریکسون، پادشاه سوئد در سال ۱۳۵۰ میلادی، این روند را تثبیت کرد. بخش موسوم به قانون پادشاهان را در این قانون می‌توان نشانه‌ی تثبیت پدیده‌ی دولت-ملت در سوئد دانست که نوع‌گزینش پادشاه، وظایف او و شورای سلطنتی و قدرت آنها را مشخص می‌کرد. به این ترتیب، سوئد در طول قرون چهاردهم و پانزدهم، سیستم سلطنتی منتخب داشته که در آن، اشراف، پادشاه را انتخاب می‌کرده‌اند و در نتیجه قدرت و نفوذ اشراف در این دوره زیاد است؛ اما قدرت گرفتن بورژوازی و ملاکان، این وضعیت را تحت تأثیر قرارداد و در قرن پانزدهم، منجر به تشکیل نخستین مجلس مرکب از نمایندگان چهار طبقه‌ی اشراف، روحانیون، بورژواها، و زمین‌داران شد. در دوره‌ی سلطنت گوستا واسا (۱۵۲۱ تا ۱۵۶۰)، قدرت پادشاه افزایش یافت؛ سلطنت، موروثی و سیستم اداری نیز متمرکز شد.

در قرن شانزدهم و هفدهم، پادشاه توانست با پیروزی‌های نظامی و تبدیل سوئد به قدرت برتر در شمال اروپا قدرت مطلق را به خود اختصاص دهد. از ویژگی‌های این دوره، تدوین قانون اساسی در سال ۱۶۳۴ است که در واقع، منشور تسلط شورای کشوری (The Council of the Realm) بر اداره‌ی

چارلز سیزدهم

امور بود؛ اما عملاً هیچ یک از پادشاهان، آن را رعایت نکردند و نهایتاً در سال ۱۶۸۰، مجلس، رسماً آن را لغو کرد و سلطنت مطلقه در سوئد حاکم شد. شکست‌های متعدد نظامی در

چارلز

اوایل قرن هجدهم، موجب واکنش‌های خشن علیه سلطنت مطلقه شد که نتیجه‌ی مشخصی نداشت و به دیکتاتوری مطلق انجامید. خواست عمومی شکل نوینی از حکومت، عاقبت در قانون اساسی ۱۷۲۰ منعکس شد و قدرت پادشاه

چارلز شانزدهم

را به برخورداری از دو رأی در شورای اداره‌ی کشور محدود کرد و قدرت سیاسی، عملاً در دست رئیس شورا متمرکز شد. شورا نیز باید در برابر مجلس، پاسخگو می‌بود. به این ترتیب در دوره‌ی موسوم به عصر آزادی (۱۷۲۰ تا ۱۷۷۲)، شکل حکومت،

تابع اکثریت در مجلس بود؛ به این معنی که ترکیب شورا از ترکیب مجلس پیروی می‌کرد. با تحولات اقتصادی، به تدریج، توده‌ی مردم جایگاه برجسته‌تری در حکومت پیدا کردند؛ اما کودتای سال ۱۷۷۲ گوستاو سوم، مانع از این روند شد. مخالفت گوستاو با اندیشه‌های انقلاب فرانسه مبنی بر تفکیک قوا، مردم سالاری و قانون‌گرایی، موجب رویارویی او با اشراف و توده‌های مردم شد که به قتل وی در سال ۱۷۹۲ انجامید. شکست در برابر روسیه طی جنگ ۱۸۰۸ تا ۱۸۰۹ که موجب جدا شدن فنلاند کنونی از سوئد شد، جایگاه پادشاه را به شدت تضعیف کرد و موجب تدوین قانون اساسی ۱۸۰۹ شد. دوام این قانون اساسی تا سال ۱۹۷۵، آن را به دومین قانون اساسی پر قدرت دنیا تبدیل کرد. بر مبنای این قانون اساسی، پادشاه، یگانه حاکم کشور بود؛ اما در کنار خود شورایی از وزرا داشت که همه‌ی تصمیمات باید به تصویب آن‌ها می‌رسید. حق قانون‌گذاری نیز به صورت مساوی، میان پادشاه و مجلس تقسیم شده بود. برخی پادشاهان، مانند چارلز جان (Charles John) (۱۷۶۳ تا ۱۸۴۴) و اسکار (Oscar) (۱۷۹۹ تا ۱۸۵۹) با تفسیر دل‌بخواه قانون اساسی و انتخاب وزرای مورد نظر خود، عملاً همان حکومت مطلقه را اعمال کردند. این وضعیت در دوره‌ی کارل شانزدهم (Carl XV) (۱۸۵۹ تا ۱۸۷۲)

کاملاً تغییر کرد و شورای وزیران همراه با مجلس، تمام تصمیمات حساس را می‌گرفتند. از رویدادهای مهم این دوره، تغییر سیستم نمایندگی در سال ۱۸۶۶

است که طی آن، نظام مجلس طبقاتی، منحل، و نظام دو گانه جایگزین آن شد. اسکار دوم (۱۸۷۲ تا ۱۹۰۵) و گوستاو پنجم (۱۹۰۷ تا ۱۹۵۰)، تلاش ناموفقی برای اعاده‌ی اقتدار پادشاه کردند که نتیجه‌ی آن، برعکس، ادامه‌ی روند افزایش قدرت مردم در عرصه‌ی سیاسی بود که طی دوره‌ی ۱۸۸۹ تا ۱۹۲۰ با تشکیل پنج حزب سیاسی عمده و ورود آن‌ها به صحنه‌ی مبارزات سیاسی شروع شده بود و حتی به طرح مسأله‌ی ضرورت تبدیل ساختار سیاسی به جمهوری نیز انجامید؛ ولی وقوع جنگ جهانی اول، مانع از پی‌گیری آن شد. پس از جنگ نیز چند الحاقیه به قانون افزوده شد که با تضعیف قدرت پادشاه، بیش از پیش، زمینه را برای گسترش دموکراسی فراهم کرد. رَویه‌ی گوستاو ششم (۱۹۵۰ تا ۱۹۷۳)، کمک قابل توجهی به این روند کرد. از دوره‌ی او با عنوان دوره‌ی پادشاهی مردم سالارانه یاد می‌شود. تمهیدات مربوط به قانون اساسی جدید سوئد نیز در دوره‌ی او انجام شد. این قانون که در سال ۱۹۷۵ به تصویب رسید، حاکمیت مطلق کشور را از پادشاه، به مردم و نمادهای مردم سالاری، یعنی مجلس و دولت منتخب منتقل کرد و اختیارات پادشاه را به ریاست کشور، بازگشایی سالانه‌ی مجلس، ریاست هیأت دولت در جلسات ویژه (کسب اطلاع از تحولات مهم و تشکیل دولت جدید)، ریاست شورای مشورتی امور خارجه (که اعضای آن را مجلس انتخاب می‌کند)، برخورداری از بالاترین درجه‌ی نظامی (البته فرماندهی نیروهای مسلح برعهده‌ی دولت است) و دریافت استوارنامه‌ی سفیران خارجی و امضای استوارنامه‌ی سفیران سوئد محدود کرد. بر اساس قانون جدید جانشینی پادشاه در سوئد که در سال ۱۹۸۰ جایگزین قانون جانشینی مصوب ۱۸۱۰ شد، فرزند ارشد پادشاه، بدون در نظر گرفتن جنسیت او، ولیعهد و پادشاه بعدی تلقی می‌شود.

رویدادهای مهم تاریخ سوئد

جنگ‌های فراوان و صلح بلند مدت را ویژگی‌های اصلی تاریخ سوئد می‌دانند. این کشور، تا نیمه‌ی دوم قرن نوزدهم در بیست جنگ بزرگ و کوچک درگیر بوده که از آن جمله می‌توان به هشت جنگ با دانمارک، شش جنگ با روسیه، دو جنگ با لهستان و یک جنگ با نروژ اشاره کرد. صرف نظر از ابعاد نظامی و خارجی، اهمیت این جنگ‌ها در صحنه‌ی داخلی، از این جهت بوده است که

پیروزی در آن‌ها موجب تقویت سلطنت مطلقه و شکست در آن‌ها موجب تضعیف حکومت و به سود نهادهای مدنی، مانند شورای مشورتی و مجلس بوده است. رویدادهای مهم تاریخ سوئد عبارتند از:

■ شکل‌گیری عملی دولت-ملت با صدور دستور تشکیل شورای مشورتی و لغو قوانین محلی (اواخر قرن سیزدهم و اوایل قرن چهاردهم)؛

■ تشکیل مجلس طبقاتی (اوایل قرن پانزدهم)؛

■ شکست در جنگ بزرگ شمال در سال ۱۷۲۰ که علاوه بر شکل‌دهی جغرافیای امروز سوئد، باعث تصویب قانون اساسی جدیدی شد که قدرت پادشاه را صرفاً به داشتن دو رأی در شورای کشوری محدود می‌کرد؛

■ شکست در برابر روسیه در سال ۱۸۰۹ که باعث از دست رفتن فنلاند، تدوین قانون اساسی ۱۸۱۰ و تضعیف شدید جایگاه پادشاه شد؛

■ شروع روند تشکیل احزاب سیاسی و پیدایش پنج حزب عمده از سال ۱۸۸۹ تا ۱۹۲۰؛

■ انحلال پیمان اتحاد با نروژ در سال ۱۹۰۵ که به معنی پایان دوره‌ی اقتدار سوئد در شمال اروپا بود؛

■ تصویب قانون اساسی سال ۱۹۷۵ که عملاً قدرت را از نهاد سلطنت به نهادهای دموکراتیک منتقل کرد؛

■ اروپایی شدن سوئد در پایان قرن بیستم میلادی از طریق پیوستن به اتحادیه‌ی اروپا در اول ژانویه‌ی ۱۹۹۵.

علاوه بر این موضوع که مردم سوئد در همه‌پرسی سپتامبر سال ۲۰۰۳، پیوستن به یورو (پول واحد اروپا) را رد کرده‌اند، حتی شکل تعدیل یافته‌ی برنامه‌ی امنیتی این کشور نیز همچنان مانع از عضویت این کشور در یک ائتلاف نظامی فرضی با اروپاست. البته به نظر می‌رسد در نهایت، سوئد، روند اروپایی شدن خود را تکمیل خواهد کرد.

ارکان حکومت سوئد عبارتند از: قوه‌ی مقننه، قوه‌ی مجریه و قوه‌ی قضاییه.

قوهی مقننه

مجلس سوئد، رسماً بالاترین نهاد قانون گذار و عملاً مهم ترین نهاد تصمیم گیرنده‌ی کشور است. ۳۴۹ عضو مجلس با رأی مستقیم مردم برای مدت چهار سال و از میان شهروندان سوئدی انتخاب می‌شوند. مجلس، شانزده کمیسیون دارد که اعضا، رئیس و معاونان هر کمیته بر اساس سهم احزاب در مجلس، مشخص می‌شود. همه‌ی شهروندان با داشتن هجده سال تمام می‌توانند در انتخابات شرکت کنند.

قوهی مجریه

ریاست قوهی مجریه به عهده‌ی نخست‌وزیر است که عملاً تمام قدرت اجرایی را در اختیار دارد. رئیس مجلس، از بین نمایندگان حزب برتر یا احزاب ائتلافی پیروز در انتخابات، فردی را نامزد پست نخست‌وزیری می‌کند که در صورت کسب رأی اعتماد مجلس، این سمت را عهده‌دار می‌شود. نخست‌وزیر، حق نصب و عزل وزرا را دارد و می‌تواند انتخابات فوق العاده‌ی مجلس را اعلام و برگزار کند. هیأت دولت، مسؤول تمام تصمیم‌گیری‌هاست و هیچ‌یک از وزرا به تنهایی، حق تصمیم‌گیری ندارند.

هیأت دولت، از سیزده وزارت‌خانه تشکیل می‌شود که توسط بیست وزیر اداره می‌شوند؛ به این صورت که برخی از وزارت‌خانه‌ها مثلاً وزارت امور خارجه، بیش از یک وزیر؛ یعنی یک وزیر ارشد و یک یا چند وزیر دیگر دارند.

لیست رئیس‌جمهوران سوئد در سال‌های اخیر

ردیف	نام	شروع دوره	پایان دوره	عکس
۱	اولاف پالم (Olof Palme)	۱۸ اکتبر ۱۹۸۲	۱ مارس ۱۹۸۶	
۲	اینگوار کارلسون (Ingvar Carlsson)	۱ مارس ۱۹۸۶	۴ اکتبر ۱۹۹۱	

ردیف	نام	شروع دوره	پایان دوره	عکس
۳	کارل بیلدت (Carl Bildt)	۱۴ اکتبر ۱۹۹۱	۷ اکتبر ۱۹۹۴	
۴	اینگوآر کارلسون (Ingvar Carlsson)	۷ اکتبر ۱۹۹۴	۲۲ مارس ۱۹۹۶	
۵	گوران پرسون (Göran Persson)	۲۲ مارس ۱۹۹۶	۶ اکتبر ۲۰۰۶	
۶	فردریک رینفلدت (Fredrik Reinfeldt)	۶ اکتبر ۲۰۰۶	-	

قوه قضائیه

سیستم قضایی سوئد، شامل سه بخش عمده است: دادگاه عالی، شش دادگاه استیناف و دادگاه‌های عمومی. حوزه‌ی راهنمایی و همکاری قضایی نیز در چارچوب این دادگاه تعریف شده است. دادگاه‌های عمومی، شامل دادگاه‌های ناحیه‌ای، استیناف و دادگاه عالی است. دادگاه عالی، بالاترین مرجع قضایی سوئد تلقی می‌شود. طبق مستندات حکومتی، دادگاه‌ها در سوئد، آزاد و مستقلند و هیچ مقامی نمی‌تواند در امور قضایی آن‌ها دخالت کند. سازمانی برای نظارت بر امور اجرایی دادگاه‌ها وجود دارد؛ اما این سازمان هیچ حقی برای مداخله در امور قضایی آن‌ها ندارد. مقام قضات، دایمی است؛ مگر این که به واسطه‌ی ارتکاب جرمی از این سمت محروم شوند.

■ احزاب مهم کشور ■

نظام چند حزبی سوئد، یکی از قدیمی ترین نظام های سیاسی چند حزبی در غرب است. ثبات احزاب مجلس سوئد به دلیل برقراری موازنه بین دو گروه از احزاب این کشور بوده؛ یعنی احزاب سوسیالیست و احزاب غیر سوسیالیست. معروف است که طولانی ترین مدت حاکمیت حزب سوسیال دموکرات، در سوئد بوده است.

به طور سنتی و در سطح ملی، هفت حزب عمده در سوئد وجود دارد که در دو جناح چپ گرا (شامل حزب سوسیال دموکرات، حزب چپ و حزب سبز) و جناح راست گرا (شامل احزاب لیبرال، دموکرات مسیحی، مرکز و محافظه کار) دسته بندی می شوند. حزب سوسیال دموکرات، از با سابقه ترین و قوی ترین احزاب سیاسی سوئد است که طی صدسال اخیر، اغلب اکثریت آرا در مجلس، و ریاست دولت را در اختیار داشته است.

مهم ترین احزاب سوئد عبارتند از:

۱- حزب سوسیال دموکرات (Social Democratic Party)

این حزب در سال ۱۸۸۹ به موازات صنعتی شدن سوئد و در راستای سازمان دهی جنبش کارگری تأسیس شد و با همکاری بسیار نزدیک با کنفدراسیون اتحادیه ی کارگری، تأثیر به سزایی در سیاست داخلی و خارجی سوئد داشته است.

۲- حزب چپ کمونیست (Left Party- Communists)

این حزب از ابتدا تحت تأثیر سیاست ها و تحولات کمونیسم بین الملل در جهان بوده و در زمان اوج قدرت شوروی سابق و بلوک شرق، قدرت بیشتری داشت.

۳- حزب مردمی لیبرال (Liberal People's Party)

در سال ۱۹۰۲ تأسیس شده و از دیرباز با حزب سوسیال دموکرات در انتخابات رقابت داشته است.

۴- حزب محافظه کار (Moderate Party)

در سال ۱۹۰۴ تأسیس شده است. این حزب در انتخابات عمومی،

Vänsterpartiet

Folkpartiet Liberalerna

Moderaterna

از اقبال روزافزون رأی دهندگان برخوردار بوده است.

CENTERPARTIET

۵- حزب مرکز (Centre Party)

در سال ۱۹۱۰ با نام حزب کشاورزان و به طرفداری از این طبقه تأسیس شد و از سال ۱۹۱۷ تاکنون به طور ثابت، در مجلس، صاحب کرسی بوده است. این حزب در سال ۱۹۵۷، نام جدید حزب مرکز را برای خود برگزید.

Kristdemokraterna

۶- حزب دموکرات مسیحی (Christian Democrats Party)

در سال ۱۹۶۴، بعد از سی سال تلاش به منظور حفظ و ترویج ارزش‌های مسیحیت در زندگی سیاسی تأسیس شد. این حزب، اولین بار توانست در انتخابات مجلس سال ۱۹۹۱ به پیروزی دست یابد.

۷- حزب سبز (طرفداران حفاظت محیط زیست) (Green Party)

گرچه این حزب در سال ۱۹۲۲ تأسیس شد؛ ولی تا انتخابات سال ۱۹۸۸ نتوانست حد نصاب لازم را به دست آورد. عمده فعالیت‌های این حزب، حول محور محیط زیست متمرکز شده است.

سیاست‌های داخلی و خارجی

بدون تردید در طول تقریباً دو قرن اخیر، بی‌طرفی و عدم شرکت در منازعات را باید مبنای کلان و مفهوم اساسی سیاست خارجی سوئد دانست که همه‌ی ابعاد سیاست و روابط خارجی این کشور را شکل داده است. در پرتو این سیاست، سوئد از سال ۱۸۱۴ با هیچ کشوری وارد جنگ نشده و طی ۱۸۷ سال اخیر، سیاست بیرون ماندن از همه‌ی پیمان‌های نظامی را دنبال کرده است. در اروپایی که در نتیجه‌ی رویارویی میان قدرت‌های بزرگ و ایدئولوژی‌های رقیب، تقسیم شده بود، سوئد، امنیت ملی را در پرتو سیاست بیرون ماندن از پیمان‌ها یا بی‌طرفی تأمین می‌کرد. در دهه‌ی نود میلادی، صحنه‌ی جغرافیای سیاسی اروپا به شدت تغییر یافت و اتحاد شوروی که آخرین تهدید نسبت به شمال اروپا بود، از میان رفت؛ در نتیجه سوئد فرصت یافت سیاست سنتی خود را مورد ارزیابی مجدد قرار دهد. پیوستن به اتحادیه‌ی اروپا در سال ۱۹۹۵ را باید نشانه‌ی بارز این تحول در

سیاست سوئد دانست که پس از چند سال مباحث کارشناسی در سطح ملی، نهایتاً در سال ۲۰۰۲ به بازنگری در سیاست بی‌طرفی و تعدیل نسبی آن انجامید. اهداف سیاست خارجی سوئد را می‌توان به شرح زیر نام برد:

♦ تأمین منافع ملی به ویژه منافع اقتصادی؛

♦ وجه مؤکد به دو حوزه‌ی اروپا و منطقه‌ی نوردیک به‌عنوان حوزه‌های روابط و فضای حیاتی جدید و قدیم سوئد؛

♦ حمایت از حقوق بشر و پی‌گیری مسایل آن، تلاش در جهت اشاعه‌ی دموکراسی، خلع سلاح و حفظ محیط زیست به‌عنوان پایه‌های صلح و ثبات بین‌المللی در روابط دوجانبه و در سطح نهادهای بین‌المللی، به ویژه سازمان ملل؛

♦ کمک به کشورهای کمتر توسعه یافته، در چارچوب همکاری‌های توسعه‌ای.

روابط خارجی سوئد

سوئد در چارچوب اصول و اهداف سیاست خارجی خود، روابط خارجی وسیعی دارد و محدودیت خاصی در برقراری روابط با کشورها اعمال نمی‌کند؛ به این ترتیب، بیش از صد سفارت و سرکنسولگری رسمی و حدود نود دفتر نمایندگی و کنسولگری افتخاری دارد.

اولویت سنتی روابط این کشور را می‌توان با کشورهای حوزه‌ی نوردیک و اروپای غربی، به ویژه آلمان دانست. روابط سوئد و آمریکا ماهیتی نسبتاً انتقادی دارد؛ البته به تدریج از دامنه‌ی انتقادهای سیاست‌مداران سوئدی نسبت به آمریکا کاسته می‌شود و مقامات سوئدی به‌طور روز افزون بر اهمیت روابط فرآتلانتیکی تأکید می‌کنند. همان‌گونه که در بخش‌های قبلی اشاره شد، کشورهای در حال توسعه و کمتر توسعه یافته نیز از قدیم در روابط خارجی سوئد، جایگاه مشخصی دارند.

سیاست بی‌طرفی این کشور و گرایش‌های سوسیالیستی قوی حاکم بر نظام سیاسی سوئد، به ویژه در نیمه‌ی قرن بیستم موجب شد که این کشور در کنار روابط سنتی با دنیای غرب، توجه خاصی به کشورهای در حال توسعه و کمتر توسعه یافته داشته باشد و حتی تا اندازه‌ای از سازمان‌های آزادی بخش نیز حمایت کند. از اواخر دهه‌ی نود میلادی، سوئد به تدریج، خود را به قواعد متعارف سیاست در صحنه‌ی سیاسی بین‌الملل نزدیک کرد و رویکرد سنتی آن‌ها در سیاست،

اندک جای خود را به تقویت غرب گرایی و همسوس شدن مواضع سوئد با مواضع آمریکا و به ویژه اتحادیه‌ی اروپا داد. نمونه‌ی بارز این امر، تغییر آشکار سیاست سوئد در قبال بحران خاورمیانه و دوری عملی این کشور از سیاست سنتی حمایت از مواضع طرف فلسطینی است. تحول یاد شده و ارزیابی روابط خارجی سوئد نشان می‌دهد که گرچه استکهلم هم‌چنان روابط نزدیکی با کشورهای در حال توسعه و کمتر توسعه یافته دارد؛ اما این روابط، عمدتاً معطوف به ابعاد اقتصادی و تجاری شده، تا حمایت سیاسی از مواضع این کشورها در مجامع بین‌المللی.

عضویت در سازمان‌های بین‌المللی

سوئد با آگاهی از امکانات محدود و شرایط خاص خود در چارچوب سیاست بی‌طرفی، در زمینه‌ی سیاست خارجی خود روش چند جانبه گرایی، تأمین اهداف سیاست خارجی از طریق حضور فعال در سازمان‌های بین‌المللی، و از این طریق، تأثیرگذاری بر سیاست جهانی را برگزیده است. در همین راستا سوئد، عضویت رسمی ۷۴ سازمان و عضویت ناظر در سه سازمان (اتحادیه‌ی اروپای غربی (WEU)، سازمان غیر متعهدها (NAM) و سازمان کشورهای آمریکایی (OAS)) بین‌المللی و منطقه‌ای را پذیرفته است که از آن جمله می‌توان به سازمان ملل متحد و برخی ارگان‌های تخصصی آن، سازمان همکاری‌های اقتصادی و توسعه (OECD)، سازمان امنیت و همکاری در اروپا (OSCE)، اتحادیه‌ی اروپا، شورای نوردیک، صندوق بین‌المللی پول و ... اشاره کرد.

سازمان غیر متعهدها

سازمان همکاری‌های

اقتصادی و توسعه

سازمان ملل متحد

سازمان کشورهای آمریکایی

اتحادیه‌ی اروپای غربی

امنیت و همکاری در اروپا

ارتباط با ایران

دو کشور ایران و سوئد، هر کدام در طول تاریخ در منطقه‌ی جغرافیایی خود، کشورهایی مهم، و در تحولات منطقه‌ی خود پیش گام بوده‌اند؛ از طرف دیگر، روند توسعه‌ی ایران و توانمندی‌های صنعتی سوئد، گونه‌ای نیاز متقابل در دو طرف ایجاد کرده‌است و دو کشور، همواره انگیزه‌ی کافی برای برقراری تماس و گسترش روابط داشته‌اند.

روابط دو کشور قبل از انقلاب اسلامی

در دوره‌ی پیش از انقلاب اسلامی، ایران و سوئد از طریق مبادله‌ی هیأت‌های بلند پایه و امضای اسنادی میان دو کشور، روند رو به رشد روابط را حفظ می‌کردند. سفر ولیعهد سوئد به ایران، گامی اساسی در استحکام روابط دو کشور بود. اشغال ایران در زمان جنگ جهانی دوم، موجب وقفه‌ی رسمی روابط دو کشور نشد. با پایان جنگ، در سال ۱۳۳۶، طرفین، سطح سفارت‌خانه‌های خود را در تهران و استکهلم به سفارت کبری ارتقا دادند. در سال ۱۳۴۷، دو کشور با حذف روادید برای سفر اتباع ایرانی و سوئدی موافقت کردند. به موازات روابط سیاسی، مراودات اقتصادی میان دو کشور نیز گسترش می‌یافت. در این دوره امضای قرارداد تکمیل راه آهن سراسری ایران، با شرکت سوئدی دانمارکی کامپاکس و امضای قرارداد دیگری با شرکت‌های سوئدی برای توسعه‌ی بندر خرمشهر را می‌توان از قراردادهای مهم عمرانی میان طرفین دانست. شرکت بلبرینگ سازی اس کا اف سوئد که در این صنعت، شهرت بین‌المللی دارد، در سال ۱۳۴۸ با امضای قراردادی، در ایران، کارخانه‌ی بلبرینگ‌سازی تأسیس کرد. شرکت ملی صنایع فولاد ایران و شرکت بین‌المللی گرانگز سوئد در سال ۱۳۵۳، یادداشت تفاهمی در زمینه‌ی اکتشافات، مهندسی معدن، طراحی و ساخت کارخانه‌ی تغلیظ سنگ آهن و بهره‌برداری از معدن گل گهر تهیه کردند. در همین سال، رییس شورای صادرات سوئد در سفر به تهران، در مورد تشکیل کمیسیون مشترک همکاری‌های اقتصادی، فنی و علمی برای توسعه‌ی روابط اقتصادی دو کشور، با مقامات ایرانی به توافق رسید. مقامات بازرگانی و تجار بخش خصوصی دو کشور، قبل از انقلاب، با شرکت در سه اجلاس این کمیسیون به گسترش روابط اقتصادی دو کشور، کمک شایان

توجهی کردند. در خرداد سال ۱۳۵۳، موافقت‌نامه‌ی حمل و نقل هوایی میان دو کشور به امضا رسید. در سال ۱۳۵۴، وزیر صنایع و معادن ایران در جریان سفر به سوئد، با وزیر بازرگانی سوئد، یادداشت تفاهم بازرگانی - صنعتی امضاء کرد. در بخش فرهنگی نیز تشکیل کمیته‌ی ایران و سوئد، برقراری کرسی زبان فارسی در دانشگاه گوتنبورگ سوئد، مبادله‌ی بورس تحصیلی میان دو کشور، و انتشار فرهنگ واژگان سوئدی به فارسی، از جمله همکاری‌های فرهنگی میان دو کشور در این دوره بوده‌است. معاون وزیر آموزش و پرورش ایران در سال ۱۳۵۴ با سفر به سوئد، میان دو کشور، قرارداد همکاری آموزشی به امضاء رساند.

روابط دو کشور پس از انقلاب اسلامی

پس از پیروزی انقلاب اسلامی، روابط دو کشور، افت و خیزهای متعددی، به ویژه در سطح سیاسی داشته‌است که به‌طور طبیعی، سایر بخش‌های روابط را نیز متأثر کرده‌است. گرچه سوئد از اولین کشورهایی بود که نظام جمهوری اسلامی را به رسمیت شناخت؛ اما موضع‌گیری‌های این کشور در مسأله‌ی اشغال سفارت آمریکا در تهران، موجب سردی روابط دو کشور شد. در عین حال، سوئد در چارچوب سیاست بی‌طرفی خود، رسماً از شرکت در تحریم‌های آمریکا علیه ایران، خودداری کرد و اعلام کرد در صورتی به این تحریم‌ها می‌پیوندد که موضوع به تصویب شورای امنیت سازمان ملل متحد برسد. سفرهای مکرر اولاف پالمه (Olof Palme)، نخست‌وزیر سابق سوئد، به‌عنوان نماینده‌ی ویژه‌ی دبیر کل سازمان ملل در جنگ عراق علیه ایران، به تهران موجب شد تماس‌های سیاسی بین دو کشور نیز به گونه‌ای حفظ شود. فراخواندن موقت سفرای دو کشور در پی مسأله‌ی سلمان رشدی، وقفه‌ای محدود در روابط دو کشور ایجاد کرد؛ اما با سپری شدن این دوره‌ی محدود و ملاقات وزرای خارجه‌ی دو کشور در حاشیه‌ی اجلاس کنفرانس غیر متعهدها در بلگراد، در سال ۱۳۶۸، زمینه‌ی سفر قائم مقام وزیر امور خارجه‌ی سوئد به تهران فراهم شد و روابط دو کشور بار دیگر روند رو به گسترش خود را از سر گرفت. دکتر علی‌اکبر ولایتی، وزیر خارجه‌ی وقت نیز در سال ۱۳۶۹ به استکهلم سفر کرد. با سفر وزیر وقت صنایع سنگین ایران به سوئد در همین سال، زمینه‌ی برگزاری مجدد اجلاس‌های کمیسیون‌های مشترک اقتصادی

میان دو کشور فراهم شد. سفر وزیر کشاورزی سوئد به ایران، گامی دیگر در ادامه‌ی این روند بود که به سفر وزیر صنایع سوئد به ایران در خرداد ۱۳۷۰ و تشکیل اولین اجلاس کمیسیون مشترک همکاری‌های اقتصادی پس از انقلاب اسلامی انجامید. مبادله‌ی هیأت‌های سیاسی در سطح معاونان وزرای خارجه‌ی دو کشور، از جمله موارد قابل اشاره در روابط دو کشور در دهه‌ی شصت هجری بود که به موافقت طرفین برای دادن روایت سفر مکرر شهروندان ایرانی و سوئدی به سوئد و ایران انجامید.

در دهه‌ی هفتاد، پیوستن سوئد به اتحادیه‌ی اروپا موجب همسویی مواضع این کشور با سایر کشورهای اروپایی در روابط با جمهوری اسلامی ایران شد. پایبندی این کشور به معیارهای غربی حقوق بشر نیز از جمله مسایل و چالش‌های سیاسی در روابط دو کشور بوده است. سردی روابط دو کشور در اواسط دهه‌ی هفتاد میلادی را باید در این چارچوب ارزیابی کرد؛ اما روابط دیرینه‌ی دو کشور و مراودات سنتی بازرگانی میان طرفین به گونه‌ای است که همواره انگیزه‌های لازم را برای عادی سازی و گسترش روابط فراهم کرده است. تحولات سیاسی ایران در سال ۱۳۷۶ و شروع دوره‌ی اول ریاست جمهوری آقای خاتمی، موجب جلب توجه مجدد سوئد به ایران شد. اعزام هیأتی به ریاست معاون وزیر خارجه‌ی سوئد به تهران را باید سرآغاز این روند دانست که با ملاقات وزرای خارجه‌ی دو کشور در حاشیه‌ی مجمع عمومی سازمان ملل در سال ۱۳۸۰ و سفر فروردین ماه ۱۳۸۱ وزیر خارجه‌ی فقید سوئد به تهران به اوج خود رسید.

پنجمین اجلاس کمیسیون مشترک اقتصادی دو کشور نیز در آذر ماه سال ۱۳۸۲ در تهران برگزار شد. بررسی همه جانبه‌ی روابط طرفین در سطح بین‌المللی، روابط زیست محیطی دو کشور و صادرات غیر نفتی، از نتایج این اجلاس بود که با مشارکت گسترده‌ی بخش خصوصی دو کشور برگزار شد. برگزاری این اجلاس، بستر لازم برای آشنایی شرکت‌های طرفین و امضای قراردادهایی در زمینه‌ی سرمایه گذاری در معادن ایران، ساخت مشترک سکوی نیمه شناور حفاری در دریای خزر، مونتاژ کامیون‌های جدید ولوو در ایران، ساخت مشترک توربو کمپرسور، مشارکت شرکت اریکسون سوئد در گسترش شبکه‌ی تلفن همراه ایران و ... را فراهم کرد.

توافق طرفین در خصوص دو موافقت‌نامه‌ی حمل و نقل جاده‌ای و حمایت و تشویق سرمایه‌گذاری متقابل، از جمله گام‌های اساسی در روابط اقتصادی دو کشور است. سوئد که در نیمه‌ی اول سال ۲۰۰۱ میلادی، ریاست دوره‌ای اتحادیه‌ی اروپا را به عهده داشت، ششمین دوره‌ی مذاکرات عمومی میان جمهوری اسلامی ایران و اتحادیه‌ی اروپا را در نیمه‌ی اول سال ۲۰۰۱ به گونه‌ای شایسته برگزار کرد و بدین ترتیب بر نیت خود مبنی بر گسترش روابط طرفین تأکید کرد. با توجه به پیشرفت ایران در زمینه‌ی انرژی صلح‌آمیز هسته‌ای و علی‌رغم فشار برخی کشورها برای قطع همکاری سایر کشورها با ایران در زمینه‌های مختلف، سوئد ارتباط خود را با ایران ادامه داده است.

روابط فرهنگی

در بخش فرهنگی نیز اگرچه تفاوت‌های فرهنگی قابل توجه دو ملت، مانع از گسترش روابط در سطوح اجتماعی بوده؛ اما از سویی اقامت حدود صد هزار ایرانی در سوئد، به آشنایی متقابل فرهنگ‌های طرفین کمک کرده است و از سوی دیگر، گسترش روابط علمی میان دانشگاه‌های دو کشور و مشارکت اساتید دو کشور در همایش‌های علمی یکدیگر، در سطح قابل توجهی بوده و تا حدودی این موانع را از بین برده است. این تماس‌ها به قراردادهایی برای انجام پروژه‌های متعدد پژوهشی،

انستیتو کارولینسکا

KAROLINSKA
INSTITUTET

میان انستیتو کارولینسکای (Karolinska) سوئد و وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی (به نمایندگی از چند دانشگاه ایرانی) در سال ۱۳۸۱ انجامید. انستیتو کارولینسکا در سطح مجامع علمی بین المللی به عنوان تعیین کننده ی برنده ی جایزه ی نوبل در رشته ی پزشکی، جایگاه برجسته ای دارد. از پی آمده های جانبی این قرارداد می توان به تقویت اعتبار علمی و بین المللی دانشگاه های ایرانی طرف قرارداد در این همکاری اشاره کرد.

سفارت خانه ایران در سوئد

الفویکس واگن، واسترا یترینگ گارد، لیدیگو (Elfviksvagan Vastra Ytringegard LIDIGO)	نشانی
۰۰۴۶ (۰۸) ۶۳ ۶۳ ۶۰۰	تلفن
۰۰۴۶ (۰۸) ۶۳ ۶۳ ۶۳۰	تلفن کنسولگری
۰۰۴۶ (۰۸) ۶۳ ۶۳ ۶۲۶	نمابر

دفتر ایران ایر در استکهلم

(۸۰۰۴۶)۵۴۵۱۰۰۰۰	تلفن دفتر فروش
SveaV. 31 4 , tr 10369 Stockholm	آدرس
(۸۰۰۴۶)۵۴۵۱۰۰۰۰	تلفن دفتر سرپرست
info@iranair.se	پست الکترونیک
www.IranAir.se	محلی
(۸۰۰۴۶)۷۹۷۷۸۹۴	تلفن فرودگاه

مناطق دیدنی

استکهلم (Stockholm)

استکهلم، بزرگ‌ترین شهر، و پایتخت کشور سوئد است و حدود ۸۲۹,۴۱۷ نفر (۲۰۰۹) جمعیت دارد. این شهر در ساحل شرقی محل تلاقی دریاچه‌ی مالارن (Mälaren) و دریای بالتیک واقع شده. وسعت این شهر، ۱۸۸ کیلومتر مربع است. بخش‌های مرکزی استکهلم، شامل چهارده جزیره است. استکهلم، حدود ۲۲ درصد از جمعیت کشور سوئد را در خود جای داده؛ در حالی که ۲۸ درصد از تولید ناخالص داخلی کشور در این شهر صورت می‌گیرد. مقرر دولت سوئد، مجلس و اقامتگاه رسمی خانواده‌ی سلطنتی کشور در این شهر است و از قرن سیزدهم، مرکز سیاسی و اقتصادی سوئد به حساب می‌آید. موقعیت استراتژیک این شهر بر روی ۱۴ جزیره در سواحل جنوب شرقی سوئد در دهانه‌ی دریاچه‌ی مالارن از لحاظ تاریخی، بسیار مهم است. در سال ۲۰۰۸، استکهلم در فهرست شهرهای قابل سکونت دنیا بیست و چهارمین شهر برتر، در اروپا دهمین شهر و در اسکاندیناوی بهترین شهر بوده است. سی درصد از مساحت این شهر را آبراه‌ها تشکیل داده‌اند و سی درصد آن را نیز پارک‌ها و فضای سبز پوشانده است. در سال ۲۰۰۹، استکهلم، لقب پایتخت سبز اروپا را از آن خود نمود. این شهر به ونیز شمال نیز معروف است.

چون این شهر، کمی بالاتر از مدار ۵۹ درجه‌ی شمالی واقع شده (تهران در مدار ۳۶ درجه‌ی شمالی است)، طول روزهای آن در طی سال، بسیار متغیر است؛ مثلاً در زمستان و در اواخر دسامبر (دی)، طول روز، تقریباً شش ساعت (ساعت ۹ تا ۱۵) است؛ در حالی که در اوایل تابستان یعنی اواخر ژوئن (خرداد) به بیش از هجده ساعت (ساعت ۴ تا ۲۲) می‌رسد؛ در نتیجه زمستان‌های آن، سرد و تابستان‌های آن، معتدل است. بالاترین دمای ثبت شده در این شهر، ۳۶ درجه‌ی سانتی‌گراد و پایین‌ترین دما ۳۲ درجه‌ی سانتی‌گراد زیر صفر بوده است.

جدول آب و هوای استکهلم													بارش (میلی‌متر) دمای روزانه (سانتی‌گراد)		
ماه	ژانویه	فوریه	مارس	آوریل	مه	ژوئن	جولای	اوت	سپتامبر	اکتبر	نوامبر	دسامبر	سال	بیشترین	کمترین
میانگین دمای روزانه	۱	۱	۴	۱۱	۱۶	۲۰	۲۳	۲۲	۱۷	۱۰	۵	۱	۱۱	بیشترین	کمترین
میانگین کل بارش	۳۹	۲۷	۲۶	۳۰	۳۰	۴۵	۷۲	۶۶	۵۵	۵۰	۵۳	۴۶	۵۴۰		

نام این شهر در افسانه‌های حماسی اسکاندیناوی، از جمله حماسه‌ی اگنافت (Agnafit) مربوط به پادشاه اگنی (Agne) آمده‌است؛ ولی به‌طور رسمی، به‌عنوان یک شهر، در حدود سال ۱۲۵۲ از آن یاد شده‌است؛ یعنی وقتی که معادن آهن در منطقه‌ی برگسلاگن (Bergslagen) در آن کشف شد و تجارت آهن رواج یافت و شهر از این نظر اهمیت پیدا کرد. موقعیت استراتژیک شهر باعث شد حکومت دانمارک تصمیم به تصرف آن بگیرد و در سال ۱۵۲۰ که کریستیان دوم (Cristian II) پادشاه دانمارک، به استکهلم حمله کرد، به‌خاطر ایستادگی مردم، قتل عامی وسیع در این شهر اتفاق افتاد که به حمام خون استکهلم معروف است. ادامه‌ی مقاومت مردم، منجر به بر تخت نشستن گوستاو واسا در سال ۱۵۲۳ شد. از این زمان به بعد، استکهلم از نظر اقتصادی و سیاسی پیشرفت زیادی کرد و در سال ۱۶۳۴ به‌عنوان پایتخت کشور انتخاب شد.

نمایشگاه هنر و صنعت

استکهلم، طی سال‌های ۱۷۱۳-۱۷۱۴، از شیوع طاعون، لطمه‌ی فراوانی دید و در سال ۱۷۲۱، پس از اتمام جنگ بزرگ شمال و تخریب چند ناحیه از شهر، اقتصاد آن راکد شد. در نیمه‌ی دوم قرن نوزدهم، این شهر، مجدداً رونق اقتصادی خود را بازیافت و در نتیجه‌ی ایجاد صنایع جدید و مهاجرت خارجیان، جمعیت آن افزایش یافت. در طی این سال‌ها

چند مرکز دانشگاهی، از جمله انستیتو کارولینسکا در استکهلم تأسیس شد. برپایی نمایشگاه هنر و صنعت (General Art and Industrial Exposition) در سال ۱۸۹۷ نیز تأثیر خوبی در توسعه‌ی روابط اقتصادی این شهر داشت. در قرن بیستم، استکهلم به شهری پیشرفته و مدرن تبدیل شد؛ با ساختمان‌های مدرن، نمای زیبایی پیدا کرد و صنایع آن نیز با استفاده از فن‌آوری مدرن، رونق تازه‌ای یافتند.

اغلب مردم استکهلم در بخش خدمات مشغول به کار هستند که تقریباً معادل ۸۵ درصد از کل مشاغل شهر است. می‌شود گفت صنایع سنگین تقریباً در استکهلم وجود ندارد و همین مسأله این شهر را به یکی از تمیزترین

Handelsbanken

SEB

Swedbank

اسکاندیناویسکا

kandia :

بیمه‌ی اسکاندینا

کلان شهرهای دنیا مبدل ساخته است. استکهلم، مرکز مالی سوئد است. دفاتر اصلی و مرکزی بانک‌های مهم و اصلی سوئد، از جمله سوئدبانک (Swedbank)، هندلز بانک (Handelsbanken) و بانک

اسکاندیناویسکا انسکیلدا

(SEB) (Skandinaviska Enskilda)، دفاتر

مرکزی شرکت‌های مهم بیمه، از جمله اسکاندینا

(Skandia) و تریگ-هانسا (Trygg-Hansa)، و مهم‌ترین بورس

اوراق‌بهدار سوئد در این شهرند؛ علاوه بر این، حدود ۴۵ درصد از

شرکت‌های سوئدی با بیش از دویست کارمند، دفاتری در استکهلم

دارند. در سال‌های اخیر، صنعت گردشگری، نقش مهمی در اقتصاد این شهر داشته است.

متروی استکهلم در سال ۱۹۵۰ تأسیس شده. طول آن ۱۰۸ کیلومتر است و صد ایستگاه دارد که ۴۷ عدد از آن‌ها زیرزمینی هستند. هفت خط در سه گروه آبی، قرمز و سبز، مسیرهای این مترو را تشکیل می‌دهند. نظم بخشیدن و کنترل سیستم مترو و اتوبوس‌ها به عهده‌ی سازمان ترافیک شهری استکهلم (Storstockholms Lokaltrafik) یا اس.ال. (S.L.) است. این سازمان، دارای دو نوع بلیط است که جابجایی با انواع روش‌های حمل و نقل را فراهم می‌آورد: بلیط و کارت‌های سفر که هر دو نوع، در طی مدت اعتبار بلیط، امکان استفاده‌ی نامحدود از تمام سیستم حمل و نقل را در سراسر استکهلم فراهم کرده و به روش‌های مختلف نیز قابل شارژ هستند.

متروی استکهلم، به دلیل دکوراسیون فضای داخلی ایستگاه‌هایش معروف است و این ایستگاه‌ها مجموعاً طولانی‌ترین گالری هنری دنیا هستند؛ زیرا مسیر هر ایستگاه به صورت مناظری زیبا و هنری ساخته شده است. مالک اصلی مترو، شورای شهر است.

خطوط متروی استکهلم

تعداد ایستگاه	طول (کیلومتر)	خطوط	نام مسیر
۲۰	۲۵/۵	۱۰-۱۱	آبی
۳۶	۴۱/۲	۱۳-۱۴	قرمز
۴۹	۴۱/۳	۱۷-۱۸-۱۹	سبز

در ساعات شلوغ هر پنج تا شش دقیقه، اوایل صبح هر پانزده دقیقه و در طول شب هر سی دقیقه، یک مترو در هر خط تردد می کند. حداکثر سرعت متروی استکهلم، هشتاد کیلومتر در ساعت است.

در استکهلم، خطوط ریلی دیگری علاوه بر خطوط فوق وجود دارد که مسافران را بین استکهلم و مناطق اطراف شهر جابه جا می کند.

ریل های برون شهری

تعداد ایستگاه	طول (کیلومتر)	مسیر	خط ها	اسم
۱۸	۱۸٫۵	اسلاسن، سالس جویادن، ایگل بودا، سولسیدان	۲۵، ۲۶	سالت جویانان Saltsjöbanan
۳۹	۶۵	استکهلم، استرا، ناسبی پارک، استرسکار، کارستا	۲۹، ۲۸، ۲۷	رسلگس بانان Roslagsbanan
۲۷	۱۰۷	بالسا، استکهلم، نیناشان	۳۵	کامیوتر ریل Commuter rail
۲۴	۷۴	مارستا، استکهلم، سودرنال	۳۶	کامیوتر ریل
۶	۳۰	سودرتالجبی، نستا	۳۷	کامیوتر ریل

در استکهلم، سیستم حمل و نقل آبی با قایق نیز موجود است و قایق هایی برای انتقال مسافران به مقصد هلسینکی و تورکو (Turku) در فنلاند و سایر مسیرها به طور منظم در تردد هستند. قایق هایی نیز برای گردش مسافران در آبراه های مختلف شهر هستند. در سواحل استکهلم چند کشتی و قایق هستند که از آن ها به عنوان هتل نیز استفاده می شود.

فرودگاه آرلاندا - استکهلم (Stockholm-Arlanda)

که بزرگ ترین و شلوغ ترین فرودگاه سوئد و سومین فرودگاه بزرگ در اسکاندیناوی است؛ در ۳۷ کیلومتری شمال استکهلم واقع شده و یک قطار سریع السیر از ایستگاه مرکزی استکهلم به این فرودگاه در رفت و آمد است. فرودگاه استکهلم با جابه جایی ۱۸۱۳۶۰۸۰ مسافر در سال ۲۰۰۸، پرتعدادترین فرودگاه سوئد و بیست و پنجمین فرودگاه پرتعداد اروپا بوده است. آرلاندا، مرکز خطوط هوایی اسکاندیناویا نیز هست.

فرودگاه بروما (Stockholm-Bromma) فرودگاه

دیگر استکهلم، در ۷/۴ کیلومتری شمال غربی شهر و پنجمین فرودگاه بزرگ سوئد است. باید اضافه کرد دو

فرودگاه بین‌المللی دیگر نیز در این شهر وجود دارد به نام‌های اسکاوستا (Stockholm-Skavsta) در صد کیلومتری جنوب استکهلم و واستراس (Stockholm-Västerås) در ۱۱۰ کیلومتری غرب آن.

تحصیلات و آموزش عالی

مؤسسه‌ی سلطنتی فن آوری سوئد

(Royal Institute of Technology)

که نام اختصاری آن به زبان سوئدی، KTH می‌شود، اولین دانشگاه پلی‌تکنیک سوئد است که در سال ۱۸۲۷ تأسیس شده و اکنون یکی از بزرگ‌ترین مؤسسات تحقیقاتی فن آوری در اروپا و اسکانندیناوی است. این دانشگاه در سال ۲۰۰۹، حدود سیزده هزار دانشجو داشته‌است. دانشگاه استکهلم (Stockholm University) در سال ۱۸۷۸ به‌عنوان کالج تأسیس شد و نکته‌ی جالب توجه در مورد آن این است که در سال ۱۸۸۹ یک زن را به‌عنوان استاد ریاضیات استخدام کرد. این خانم، سومین زن دارای مرتبه‌ی استادی در اروپا بود. در سال ۱۹۶۰، کالج استکهلم به دانشگاه ارتقاء یافت و چهارمین دانشگاه قدیمی سوئد به حساب آمد. این دانشگاه با حدود ۲۸ هزار دانشجو یکی از بزرگ‌ترین دانشگاه‌های اسکانندیناوی است. دو تن از نخست‌وزیران سوئد و دو برنده‌ی جایزه‌ی نوبل و یک فضاانورد سوئدی، از دانشجویان این دانشگاه بوده‌اند. دانشگاه استکهلم جزو صد دانشگاه برتر دنیاست.

مؤسسه‌ی کارولینسکا (Karolinska Institute) در سال ۱۸۱۰ در جزیره‌ی کانگزهولمن (Kungsholmen) در غرب استکهلم راه‌اندازی شد و اکنون

یکی از بزرگ‌ترین و معتبرترین دانشگاه‌های پزشکی اروپا است. این دانشگاه، عضو تیم دانشگاه‌های تحقیقاتی اروپاست و در درجه‌بندی دانشگاه‌ها در سال ۲۰۰۹، برترین دانشگاه اروپا و هشتمین دانشگاه برتر دنیا شناخته شد. هیأت داورانی که برنده‌ی جایزه‌ی نوبل پزشکی را تعیین می‌کنند، از استادان این دانشگاه هستند. دانشگاه کارولینسکا در سال ۲۰۰۹، حدود ۵,۵۰۰ دانشجو داشته که تقریباً ۲,۱۰۰ نفر از آن‌ها دانشجوی دکترا هستند.

زبان مقاطع دکترا و بالاتر در این دانشگاه، انگلیسی است. مدرسه‌ی اقتصاد استکهلم (Stockholm School of Economics) در سال ۱۹۰۹ تأسیس شده و یکی از معدود مؤسسات خصوصی آموزش عالی در سوئد است. کارشناسی ارشد رشته‌ی مدیریت این مرکز، رتبه‌ی اول در شمال اروپا و رتبه‌ی دوازدهم اروپا را دارد. برخی مؤسسات و آموزشگاه‌های عالی هنری استکهلم عبارتند از:

۵. کالج سلطنتی موسیقی

(Royal College of Music)

تأسیس آن همزمان با افتتاح آکادمی سلطنتی موسیقی سوئد در سال ۱۷۷۱ بوده است.

۵. کالج سلطنتی دانشگاه هنرهای زیبا

(Royal University College of Fine Arts)

در سال ۱۷۳۵ تأسیس شده و دارای بالاترین سطح آموزشی در زمینه‌ی هنر است. این کالج از سال ۱۹۷۸ به صورت مستقل از دانشگاه عمل می‌کند و اکنون زیر نظر وزارت علوم کشور است.

۵. آکادمی ملی نمایش بدون کلام و بازیگری (ناما)

(National Academy of Mime and Acting) (NAMA)

مؤسسه‌ی آموزش هنر بازیگری و پانتومیم است که دوره‌های چهار ساله و کمتر برای دانشجویان برگزار می‌کند. این مؤسسه زیرمجموعه‌ی مدرسه‌ی سلطنتی هنرهای نمایش است که در سال ۱۷۸۷ تحت نظر پادشاه گوستاو سوم

تأسیس شده و تاکنون بازیگران مطرحی مانند گرتا گاربو (Greta Garbo) و اینگرید برگمن (Ingrid Bergman) را در عرصه‌ی این هنر مطرح کرده‌است. ناما در سال ۱۹۶۴ با پیشنهاد اینگمار برگمن (Ingmar Bergman)، از مدرسه‌ی هنرهای نمایشی جدا شد تا امکان فعالیت بیشتری داشته‌باشد.

دانشگاه هنرهای دستی و طراحی

(University College of Arts Crafts and Design)

هنرمند و مردم‌شناسی به نام نیلز مانسون ماندلگرن (Nils Månsson Mandelgren) در سال ۱۸۴۴ این دانشگاه را به صورت مؤسسه‌ای نیمه‌وقت برای هنردوستان تأسیس کرد و از سال ۱۸۵۹ نیز به‌عنوان کالجی معتبر در زمینه‌ی هنرهای دستی و طراحی، کار خود را ادامه می‌دهد.

کالج دانشگاه اپرا (University College of Opera)

در واقع مؤسسه‌ی آموزشی وابسته به دانشگاه است و در سال ۱۷۷۲ با نظارت پادشاه گوستاو سوم تأسیس شد و در زمینه‌ی اپرا و هنرهای مربوط به آن فعالیت می‌کند.

مؤسسه‌ی آموزش موسیقی استکهلم

(Stockholms Musikpedagogiska)

در سال ۱۹۶۰ و برای تربیت معلمان موسیقی تأسیس شده‌است. این مؤسسه در ساختمانی زیبا متعلق به سال ۱۹۱۲ در مرکز استکهلم واقع شده.

کالج و دانشگاه سادرتون (Södertörn University College)

در سال ۱۹۹۶ توسط مجلس سوئد تأسیس شد و هدف از تأسیس آن تعدیل جمعیت زیاد دانشجویان استکهلم و به‌خصوص، دانشگاه استکهلم بود. این مؤسسه در سال ۲۰۰۸، حدود ۵۸۰۰ دانشجو در رشته‌ها و مقاطع مختلف داشته‌است.

آکادمی نظامی کارلبرگ (Military Academy Karlberg)

از قدیمی ترین آکادمی های نظامی است که هنوز در مکان اصلیش واقع است و در سال ۱۷۹۲ در کاخ کارلبرگ افتتاح شده بوده است.

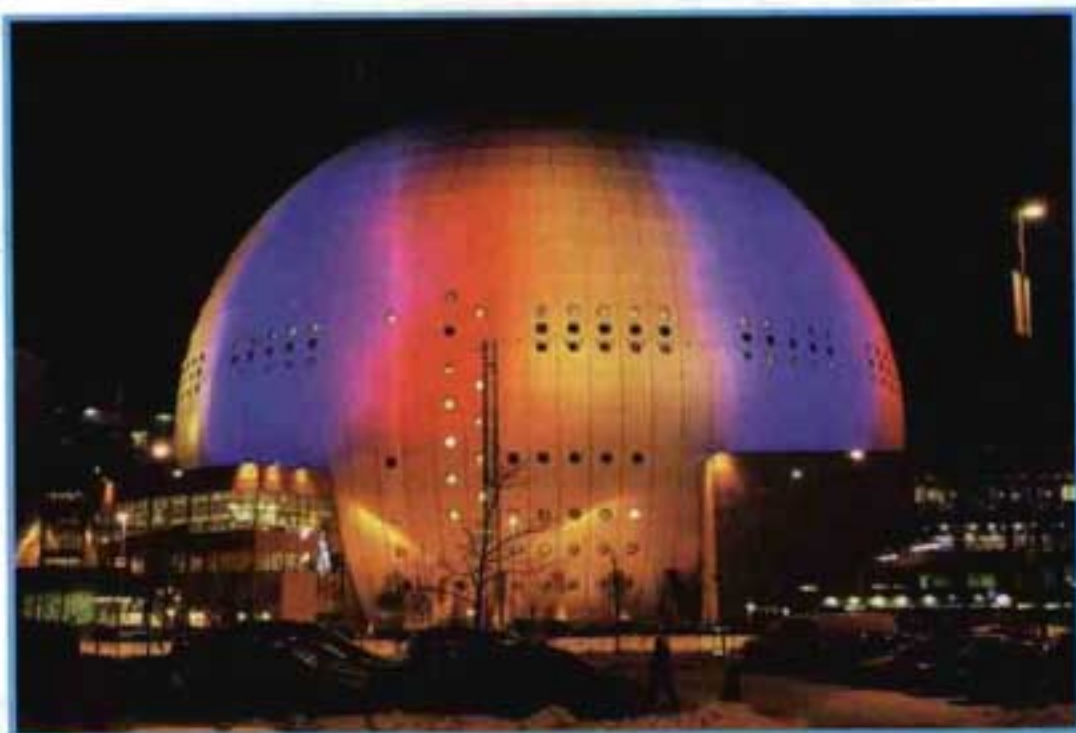
ورزش

پرطرفدارترین ورزش ها در استکهلم، فوتبال و هاکی روی یخ است و سه تیم مهم شهر، ای.آی. کی (AIK) - باشگاه ورزش هایی از جمله فوتبال، هندبال، هاکی روی یخ، بدمینتون و ... است - هامارباي آی.اف (Hammarby IF) - باشگاه فوتبال است - و جوگاردن آی.اف (Djurgårdens IF) - باشگاه ورزشی است - هستند. استکهلم و چند شهر دیگر سوئد، میزبان بازی های مختلفی بوده اند؛ از جمله المپیک تابستانی ۱۹۱۲، جام جهانی فوتبال، ۱۹۵۸، جام ملت های اروپا، ۱۹۹۲ و جام جهانی فوتبال بانوان، ۱۹۹۵. بازی های نوردیک (Nordic Games) که قبل از بازی های المپیک زمستانی برگزار می گردد، نیز در استکهلم انجام می شود. در استکهلم، سه ورزشگاه بزرگ به نام های استکهلم گلوب

ارنا (Stockholm Globe Arena)، استادیوم رازوندا (Råsunda Stadium) و استادیوم المپیک استکهلم (Stockholms Olympiastadion) و چند مجموعه ورزشی دیگر وجود دارد.

استکهلم گلوب ارنا

استادیوم رازوندا

استادیوم المپیک استکهلم

مراکز خرید

گاملا استان (Gamla Stan)

قسمت قدیمی شهر است که فروشگاه‌های کوچک زیادی دارد و در آن‌ها، انواع کارهای دستی و سوغاتی‌های مورد توجه گردشگردان به فروش می‌رسد.

گالرین (Gallerian)

قدیمی‌ترین مرکز خرید شهر است با حدود شصت فروشگاه که مکان مناسبی برای خرید انواع اجناس است.

خیابان درات نینگ گاتن (Drottninggatan)

از کاخ سلطنتی شروع می‌شود و تارصدخانه‌ی پارک ادامه دارد و در فروشگاه‌های کوچک و بزرگ آن، تقریباً همه چیز، از پوشاک تا هنرهای دستی آفریقا به فروش می‌رسد.

گاتگا اسباکن (Gotgatsbacken)

شمالی‌ترین ناحیه‌ی شهر است با فروشگاه‌های معتبر لباس، مانند میس سیکستی (Miss Sixty)، وایرد (Whyred)، انرژی (Energie) و فلیپا کی (Flippa K).

بیبلیوتکسگاتان (Biblioteksgatan)

یکی از معروف‌ترین خیابان‌های تجاری در استکهلم است. پوشاک، جواهرات، خز و ساعت با معتبرترین و البته گران‌ترین مارک‌ها در این خیابان - که به استریت (Street) نیز معروف است - به فروش می‌رسد.

منطقه‌ی سوفو (SOFO)

در جنوب شرقی سودرمالم است و فروشگاه‌های لباس و رستوران‌های زیادی در آن وجود دارد.

درات نینگ گاتن

گاتگا اسباکن

بیبلیوتکسگاتان

سوفو

شرکت ان. کی یا کمپانی نوردیسکا

(NK) (Nordiska Kompaniet)

فروشگاه‌هایی زنجیره‌ای و بزرگ است که در شهرهای استکهلم و گوتنبرگ شعبه‌هایی دارد. این شرکت در سال ۱۹۰۲ شروع به کار کرده است و از مناسب‌ترین مراکز خرید شهر است.

آلن (Åhléns)

فروشگاه زنجیره‌ای مشهوری در سوئد است که در تمام شهرهای بزرگ آن، شعبه دارد. در استکهلم نیز هجده شعبه از این فروشگاه‌ها هست.

استکهلم کوآلیتی اوتلت

(Stockholm Quality Outlet)

قرار گرفتن این مرکز خرید در حومه‌ی شهر باعث شده قیمت‌های آن، کمتر از مرکز شهر باشد. در فروشگاه‌های آن، کالاهایی مانند پوشاک، اجناس تزئینی، وسایل ورزشی و ... پیدا می‌شود.

پاب (PUB)

فروشگاهی شش طبقه در استکهلم است که در سال ۱۸۸۲ شروع به کار کرده و به خاطر عرضه‌ی لباس‌های جدید و مناسب، طرفداران بسیار دارد.

مکان‌های دیدنی

کاخ سلطنتی دروتنینگ‌هلم (Drottningholm)

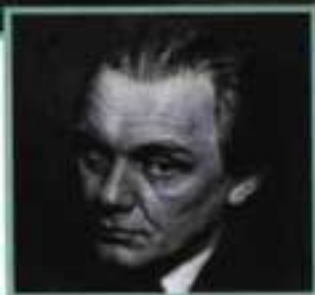
این کاخ، محل سکونت خانواده‌ی سلطنتی سوئد است در استکهلم و جزیره‌ی لوان (Lovön). دروتنینگ‌هلم به معنی جزیره‌ی ملکه است و در سال ۱۵۸۰ به صورت بنایی سنگی و به دستور پادشاه ژان سوم (John III) برای ملکه‌اش کاترینا (Catherine Jagellon) ساخته شد. در طی چهارصد سال، این کاخ تغییرات زیادی کرده و در نهایت در قرن هجدهم تقریباً به شکل کنونی خود درآمد. از سال ۱۹۸۱، خاندان سلطنتی فعلی سوئد در این کاخ اقامت دارند. باغ‌های این کاخ که در طی چند قرن و به سبک‌های متفاوتی ساخته شده‌اند، بیشترین جذابیت را برای گردشگران دارند. کاخ دروتنینگ‌هلم در سال ۱۹۹۱ در فهرست میراث جهانی یونسکو قرار گرفت.

آرامگاه جنگلی (Woodland Cemetery)

این گورستان در سال‌های ۱۹۱۷-۱۹۲۰ در انسکد (Enskede) در قسمت جنوبی استکهلم و در جنگلی از درخت‌های کاج ساخته شده است. در سال ۱۹۱۵ از میان طرح‌های ارائه شده از سراسر دنیا، طرح دو معمار جوان به نام‌های

گانر اسپلاند (Gunnar Asplund) و سیگرد لورنتز (Lewerentz) برای طراحی این آرامگاه پذیرفته شد و

گانر اسپلاند

آن در سال ۱۹۱۷ آغاز شد. این بنا دومین اثر به ثبت رسیده‌ی سوئد در فهرست میراث جهانی یونسکو است.
دیدنی‌های استکهلم در دو بخش بافت قدیمی شهر و خارج از بافت قدیمی شهر واقع شده‌اند.

الف - گاملاستان (Gamla Stan) (شهر قدیم)

قسمتی از شهر است که بافت کهن خود را حفظ کرده و ساختمان‌های تاریخی شهر نیز در آن واقع شده‌اند؛ مانند:

استورتورگت (Stortorget)

استورتورگت، یعنی میدان بزرگ. این میدان قدیمی‌ترین میدان شهر است و محل وقایع تاریخی مختلفی در استکهلم بوده است؛ از جمله واقعه‌ی حمام خون. اکنون این میدان، محل اجتماعات مردمی، بازار سالانه‌ی کریسمس و اجرای موسیقی است و اطراف آن، ساختمان‌های مختلفی واقعند که مهم‌ترین آنها ساختمان بورس است.

کاخ استکهلم (Stokholm Palace)

اقامتگاه رسمی و دفتر کار پادشاه و خاندان سلطنتی سوئد است. این کاخ در همسایگی ساختمان مجلس سوئد است. بنای اولیه‌ی کاخ در قرن سیزدهم به‌عنوان یک قلعه‌ی نظامی ساخته شد و در قرن شانزدهم تصمیم گرفتند آن را به کاخ تبدیل کنند. در طی چندین قرن و در زمان پادشاهان مختلف، ساختمان این بنا تغییرات زیادی کرده است.

بنای فعلی آن از آجر ساخته شده و ۶۰۹ اتاق و چهار بخش غربی، شرقی، شمالی و جنوبی دارد که به ترتیب نماد پادشاه، ملکه، سلطنت و ملت هستند. این کاخ، بزرگ‌ترین کاخ دنیاست که هنوز به‌طور رسمی از آن استفاده می‌شود.

ساختمان بورس استکهلم (Stock Exchange Building)

موزه‌ی نوبل

در ضلع شمالی استورتورگت و متعلق به آکادمی سوئد است. جشن‌ها و گردهمایی‌های این آکادمی، از جمله مراسم معرفی برنده‌ی جایزه‌ی نوبل ادبیات در این ساختمان برگزار می‌شود. موزه‌ی نوبل (Nobel) و کتاب‌خانه‌ی نوبل نیز در این ساختمان واقعند. طبقه‌ی همکف آن نیز بازار بورس استکهلم است.

کلیسای بزرگ سنت نیکولاس (Saint Nicolaus)

معروف است به استورکیرکان (Storkyrkan) یا کلیسای بزرگ. قدیمی‌ترین کلیسای شهر قدیم است و در کنار کاخ سلطنتی واقع شده. بر اساس اسناد تاریخی، قدمت این کلیسا به سال ۱۲۷۹ می‌رسد. آخرین بار، اسکار دوم (Oskar II) در سال ۱۸۷۳ در این کلیسا تاج گذاری کرده‌است. مجسمه‌ای چوبی متعلق به سال ۱۴۸۹ که سنت جرج (Saint George) را در حال جنگ با اژدها

نشان می‌دهد، از ارزشمندترین اشیای این کلیسا است. قدیمی‌ترین تصویر از شهر استکهلم نیز در این کلیسا نگهداری می‌شود که اصل آن در سال ۱۵۳۵ کشیده شده و اکنون مفقود است.

خانه‌ی ریدارد (Riddarhuset)

خانه‌ی اشراف است و در مقابل آن، مجسمه‌ای از شاه گوستاو قرار دارد. اکنون در این

ساختمان، نمایش‌ها و اپراهایی به سبک سنتی سوئد اجرا می‌شود.

کاخ باند (Bonde)

در شهر قدیم، بین اقامتگاه شوالیه‌ها (Kanslihuset) و کاخ چنسلری (Chancellery House) واقع شده است. این بنا بین سال‌های ۱۶۶۲ تا ۱۶۶۷ به عنوان اقامتگاه خصوصی خزانه‌دار ارشد، لرد گوستاف باند (Lord Gustaf Bonde)، ساخته شده است و اکنون متعلق به دادگاه عالی سوئد است.

کاخ تسین (Tessin)

این بنا بین سال‌های ۱۶۹۴ تا ۱۷۰۰ توسط معمار معروف سوئدی، نیکودموس تسین (پسر) (Nicodemus Tessin the Younger) به سبک باروک ساخته شده است.

ب- سایر بناهای دیدنی شهر که خارج از شهر قدیم اند، عبارتند از:

ریدار هولم اسکایر کان (Riddarholmskyrkan)

کلیسا و آرامگاه خاندان سلطنتی سوئد است و یکی از قدیمی‌ترین ساختمان‌های شهر نیز هست. این کلیسا در قرن سیزدهم ساخته شده؛ ولی در طول زمان، بازسازی‌هایی در آن صورت گرفته است؛ از جمله برج آن که در اثر صاعقه آسیب دیده بود، در سال ۱۸۳۵ به شکل فعلی و از جنس آهن ساخته شد. پادشاهان سوئد، از گوستاو آدولف (Gustavus Adolphus) تا گوستاو پنجم (Gustaf V) در این آرامگاه دفن شده‌اند.

ساختمان شهرداری (Stockholm City Hall)

در شرق جزیره‌ی کانگزهولمن (Kungsholmen) در سال‌های ۱۹۱۱ تا ۱۹۲۳ ساخته شده است. سالن‌ها و تالارهای آن مخصوص برگزاری مراسم

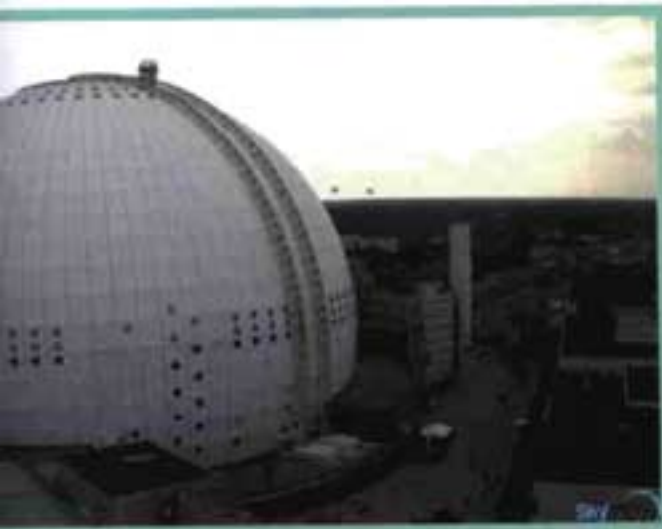
رسمی است؛ از جمله مراسم اهدای جایزه‌ی نوبل که هر سال در سالن آبی این تالار برپا می‌شود. اُرگِ سالن آبی، بزرگ‌ترین اُرگ در منطقه‌ی اسکاندیناوی است. در طبقه‌ی فوقانی سالن آبی، سالن طلایی است که دیوارهای آن با تصویر صحنه‌هایی از وقایع تاریخی سوئد آراسته شده.

۵ میدان سِرگِل تورگ (Sergels Torg)

معروف‌ترین میدان استکهلم است در مرکز شهر. این میدان به یاد مجسمه‌ساز قرن هجدهم سوئد، یوهان تویباس سرگل (Johan Tobias Sergel) نام‌گذاری شده است. یک فواره با یک ستون شیشه‌ای بلند تقریباً چهل متری، وسط این میدان است و پیاده‌روی

اطراف آن با سنگ‌های بزرگ و مثلثی شکل سفید و خاکستری فرش شده است. در شرق ناحیه‌ی پیاده‌روی، یک مرکز خرید بزرگ و در ضلع جنوبی آن، خانه‌ی فرهنگ (kulturhuset)، واقع شده است.

۵ اریکسون گلوب (Ericsson Globe)

این ورزشگاه که تا سال ۲۰۰۹، استیکهلم گلوب نامیده می‌شد، بزرگ‌ترین بنای نیم کره‌ای شکل دنیاست و در شهرک استکهلم گلوب، در منطقه‌ی یوهانس هوف (Johanneshov) در حومه‌ی استکهلم واقع شده. ساخت آن، دو سال و نیم طول کشیده و در سال ۱۹۸۹ به پایان رسیده است. بنای ورزشگاه، شبیه به توپ گلفی

با قطر ۱۱۰ و ارتفاع درونی ۸۵ متر است. این ورزشگاه، گنجایش ۱۴۱۱۰ تماشاچی ورزشی و شانزده‌هزار مخاطب کنسرت موسیقی را دارد. این ساختمان در طرح منظومه‌ی شمسی سوئد (Sweden Solar System) - بزرگ‌ترین طرح سیستم خورشیدی در دنیا است - نقش خورشید را دارد. شرکت اریکسون در دوم فوریه‌ی سال ۲۰۰۹، امتیاز نام این ورزشگاه را خرید و از آن پس آن را

اریکسون گلوب می نامند.

تئاتر شهر استکهلم (Stockholm City Theatre)

مشهورترین سالن تئاتر شهر است که ساخت آن در سال ۱۹۵۶ به اتمام رسیده است؛ اما اولین نمایش در سال ۱۹۶۰ در آن اجرا شد. این سالن در مرکز شهر استکهلم است و در سال ۲۰۰۵، حدود ۴۵۰ هزار مخاطب داشته است.

اپرای محلی (Folkoperan)

کلاس فلبوم (Claes Fellbom) در سال ۱۹۷۶ این مکان را ساخته است. این سالن در سودرمالم (Södermalm) واقع شده و یکی از موفق‌ترین سالن‌های اپرای منطقه‌ی اسکاندیناوی است.

اپرای سلطنتی سوئد

(Royal Swedish Opera)

در مرکز شهر، سمت راست میدان گوستاو واقع شده. این ساختمان به فرمان گوستاو سوم ساخته شده و اولین اپرا به زبان ملی سوئد در تاریخ هجدهم ژانویه‌ی ۱۷۷۳ در این سالن اجرا شده است.

برج علوم کیستا

(Kista Science Tower)

این ساختمان با ارتفاع ۱۱۷/۴ متر (با احتساب ارتفاع آنتن، ۱۵۶ متر)، از سال ۲۰۰۳، تا سال ۲۰۰۵ که ترینگ تورسو (Turning Torso) در مالمو ساخته شد، بلندترین ساختمان سوئد بود. برج کیستا سی طبقه است و سریع‌ترین آسانسورهای سوئد با سرعت ۵/۶ متر در ثانیه در آن کار می‌کنند.

این برج، محل فعالیت شرکت‌های فن‌آوری آی تی (IT) در استکهلم است.

ساختمان دی ان (DN Skrapen)

ساختمان سابق روزنامه‌ی دی ان (DN) استکهلم است و در سال‌های ۱۹۶۴ تا ۲۰۰۳، با ارتفاع ۸۴ متر و ۲۷ طبقه، بلندترین ساختمان استکهلم بوده است.

اسکاتسکاپان (Skatteskapan)

در سودر مالم استکهلم است و در سال‌های ۱۹۵۹ تا ۱۹۶۴، با ۸۱ متر ارتفاع و ۲۵ طبقه، بلندترین بنای شهر بوده است. این ساختمان تا سال ۲۰۰۳ به اداره‌ی مالیات سوئد تعلق داشت؛ ولی در این سال به شهرداری فروخته شد و با تغییراتی، به خوابگاه دانش‌آموزان تبدیل شد و در حال حاضر، بلندترین ساختمان مسکونی شهر، و معروف به اسکراپان (Skrapan) است.

انجلبرکت اسکایرکان

(Engelbrektskyrkan)

کلیسایست روی تپه‌ای سنگی در خارج شهر که در سال ۱۹۱۴ ساخته شده و یکی از بزرگ‌ترین کلیساهای استکهلم است. این بنا به خاطر طراحی بی‌نظیرش معروف است. بلندی برج این کلیسا طوری است که از تمام نقاط شهر قابل دیدن است.

کلیسای بروما (Bromma)

این کلیسا یکی از قدیمی‌ترین کلیساهای شهر است و به‌عنوان زیباترین کلیسای استکهلم، شناخته شده است. قدیمی‌ترین قسمت کلیسا مربوط به قرن دوازدهم میلادی است. نقاشی‌هایی مربوط به قرن پانزدهم میلادی نیز در این کلیسا به چشم می‌خورد.

موزه‌ها

استکهلم، بیش از صد موزه و بیش از نه میلیون بازدیدکننده در سال دارد و یکی از شهرهایی است که بیشترین تعداد موزه را در دنیا دارند؛ معروف‌ترین این موزه‌ها عبارتند از:

موزه ملی (National Museum)

در جزیره‌ی بلاسی هولمن (Blasieholmen) در مرکز استکهلم واقع است. این موزه در سال ۱۷۹۲ با نام موزه‌ی سلطنتی افتتاح شد؛ ولی در سال ۱۸۶۶ با نام موزه‌ی ملی به ساختمان فعلی منتقل شد. در

این موزه مجموعه‌ی بی‌نظیری از حدود پانصد هزار اثر هنری، شامل نقاشی، مجسمه و آثار سرامیک مربوط به دوران قرون وسطی تا قرن بیستم وجود دارد. دو تن از پادشاهان سوئد، گوستاو سوم و کارل گوستاف تسین (Carl Gustaf Tessin)، از بنیان‌گذاران این موزه بوده‌اند.

موزه‌ی هنرهای مدرن

(Moderna Museet)

در جزیره‌ی اسکپس هولمن (Skeppsholmen) در مرکز شهر است و در سال ۱۹۵۸ افتتاح شده. آثاری از پیکاسو (Picasso) و سالوادوردالی

(Salvador Dali)، دو هنرمند مشهور مدرن، جزو با ارزش‌ترین تابلوهای این موزه است.

موزه‌ی واسا (Vasa)

کشتی جنگی واسا برای پادشاه گوستاو آدولف (Gustavus Adolphus) ساخته شد؛ ولی چند دقیقه پس از به آب انداختن، در دهم آگوست ۱۶۲۸ غرق شد. حدود سیصد سال بعد، در سال ۱۹۶۱، کشتی را از قعر دریا بیرون آوردند و در موزه‌ی فعلی به نمایش گذاشتند.

۵. موزه‌ی اشیای عتیقه‌ی گوستاو سوم (Gustav III)

قدیمی‌ترین موزه‌ی هنری سوئد، و شامل آثاری هنری است که پادشاه گوستاو سوم در قرن هجدهم (۱۷۸۳) از سفر ایتالیا، به استکهلم آورده‌بوده‌است؛ این آثار، شامل بیش از دویست قطعه عتیقه و مجسمه است.

۶. مجموعه‌ی هال ویل (Hallwyl)

ساختمان شخصی کنتس هال ویل در قرن نوزدهم است که بنا به وصیت وی به صورت موزه درآمده. در این موزه مجموعه‌ای از اشیای با ارزش قدیمی، نقاشی‌ها، نقره‌جات و ظروف سفالی، جواهر آلات و اسلحه‌های قدیمی در معرض نمایش قرار دارند.

۷. موزه‌ی نوردیک (Nordic Museum)

در جزیره‌ی جورگاردن (Djurgården)، در مرکز استکهلم است. این موزه در اواخر قرن نوزدهم، توسط آرتور هازلیوس (Artur Hazelius)، مؤسس موزه‌ی اسکانسن (Skansen) ساخته شده‌است. هدف از ساخت این موزه، ترسیم تاریخ فرهنگی، قومی و نژادی کشور سوئد بوده‌است. موزه‌ی اسکانسن نیز تا سال ۱۹۶۳ زیرمجموعه‌ی این موزه بوده‌است.

کاخ روزندال (Rosendal)

کاخ تابستانی پادشاه کارل چهاردهم (Karl XIV) بوده است که در سال‌های ۱۸۲۳ تا ۱۸۲۷ بنا شده است.

خانه‌ی نجیب‌زادگان

(House of Nobility)

بنایی مربوط به قرن هفدهم است با معماری خاص و در خور توجه که نشان طبقه‌ی اشراف در سوئد است. این ساختمان را سیمون دی والی (Simon de Vallée) طراحی کرده است و یکی از آثار به یادماندنی این معمار در اروپای شمالی به حساب می‌آید. دیوارهای سالن جلسات

این بنا با ۲۳۲۵ نشان خانواده‌های اشرافی سوئد تزیین شده است.

موزه‌ی کرونر (Kronor)

هدف از تأسیس موزه، نمایش آثار مربوط به دوران باستان و تاریخ جذاب این دوره است. این موزه در زیر زمین کاخ قدیمی تری کرونر (Tre Kronor) - که در سال ۱۶۹۷ در آتش‌سوزی از بین رفت - بنا شده است. در این موزه می‌توان بقایای کاخ تری کرونر را نیز - که مربوط به قرن سیزدهم است - مشاهده کرد.

موزه‌ی جواهرات سلطنتی (The Royal Treasury)

این موزه در زیرزمین کاخ سلطنتی واقع شده و محل برگزاری مراسم عروسی، عزا و تعمید نیز هست. از جمله قدیمی‌ترین اشیای قیمتی این موزه، شمشیر گوستاو واسا، تاج، گوی و کلید اریک پانزدهم (Erik XIV) است.

📍 موزه‌ی عتیقه‌های شرق دور

(Far Eastern Antiques)

در این موزه آثار عتیقه‌ای که یوهان گونار آندرسون (Johan Gunnar Andersson)، باستان‌شناس سوئدی در دهه‌ی ۱۹۲۰ در جریان کاوش‌های باستان‌شناختی خود در چین به دست آورده‌است، به نمایش گذاشته شده؛ علاوه بر این، مجموعه‌ای بزرگ از آثار هنری قاره‌ی آسیا و نیز کتاب‌خانه‌ای برای تحقیق درباره‌ی این قاره نیز در این موزه موجود است.

📍 خانه‌ی آل اُلسن (Olle Olsson)

خانه‌ی نقاش معروف قرن بیستم، آل اُلسن است که به نمایش آثار او و بعضی همکارانش اختصاص یافته‌است. آل اُلسن، یکی از بی‌ریاترین و ساده‌ترین هنرمندان سوئد در قرن بیستم است.

📍 موزه‌ی اسباب بازی (Toy Museum)

در این موزه، برای تمام سنین، هزاران اسباب‌بازی، از قطعات چوبی گرفته تا اسباب‌بازی‌های پیشرفته‌ای که کودکان، قبل از رواج بازی‌های رایانه‌ای با آن‌ها بازی می‌کرده‌اند، به نمایش درآمده. یک سالن نمایش برای کودکان نیز در این موزه وجود دارد.

📍 موزه‌ی موسیقی (Music Museum)

آلات موسیقی قرن هجدهم به بعد، در این موزه گردآوری شده؛ بنای آن متعلق به سال ۱۸۹۹ است و از سال ۱۹۳۲، جزو دانشکده‌ی موسیقی سوئد شده‌است. بازدیدکنندگان موزه می‌توانند نواختن سازهای مختلف را در این موزه تجربه کنند.

موزه‌ی نظامی (Swedish Army Museum)

این موزه در ناحیه‌ی اوسترمالم (Östermalm) است و در آن، جنگ‌افزارهای مختلف سوئدی‌ها در طول تاریخ، به نمایش گذاشته شده‌است. بعضی از غنایم به دست آمده از ارتش‌های شکست خورده در جنگ با سوئد نیز در این موزه موجود است.

موزه‌ی شهر استکهلم (Stockholm City)

بزرگ‌ترین موزه‌ی تاریخ شهری در سوئد است و سیصد هزار قطعه‌ی تاریخی، بیست هزار اثر هنری، و حدود سه میلیون عکس دارد که همگی تاریخ شهر را در گذر زمان نشان می‌دهند. موزه‌ی استکهلم در سودرمالم در ساختمانی متعلق به سال ۱۶۸۵ واقع شده و در سال ۱۹۴۲ به روی عموم گشوده شده‌است.

زندان لانگ هولمن (Longholmen)

یکی از بزرگ‌ترین زندان‌های قدیمی سوئد است با بیش از پانصد سلول در جزیره‌ی لانگ هولمن. این زندان در سال ۱۸۷۴ به عنوان زندان مرکزی سوئد ساخته شد و تا سال ۱۹۷۵ از آن استفاده می‌شد؛ اما امروزه از آن به عنوان هتل و موزه استفاده می‌شود.

موزه‌ی قرون وسطای استکهلم

(Museum Of Medievall Stockholm)

در شمال کاخ سلطنتی واقع شده که در دهه‌ی ۱۹۷۰ در نتیجه‌ی حفاری‌های گسترده، آثار تاریخی زیادی در آن جا به دست آمد. در این مکان، قسمت‌هایی از دیوار شهر، متعلق به اوایل قرن شانزده نیز پیدا شد. در این موزه می‌توان آثار تاریخی استکهلم را از حدود سال‌های ۱۲۵۰ تا ۱۵۲۰ مشاهده کرد.

موزهی هنر دریای مدیترانه و خاور نزدیک

(Museum of Mediterranean and Near Eastern Antiques)

در این موزه آثار مربوط به تمدنهای باستانی مصر، یونان، ایتالیا، و کشورهای شرق دور و اسلامی به نمایش گذاشته شده. مجسمه‌ها، مومیایی‌ها، جواهرات، سرامیک و موزائیک به جای مانده از سال ۱۶۴۴، جزو مجموعه‌ی بی نظیر این موزه هستند.

موزهی عتیقه‌های ملی

(Museum Of National Antiquities)

شامل آثار هنری و تاریخی از آغاز عصر حجر تا قرن شانزدهم است. تالار طلای این موزه، معروف‌ترین بخش آن است و تعداد زیادی اشیای ساخته شده از طلای خالص در آن نگهداری می‌شود. سالن مربوط به وایکینگ‌ها نیز در این موزه اطلاعات جالبی از این قوم به بازدیدکنندگان ارائه می‌کند.

موزهی نوبل (Nobel Museum)

این موزه در شهر قدیم در ساختمان بورس است و به بازدیدکنندگان، اطلاعاتی در باره‌ی آلفرد نوبل و برندگان جایزه‌ی نوبل از سال ۱۹۰۱ تاکنون می‌دهد.

موزهی پست

پیشرفت صنعت پست را در سوئد، از زمان تأسیس تاکنون نشان می‌دهد و مجموعه نفیسی از تمبرهای چاپ شده در سوئد از سال ۱۷۲۰ به بعد دارد. مجموعه‌ای از نامه‌هایی که مسافران کشتی تایتانیک، قبل از آغاز و در طی سفر نوشته‌اند نیز از بخش‌های دیدنی این موزه است.

موزه‌ی سکه‌های سلطنتی

(Royal Coin Cabinet)

این موزه نیز در شهر قدیم است و تاریخچه‌ی پول را در سوئد نشان می‌دهد. انواع سکه، مدال، اسکناس و اسناد بانکی در این موزه نگهداری می‌شود و از با ارزش‌ترین آنها اولین پول کاغذی

دنیاست که بانک سوئد در سال ۱۶۶۱ چاپ کرده‌است و نیز سنگین‌ترین سکه‌ی مسی دنیا که ۱۹/۷ کیلوگرم وزن دارد و متعلق به سال ۱۶۴۴ است.

موزه‌ی فضای باز اسکانسن (Skansen)

در جزیره‌ی جورگاردن واقع شده و اولین موزه‌ی فضای باز در سوئد است که در سال ۱۸۹۱ توسط آرتور هازلیوس (Artur Hazelius) با هدف ارائه‌ی چگونگی زندگی مردم سوئد در دوره‌ی قبل از صنعتی‌شدن این کشور پایه‌گذاری شد؛ تا سال ۱۹۶۳ زیر مجموعه‌ی موزه‌ی نوردیک بود و از این سال به بعد، به‌طور مستقل به کار

خود ادامه داده‌است. این موزه، الگوی سایر موزه‌های هوای آزاد در سایر کشورها شد و به همین دلیل، این نوع موزه در کشورهای دیگر نیز اسکانسن نامیده می‌شود. آرتور هازلیوس در سفرهای خود به دورترین نقاط سوئد، ۱۵۰ خانه و کلبه‌ی سنتی را خرید و به موزه‌ی خود منتقل کرد. در میان خانه‌های موزه، تنها سه خانه اصل نیستند و از روی مدل‌های اصلی الگو برداری شده‌اند. این موزه هر سال، حدود ۱/۳ میلیون نفر بازدیدکننده دارد. در باغ وحش اسکانسن نیز حیواناتی از سراسر سوئد و سایر نقاط دنیا در محیطی طبیعی نگهداری می‌شوند. بازار کریسمس اسکانسن نیز که از سال ۱۹۰۳ هر سال برپا می‌شود، طرفداران بسیار دارد.

موزهی استریندبرگ (Strindberg)

خانهی شخصی اگوست استریندبرگ (August Strindberg)، نویسندهی معروف سوئد است. وی از سال ۱۹۰۸ تا هنگام مرگ خود در ۱۹۱۲ در این خانه زندگی می کرد. وسایل شخصی وی در این موزه حفظ شده اند. این خانه به علت بام آبی رنگ خود به برج آبی معروف است.

موزهی علوم و فن آوری

(Swedish National Museum Of Science And Technology)

آکادمی سلطنتی علوم مهندسی سوئد (Royal Swedish Academy of Engineering Sciences) در سال ۱۹۲۴ با هدف نمایش چگونگی پیشرفت سوئد در علوم و فن آوری، در عین حفظ میراث فرهنگی، این موزه را تأسیس کرده است. این موزه بزرگ ترین موزهی علوم در سوئد است و سالانه حدود ۱۷۰ هزار بازدید کننده دارد.

موزهی جانوران و گیاهان آبی

موزه ای مربوط به آبزیان است. در این محل می توان تمام این موجودات را از نزدیک در محل طبیعی زندگی آنها مشاهده کرد.

موزهی رصدخانهی استکهلم (Stockholm Observatory)

این موزه در رصدخانهی قدیمی شهر در بالاترین نقطه از تپه ی رصدخانه واقع شده و اطلاعاتی درباره ی فعالیت هایی که در این رصدخانه انجام شده و دانشمندان علوم فضایی سوئد و فضانوردان سوئدی که باعث افتخار سوئد بوده اند، به بازدید کنندگان می دهد. این رصدخانه در اواخر قرن هجدهم ساخته شده است و پس از تکمیل رصدخانهی جدید در سال ۱۹۳۱ به موزه تبدیل شد.

موزهی تاریخ طبیعی سوئد (Natural History)

در سال ۱۸۱۹ توسط آکادمی سلطنتی علوم سوئد (Royal Swedish Academy of Sciences) بنیان گذاشته شد و یکی از دو موزهی بزرگ

تاریخ طبیعی سوئد است (موزه‌ی دیگر در گوتنبورگ است). ساختمان فعلی موزه در سال ۱۹۱۶ ساخته شده است. با بازدید از این موزه می‌توان پاسخ سؤالاتی درباره‌ی دایناسورها، حیات زیر آب، انسان‌های اولیه، اعماق زمین، زندگی در فضا، بدن انسان، حیوانات مختلف و بسیاری سؤالات دیگر را یافت.

پارک‌ها و مناطق طبیعی

همان‌طور که قبلاً گفته شد، بخشی از استکهلم، روی چند جزیره بنا شده و شهر، بین دریای بالتیک و دریاچه‌ی مالارن است؛ در نتیجه فضای سبز و مناطق طبیعی زیبایی دارد.

در استکهلم، حدود ۲۳ منطقه طبیعی و پارک وجود دارد که برخی از آن‌ها عبارتند از:

جزیره‌ی جورگاردن (Djurgarden)

جزیره‌ای در مرکز استکهلم، و یکی از معروف‌ترین مناطق تفریحی این شهر برای گذراندن اوقات فراغت است. هر سال، حدود ده میلیون نفر از مسافران و اهالی شهر از این جزیره دیدن می‌کنند. جورگاردن، جزیره‌ای سرسبز است و طبیعت زیبایی دارد. علاوه بر مناظر طبیعی، چند موزه و پارک نیز از جذابیت‌های گردشگری آن هستند؛ مانند:

- موزه‌ی آبزیان که یک جنگل بارانی مصنوعی دارد؛
 - موزه‌ی زیست‌شناسی (Biological) که در آن، حیوانات تاکسیدرمی شده در محیطی شبیه به محل زندگی طبیعی خود قرار دارند؛

- سیرکس (Cirus) که در ابتدای تأسیس، مخصوص اجرای سیرک بوده؛ ولی اکنون محل اجرای نمایش‌های کمدی و موسیقی است؛

- جورگاردز استادن (Djurgardsstaden) شهرکی کوچک است با خانه‌هایی متعلق به قرن هجدهم؛
 - گالار واروت (Galarvarvet)، اسکله‌ای قدیمی که اکنون به پارک تبدیل شده و موزه‌ی واسا هم در آن است؛

جونى باكن

آيبلاڊ اسڪارت

گرونا لاند

- گرونا لاند (Grona Lund)، شهر بازيى كوچك كه در سال ۱۸۸۳ تاسيس شده؛
- آيبلاڊ اسڪارت (Isbladskärret)، درياچه‌اى زيبا و مكان مناسبى براى تماشاى
پرندهگان؛

- جونى باكن (Junibacken) مكانى تفريحي براى كودكان كه مى‌توانند آن‌جا
شخصيت‌هاى كارتون‌ها و قصه‌هاى معروف (مثلاً پى پى جوراب بلند) را از نزديك
بينند؛

گالرى هنر

كاخ روزندال (Rosendal Palace)، موزه‌ى اسكانسن،
موزه‌ى نورديك و گالرى هنر (Liljevalchs konsthall)
از ديگر نقاط ديدنى هستند.

منطقه‌ى هاگا (Haga)

منطقه‌اى طبيعى و زيبا در شمال استكهلم كه چند پارك،
درياچه، جنگل و باغ دارد. كاخ هاگا و اقامتگاه گوستاو سوم،
آرامگاه سلطنتى و بقايايى از يك قلعه‌ى ناتمام رها شده، از
ديدنى‌هاى اين پارك وسيع هستند.

هاگا

هامل گاردن (Humlegarden)

پارك بزرگى است كه در قرن شانزدهم، باغ سلطنتى بوده
و از سال ۱۸۶۹ به عنوان پارك عمومى در اختيار مردم قرار
گرفته است. كتاب‌خانه‌ى سلطنتى و يك مجسمه‌ى بزرگ از
كارل لينه (Carl von Linné) در اين پارك است.

هامل گاردن

کانگز ترااد گاردن (Kungsträdgården)

پارکی در مرکز شهر استکهلم است با رستوران‌ها و فروشگاه‌هایی در اطراف آن که مجموعاً یکی از محبوب‌ترین پارک‌ها بین مردم استکهلم است. در قرن پانزدهم، این پارک، باغی محصور بود مخصوص

کشت سبزیجات مورد نیاز کاخ؛ اما اوایل قرن نوزدهم، دیوارهای آن را برداشتند و دو مجسمه از چارلز دوازدهم و چارلز سیزدهم در آن قرار دادند. فواره‌ی مولین (Molin) در این پارک، یک اثر هنری بسیار زیبا از یوهان پیترو مولین (Johan Peter Molin) مجسمه‌ساز است. در این فواره، تصویر خدای اقیانوس (Aegir) به همراه همسر و نه دخترش در حالی که به نوای موسیقی روح رودخانه (Nix) گوش می‌دهند، کنده کاری شده. درخت‌های بید اطراف این فواره، به زیبایی آن افزوده‌اند.

منظومه ی شمسی سوئد (Sweden Solar System)

منظومه ی شمسی سوئد، بزرگ‌ترین مدل از این منظومه است که تا به حال ساخته شده است. مقیاس ساخت این مدل ۱/۲۰ میلیون است و استادیوم گلوب آرنا در آن به عنوان خورشید در نظر گرفته می‌شود. سایر سیارات نیز بر اساس مکان اصلی خود در منظومه در این مدل قرار داده شده‌اند. در کنار هر سیاره نیز غرفه‌ی اطلاع‌رسانی کوچکی قرار دارد که اطلاعات لازم درباره ی منظومه شمسی را در اختیار بازدیدکنندگان خود قرار می‌دهد. علاوه بر سیارات، سعی شده است تا برخی از اجرام آسمانی دیگر نیز در این مدل قرار بگیرند. نیلز برنینگ (Nils Brenning) و گوستا گام (Gösta Gahm) از پیشگامان اجرای این طرح بوده‌اند.

مکان	نوع	جرم آسمانی
استادیوم اریکسون گلاب Ericsson Globe استکهلم	ستاره	خورشید
Stockholm City Museum در موزه ی شهر استکهلم	سیاره	تیر (عطارد) Mercury
Royal Institute of Technology در رویال انستیتو تکنولوژی (Observatory Museum) و موزه ی ابزروتوری	سیاره	زهره (ناهید) Venus
Swedish Museum of Natural History موزه ی تاریخ طبیعی	سیاره	زمین و ماه Earth & Moon

مکان	نوع	جرم آسمانی
در مرکز خرید موری Mörbym Centrum در داندربید Danderyd. (شهری در شمال شرقی استکهلم)	سیاره	مریخ (بهرام) Mars
فرودگاه آرلاند Arlanda airport	سیاره	مشتری Jupiter
در میدان معروف سلیوس Celsius square در اویسلا	سیاره	کیوان (زحل) Saturn
در پارک فورویکس Furuviks Park در گاؤل Gävle	سیاره	اورانوس Uranus
در نزدیکی رود سادر هامن سان Söderhamnsån در سادر هامن Söderhamn	سیاره	نپتون Neptune
در فورتاگس پارک Företagspark در امنو Umeå	سیاره‌ی کوتوله	اریس Eris (۱۳۶۱۹۹)
در مرکز علمی تکنیکس Technichus در هارنوساند Härnösand	سیاره‌ی کوتوله	سیارک لکسیون Ixion (۲۸۹۷۸)
در مرکز علمی تکنیکس هوس Teknikens Hus در لولا Luleå	سیاره‌ی کوتوله	Sedna (۹۰۳۷۷)
در نزدیکی دریاچه‌ی دِلن جنوبی Dellen South در دلسبو Delsbo	سیاره‌ی کوتوله	پلوتو و شارون Pluto and Charon
مدرسه‌ی Kunskapsskolan در نزدیکی رصدخانه‌ی استکهلم Saltsjöbaden	شهاب آسمانی	سیارک سالتیس Saltis (۳۶۶۱۴)
در مدرسه‌ی موریسکولان Mörbyskolan در داندربید Danderyd	شهاب آسمانی	سیارک اروس (۴۳۳) Eros
پارکی در آلسایک Alsike	سایر	پالومار-لیدن (۵۰۲۵) Palomar-Leiden
در مرکز علمی کریتیوم Kreativum در کارل شامن Karlshamn	سایر	ستاره‌ی دنباله‌دار سویفت-توتل ۱۰۹P/Swift-Tuttle
در مرکز علمی بالتازار Balthazar Science Center اسکوود Skövde	سایر	ستاره‌ی دنباله‌دار هالی ۱P/Halley
در سازمان فیزیک فضایی Institute of Space Physics در کیرونا Kiruna	سایر	شوگک نهایی Termination shock

شوڪ نھايي

سدنا

مشتری

مريخ

زمين و ماه

پلوٽو

نئوٽونوس

اورانوس

زهرة

عطارد

زحل

استكھام

خورشيد

رویدادهای مهم سال در استکهلم

معرفی و اهدای جوایز برگزیدگان جایزه‌ی نوبل (Noble Banquet)
این مراسم، از سال ۱۹۰۱، هر سال، دهم دسامبر (آذر) در تالار شهر استکهلم برگزار می‌شود و پادشاه سوئد، جوایز نوبل را در رشته‌های پزشکی، ادبیات، فیزیک، شیمی و اقتصاد، به برندگان آن اعطا می‌کند. هر چند این مراسم به صورت عمومی و یا جشنی مردمی برگزار نمی‌شود؛ ولی از آن جا که توجه تمام دنیا را به خود جلب می‌کند، برای این شهر، اهمیت زیادی دارد.

جشنواره‌ی جاز استکهلم (Stockholm Jazz Festival)
این جشنواره یکی از رویدادهای مهم شهر است که در تابستان در ماه جولای (تیر) به مدت یک هفته برگزار می‌شود. جشنواره‌ی جاز استکهلم، قدیمی‌ترین جشنواره‌ی این شهر و نیز در نوع خود، از معتبرترین و قدیمی‌ترین جشنواره‌ها در اروپاست و تمام گروه‌های موسیقی جاز اروپا در آن شرکت می‌کنند. بیستمین سالگرد این جشنواره در سال ۲۰۰۳ جشن گرفته شد.

مسابقه‌ی ماراتن استکهلم (Stockholm Marathon)
این مسابقه از سال ۱۹۷۹، هر سال، اوایل ژوئن (خرداد) در استکهلم برگزار می‌شود. در سال ۲۰۰۶، بیش از هفده هزار نفر در این مسابقه شرکت کردند. این مسابقه از ورزشگاه المپیک شروع می‌شود و سه مسیر، دور شهر دارد و در نهایت با سه دور دویدن دور ورزشگاه خاتمه می‌یابد.

بازار کریسمس اسکانسن (Skansen Christmas Market)
یکی از بزرگ‌ترین و قدیمی‌ترین بازارهای کریسمس سوئد است و از سال ۱۹۰۳، هر سال در استکهلم برگزار می‌شود. شرکت در مراسم سنتی آغاز سال نو، خرید هدایای سنتی، رقصیدن و آواز خواندن دور درخت کریسمس و خوردن غذاهای سنتی مخصوص این ایام، جمعیت زیادی را به این بازار می‌کشاند.

جشن نیمه‌ی تابستان (Midsummers Eve)
این جشن - که جزو تعطیلات ملی است - در اواسط تابستان، اطراف شهر

برگزار می‌شود و طرفداران بسیاری در سوئد دارد. در ابتدا معمولاً ۲۳ و ۲۴ ژوئن برگزار می‌شد؛ ولی از سال ۱۹۵۳، زمان آن به روزهای جمعه و شنبه‌ی بین نوزدهم و ۲۶ ژوئن موکول شد. در طی این جشن، مردم با لباس‌های سنتی در اطراف یک تیر چوبی که با انواع گل و برگ تزئین شده‌است، با موسیقی سنتی پای کوبی می‌کنند. ماهی شور، سیب‌زمینی، خامه‌ی ترش و توت‌فرنگی، از غذاهای معمول این جشن است.

جشنواره‌ی جهانی آب (Stockholm Water Festival)

یکی از وقایع مهم سالانه در سوئد است که هر سال از آغاز جولای تا نیمه‌ی آگوست برپا می‌شود و به موضوع اهمیت آب و روش‌های استفاده‌ی بهتر از آن می‌پردازد. این جشنواره که با تعطیلات مردم، همزمان است، شرکت‌کنندگان زیادی را از کشورهای نروژ، فنلاند، انگلستان و سایر کشورهای اروپایی به خود جذب می‌کند. کارخانه‌ها و شرکت‌های صنایع مختلف نیز از شرکت‌کنندگان عمده‌ی این جشنواره هستند، در انتهای جشنواره به بهترین طرحی که در سال گذشته باعث حفظ محیط‌زیست و آب شده‌است، یک جایزه‌ی نقدی پرداخت می‌شود. مردم شهر نیز در طی مراسم، جشن‌هایی برای بزرگداشت آب برپا می‌کنند. در روز آخر، آتش‌بازی بزرگی در شهر انجام می‌شود.

جشنواره‌ی فیلم استکهلم (Stockholm Film Festival)

این جشنواره هر سال به مدت دو هفته در ماه نوامبر (آبان) برگزار می‌شود و در آن با حضور گروهی از کارگردانان معروف سینما، حدود ده‌ها فیلم از کشورهای مختلف پخش، نقد و بررسی می‌شود.

شب والپرگیس (Walpurgis)

مراسم مذهبی و سنتی مربوط به دوران پیش از مسیح است که امروزه در بخش بزرگی از اروپای مرکزی و شمالی، در سی‌ام آوریل (فروردین) و اول می (اردیبهشت)، آن را جشن می‌گیرند. در این روز برای خوش‌آمدگویی به بهار، آتش عظیمی برپا می‌کنند.

گوتنبورگ (Gothenburg)

گوتنبورگ (به سوئدی، گوتنبورگ Göteborg) در جنوب غربی سوئد، در ساحل غربی این کشور و در دهانه‌ی خروجی رودخانه‌ی گوتا آلو (Gota Alv) و آبراه گوتا، در نیمه‌ی راه کپنهاگ به اسلو واقع شده است. منطقه‌ی شهری گوتنبورگ، ۴۵۰ کیلومتر وسعت دارد که ۱۴/۵ کیلومتر مربع آن را آب فرا گرفته است. جمعیت این شهر در سال ۲۰۱۰ حدود ۵۱۲,۷۵۴ نفر بوده و دومین شهر بزرگ سوئد، پس از استکهلم محسوب می‌شود. براساس آمار سال ۲۰۰۵، حدود ۱۰۸۴۰۰ مهاجر در گوتنبورگ وجود دارد که ۲۵ درصد جمعیت شهر را تشکیل می‌دهند؛ بیش از ده درصد آن‌ها فنلاندی و نه درصد نیز ایرانی هستند.

گوتا آلو

شهرستان‌های ناحیه‌ی مرکزی گوتنبورگ

Ale	آله	۱
Harryda	هاریدا	۲
Kungälv	کانگالو	۳
Lerum	لروم	۴
Molndal	مالن دال	۵
Partille	پارتیل	۶
Stenungsund	استن آنگسند	۷
Tjorn	تژورن	۸
Ockero	اکرو	۹
Kungsbacka	کانگزباکا	۱۰
Halland	هالند	۱۱

بارش (میلی متر) دمای روزانه (سانتی گراد)													جدول آب و هوای گوتنبورگ			
سال	دسامبر	نوامبر	اکتبر	سپتامبر	اوت	جولای	ژوئن	مه	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه	ماه			
۱۲	۳	۷	۱۲	۱۸	۲۲	۲۲	۱۹	۱۶	۱۱	۶	۴	۲	بیشترین			
۶	-۱	۳	۶	۱۰	۱۴	۱۴	۱۲	۸	۳	۰	-۱	-۱	کمترین			
۷۸۰	۷۸	۷۰	۹۳	۵۴	۶۲	۷۶	۶۳	۵۲	۵۳	۴۶	۵۹	۷۴	میانگین کل بارش			

گوتنبورگ به دلیل وجود جریان آب گرم دریایی گلف استریم، آب و هوای معتدل و بارندگی نسبتاً زیادی دارد.

این شهر را پادشاه گوستاو آدولف در سال ۱۶۲۱ بنیان نهاد. در قرون شانزدهم و هفدهم، گوتنبورگ از لحاظ استراتژیک، بسیار مهم بوده و دروازه‌ی غرب محسوب می‌شده؛ زیرا در ساحل غربی در منطقه‌ی باریکی بین مرزهای دانمارک - نروژ واقع است. سیاستمداران و ثروتمندان هلندی و اسکاتلندی، این شهر را تقریباً به‌طور کامل تحت کنترل داشتند و حتی شهر را مشابه آمستردام در هلند ساخته‌اند. در قرن هجدهم، ماهیگیری مهمترین صنعت شهر بود. تأسیس شرکت هند شرقی در سوئد در سال ۱۷۳۱ نیز باعث رشد تجارت خارجی این شهر شد. در قرن نوزدهم، توسعه‌ی صنعتی گوتنبورگ آغاز شد و در اوایل قرن بیستم، کارخانه‌ی اس کاف و سپس ولوو در این شهر تأسیس شد.

در زندگی فرهنگی مردم گوتنبورگ، تاثیر عوامل تاریخی، تجاری، صنعتی و دریایی مشهود است. در این شهر، اکثر سازمان‌ها از جمله بیمارستان‌ها و دانشگاه‌ها از طریق کمک‌های بازرگانان و صنعت‌گران ثروتمند ایجاد شده‌است. به دلیل ارتباط شهر با دریای شمال، غذاهای دریایی و انواع ماهی در گوتنبورگ مصرف بسیار دارد. برخی سرآشپزهای معروف برنده‌ی مسابقات آشپزی در این شهر اقامت دارند. چهار رستوران این شهر نیز در سال ۲۰۰۶ موفق به دریافت جایزه شدند. گوتنبورگ با بیش از شصت هزار دانشجو، بزرگ‌ترین شهر دانشگاهی در اسکاندیناوی است. دو دانشگاه مهم شهر گوتنبورگ عبارتند از:

دانشگاه گوتنبورگ (Göteborg University)

در سال ۱۸۹۱ به‌عنوان کالج تأسیس شد و در سال ۱۹۵۴ به درجه‌ی دانشگاه ارتقا یافت. این دانشگاه، سومین دانشگاه

قدیمی سوئد و یکی از معتبرترین دانشگاه‌های اسکاندیناوی است؛ حدود ۲۵ هزار نفر دانشجوی تمام وقت دارد و در مرکز شهر گوتنبورگ واقع شده است.

دانشگاه فن آوری چالمرز (Chalmers University Of Technology)

در سال ۱۸۲۹ با کمک مالی ویلیام چالمرز (William Chalmers)، یکی از مدیران شرکت هند شرقی تأسیس شد. چالمرز، یکی از تجار موفق این شرکت بود و در سال ۱۸۱۱ فوت کرد و در وصیت‌نامه‌ی خود مبلغی را به ساخت یک مرکز آموزش عالی اختصاص داد. دانشگاه چالمرز بر پژوهش در کنار تحصیل، تأکید فراوانی دارد و

رشته‌های علوم فن آوری، علوم طبیعی و معماری آن، از اعتبار بالایی برخوردار هستند. این دانشگاه و دانشگاه کی تی اچ (KTH) در استکهلم، مهم‌ترین دانشگاه‌های فنی سوئد هستند. تعداد دانشجویان این دانشگاه در سال ۲۰۰۸، حدود ۸۴۰۰ نفر بوده و هزار نفر هم در مقطع دکترا مشغول به تحصیل بوده‌اند. حدود ده درصد از دانشجویان مقاطع کارشناسی ارشد و بالاتر این دانشگاه را دانشجویان کشورهای خارجی تشکیل می‌دهند و از سال ۲۰۰۷، این مقاطع، کلاً به زبان انگلیسی تدریس می‌شود. دانشگاه چالمرز، ساختمان‌های خود را در سال ۱۹۳۷ به حومه‌ی شهر منتقل کرد. این دانشگاه، تنها دانشگاه سوئد است که نامش نام یک شخص است.

فرودگاه بین‌المللی لندوتتر (Landvetter)، ناحیه‌ی گوتنبورگ را تحت پوشش خود دارد و در سال ۲۰۰۸ با ۴۳۰۳۷۱۱ مسافر که ۳۱۵۸۸۳۲ نفر از آن‌ها مسافر پروازهای بین‌المللی بوده‌اند، دومین فرودگاه بزرگ سوئد به حساب می‌آید. این فرودگاه در بیست کیلومتری شرق گوتنبورگ است و صنایع هواپیماسازی

فرودگاه بین‌المللی لندوتتر

Göteborg
Landvetter Airport

غیر نظامی سوئد به نام لافت فاتس وِرکت (Luftfartsverket)، آن را اداره می‌کند. این فرودگاه، دو پایانه‌ی بین‌المللی و داخلی و به حدود چهل مقصد خارجی پرواز دارد. دومین فرودگاه بین‌المللی گوتنبورگ،

۱۲۸

فرودگاه شهر گوتنبورگ (Gothenborg City Airport) نام دارد و هفتمین

فرودگاه بزرگ سوئد است. این فرودگاه در پانزده کیلومتری شمال غربی شهر است و در سال ۲۰۰۸، حدود ۸۴۴ هزار مسافر را جابه‌جا کرده است. علاوه بر خطوط تجاری، خدمات نجات نیز بر عهده‌ی این فرودگاه است.

شرکت دریایی سوئدی استنا لاین (Stena Line) در مسیرهای گوتنبورگ-فردریک شاون (Fredrikshavn) در دانمارک، گوتنبورگ-کیل (Kiel) در آلمان، و برخی شهرها و کشورهای دیگر به فعالیت مشغول است.

دیگر امکانات حمل و نقل گوتنبورگ عبارتند از: ایستگاه مرکزی گوتنبورگ و پایانه‌ی نیلز اریکسون

(Nils Ericson) برای قطار و اتوبوس در مسیرهای داخل و خارج کشور.

شبکه‌ی تراموای گوتنبورگ با طول بیش از هشتاد کیلومتر خط آهن دو طرفه، بزرگ‌ترین شبکه‌ی تراموای اسکاندیناوی است. در این شبکه دویست تراموا وجود دارد که روزانه با دوهزار سفر، حدود سی هزار کیلومتر مسافت را طی می‌کنند. این خطوط را یک شرکت انگلیسی در سال ۱۸۷۹ در یک مسیر و به صورت تراموای اسبی راه‌اندازی کرد و هم اکنون سیزده خط دارد.

بارانداز بندر گوتنبورگ با ظرفیت بارگیری حدود ۳۷ میلیون تن در سال (۲۰۰۴)، بزرگ‌ترین اسکله‌ی بارگیری اسکاندیناوی است و کشتی‌هایی از سراسر جهان به آن وارد می‌شوند.

به علت موقعیت جغرافیایی گوتنبورگ، کشتیرانی و تجارت، همواره نقش مهمی در اقتصاد این شهر داشته و ثروت شهر، باعث جذب و رونق گرفتن صنایع در منطقه شده است. شرکت‌های ولوو، اس.کا.اف، و اریکسون، از کارخانه‌های معتبر سوئد

هستند که در گوتنبورگ واقعند. کارخانه‌ی بلبرینگ سازی اس.کا.اف در سال ۱۹۰۷ در این شهر تأسیس شد و اکنون با بیش از چهار هزار کارمند و کارگر در هفتاد کشور، بزرگ‌ترین کارخانه‌ی بلبرینگ سازی دنیاست. در

پایانه‌ی نیلز اریکسون

سال ۱۹۱۵، اس.کا.اف، کارخانه‌ی خودروهایی سنگین و تجهیزات ساختمان‌سازی ولوو را به‌عنوان زیر مجموعه‌ی خود تأسیس کرد که در سال ۱۹۱۱ به‌عنوان کارخانه‌ای مستقل به ثبت رسید و در سال ۱۹۲۷، اولین اتوموبیل سواری خود را وارد بازار کرد. در سال ۱۹۹۹، ولوو خط تولید اتوموبیل‌های خود را به کارخانه‌ی فورد واگذار کرد و از آن زمان، نام ولوو تنها روی خودروهایی سنگین دیده می‌شود. این کارخانه در سال ۲۰۰۸، ۱۰۱۴۰۰ کارگر و کارمند داشته‌است.

بانک‌ها، مؤسسات مالی و گردشگری، از دیگر منابع مهم اقتصادی این شهر هستند. ورزش‌های هاکی روی یخ، فوتبال، بسکتبال و هندبال، از رشته‌های پرطرفدار در این شهر هستند. گوتنبورگ، زادگاه فوتبال در سوئد است و اولین مسابقه‌ی فوتبال در سوئد در سال ۱۸۹۲ در این شهر برگزار شد. ورزشگاه‌های معروف شهر، اسکاندیناویوم (Scandinavium)، نیا اوله‌وی (Nya Ullevi) یا (New Ullevi) و گاملا اوله‌وی (Gamla Ullevi) یا (Old Ullevi) هستند. نیا اوله‌وی، بزرگ‌ترین ورزشگاه اسکاندیناوی است که برای برگزاری جام جهانی فوتبال در سال ۱۹۵۸ ساخته شد؛ ولی تنها برای فوتبال استفاده نمی‌شود و مسابقات مختلف و حتی کنسرت‌های موسیقی در این مکان برگزار می‌شود. این ورزشگاه، ۴۳ هزار

نفر گنجایش دارد. گاملا اوله‌وی، اولین زمین فوتبال شهر است که در سال ۲۰۰۹، کاملاً بازسازی و مجدداً راه‌اندازی شد. تیم‌های فوتبال این شهر و نیز تیم ملی فوتبال بانوان سوئد در این مکان، تمرین‌های خود را انجام می‌دهند. مهم‌ترین واقعه‌ی ورزشی که در گوتنبورگ برگزار می‌شود، مسابقات گوتیا کاپ (Gothia Cup) است؛ مسابقه‌ی بین‌المللی فوتبال - هم دختران و هم پسران می‌توانند در آن شرکت کنند - در گروه سنی یازده تا نوزده ساله که هر سال در ماه ژوئن (خرداد)

نیا اوله‌وی

به مدت یک هفته برگزار می‌شود و با توجه به تعداد بسیار زیاد بازیکنان (حدود ۱۶۰۰ بازیکن از ۷۰ کشور) در این مسابقات، بزرگ‌ترین دوره‌ی مسابقات فوتبال دنیا نیز به حساب می‌آید. در سال ۲۰۰۹، ۳۵۲۰۰ بازیکن و مربی در قالب ۱۵۶۷ تیم از ۷۱ کشور جهان در این جام شرکت کردند. بازی‌های افتتاحیه و فینال این مسابقات در نیا اوله‌وی انجام می‌شود. دور بعدی مسابقات هفدهم تا بیست و سوم جولای ۲۰۱۱ (بیست و شش تیر تا یکم مرداد) برگزار خواهد شد. مسابقه‌ی بین‌المللی دیگری که هر سال در این شهر انجام می‌شود، گوتبورگ زواوت (Goteborgsvavet) یا مسابقه‌ی نیمه‌ماراتن گوتبورگ است. این مسابقه از سال ۱۹۸۰ به بعد، هر سال در ماه می (اردیبهشت) مسابقات، برگزار می‌شود و حدود چهل هزار شرکت‌کننده دارد. در گوتبورگ، تا کنون مسابقات مهمی برگزار شده؛ از جمله، مسابقات جام جهانی فوتبال در سال ۱۹۵۸، مسابقه‌ی فینال جام قهرمانان اروپا در سال ۱۹۸۳، مسابقات فوتبال قهرمانی اروپا در سال ۱۹۹۲، مسابقات هندبال قهرمانی مردان در سال‌های ۱۹۹۳ و ۲۰۰۲، مسابقات دوی قهرمانی جهان در سال ۱۹۹۵، مسابقات شنای قهرمانی جهان در سال ۱۹۹۷، مسابقات هاکی روی یخ قهرمانی جهان در سال ۲۰۰۲، مسابقه‌ی فینال جام یوفا در سال ۲۰۰۴، مسابقات دوی قهرمانی اروپا در سال ۲۰۰۶، و مسابقات جهانی قهرمانی اسکیت در سال ۲۰۰۸.

مراکز خرید

مرکز شهر

منطقه‌ی مرکزی شهر که انواع مختلف فروشگاه‌های کوچک و بزرگ زنجیره‌ای در آن واقع شده.

هاگا (Haga)

این خیابان در قسمت قدیمی شهر واقع شده است و در آن، بوتیک‌های مد روز و فروشگاه‌های مختلف وجود دارد. این خیابان یکی از مناطق تاریخی و دیدنی شهر نیز هست.

لین استادن (Linnestaden)

در اطراف محله‌ی لینه گاتان (Linnégatan)، خیابان‌هایی با مجموعه فروشگاه‌های اجناس عتیقه و دست دوم و نیز رستوران‌های محلی با غذاهایی از اقصی نقاط جهان وجود دارد.

اینراستادن (Innerstaden)

مرکز خریدی شامل چند خیابان است که در آن اجناسی با آخرین مدل‌های روز و فروشگاه‌های مخصوص خرید سوغات وجود دارد. در این مرکز، مجموعه‌ای عالی از وسایل قدیمی، لوازم خانه و فروشگاه‌های دست دوم فروشی به چشم می‌خورند.

بلوار اونی (Avenin)

بزرگ‌ترین بلوار شهر است که در اطراف آن حدود دویست بوتیک و فروشگاه‌های انواع کالاهای تزئینی و پوشاک، لوازم منزل و غیره وجود دارد. این خیابان با رستوران‌ها و سینماهای محلی مناسب برای تفریحات خانوادگی است. بلوار اونی، سه کیلومتر طول دارد و در میان مردم به اونی معروف است.

کومپاسن (Kompassan)

بازار لباسی است با فروشگاه‌های مخصوص مارک‌هایی از قبیل اچ اند ام (H&M)، سولو (Solo)، جی سی (JC)، کارلینگز (Carlings)، اسکورت (Scorett)، برادرز (Brothers)، سیسترز (Sisters)، مونکی (Monki) و ...

نوردستان (Nordstan)

در مرکز شهر گوتنبورگ واقع است و بزرگ‌ترین مرکز خرید سوئد است که حدود ۱۸۰ فروشگاه، ۱۵۰ واحد اداری و بوتیک و رستوران در آن وجود دارد. انواع فروشگاه‌های لباس با مارک‌های سوئدی و اروپایی، فروشگاه‌های اسباب‌بازی، لوازم منزل و آشپزخانه در این مرکز خرید قرار گرفته‌اند.

مساحت این مکان، مجموعاً ۳۲۰ هزار مترمربع و شامل نه ساختمان متصل است. این مرکز خرید در کنار ایستگاه مرکزی قطار واقع شده و در سال ۲۰۰۸، بیش از ۳۵ میلیون بازدیدکننده داشته است.

■ الن (AhLens)

فروشگاهی قدیمی و زنجیره‌ای در مرکز خرید نوردستان که مجموعه‌ی بسیار بزرگی از فروشگاه‌های لباس، لوازم آرایش، لوازم منزل، کتاب و انواع اجناس با کیفیت‌های متفاوت دارد.

■ الن سیتی (Åhléns City)

بزرگ‌ترین فروشگاه سوئدی است که لباس، وسایل تزئینی، ابزارهای برقی و ... از جمله کالاهایست که در آن عرضه می‌شود. این فروشگاه، مرکز خرید انواع تنقلات نیز هست.

نوردیسکا

■ نوردیسکا یا ان کی

(Nordiska Kompaniet) (NK)

فروشگاهی چهار طبقه است که اجناسی با مارک‌های آکنه (Acne)، ولور (Veulor)، دیور (Dior)، پرادا (Prada) و پاول اسمیت (Paul Smith) و ... در آن به فروش می‌رسد.

■ آرکادن (Arkaden)

پاساژی مدرن با فروشگاه‌هایی از قبیل مانگو (Mango)، زارا (Zara)، بنتون (Benetton) و شی شاپ (She Shop) است.

■ آکنه (ACNE)

فروشگاه مارک معروف پوشاک سوئدی است که کار خود را در سال ۱۹۹۶ با طراحی و تولید شلوارهای جین شروع کرد که اگرچه قیمت آن‌ها نسبت به سایر مارک‌ها گران‌تر است، ولی طرفداران بسیاری در سراسر اروپا دارد. اکنون علاوه بر شلوار جین، انواع دیگر پوشاک نیز با این مارک تولید می‌شود.

■ اماکن دیدنی

■ اسکانسن کرونان (Skansen Kronan)

قلعه‌ای نظامی است که در نیمه‌ی قرن هفدهم به دستور اریک دالبرگ (Erik Dahlberg) ساخته شده‌است تا از حمله‌ی دانمارکی‌ها از سمت

کلیسای جامع گوتنبورگ

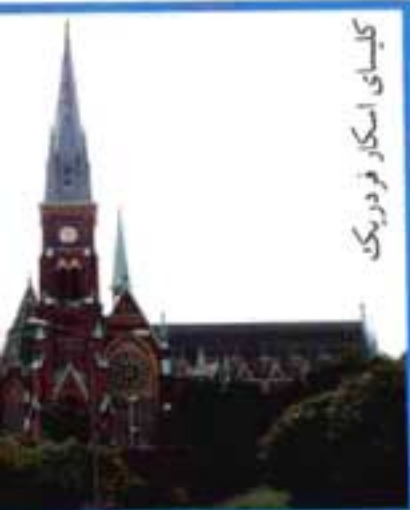
جنوب گوتنبورگ جلو گیری شود.

کلیسای جامع گوتنبورگ (Gothenburg Cathedral)

در سال ۱۸۱۵ روی ویرانه‌های دو کلیسای دیگری بنا شده که در اثر آتش سوزی خراب شده بوده‌اند. بنای کنونی کلیسا به سبک کلاسیک است. ۵۹/۴ متر، طول و ۳۸ متر، عرض، سه سالن و برجی در قسمت غربی دارد.

کلیسای کریستینا (Christinae)

در سال ۱۷۴۸ افتتاح و به نام ملکه نامیده شد. ساختمان قبلی این بنا یک کلیسای آلمانی بوده که تمام آن در آتش سوزی از بین رفته بوده؛ ولی در سال ۱۷۴۸ به شکل فعلی بازسازی شد. این کلیسا در نزدیکی آبراهی کنار بندر، کنار تالار قدیمی شهر است.

کلیسای اسکار فردریک

کلیسای اسکار فردریک (Oscar Fredrik)

این کلیسا بزرگ‌ترین و زیباترین کلیسای شهر است که هلگو زتروال (Helgo Zettervall) آن را در سال ۱۸۹۰ ساخته است و به نام پادشاه اسکار دوم نامیده شده است.

ساختمان کرون (Crown)

در سال‌های ۱۶۴۳ تا ۱۶۵۵ ساخته شده و قدیمی‌ترین ساختمان شهر است. در طول دهه‌ی ۱۶۶۰، مجلس شورای سوئد در این مکان تشکیل می‌شد؛ ولی اکنون به سالن موسیقی تبدیل شده است.

منطقه‌ی هاگا

در نزدیکی اسکانسن کرونان است و منظره‌ای زیبا از خانه‌های چوبی قرن نوزدهم دارد. خیابان‌های فورستا (Forsta)، آندرا (Andra)، خیابان تردج (Tredje) و لانگتان چهارم (Fjarde langgtan) با مناظر زیبایشان، از جذابیت‌های این منطقه هستند.

کانگزسپورت اُونین (Kungsporsavenyn)

بلوار اصلی شهر است که در دهه‌های ۱۸۶۰ و ۱۸۷۰ ساخته شده. این خیابان از خندق قدیمی در حاشیه‌ی بخش قدیمی گوتنبورگ، تا میدان گوتنبورگ ادامه دارد و به اُونین معروف است.

کانگزسپورت پلاتسن

(Kungsporsplatsen)

در سال ۱۸۵۲، این مکان، دروازه‌ای در دیوار شهر بود که مخصوص عبور و مرور پادشاه بود و نام آن نیز به معنای دروازه‌ی پادشاه است. پس از توسعه‌ی شهر، دیوارهای اطراف آن تخریب شد و این مکان به صورت میدانی در مرکز

شهر درآمد. در سال ۱۹۰۴، مجسمه‌ای از پادشاه چارلز نهم (Charles IX) در این میدان گذاشتند.

سالن اپرای گوتنبورگ

(Gothenburg Opera)

ساختمانی است زیبا و نسبتاً جدید که در سال ۱۹۸۹ مراحل ساخت آن شروع شد و در سال ۱۹۹۴ به بهره برداری رسید. این ساختمان، حدود شش هزار نفر ظرفیت دارد و در ساخت آن از

تمام تجهیزات مدرن صحنه استفاده شده است؛ به طوری که در حداقل زمان ممکن می توان صحنه را تعویض و برای اجرای بعدی آماده کرد.

کانست هال گوتنبورگ

(Göteborgs Konsthall)

یک مرکز هنری است که آثار هنرمندان سوئد و سایر کشورها را به نمایش می گذارد. این تالار در مرکز شهر در گوتاپلاسن (Götaplatsen) است.

موزه ها

موزه ی شهر گوتنبورگ (City Museum of Gothenburg)

در سال ۱۸۶۱ در ساختمانی متعلق به شرکت هند شرقی افتتاح شد و در بخشی از آن تاریخچه ی کامل این شرکت به نمایش درآمده. بخش مربوط به تاریخچه ی شهر و تاریخ کشورهای نوردیک از زمان وایکینگ ها، از سایر بخش های آن است.

موزه ی فرهنگ و تمدن جهان

(Museum of World Culture)

در سال ۲۰۰۴ با هدف نمایش ارزش های فرهنگی تمامی ملل جهان در گوتنبورگ افتتاح شد. این موزه نزدیک

پارک لیزبرگ (Liseberg) قرار گرفته و ساختمان آن که به تمامی، از بتن و شیشه ساخته شده، بسیار جالب توجه است.

موزهی هنر گوتنبورگ

(Gothenburg Museum of Art)

ساختمان این موزه در سال ۱۹۲۳ به منظور برپایی نمایشگاه بین‌المللی گوتنبورگ ساخته شد. نمای آن از آجرهایی زرد رنگ به نام آجر گوتنبورگ و به سبک نئوکلاسیک ساخته شده است. آثار هنری قرن نوزدهم کشورهای نوردیک در این موزه در معرض بازدید مردم است.

موزهی ولوو (Volvo Museum)

در این موزه از اولین اتومبیل تولید کارخانهی ولوو تا جدیدترین آن‌ها به معرض نمایش گذاشته شده است.

یونیورسوم (Universeum)

مجموعه‌ای علمی است که در سال ۲۰۰۱ افتتاح شده و شش بخش مختلف دارد. در هر بخش، کارگاه‌هایی برای تجربه‌ی مستقیم واقعیت‌های مختلف علمی، موجود است. در این موزه‌ی علمی، امکاناتی فراهم شده برای این که دانش‌آموزان علاقه‌مند دبیرستانی بتوانند با برندگان جایزه‌ی نوبل ارتباط برقرار کنند.

موزهی دریانوردی (Maritime Museum)

این موزه در سال ۱۹۱۳ افتتاح شده و هدف آن نمایش تاریخچه‌ی نیروی دریایی سوئد از قرن هفده تا کنون است. بخش‌هایی از موزه، مثلاً آکواریوم بزرگ آن، برای مطالعه‌ی زندگی موجودات دریایی در نظر گرفته شده. مدل‌هایی از کشتی‌های شرکت هند شرقی و بیش از سه هزار نقشه‌ی دریاها

سراسر دنیا که دریانوردان سوئدی قرن هفدهم به بعد رسم کرده‌اند، از بخش‌های جالب این موزه است. در کنار این موزه برجی به یادبود دریانوردان سوئدی که در طی جنگ جهانی دوم کشته شدند، ساخته شده. بالای این برج، به نشانه‌ی غم و اندوه مردم شهر، مجسمه‌ای از یک زن گریان عزادار در حال دعا نصب شده که رو به دریا ایستاده.

موزه‌ی روسکا (Rohsska)

در سال ۱۹۱۶ با کمک‌های نقدی فردی به نام آگوست روس (August Rohss) شروع به کار کرد. آثار هنری سوئد و مجموعه‌ای زیبا از آثار هنرمندان چین، از قسمت‌های دیدنی آن هستند.

موزه‌ی علوم و تاریخ طبیعی

(Natural History)

قدیمی‌ترین موزه‌ی گوتنبورگ است و در سال ۱۸۳۳ افتتاح شده‌است. این موزه ابتدا در ساختمان شرکت هند شرقی بود؛ ولی در سال ۱۹۲۳ به ساختمان فعلی خود در پارک اسلاتسکوگن (Slottsskogen) منتقل شد. یک نهنگ آبی عظیم‌الجثه و یک فیل زیبای آفریقایی، از جذابیت‌های آن هستند.

پارک‌ها، مناطق طبیعی و باغ‌های مهم

باغ گیاه‌شناسی گوتنبورگ (Göteborg Botanical Garden)

یکی از باغ‌های گیاه‌شناسی مهم اروپاست و در سال ۱۹۲۳ افتتاح شده‌است. این باغ در سال ۲۰۰۳، زیباترین باغ سوئد بوده‌است. وسعت

کل این مکان، ۱۷۵ هکتار است - بیشتر فضا محیط طبیعی است - و باغ آن حدود ۴۰ هکتار را به خود اختصاص داده است. در این باغ، چهار هزار گونه‌ی متفاوت از گیاهان، از جمله ۱۵۰۰ نوع آرکیده وجود دارد.

اسلاتسکوگن (Slottsskogen)

این پارک به وسعت ۱۳۷ هکتار در نزدیکی باغ گیاه‌شناسی واقع شده و محلی بسیار مناسب برای گردش‌های خانوادگی است. در این پارک، موزه‌ی تاریخ طبیعی، رصدخانه، زمین‌های گلف و فوتبال، و باغ وحشی برای کودکان نیز وجود دارد. شهرت این پارک

به خاطر وجود دره‌ای است که در طول تابستان در آن بیش از شصت نوع آزالیا (Azalea) گل می‌دهد.

باغ تردگار دز فور نینگن

باغ تردگار دز فور نینگن

(Trädgårdsföreningen)

باغی زیباست در مرکز شهر با مجموعه‌ای بسیار جذاب از گل‌های رز.

پارک لیزبرگ (Liseberg)

دیدنی‌ترین نقطه‌ی شهر و یکی از بهترین پارک‌های تفریحی در بخش مرکزی است. این پارک در سال ۱۹۲۳ افتتاح شده؛ با صد هکتار وسعت، بزرگ‌ترین پارک از نوع خود در کشورهای نوردیک است و سالانه بیش از سه میلیون نفر بازدیدکننده دارد. چرخ فلک پارک لیزبرگ در سال ۲۰۰۵ در فهرست ده چرخ

فلک برتر دنیا قرار گرفت. چرخ فلک چوبی آن نیز دو بار در سال‌های ۲۰۰۳ و ۲۰۰۵، بهترین چرخ فلک چوبی دنیا شناخته شده است. لیزبرگ، علاوه بر فصل تابستان، در نوامبر (آذر) و دسامبر (دی) نیز برای برپایی مراسم کریسمس، باز است. در این پارک، عمدتاً از دو رنگ صورتی و سبز استفاده شده است.

اسلات کاگن (Slottkogen)

بزرگ‌ترین پارک گوتنبورگ است که قدیمی‌ترین رصدخانه‌ی شهر در آن است. این پارک در سال ۱۸۴۲ به دستور پادشاه کارل چهاردهم ساخته شده است. مشهورترین قسمت این پارک، باغ گل‌های رز آن است که در آن بیش از چهارهزار گل رز از ۱۹۰۰ گونه‌ی مختلف پرورش می‌دهند. پارک اسلات کاگن در میان سایر پارک‌های قرن نوزدهمی سوئد، بهتر حفاظت شده است.

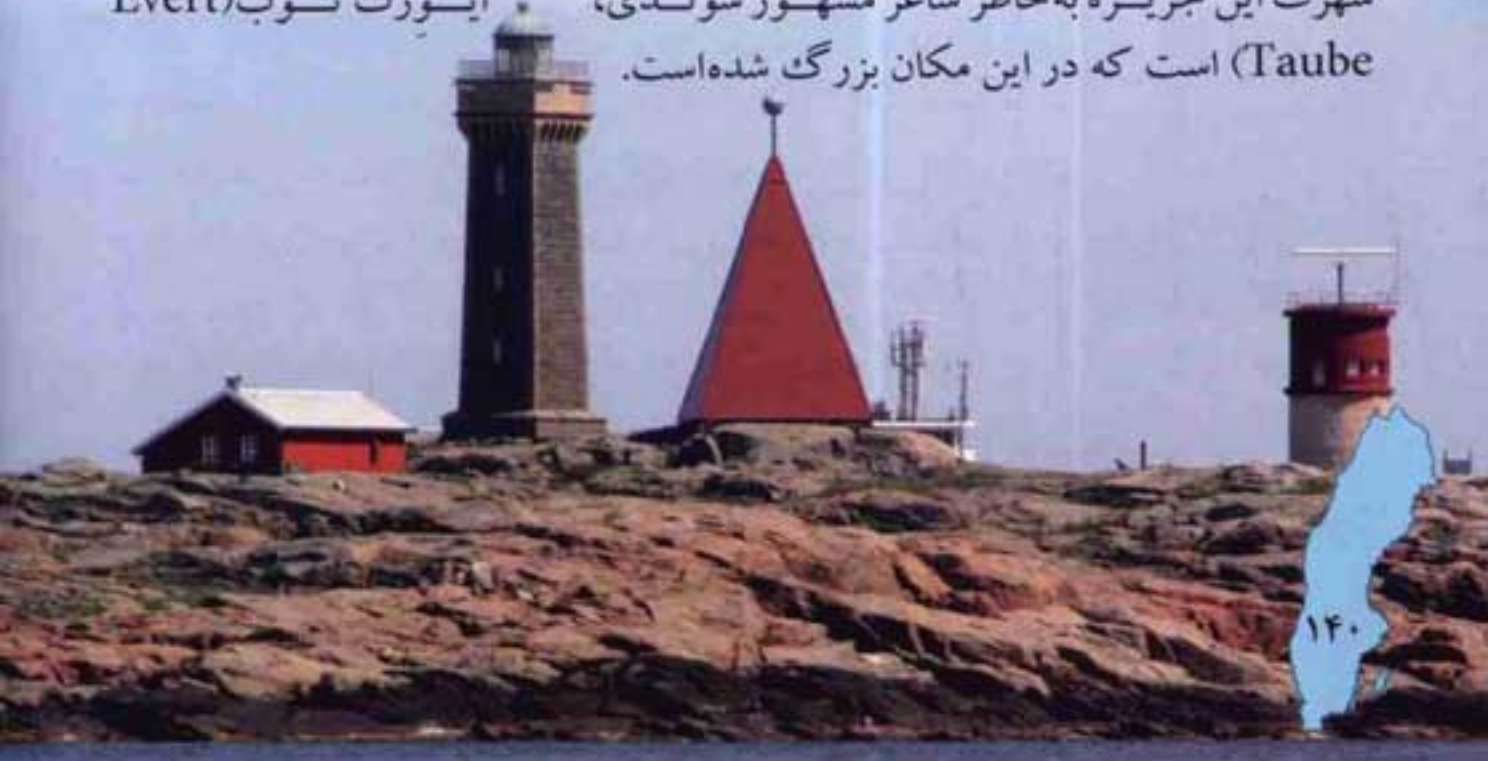

جزیره‌ی آلوس بورگ (Alvsborg)

این جزیره در دهانه‌ی رود گوتاآلو (Göta Älv) واقع شده و شهرت آن به دلیل قلعه‌ی آلوس بورگ است که ابتدا در حدود سال ۱۲۰۰، به عنوان یک سد دفاعی در برابر حملات دریایی ساخته شد؛ ولی پس از وقوع چندین جنگ، قسمت‌های زیادی از آن صدمه دید و تخریب شد. پادشاه گوستاو در سال ۱۶۲۱، دستور ساخت قلعه‌ی جدیدی را در کنار خرابه‌های قلعه‌ی قدیمی صادر کرد. این قلعه در فهرست دیدنی‌ترین اماکن گردشگری شهر است.

وینگا (Vinga)

جزیره‌ای کوچک در میان مجمع‌الجزایر جنوبی است که ده کیلومتر با گوتنبورگ فاصله دارد. فانوس دریایی وینگا در قرن نوزدهم میلادی در این جزیره بنا شده است. شهرت این جزیره به خاطر شاعر مشهور سوئدی، ایورت توب (Evert Taube) است که در این مکان بزرگ شده است.

مجمع الجزایر جنوبی گوتنبورگ

(Southern Gothenburg Archipelago)

یکی از مناطق دیدنی و بسیار جالب توجه برای جهانگردان است. این جزایر در امتداد سواحل گوتنبورگ واقعند. ساکنان دائم این جزایر، پنج هزار نفر هستند؛ ولی در تابستان، جمعیت این منطقه به بیش از شش هزار نفر می‌رسد. بسیاری از قصه‌های حماسی وایکینگ‌ها مربوط به این جزایر است.

وقایع مهم شهر در طول سال

جشنواره‌ی فیلم گوتنبورگ

(Gothenburg Film Festival)

بزرگ‌ترین جشنواره‌ی فیلم در اسکاندیناویست که هر سال به مدت ده روز، بین ماه‌های ژانویه (دی) تا فوریه (بهمن) در گوتنبورگ برگزار می‌شود. این جشنواره اولین بار در سال ۱۹۷۹ برگزار شد.

نمایشگاه کتاب گوتنبورگ (Gothenburg Book Fair)

از سال ۱۹۸۵، هر سال در هفته‌ی آخر سپتامبر (اواخر شهریور - اوایل مهر) در این شهر برگزار می‌شود. اساس این نمایشگاه، یک نمایشگاه تجاری کوچک برای استفاده‌ی اعضای کتاب‌خانه‌ها و معلمان منطقه‌ی اسکاندیناوی بوده؛ ولی اکنون به دومین جشنواره‌ی ادبی اروپا پس از نمایشگاه کتاب فرانکفورت تبدیل شده است.

نمایش هوایی هواپیما در گوتنبورگ (Aero Show)

بزرگ‌ترین و دیدنی‌ترین نمایش هوایی سوئد است و هر سال ده‌ها هزار بیننده را به این شهر جذب می‌کند. این نمایش هر سال در آخرین شنبه و یکشنبه آگوست (شهریور) برگزار می‌شود.

جشنواره‌ی فرهنگ گوتنبورگ (Gothenburg Culture Festival)

به مدت شش روز در آگوست (مرداد) تمام میدان‌ها و خیابان‌های شهر، صحنه‌ی برپایی انواع نمایش، اجرای موسیقی و رقص گروه‌های مختلف از سراسر دنیا می‌شود. برپایی انواع نمایشگاه‌های هنری، و جشنواره‌ی کودکان، از سایر اتفاق‌های این جشنواره‌ی بزرگ است که با بیش از ششصد هزار بازدیدکننده، بزرگ‌ترین جشنواره‌ی سوئد نیز هست.

GÖTEBORG AERO SHOW
AEROSOLIM SÄVE DEPÅ 28-29 AUGUSTI 2010

مالمو (Malmö)

بندر مالمو سومین شهر مهم سوئد است. این شهر در ناحیه‌ی اورساند (Oresund) در اسکاندیناوی، در مجاورت تنگه‌ی ساندها (Sound) در جنوبی‌ترین قسمت سوئد واقع شده و از سال ۲۰۰۰ با پل اورساند به دانمارک و پایتخت آن یعنی کپنهاگ متصل شده است. در سال ۲۰۰۹، جمعیت این شهر ۲۹۰,۰۷۸ نفر گزارش شده و مساحتی معادل ۳۳۵ کیلومتر مربع دارد که ۱۵۵ کیلومتر مربع آن، خشکی و بقیه آب است. مالمو سومین کلان‌شهر سوئد است و بازده شهرک دارد: بورلو (Burlöv)، اسلو (Eslöv)، هوور (Höör)، کاولینگ (Kävlinge)، لوما (Lomma)، لاند (Lund)، اسکاروپ (Skurup)، استفان استروپ (Staffanstorp)، اسودالا (Svedala)، ترلبرگ (Trelleborg) و ولینگ (Vellinge). این شهر، یکی از صنعتی‌ترین شهرهای اسکاندیناوی است.

ترلبرگ

بورلو

هوور

استفان استروپ

کاولینگ

ولینگ

لاند

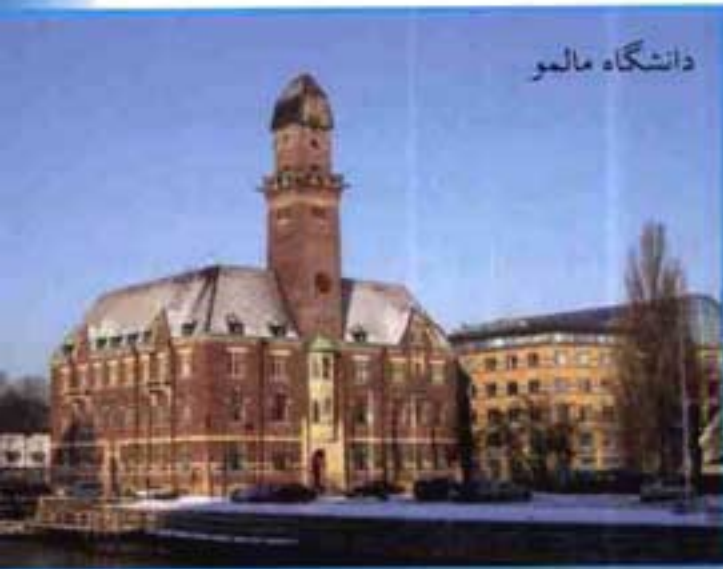
واقع شدن مالمو در جنوبی ترین نقطه ی سوئد باعث شده هوای آن به شهرهای معتدل نزدیک تر باشد تا به شهرهای سرد سوئد. آب و هوای مالمو در تابستان، گرم و دلپذیر است. متوسط دمای سالانه ی این شهر، ۲۲ درجه ی سانتی گراد است؛ اما گاهی دمای هوا به ۳۵ درجه نیز می رسد. مالمو زمستان هایی سرد با دمای هوای بین ۱- تا سه درجه ی سانتی گراد دارد و حتی ممکن است به ۱۰- درجه نیز برسد.

جدول آب و هوای مالمو											بارش (میلی متر) دمای روزانه (سانتی گراد)		
ماه	ژانویه	فوریه	مارس	آوریل	مه	ژوئن	جولای	اوت	سپتامبر	اکتبر	نوامبر	دسامبر	سال
میانگین بیشترین دمای روزانه	۳	۳	۶	۱۲	۱۷	۱۹	۲۲	۲۲	۱۸	۱۲	۸	۴	۱۲
میانگین کمترین دمای روزانه	-۱	-۱	۰	۳	۸	۱۱	۱۳	۱۴	۱۰	۶	۴	۱	۶
میانگین کل بارش	۵۴	۴۸	۳۷	۳۴	۴۱	۵۸	۶۲	۵۰	۴۵	۶۰	۵۱	۶۱	۶۰۱

این شهر در سال ۱۲۷۵ تأسیس شده و قرن‌ها دومین شهر بزرگ دانمارک بوده است. مالمو تا سال ۱۶۵۸، متعلق به دانمارک بود و برخی از ساکنان آن، به دانمارک، وابستگی بیشتری دارند تا سوئد. معماری و فرهنگ این شهر، شباهت فراوانی به کپنهاگ دارد. نام قدیمی این شهر مالمهوگ (Malmhaug) به معنای توده‌ی شن بوده. در قرن هفدهم در سال ۱۶۵۸، مالمو و منطقه‌ی اسکانیا جزو قلمروی سوئد شدند. در سال ۱۶۷۷، چهارده هزار سرباز دانمارکی برای تسخیر مجدد مالمو به این شهر حمله کردند؛ اما موفق نشدند. احداث بندرگاه کوکامز (Kockums) در سال ۱۸۴۰، صنعت مالمو را تا ۱۵۰ سال بعد تحت تأثیر خود قرار داد و احداث خط آهن در جنوب سوئد در سال‌های ۱۸۵۰ تا ۱۸۷۰، یکی دیگر از عوامل مؤثر در رشد اقتصادی این شهر بود. مالمو در سال ۱۸۷۰ سومین شهر پرجمعیت سوئد شد. در نیمه‌ی اول قرن بیستم، پیشرفت مالمو همچنان ادامه داشت و جمعیت آن به دویست هزار نفر رسید. بیشترین جمعیت مالمو در قرن بیستم، ۲۶۵ هزار نفر در سال ۱۹۷۱ بوده که تا سی سال بعد، بیشترین میزان جمعیت در این شهر باقی ماند. کاهش جمعیت بعدی، به علت رکود اقتصادی شدید کشور در طی این سال‌ها بود که باعث تعطیلی صنایع و بی‌کار شدن عده‌ی زیادی از کارگران و کارمندان آنها در بعضی از مناطق از جمله بندرگاه کوکامز شد که در آن زمان یکی از بزرگ‌ترین کارگاه‌های کشتی‌سازی دنیا محسوب می‌شد. از سال ۱۹۹۵، مالمو به کمک سرمایه‌گذاری‌های دولتی، رونقی دوباره گرفته؛ اما هنوز رونق گذشته‌ی خود را باز نیافته است. در سال ۲۰۰۹ جمعیت شهر ۲۹۰,۰۷۸ هزار نفر بوده است.

دانشگاه مالمو

در سال ۲۰۰۵، مالمو سومین شهر سوئد از لحاظ میزان مهاجر بوده و در سال ۲۰۰۷، مهاجرانی از ۱۷۰ ملیت مختلف داشته است. قدیمی ترین بخش مالمو در طول اولین دوره ی اصلی رشد و گسترش شهر، بین سال های ۱۳۳۰ تا ۱۶۰۰ ساخته شده است. دانشگاه مالمو (Malmö Högskola)

در سال ۱۹۹۸ تأسیس شده و اکنون

هشتمین مرکز دانشگاهی سوئد است. این دانشگاه، تأثیر مهمی در پیشرفت اقتصادی شهر داشته؛ ۱۳۰۰ کارمند، و ۱۱۲۲۹ دانشجو داشته است (بر اساس آمار سال ۲۰۰۸).

دانشگاه جهانی دریانوردی و کشتیرانی

(World Maritime University)

این دانشگاه در سال ۱۹۸۳ تأسیس شده و تحت پوشش و حمایت سازمان بین المللی کشتیرانی آی.ام.او (IMO) است.

دانشگاه جهانی دریانوردی و کشتیرانی

بندرگاه کوکامز

فرودگاه مالمو

دانشکده‌های هنر، موسیقی، نمایش و همین‌طور دانشکده‌ی پزشکی، از سایر مراکز تحصیلی شهر هستند. قطارهای مسافربری، به‌طور مرتب، هر بیست دقیقه از طریق پل اورساند در مسیر مالمو به کپنهاگ و فرودگاه کپنهاگ، در رفت و آمدند و چون

فرودگاه کپنهاگ، بین مالمو و کپنهاگ واقع شده، مسافران از این فرودگاه برای رسیدن به مالمو استفاده می‌کنند. از فرودگاه مالمو نیز صرفاً برای مسیرهای داخلی سوئد استفاده می‌شود. قطارهای بین شهری نیز از مالمو به استکهلم، گوتنبرگ، و کالمر در رفت و آمد هستند. مالمو ۴۱۰ کیلومتر مسیر مخصوص دوچرخه‌سواری دارد و حدود چهل درصد از مردم، از این وسیله برای رفت و آمد در شهر استفاده می‌کنند.

در اوایل قرن بیستم، مالمو در اوج رونق اقتصادی خود به سر می‌برد و اقتصاد آن تقریباً به‌طور کامل، وابسته به بندرگاه و صنایع جانبی آن بود. با شروع رکود اقتصادی از سال ۱۹۷۰، مالمو لطمه‌ی زیادی خورد و صنایع شهر تعطیل شد. در سال ۱۹۹۵، این شهر، بالاترین نرخ بیکاری را در سوئد داشت. با احداث پل اورساند، اوضاع این

شهر کمی بهبود یافت و اکنون تقریباً ده درصد از جمعیت آن در کپنهاگ مشغول به کار هستند؛ ولی همچنان میزان بیکاری در این شهر، بالاست. برخی از صنایع کنونی شهر (۲۰۰۵) عبارتند از:

- کارخانه‌ی ساختمان‌سازی اسکانسکا

(Skanska)

- کارخانه‌ی صنایع الکتریکی ای. آن اسوریه

(E.ON Sverige)

- روزنامه‌ی ساید اسونسکان (Sydsvenskan)؛

- کارخانه‌ی نان و شیرینی پاگن (Pågen)؛

SKANSKA

صنایع الکتریکی ای. آن اسوریه

ساید اسونسکان

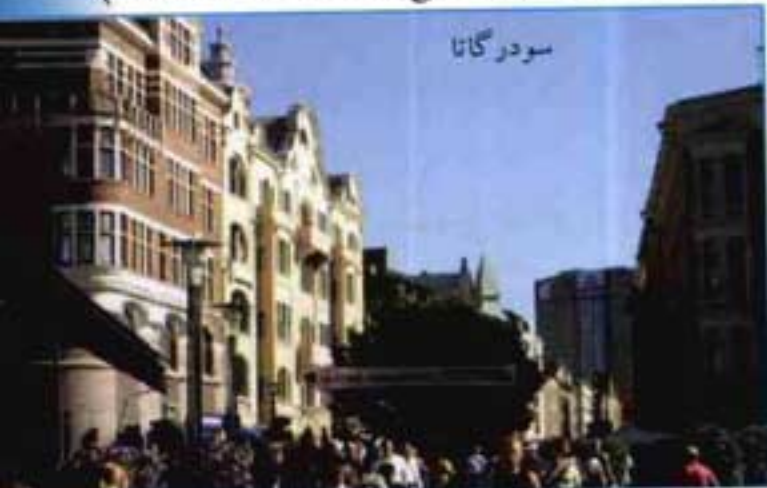
فوتبال، محبوب‌ترین رشته‌ی ورزشی در مالموست. تیم فوتبال این شهر در سال ۱۹۷۹، تا فینال قهرمانی باشگاه‌های اروپا پیش رفت. در سال ۲۰۰۴ نیز فاتح لیگ برتر سوئد (آلسونسکان Allsvenskan) شد. زلاتان ابراهیموویچ (Zlatan Ibrahimović)، فوتبالیست معروف سوئدی، متولد مالموست. هاکی روی یخ، از دیگر ورزش‌های مورد توجه در این شهر است. تیم هندبال این شهر نیز در رده‌های بالای کشور بازی می‌کند.

مراکز خرید

پنج مرکز خرید مرکز شهر مالمو عبارتند از:

هانسا کامپگنت (Hansa compagnite)، ترین گِلن (Triangeln)، انتر (Entré)، کارولی (Caroli)، و استورگاتان (Storgatan). استورگاتان، بیشتر مخصوص فروش لباس جوانان است؛ ولی در سایر مراکز، انواع اجناس برای تمام سنین و سلیقه‌ها به فروش می‌رسد.

سودرگاتا (Södergata) و سودرا فورستاد اسگاتان (Södra Förstadsgatan)

دو خیابان خرید هستند با انواع فروشگاه‌ها با اجناس مختلف و قیمت‌های مناسب.

ترویز روزز (Les Trois Roses)

بزرگ‌ترین فروشگاه شکلات‌فروشی در مالمو است.

دیزاین سنتر (Form/Design Center)

این فروشگاه در لایلا تورگت (Lilla Torget) در مرکز مالمو است و اجناس آن شامل زینت‌آلات، لوازم‌خانگی، منسوجات و صنایع الکترونیکی است.

📍 مرکز خرید موبایلیا (Mobilia)

یک مرکز خرید بزرگ در فاصله‌ی چند دقیقه‌ای مرکز شهر است.

📍 مناطق دیدنی

در مرکز شهر، چهار میدان با معماری زیبا وجود دارد:

📍 میدان بزرگ (Stortorget)

در مرکز این میدان، مجسمه‌ی پادشاه کارل گوستاو دهم - که مالمو را از دانمارک جدا کرده است - قرار دارد. در قسمت شرقی میدان ساختمان شهرداری مالمو واقع شده که در سال ۱۵۴۶ ساخته شده است. در شمال غربی میدان، خانه‌ی یورگن کاک (Jorgen Kockska) آلمانی است که شهردار مالمو بوده. زمستان‌ها این -

📍 میدان کوچک (Lilietorget)

این میدان با رستوران‌ها و مراکز خرید اطرافش محلی برای تفریح خانواده‌ها است. میدان، تبدیل به زمین اسکی روی یخ می‌شود.

📍 میدان گوستاو آدولف (Gustav Adolf Square)

یکی از جاذبه‌های گردشگری با بیشترین بازدیدکننده در شهر مالمو می‌باشد. این میدان در میان مسافران و گردشگران جوان بسیار محبوب است.

📍 میدان موله وانگ استورگت

(Möllevångstorget)

در مرکز شهر واقع شده است و به علت برپایی بازار آخر هفته در آن، به منطقه‌ای شلوغ مبدل شده است. در اطراف آن، فروشگاه‌هایی با اجناس آسیایی و غربی وجود دارد.

پارک ملت (Folkets Parken)

پارکی تفریحیست با امکانات ویژه برای کودکان، گلخانه‌ای زیبا، امکانات اسب‌سواری و ....
از دیگر پارک‌های شهر، پیلدامز (Pildamms) و کانگز (Kungs) (پارک پادشاه) است.

تورینگ تورو (Turning Torso)

ساخت این بنا - که به نماد شهر مالمو تبدیل شده - در سال ۲۰۰۵ تمام شده و با ۱۹۰ متر ارتفاع، بلندترین ساختمان منطقه‌ی اسکاندیناوی است. بیشتر واحدهای این ساختمان، مسکونی، و تنها چند واحد آن اداری است. بلندی آن باعث شده از تمام شهر قابل دیدن باشد. این برج، طراحی ویژه‌ای دارد؛ شامل نه مکعب است که هر کدام پنج طبقه دارد و از پایین تا بالا، نود درجه حول محور مرکزی اش چرخیده است. طراح برج، معمار معروف اسپانیایی، سانتیاگو کالاتراوا (Santiago Calatrava) است.

قلعه‌ی مالمو (Malmohus Castle)

در سال ۱۴۳۷ در قسمت غربی شهر ساخته شده، و در قرن شانزدهم، محل زندگی پادشاهان دانمارک بوده و پس از آن تا سال ۱۹۱۴ از آن به عنوان زندان استفاده می‌شده و اکنون به موزه تبدیل شده است.

باغ اسلات استراد (Slottsträd)

در جنوب قلعه واقع شده و یکی از جدیدترین قسمت های شهر است. در این باغ، تابستان ها سبزیجات و گل های تازه می فروشند. بوفه ای کوچک نیز در این باغ وجود دارد.

موزه فن آوری (Tekniska och Sjöfartsmuseet)

در غرب قلعه ی مالمو واقع شده است. بزرگ ترین بخش موزه به صنعت حمل و نقل، و به طور خاص، حمل و نقل هوایی، اختصاص دارد.

رویدادهای مهم شهر

جشنواره ی مالمو (Malmöfestivalen)

یک جشنواره ی بین المللی است که بیش از ۱۷۰ کشور در آن شرکت می کنند. اجرای موسیقی، پخش فیلم، عرضه ی انواع غذا، و جشن های خیابانی، از بخش های مختلف این جشن است که از سال ۱۹۸۵، هر سال در ماه آگوست (مرداد) در مالمو برگزار می شود. پارک فولکن (Folken) نیز در طی این جشن، اختصاص به تفریحات خانوادگی و بازی های کودکان دارد.

جشنواره ی بین المللی فیلم کودک و نوجوان (بی.یو.اف.اف) (BUFF)

این جشنواره از سال ۱۹۸۴ به مدت شش روز در ماه مارس (اسفند) در مالمو برگزار می شود. برگزاری انواع سمینارها و کارگروه ها نیز برای پیشرفت این هنر و صنعت با توجه به نیازهای این گروه سنی، از برنامه های جنبی این جشنواره است.

گردهمایی بازی های اروپای شمالی (The Nordic Games Conference)

این گردهمایی، از سال ۲۰۰۶ بر مبنای تصمیم کشورهای اروپای شمالی برای ارتقای بازی های کامپیوتری، با حضور شرکت های مختلف سازنده ی این بازی ها از سراسر جهان در مالمو برپا می شود. بر اساس تصمیم هیأت رئیسه ی این جشنواره، آخرین سال برگزاری آن، سال ۲۰۱۲ خواهد بود. نمایشگاه بازی های کامپیوتری، برگزاری همایشی هایی مرتبط با ساخت این بازی ها از برنامه های جنبی این گردهمایی هستند.

مسابقه ی آواز یوروویژن (Eurovision Song Contest)

رقابتی سالانه که در میان کشورهای عضو فعال اتحادیه ی رادیو و تلویزیون اروپا (European Broadcasting Union) برگزار می شود. سوئد در سال های ۱۹۸۵، ۱۹۹۲ و ۲۰۰۰ میزبان این مسابقه بوده است.

اوپسالا (Uppsala)

شهر اوپسالا، مرکز ایالت اوپسالا، و چهارمین شهر بزرگ سوئد است با جمعیت ۱۴۴,۸۳۹ نفر (۲۰۰۸). مساحت این شهر، ۴۸ کیلومترمربع است و در هفتاد کیلومتری شمال استکهلم و در زمین‌های حاصلخیز اطراف رودخانه‌ی فیریس (Fyris) واقع شده. این رود، از داخل شهر می‌گذرد و آن را تقریباً به دو بخش متفاوت تقسیم می‌کند: ۱- سمت غربی رودخانه که محل اقامت اشراف‌زادگان، دانشگاهیان و کلیسایان بوده و اکنون نیز ساختمان‌های تاریخی و باشکوه شهر در این قسمت‌اند؛ ۲- سمت شرق رودخانه که منطقه‌ی تجاری، مسکونی و اداری شهر است.

جدول آب و هوای اوپسالا													
بارش (میلی‌متر) دمای روزانه (سانتی‌گراد)													
سال	دسامبر	نوامبر	اکتبر	سپتامبر	اوت	جولای	ژوئن	مه	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه	ماه
۱۰	۰	۳	۹	۱۵	۲۰	۲۲	۱۹	۱۶	۹	۳	-۱	-۱	میانگین بیشترین دمای روزانه
۲	-۴	-۱	۳	۷	۱۱	۱۲	۹	۵	۰	-۴	-۶	-۵	کمترین
۳۷۹	۲۶	۳۲	۳۳	۳۴	۴۷	۴۸	۳۹	۲۶	۲۴	۲۳	۲۳	۲۵	میانگین کل بارش

این شهر، از سال ۱۱۶۴، محل سکونت سرآسقف سوئد است. شهر تاریخی و قدیمی اوپسالا با نام گاملا اوپسالا (Gamla) در شمال شهر فعلی، و اولین اسقف‌نشین سوئد بوده است. اوپسالای کنونی، شهری کوچک به نام اوسترا آروس (Östra Aros) بوده که از سال ۱۲۷۴، با پیشرفت تجارت، کم‌کم توسعه یافت و پس از خرابی کلیسای شهر قدیمی، اسقف اعظم به کلیسای جامع این شهر (اوسترا آروس) نقل مکان کرد و از سال ۱۴۳۵، دو شهر، به هم پیوستند و هر دو را اوپسالا نامیدند. دانشگاه اوپسالا (Uppsala University) در سال ۱۴۷۷ در این شهر تأسیس شد و قدیمی‌ترین دانشگاه منطقه‌ی اسکاندیناوی است.

امروزه اوپسالا در زمینه‌ی تحقیقات پزشکی و صنایع مربوط به دانش بیوتکنولوژی، شهری پیشرفته است؛ علاوه بر آن، صنایع وابسته به علوم پزشکی، مانند مهندسی پزشکی، دارویی و مراقبت‌های پزشکی نیز در این شهر فعال است.

دفتر مرکزی شرکت نرم‌افزاری مای اس.کیو.ال ای.بی (MySQL AB) در اوپسالا است. این شرکت با حدود چهارصد نفر کارمند، در ۲۵ کشور دنیا فعالیت دارد و یکی از بزرگ‌ترین شرکت‌های دنیا است که تقریباً ۷۰ درصد از کارمندان آن در خانه‌ی خود برای شرکت کار می‌کنند. کارخانه‌ی تولید قهوه‌ی لیندوالز (Lindvalls Coffee) نیز در این شهر شعبه دارد.

اوپسالا از نظر تحصیلات تکمیلی و دانشگاهی، اعتبار زیادی در سوئد و منطقه‌ی اسکاندیناوی دارد. برخی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی این شهر، عبارتند از:

دانشگاه اوپسالا

اسقف یاکوب آلسون (Jakob Ulvsson) در سال ۱۴۷۷، این دانشگاه را تأسیس کرده است؛ رشته‌های مختلف آن عبارتند از: حقوق، پزشکی، هنر، علوم اجتماعی، علوم طبیعی و فنی، الهیات و داروسازی. سالن تشریح این دانشگاه در ساختمان قدیمی آن به نام گوستاویانوم (Gustavianum)، بسیار مشهور است و اکنون به موزه تبدیل شده. ساختمان جدید این دانشگاه در طی سال‌های ۸۶-۱۸۷۹، به سبک رنسانس، روبه‌روی ساختمان قدیمی ساخته شده است.

دانشگاه علوم کشاورزی سوئد

(Swedish University of Agricultural Sciences)

این دانشگاه نیز یکی از دانشگاه‌های معتبر سوئد و جهان است.

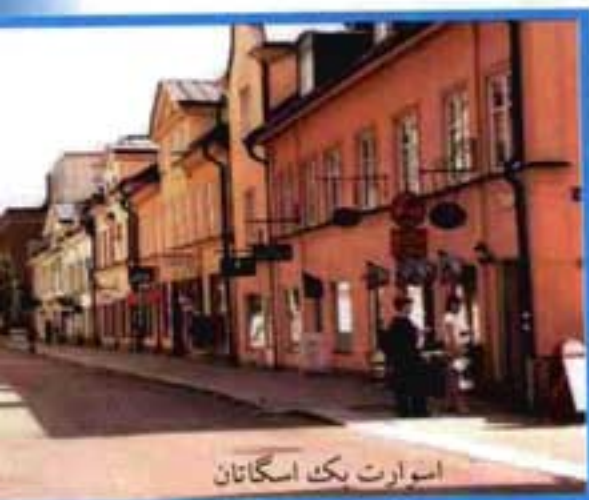
مراکز خرید

گرانبی ستروم (Granby Centrum)

بزرگ‌ترین مرکز خرید اوپسالاست که فروشگاه‌های زیادی دارد و در دو کیلومتری شرق مرکز شهر واقع شده.

اسوارت بک اسگاتان (Svartbäcksgatan)

از مهم‌ترین خیابان‌های خرید شهر است و دو خیابان با ایستگاه مرکزی قطار (Centralstationen) فاصله دارد.

اسوارت بک اسگاتان

سالوهالن (Saluhallen)

مرکز فروش انواع کالاهای مارک دار مد روز با مدل‌های متنوع و گران‌قیمت، و غذاها و نوشیدنی‌های با کیفیت در فروشگاه‌های گوناگون است. در این مرکز خرید، چند رستوران نیز وجود دارد.

گالری دراگابران (Dragarbrunn)

فروشگاهی کوچک است در مرکز شهر با انواع لباس با مارک‌های گران‌قیمت.

مکان‌های دیدنی

اکثر نقاط دیدنی شهر، از جمله کلیسای جامع، خیابان‌های قدیمی، و پارک‌ها در بخش غربی واقعند.

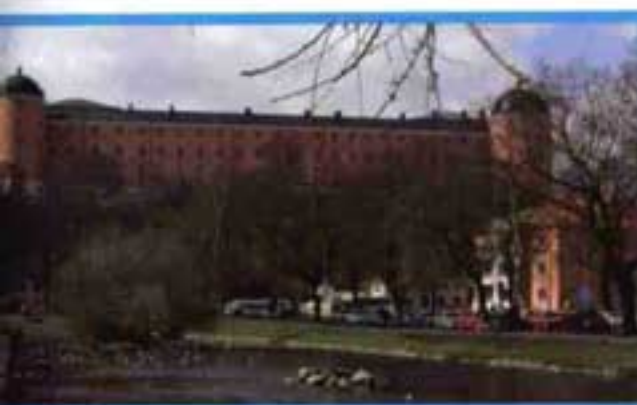
کلیسای جامع (Uppsala Cathedral)

این کلیسای سبک گوتیک، با ارتفاع ۱۱۸/۷۰ متر، بزرگ‌ترین کلیسای اسکاندیناوی و دیدنی‌ترین بنای شهر است و از اکثر نقاط شهر، حتی حومه‌ی آن، قابل رویت است.

گوستاویانوم (Gustavianum)

بین سال‌های ۱۶۲۲ تا ۱۶۲۵ ساخته شده. سالن تشریح دانشگاه اوپسالا در این ساختمان بوده است و اولاف رودبک (Olaf Rudbeck)، از دانشمندان سوئد، آن را تأسیس کرده است و چنان که گفته شد، این بخش، امروزه به موزه تبدیل شده. در گوستاویانوم، موزه‌های دیگری نیز هستند: موزه‌ی ویکتوریا (Victoria) و موزه‌ی عتیقه‌های نوردیک (Nordic Antiquities).

قلعه‌ی اوپسالا (Uppsala Castle)

دستور ساخت آن در سال ۱۵۴۹ به دستور پادشاه گوستاو واسا، بنیان‌گذار پادشاهی مدرن در سوئد، صادر شده است. نمای این قلعه صورتی رنگ است و زیبایی خاصی به شهر بخشیده.

خانه‌ی برور هورتس (Bror Hjorths)

خانه‌ی شخصی برور هورتس - هنرمند، مجسمه ساز و نقاش سوئدی - است که در سال ۱۹۴۳ ساخته شده است. مجموعه‌ای از آثار وی نیز در این موزه وجود دارد.

اوپسالا قدیم (Old Uppsala)

در پنج کیلومتری شمال شهر جدید است و محل شهر در دوران پیش از مسیحیت

بوده است. اکنون بقایای اندکی از این شهر بر جا مانده است؛ مثلاً چند مقبره از

پادشاهان ماقبل مسیحیت و خرابه‌های کلیسایی مربوط به قرن دوازدهم.

باغ گیاه‌شناسی (Botanical Garden)

این باغ در محوطه‌ی دانشگاه اوپسالا است؛ در سال ۱۶۵۵ تأسیس شده و قدیمی‌ترین باغ گیاه‌شناسی سوئد است. در آن بیش از نه‌هزار گونه گیاه مختلف از سراسر دنیا موجود است. باغ مرکبات و باغ گیاهان گرمسیری، از بخش‌های دیدنی آن هستند.

موزه ی آپلند (Upland)

موزه‌ای است که در ساختمان آسیاب آبی قدیمی مربوط به سال ۱۷۶۰ در امتداد رودخانه ی فریس، نزدیک کلیسا واقع شده است. در این موزه، تاریخ اوپسالا، آثار مربوط به موسیقی محلی و هنر محلی این شهر به نمایش گذاشته شده است.

کتابخانه‌ی دانشگاه اوپسالا (Uppsala University Library)

نزدیک دانشگاه است؛ بین سال‌های ۱۸۲۰ تا ۱۸۴۱ ساخته شده، و با نوزده شعبه، بزرگ‌ترین کتابخانه‌ی سوئد است. این کتابخانه حدود پنج میلیون جلد کتاب و مجله‌ی علمی، شصت هزار نسخه‌ی خطی، یک انجیل از جنس نقره، مربوط به قرن ششم، ۳۴۵,۷۳۴ تصاویر چاپی (Graphic Prints) و نقشه، و ۷۱۳۳ دست نوشته‌های موسیقی دارد. کاربران کتابخانه، به هزاران مجله‌ی الکترونیکی نیز دسترسی دارند.

فایری شاو (Fyrishov)

یک مرکز تفریحات آبی است که در فضایی مشابه مناطق گرمسیری ساخته شده. استخرهای شنا، سالن ورزش و بولینگ، از بخش‌های مختلف آن هستند.

باغ کارل لینه (Carl Linnaeus)

اولاف رودبک، در سال ۱۶۵۵، در اطراف خانه‌ی لینه، گیاه‌شناس معروف، این باغ را ساخته‌است. اکنون ۱۳۰۰ نوع گیاه در این باغ وجود دارد. خانه‌ی لینه نیز با تمام وسایل و لباس‌های وی به صورت موزه در معرض بازدید عموم است.

مراسم و جشنواره‌ها

جشنواره‌ی رگا (Uppsala Reggae Festival)

جشنواره‌ی موسیقی است که از سال ۲۰۰۱، هر سال در ماه آگوست در اوپسالا برگزار می‌شود و طرفداران زیادی از سراسر اروپای شمالی دارد؛ به طوری که مدت زمان برگزاری آن، از یک روز به سه روز افزایش یافته‌است.

29:e Uppsala Internationella
Kortfilmfestival
25-31 oktober 2010

جشنواره‌ی بین‌المللی فیلم کوتاه اوپسالا

(Uppsala International Short Film Festival)

از سال ۱۹۸۲ برگزار می‌شود؛ مهم‌ترین واقعه‌ی فرهنگی این شهر، و یکی از معتبرترین جشنواره‌های فیلم سوئد است. هر سال در این جشنواره بیش از سیصد فیلم کوتاه از سراسر دنیا در پنج بخش مختلف به نمایش در می‌آید و داوری می‌شود.

لینکوپینگ (Linköping)

شهر لینکوپینگ، با وسعت حدود چهل کیلومتر مربع و با جمعیتی حدود ۹۷,۴۹۸ نفر در سال ۲۰۰۵، پنجمین شهر پرجمعیت سوئد و مرکز ایالت استرگاتلند (Östergötland) در جنوب سوئد است. این شهر، در کنار رودخانه‌ی استانگان (Stangan) و در جنوب دریاچه‌ی راکسن (Roxen) واقع شده.

استانگان

دریاچه‌ی راکسن

جدول آب و هوای لینکوپینگ

بارش (میلی‌متر) دمای روزانه (سانتی‌گراد)

سال	دسامبر	نوامبر	اکتبر	سپتامبر	اوت	جولای	ژوئن	مه	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه	ماه
۱۰	۱	۴	۱۰	۱۶	۲۱	۲۲	۱۹	۱۶	۱۰	۴	۰	۰	بیشترین میانگین دمای روزانه
۳	-۳	۰	۴	۷	۱۱	۱۱	۹	۵	۰	-۳	-۵	-۴	کمترین میانگین کل بارش
۳۱۱	۲۴	۲۲	۲۵	۳۳	۳۴	۵۰	۳۳	۲۰	۱۹	۱۴	۱۶	۲۰	

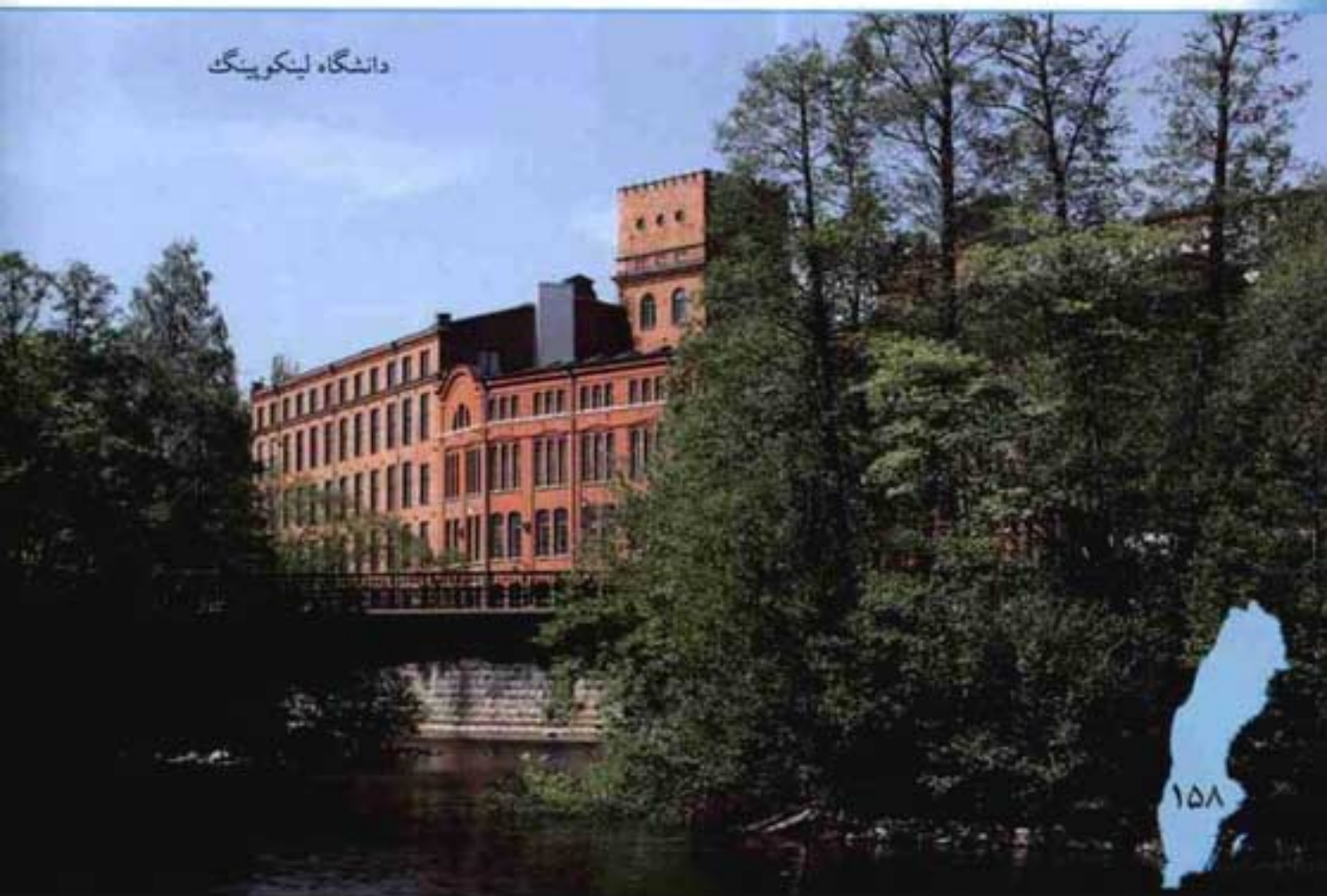
واقع شدن لینکوپینگ در کنار بزرگراه و خط آهن استکهلم - مالمو - کپنهاگ، باعث سهولت ارتباط آن با سایر شهرها و نیز پیشرفت سریع آن شده است. فرودگاه لینکوپینگ نیز با پروازهای مستقیم به کپنهاگ، آمستردام و برخی شهرهای دیگر، مسیر ارتباطی خوبی با سایر کشورها ایجاد کرده است.

لینکوپینگ در تاریخ سوئد، نقش فرهنگی مهمی داشته. این شهر و شهر اسکارا (Skara) جز اولین شهرهای اسقف نشین سوئد بوده اند و از آن ها در اسناد سال ۱۱۰۴ نام برده شده. کلیسای بزرگ شهر (مهم ترین بنای شهر) نیز مربوط به همین دوران است.

از آن جا که همیشه شهرهای مذهبی، امکانات تحصیلی نیز داشته اند، لینکوپینگ نیز در زمینه ی آموزشی، امکانات خوبی داشته و از سال ۱۲۶۶، مدارس کلیسایی در این شهر فعال بوده اند. مدرسه ی کلیسای جامع لینکوپینگ - یکی از مهم ترین مدارس مذهبی فعلی شهر - نیز در سال ۱۶۲۷ تأسیس شده و سومین دبیرستان قدیمی کشور است.

در سال ۱۹۶۵، دانشگاه لینکوپینگ (Linköping University)، به عنوان دانشگاهی مستقل تأسیس شد. این مرکز در سال ۱۹۷۵ به عنوان ششمین دانشگاه سوئد به ثبت رسید و اکنون مدارک رشته های پزشکی، مهندسی و کامپیوتر این

دانشگاه لینکوپینگ

دانشگاه، از معتبرترین مدارک تحصیلی این رشته‌ها در اروپای شمالی هستند. به دنبال تأسیس دانشگاه در شهر، صنایع نرم‌افزاری با فناوری جدید در لینکوپینگ رونق زیادی یافتند و باعث رونق اقتصاد شهر شدند.

هواپیماسازی ساب

شرکت هواپیماسازی ساب (Saab)، یکی از مهم‌ترین کارخانه‌های کشور سوئد است که مقر اصلی آن در لینکوپینگ است. محصولات این شرکت، شامل هواپیماهای مختلف، از جمله جت جنگی ساب (SAAB Gripen) و ساب ۳۴۰ (SAAB 340) است. این شهر، قدرت صنعتی و

فن‌آوری بالای خود را مدیون این شرکت و نیز شرکت‌هایی مانند سکترا (Sectra)، سیستم‌های مالی و صنعتی آی اف اس (IFS)، اریکسون، موتورولا (Motorola) و سیستم‌های مراقبت پزشکی کامیو (Cambio) و امثال آن‌هاست.

مراکز خرید

مركز خرید تورنبي (Tornby)

مركز خریدی است در قسمت شمال شهر که چند فروشگاه بزرگ دارد؛ مانند ایکا (IKEA)، ایکانو (IKANO)، و انواع فروشگاه‌های لباس، کفش، اسباب‌بازی و لوازم الکترونیک برای تمام سنین.

تورنبي

■ مرکز خرید گاملا لینکوپینگ (Gamla Linköping)

در قسمت قدیمی شهر واقع شده و مناسب خرید انواع صنایع دستی چوبی و سایر کالاهای مورد علاقه‌ی گردشگران است.

■ مناطق دیدنی ■

■ کلیسای جامع لینکوپینگ

(Linköping Cathedral)

این کلیسا حدود هشتصد سال قدمت دارد؛ در قرن یازدهم در مکان فعلی آن، کلیسایی کوچکی و چوبی ساخته شد و پس از بازسازی‌هایی در طی قرن‌های مختلف، به شکل کنونی خود درآمده است. بام این کلیسا نیز در آخرین نوسازی در سال ۱۹۶۷ با ورقه‌های مسی پوشانده شد. کلیسای لینکوپینگ، شاخص‌ترین منظره‌ی شهر است و بام فیروزه‌ای رنگ آن در آسمان آبی، نمایی بسیار زیبا به شهر داده است.

■ قلعه‌ی لینکوپینگ

(Linköping Castle)

این قلعه روبه‌روی کلیسای لینکوپینگ واقع شده و در قرن سیزدهم ساخته شده است؛ تا قرن شانزدهم، محل اقامت اسقف و اکنون محل اقامت رئیس پلیس شهر است. در این قلعه موزه‌ی کوچکی نیز وجود دارد.

■ ساختمان شهرداری (City Hall)

از این ساختمان از سال ۱۸۶۴ تا ۱۹۱۵ به‌عنوان دبیرستان استفاده می‌شد و از سال ۱۹۲۱ به شهرداری شهر تبدیل شد. بر سر در آن، کتیبه‌ای با این مضمون قرار دارد: «ترس از خداوند، آغاز تمام دانش‌هاست». این ساختمان، روی

تپه ای کوچک در خیابان اصلی منتهی به میدان شهر، واقع شده است.

لینکوپینگ قدیم (Gamla Linköping)

منطقه‌ی قدیمی شهر است که به خوبی حفاظت شده و خانه‌های قدیمی آن، نشان دهنده‌ی نحوه‌ی زندگی در این شهر در دوران قدیم است.

موزه‌ی نیروی هوایی سوئد

(Swedish Air Force Museum)

در حومه‌ی شهر است و بیش از صد هواپیما از هواپیماهای ابتدای قرن بیستم، تا مدل‌های پیشرفته‌ی امروزی در آن نگهداری می‌شود.

موزه‌ی آی تی سنوم (IT-ceum)

در پارک فن آوری شهر است و اکثر شرکت‌های فعال در تکنولوژی اطلاعات شهر در آن حضور دارند. در این موزه اولین کامپیوترهای سوئد، تا کامپیوترهای جدید و امکانات پیشرفته‌ی آن‌ها به نمایش گذاشته شده است.

واستراس (Västerås)

شهر واستراس در مرکز سوئد در شمال غربی دریاچه‌ی مالارن در دهانه‌ی رود اسوارتان (Svartan) و حدود صد کیلومتری غرب استکهلم در استان واستمن‌لند (Västmanland) واقع شده و مرکز ایالت واستراس است. این شهر، حدود ۵۲ کیلومتر مربع، مساحت دارد؛ جمعیت آن (۲۰۰۵) حدود ۱۰۷,۰۰۵ نفر و ششمین شهر پرجمعیت سوئد است.

بارش (میلی متر) دمای روزانه (سانتی گراد)													جدول آب و هوای واستراس			
سال	دسامبر	نوامبر	اکتبر	سپتامبر	اوت	جولای	ژوئن	مه	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه	ماه			
۱۰	۰	۳	۹	۱۵	۲۰	۲۲	۱۹	۱۶	۹	۳	-۱	-۱	بیشترین			
۳	-۴	۰	۴	۸	۱۲	۱۲	۱۰	۶	۰	-۳	-۷	-۶	کمترین			
۲۸۵	۱۴	۲۷	۲۳	۲۸	۴۳	۴۰	۳۱	۲۰	۱۷	۱۴	۱۶	۱۳	میانگین کل بارش			

واستراس، یکی از قدیمی ترین شهرهای سوئد و اروپای شمالی است، از حدود هزار سال قبل از میلاد مسیح، یعنی دوران وایکینگ ها، مردم در این شهر ساکن بوده اند. در ابتدای قرن یازدهم، این شهر، دومین شهر بزرگ سوئد بود و در قرن دوازدهم تبدیل به یک اسقف نشین شد. اولین دبیرستان سوئد در سال ۱۶۲۳ توسط یوهانس رادبکیوس (Johannes Rudbeckius) در این شهر تأسیس شد، که اکنون مجسمه ی وی در شهر، موجود است. نام این شهر از واستر آروس (Vaster Aros) گرفته شده که به قرار گرفتن آن در خلیج رود اسوارتان اشاره دارد. در طی قرن هجدهم و نوزدهم، کشت خیار در این شهر رواج زیادی داشته و واستراس هنوز گاهی شهر خیار نامیده می شود.

کارخانه‌ی آیسی

در سال ۱۸۹۱، کارخانه‌ی تولید ژنراتور و وسایل الکتریکی آیسی (ASEA)، پس از ساخت سدی روی رود اسوارتان، شعبه‌ی مرکزی خود را به این شهر منتقل کرد و واستراس تبدیل به یک شهر صنعتی مهم در سوئد شد. واستراس، خاستگاه کارخانه‌ی تولید پوشاک اچ اند ام (H&M) نیز هست. اولین فروشگاه این کارخانه در سال ۱۹۴۷ در این شهر افتتاح شد.

در سال‌های اخیر واستراس با افزایش امکانات رفاهی، تفریحی و تجاری در ساحل دریاچه سعی در جذب گردشگران بیشتر داشته و اکنون نسبت به سایر شهرهای اسکاندیناوی، بزرگ‌ترین مراکز رفاهی ساحلی را دارد و از این طریق، درآمد زیادی کسب کرده است.

مراکز خرید

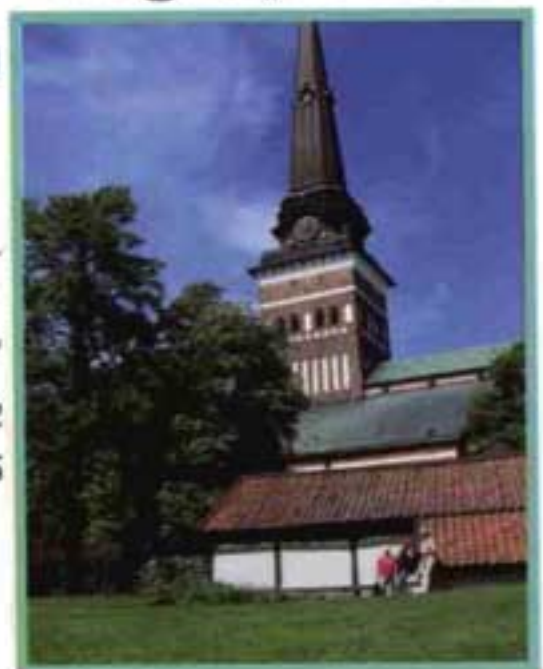
از مراکز خرید اصلی شهر می‌توان این‌ها را نام برد: پانکت (Punkt)، پست گالرین (Postgallerian)، آروسین (Arosian)، سنترا (Centra)، گالرین (Gallerian)، سیگما (Sigma)، اسکراپان (Skrapan)، واستراس سالوهال (Vasteras Saluhall) و گلوبال لیوینگ (Global Living).

نقاط دیدنی

کلیسای جامع واستراس

(Vasteras Cathedral)

کلیسایی در مرکز شهر که قدیمی‌ترین قسمت آن مربوط به سال ۱۲۰۰ است و چند بار بازسازی شده است. آرامگاه اریک چهاردهم (Eric XIV)، بزرگ‌ترین پسر گوستاو واسا که با سوپ سمی به قتل رسید، در این کلیسا است.

موزه‌ی واستراس (Vasteras Konstmuseum)

این موزه در ساختمان قدیمی دادگاه شهر (متعلق به سال ۱۸۶۰) واقع شده و حدود هشت هزار اثر هنری تاریخی و معاصر از هنرمندان سوئد دارد.

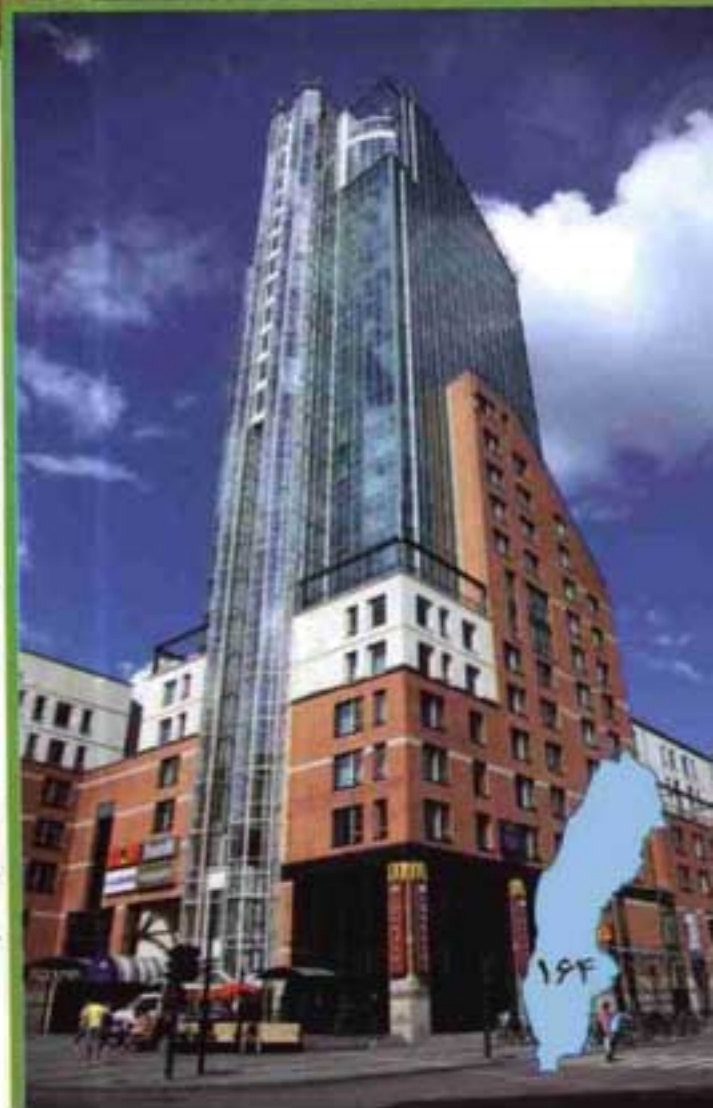
پارک جاکنبرگت (Djakneberget)

این پارک زیبا روی تپه‌ای در نزدیکی کلیسای جامع واقع شده و سام لیدمن (Sam Lidman) در قرن نوزدهم، آن را ساخته است. ویژگی جالب این پارک، وجود صدها ستون سنگی است که مردم، روی آنها یادگاری، یا نام خود را نوشته‌اند. دست خط سام لیدمن نیز در این نوشته‌ها هست.

آسمان خراش (Skrapan)

نام معمول تنها آسمان خراش واستراس است که با ارتفاع ۸۱ متر در طی سال‌های ۱۹۸۸ تا ۱۹۹۰ ساخته شده و سومین آسمان خراش بلند سوئد است.

قلعه‌ی واستراس (Vasteras Castle)

در مرکز شهر واستراس در فضای سبز زیبایی، نزدیک رودخانه‌ی اسوارتان واقع شده‌است. این قلعه مربوط به سال ۱۲۰۰ است؛ در اواسط سال ۱۵۰۰، پادشاه گوستاو واسا آن را بازسازی کرده‌است، او تصمیم تاریخی را مبنی بر جایگزین کردن مذهب پروتستان به جای مذهب کاتولیک در سوئد، در سال ۱۵۲۷، در این قلعه گرفته‌است.

کیرکباکن (Kyrkbacken)

منطقه‌ی قدیمی شهر است پشت کلیسا. خانه‌های این منطقه - که هنوز مسکونی هستند - به همان صورت قدیمی حفاظت شده‌اند. بر دیوار هر خانه کتیبه‌ای هست که تاریخچه‌ی آن را توضیح داده‌است.

خانه‌ی توربین (Turbine House)

این ساختمان، محل توربین مولد برقی است که کارخانه‌ی آرسی ساخته‌است و از اولین ژنراتورهای مولد برق در سوئد است.

اربرو (Örebro)

اربرو به معنای پلی آن سوی سواحل شنی، در مرکز سوئد، غرب دریاچه‌ی جالمارن (Hjalmaren) و در ۱۹۷ کیلومتری غرب استکهلم است؛ این شهر، مرکز ایالت اربرو است. وسعت شهر، حدود ۴۳ کیلومتر مربع است. در سال ۲۰۰۵، جمعیت این شهر، ۹۸,۲۳۷ نفر بوده و از نظر جمعیت، هفتمین شهر سوئد است.

بارش (میلی‌متر) دمای روزانه (سانتی‌گراد)

جدول آب و هوای اربرو

سال	دسامبر	نوامبر	اکتبر	سپتامبر	اوت	جولای	ژوئن	مه	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه	ماه
۱۱	۰	۴	۱۰	۱۷	۲۲	۲۲	۲۰	۱۶	۱۱	۵	۱	۰	بیشترین دمای روزانه
۳	-۴	۰	۳	۷	۱۱	۱۱	۹	۵	۰	-۳	-۴	-۴	کمترین
۶۰۳	۵۲	۵۷	۶۹	۴۹	۴۱	۹۴	۶۵	۴۵	۳۵	۲۳	۳۶	۳۸	میانگین کل بارش

دریاچه‌ی جالمارن

وادکوپینگ

اربرو یکی از قدیمی‌ترین شهرهای سوئد است و در اسناد سلطنتی مربوط به سال ۱۴۰۴، از آن رسماً نام برده‌اند. یکی از مهم‌ترین وقایع تاریخی این شهر، مربوط به سال ۱۸۱۰ است. در این سال در جلسه‌ی مشاوره میان سران کشور که در اربرو برگزار

شد، ژان باپتیست برنادت (Jean Baptiste Bernadotte)، ژنرال فرانسوی ارتش ناپلئون بناپارت، به‌عنوان پادشاه سوئد انتخاب شد.

با این که اربرو، شهری تجاری بود، رونق زیادی نداشت تا این که در نیمه‌ی دوم قرن نوزدهم، صنعت تولید کفش، در این شهر رشد کرد. در این دوران، تجارت دام، سود زیادی برای مردم داشت و تعداد زیاد گاوها امکان می‌داد که از پوست آنها در تولید کفش استفاده شود.

هنوز در کناره‌ی رودخانه‌ی اسوارتان، آثاری از بخش قدیمی شهر، وادکوپینگ (Wadköping)، شامل تعدادی خانه‌ی چوبی مربوط به قرون هجده و نوزده دیده می‌شود؛ هر چند در آتش‌سوزی سال ۱۸۵۴، این بخش به شدت خسارت دید؛ ولی بعد، بازسازی شد. آثاری مربوط به قرون وسطی نیز در شهر باقی مانده است.

دانشگاه اربرو (Orebro University)

در دهه‌ی ۱۹۶۰، به‌عنوان شعبه‌ای از دانشگاه اوپسالا شروع به کار کرد؛ سپس از سال ۱۹۷۷ به‌صورت کالجی مستقل به کار خود ادامه داد و در سال ۱۹۹۹ به‌عنوان دانشگاه به ثبت رسید و به این ترتیب، یکی از جدیدترین دانشگاه‌های سوئد است.

نقاط دیدنی

برج آب سوامپن (Svampen)

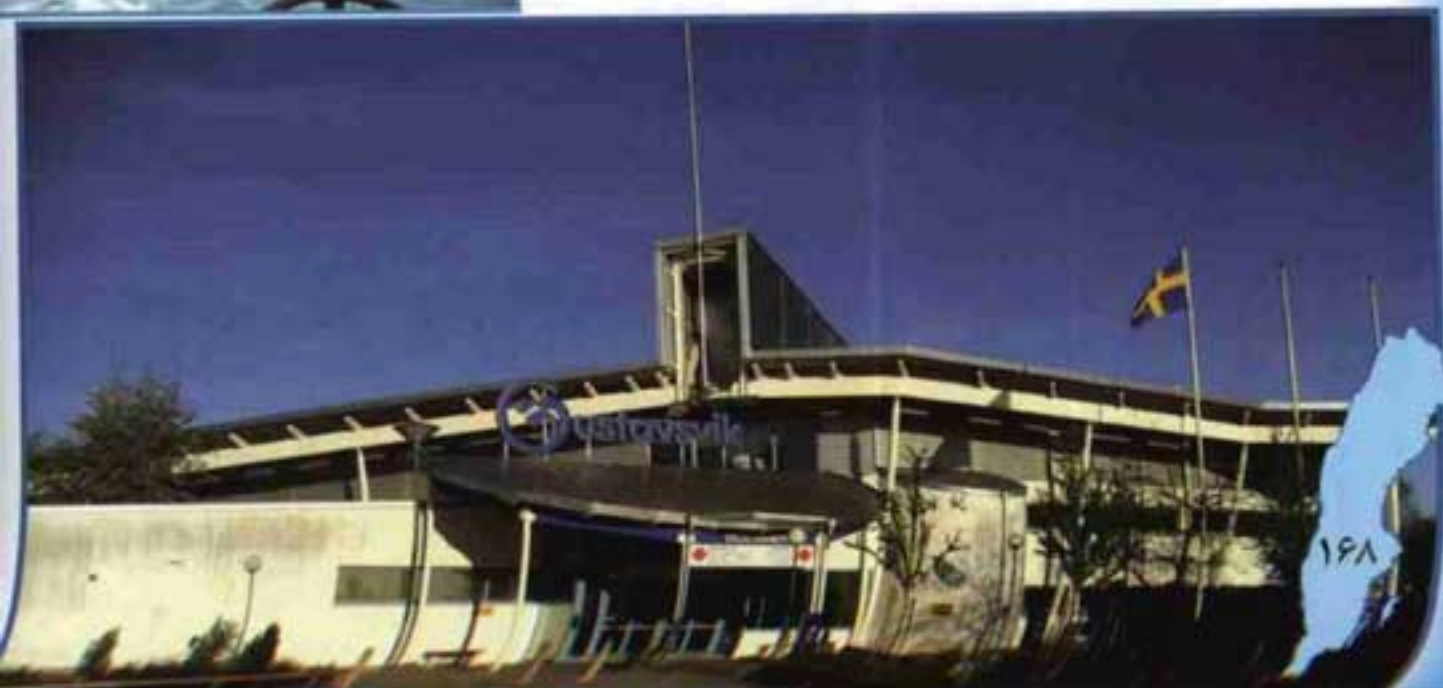
برای نگهداری آب در
می‌شود. این بنای
اخیره، بازدیدکنندگان
سوامپن به معنای قارچ
علت شکل خاص برج به آن
در ریاض عربستان،
این برج ساختند.

به برجی با آب انبارهای متعدد،
سیستم توزیع آب گفته
دیدنی در سال‌های
زیادی داشته‌است.
است و این نام را به
داده‌اند. در سال ۱۹۵۸،
برجی آبی مشابه

گوستاو اسویک (Gustavsvik)

بزرگ‌ترین پارک آبی اروپای شمالی است در یک
کیلومتری جنوب اربرو که هر سال، بیش از هفتصد هزار
نفر از آن بازدید می‌کنند. این پارک، یکی از
معروف‌ترین جاذبه‌های گردشگری سوئد است.

📍 ملک و خانه‌ی اربابی کارل اسلاند (Karlslund)

این خانه‌ی اربابی در سال‌های ۱۸۰۴ تا ۱۸۰۹ ساخته شده و پس از بازسازی‌هایی، در سال ۱۸۱۹ به شکل کنونی خود درآمد. امروزه از این ساختمان به‌عنوان سالن اجتماعات و رستوران استفاده می‌شود. باغ‌ها و پارک‌های اطراف این خانه قدمتی ۳۵۰ ساله دارند و در نقشه‌های مربوط به سال ۱۶۵۵، قسمت‌هایی مخصوص باغبانی نیز دیده می‌شود. تأسیسات گرمایی، خانه‌های کارگران، و انبار تجهیزات کشاورزی این ملک، اکنون به‌صورت موزه درآمد.

📍 قلعه‌ی اربرو (Örebro Castle)

قلعه‌ای مربوط به قرون وسطی که توسط خانواده‌ی سلطنتی واسا ساخته شده و در سال ۱۹۰۰ میلادی بازسازی شده‌است. این قلعه در جزیره‌ای در رودخانه‌ی اسوارتان ساخته شده و به مدت بیش از هفتصد سال، محل نگهداری از پل این رودخانه بوده‌است.

پارک شهر (City Park)

این پارک در سال ۲۰۰۴ به عنوان زیباترین پارک تفریحی سوئد انتخاب شده است. فضای سبز با گل آرایشی زیبا، زمینی بزرگ برای بازی کودکان، زمین تنیس، و یک باغ گیاه‌شناسی در ورودی غربی پارک، از جذابیت‌های آن است.

واد کوپینگ (Wadköping)

موزه‌ای در بافت قدیمی شهر است؛ شامل خانه‌های مربوط به قرون شانزدهم تا نوزدهم که در کنار هم منظره‌ای از یک شهر قدیمی ایجاد کرده‌اند. بعضی از این خانه‌ها از سایر قسمت‌های شهر به این موزه منتقل شده‌اند. خانه‌ی کودکی کاجسا وارگ (Cajsa Warg)، نویسنده‌ی مشهورترین کتاب آشپزی سوئد نیز در این مجموعه است. در این موزه وجود مدرسه‌ای متعلق به دهه‌ی ۱۹۲۰، یک انبار قدیمی، و امکانات اجرای تئاتر عروسکی توسط بچه‌ها سبب شده بچه‌ها بتوانند در این محل، زندگی در گذشته را تجربه کنند.

مراکز خرید

چند مرکز خرید در شهر هست از جمله: کرامارن (Kramaren)، تراف پونکتن (Traffpunkten) و کامپاسن (Kompassen) که می‌توان از آن‌ها انواع پوشاک، کتاب، کارهای دستی، سی دی و ... تهیه کرد.

از دیگر فروشگاه‌ها و مراکز خرید می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

فروشگاه واد کوپینگز هیستوریسکا (Wadköpings Historiska)

در این فروشگاه می‌توان انواع جواهرات، کالاهای محلی و اجناس مربوط به وایکینگ‌ها (Viking) را تهیه کرد.

فروشگاه اسلات مگزینت (Slottsmagasinet)

این فروشگاه، داخل قلعه‌ی اربرو است. انواع سوغاتی‌های زیبا و کالاهای ساخت همان مناطق در این فروشگاه یافت می‌شود.

بوتیک کاوال کاد (Kavalkad)

اجناس عتیقه با کیفیت خوب دارد.

مرکز خرید ماریبرگز (Mariebergs)

در هفت کیلومتری جنوب شهر واقع شده و شصت فروشگاه دارد.

نور کوپینگ (Norrköping)

بندر نور کوپینگ، شهر بندری مهمی در شرق سوئد در ایالت استرگوتلند (Östergötland) و در ۱۳۵ کیلومتری جنوب غربی شهر استکهلم است که وسعتی حدود ۳۵ کیلومترمربع دارد. این شهر در دهانه‌ی رودخانه‌ی موتالا (Motala) و در محل پیوستن آن به دریای بالتیک واقع شده است. نور کوپینگ با ۸۳,۵۶۱ نفر (۲۰۰۵) جمعیت، دهمین شهر پرجمعیت سوئد است.

جدول آب و هوای نور کوپینگ بارش (میلی‌متر) دمای روزانه (سانتی‌گراد)

سال	ژانویه	فوریه	مارس	آوریل	مه	ژوئن	جولای	اوت	سپتامبر	اکتبر	نوامبر	دسامبر
میانگین دمای روزانه بیشترین	۰	۰	۴	۱۰	۱۶	۱۹	۲۲	۲۱	۱۶	۱۰	۴	۱
کمترین	-۴	-۵	-۳	۰	۵	۹	۱۱	۱۱	۷	۴	۰	-۳
میانگین کل بارش	۲۰	۱۶	۱۴	۱۹	۲۰	۳۳	۵۰	۳۴	۳۳	۲۵	۲۲	۲۴

اولین ساکنان شهر فعلی نور کوپینگ، ماهی‌گیران بودند. در اسناد رسمی نیز نام این شهر، نخستین بار در سال ۱۲۸۳ که لرد واندولک (Lord Wandollek)، اهل نوردیک، حق ماهی‌گیری خود را به همسایگانش در شهر کوچک اسکانیج (Skanninge) واگذار کرد، آمده است.

رودخانه‌ی موتالا

نورکوپینگ در طی جنگ‌ها و حوادث مختلف، بارها دچار آتش‌سوزی شده و اکنون از بافت قدیمی آن اثری برجا نمانده‌است. پس از آخرین آتش‌سوزی در سال ۱۸۲۶ که منجر به از بین رفتن خانه‌ها و کارخانه‌های شهر شد، ساخت خانه‌های چوبی در این شهر ممنوع شد. از آن پس نورکوپینگ به تدریج رونق صنعتی و اقتصادی خود را بازیافت و صنایع نساجی و کاغذسازی آن، شهرت بسیار یافت و صادرات گسترده‌ای داشته؛ اما کم‌کم رقابت کشورهای دیگر مانند ایتالیا و ژاپن، باعث رکود کارخانه‌های نورکوپینگ شد؛ برای مثال، کارخانه‌ی معروف هولمن (Holman) با ۳۵۰ سال سابقه اعلام ورشکستگی کرد؛ ولی مجدداً در سال ۲۰۰۲، طرح‌های جدیدی برای رونق مجدد این شهر ارائه شد و اکنون شعار شهر، «ساخت یک نورکوپینگ جدید» است. این شهر را در سوئد، منچستر یا پکن می‌نامند و به شهر نساج‌ها (Surbullestan) معروف است.

کانگ سانجن (Kungsängen)، نام فرودگاه شهر است که در سال ۱۹۳۴ به بهره‌برداری رسیده‌است و دهه‌ی هشتاد، پررونق‌ترین دوران آن بوده‌است. از سال ۲۰۰۱، با ساخت بزرگراه‌ها و امکان استفاده‌ی مردم از این مسیر ارزان‌تر، مسیر هوایی این فرودگاه به استکهلم، کم‌رونق شد. در سال ۲۰۰۸، تعداد مسافران این فرودگاه با افزایش سی درصدی نسبت به سال‌های قبل، به ۱۱۳۵۱۵ نفر رسید.

مراکز خرید

مرکز خرید دومینو (Domino)

مرکز خریدی بزرگ است با ۳۴ فروشگاه که انواع پوشاک، کفش و وسایل الکترونیکی در آن‌ها به فروش می‌رسد. این مرکز خرید در خیابان درات نین گاتان (Drottninggatan) است.

اماکن دیدنی

کتابخانه‌ی شهر

کتابخانه‌ای بسیار پیشرفته است که در سال ۱۹۷۲ افتتاح شده و بنای آن به شکل یک مکعب است با بامی گنبدی. در این کتابخانه، انواع کتاب برای کودکان و بزرگسالان به زبان‌های گوناگون و با موضوعات مختلف، موجود است. کتابخانه‌ی آنلاین آن نیز به صورت رایگان قابل استفاده است.

ساختمان استریک جارنت (Strykjarnet)

یا ساختمان اتو (Iron)

یکی از زیباترین ساختمان‌های سوئد است که در جزیره‌ای کوچک در میان رودخانه‌ی موتالا (Motala) به شکل بنایی هفت گوشه ساخته شده است شکل غیر معمولش باعث شده آن را اتو بنامند. موزه‌ی کار (Museum of Work) در این ساختمان است.

موزه‌ی هنر نور کوپینگ (Norrköping Art Museum)

در این موزه بهترین آثار هنر مدرن سوئد به همراه آثاری از قرن شانزدهم تا بیستم در معرض دید بازدیدکنندگان است.

نمایشگاه کاکتوس (Cactus Display)

بنا بر سنتی صد ساله، هر سال تابستان در باغی در پارک کارل یوناس (Carl Johans)، حدود ۲۵ هزار کاکتوس در طرح هایی متفاوت با سال قبل به نمایش گذاشته می شود.

کلیسای کوره ای (Heating Church)

یک کوره ی صنعتی قدیمی است که تبدیل به مکانی برای برپایی نمایشگاه و اجرای موسیقی شده است. شکل ظاهری کوره و فضای وسیع داخلی آن، شباهت زیادی به کلیسا دارد و باعث شده در میان مردم به کلیسای کوره ای معروف شود. از سال ۲۰۰۰، دودکش های این کوره یکی یکی در آخرین یک شنبه های نزدیک به کریسمس روشن می شوند تا شب کریسمس که آخرین آن ها روشن می شود. این مراسم به روشن شدن شمع ها (Advent Candlestick) معروف است و در نوع خود، بزرگ ترین مراسم جهان است.

سالن اجرای موسیقی (Consert Hall)

در جزیره ای در رودخانه ی موتولاست و ساختمان آن در اصل، یک کارخانه ی تولید کاغذ متعلق به قرن هفدهم بوده که به زیبایی، بازسازی شده است. این سالن، یکی از بهترین و زیباترین سالن های اجرای موسیقی در سوئد است.

لوله (Tube)

یک لوله ی آب قدیمی فلزی حفاظت شده است به قطر سه متر. دیواره ای به طول صد متر روی آن قرار دارد که در حالتی شبیه به آبشار، آب از آن سرازیر می شود. بخش هایی از طول این لوله برش خورده و شب ها تماشای منظره ی زیبای این آبشار همراه با بازی نور آن از میان این برش ها لذت بخش است. این لوله در پشت سالن اجرای موسیقی قرار دارد.

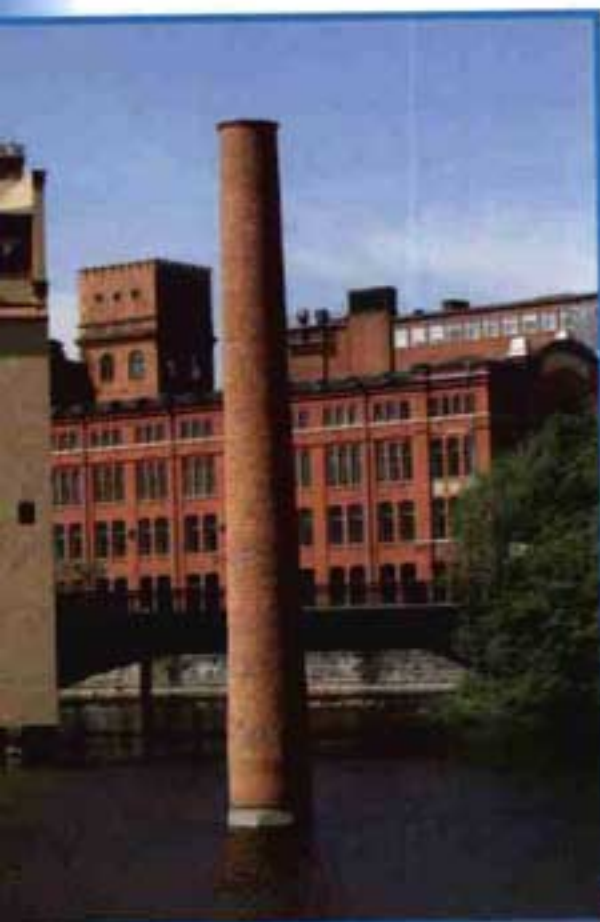
آثار حجاری باستانی (Rock Carvings)

دومین مجموعه ی بزرگ حجاری های باستانی سوئد است. این کنده کاری ها مربوط به دوران برنز هستند و تعداد آن ها

حدود هفت هزار تاست. صخره‌ها در محلی به نام هیمل استالاند (Himmelstalund) در حومه‌ی شهر واقع شده‌اند.

دودکش پنجم (The Fifth Chimney)

اگر سری به منطقه‌ی برگس بران (Bergsbron) بزنید، دودکشی میان رودخانه می‌بینید که وضع قرار گرفتن آن در رود به گونه‌ای است که بیننده می‌تواند در آن واحد، آن را هم در حال فرو رفتن در رود و هم در حال بیرون آمدن از آن تصور کند. این دودکش، هدیه‌ای از طرف شهر به دانشگاه نورکوپینگ است و دودکش واقعی نیست. عده‌ای آن را در حال فرو رفتن در آب و نماد دودکش‌های کارخانه‌های تعطیل شده‌ی شهر می‌دانند و عده‌ای نیز خوش‌بینانه آن را به نشانه‌ی تأسیس کارخانه‌های جدید در شهر، در حال بیرون آمدن از میان آب می‌دانند.

قلعه‌ی لافستاد (Lofstad)

این قلعه را مارشال اکسل للی (Axel Lillie) در سال ۱۶۳۶، وقتی از جنگی سی ساله بر می‌گشته، ساخته است.

برج قدیمی آب

کتابخانه‌های سوئد

سوئد، کتابخانه‌های زیادی دارد؛ کتابخانه‌های عمومی، خصوصی، و نیز کتابخانه‌های تحقیقی مرتبط با دانشگاه، سازمان‌ها و موزه‌های دولتی. بزرگ‌ترین کتابخانه‌های آن عبارتند از: کتابخانه‌ی اوپسالا، گوتنبرگ، لاند، استکهلم، کتابخانه‌ی رویال (سلطنتی) و کتابخانه‌ی آکادمی سلطنتی علوم در استکهلم.

گوتنبرگ

لاند

استکهلم

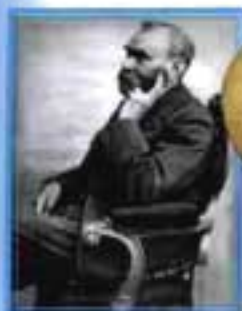

کتابخانه‌ی رویال

اوپسالا

جایزه نوبل

این جایزه بر اساس وصیت‌نامه‌ی آلفرد نوبل در سال ۱۸۹۵، به پنج موضوع صلح، ادبیات، شیمی، فیزیک، فیزیولوژی و پزشکی تعلق می‌گیرد و اولین بار در سال ۱۹۰۱، به برندگان آن اعطا شد. در سال ۱۹۶۸، از سوی بانک مرکزی سوئد، جایزه‌ی اقتصاد نیز به یادبود آلفرد نوبل به فهرست این جوایز اضافه و در سال ۱۹۶۹، اولین بار به برنده‌ی آن اعطا شد. جایزه‌ی نوبل، معتبرترین جایزه‌ایست که می‌توان در یکی از این شش رشته کسب کرد. به استثنای جایزه‌ی صلح، سایر جوایز نوبل، در دهم دسامبر هر سال (روز وفات این دانشمند) در شهر استکهلم سوئد، طی مراسمی توسط پادشاه، به برندگان اهدا می‌شود. مراسم اهدای جایزه‌ی صلح نوبل در شهر اسلو (Oslo) پایتخت نروژ در همان روز برگزار و جایزه به برنده داده می‌شود. این جایزه شامل یک دیپلم افتخار، یک مدال طلا و یک برگ چک است که مبلغ آن، حدود ۱/۴ میلیون دلار آمریکاست.

فهرست میراث فرهنگی یونسکو در سوئد

۱- کاخ دروتنینگهلم (۱۹۹۱) (Drottningholm)

محل اقامت خصوصی خاندان سلطنتی سوئد در استکهلم است در جزیره‌ی لوون (Lovon)؛ در قرن شانزدهم ساخته شده است.

۲- برکا و هاوگاردن

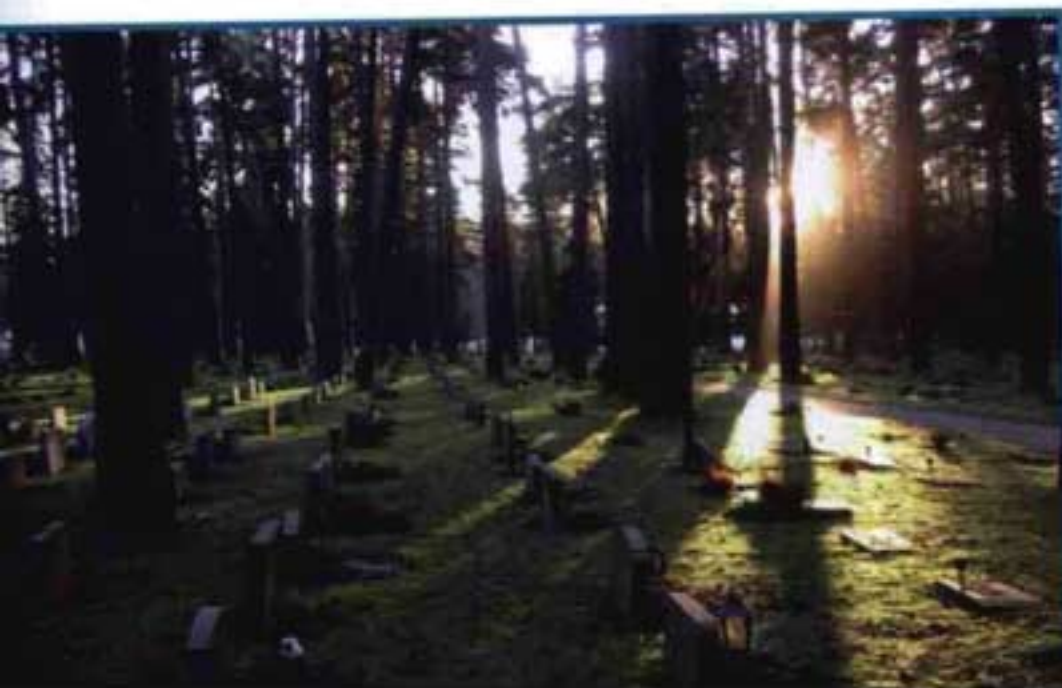
(Birka and Hovgarden) (۱۹۹۴)

این دو بنای تاریخی که مربوط به دوره‌ی حضور وایکینگ‌ها در اروپا و نشانگر تأثیر آن‌ها در تاریخ منطقه‌ی اسکاندیناویست، در جزایر بیجورکو (Bjorko) و آدلسو (Adelso) در مالارن (Malaren) در نزدیکی استکهلم واقع شده‌اند.

۳- آرامگاه اسکاگ اسکایر کوگاردن (Skogskyrkogarden) (۱۹۹۴)

چنان‌که پیشتر گفته شد، دو معمار جوان به نام‌های آسپلاند و لورنتز، این گورستان را در ناحیه جنوبی استکهلم مرکزی در انسکدالن (Enskededalen) بین سال‌های ۱۹۱۷ تا ۱۹۲۰ ساخته‌اند. آن‌ها در کار خود، ترکیبی از مصالح ساختمانی و گیاهان را به کار برده‌اند.

۴- شهر هان سیتیک (۱۹۹۵) (Hanseatic) در شهر ویسبی (Visby)
این شهر در قرون دوازده تا چهارده، محل سکونت وایکینگ ها بوده است.

۵- کلیسای روستای گامل استاد در شهر لولی
(Church Village Of Gammelstad) (Lulea) (۱۹۹۶)

بناهای روستایی منحصر به فرد، مربوط به شمال اسکاندیناوی
است با ۴۲۴ خانه ی چوبی، و کلیسایی سنگی از قرن پانزدهم.

۶- منطقه ی لاپونین (۱۹۹۶) (Laponian) در لاپلند سوئد

منطقه ای کوهستانی، به وسعت حدود ۹۴۰۰ کیلومتر مربع، در استان
لاپلند، در شمال سوئد است که ۹۵٪ از آن به صورت پارک های
ملی و مناطق طبیعی، تحت حفاظت قرار گرفته است. لاپونین که

محل زندگی قوم کوچ نشین سام (Saam) یا لاپ (Lapp) است، بزرگ ترین
منطقه در دنیا است که مردم هنوز در آن بر طبق سنت های نیاکان خود زندگی
می کنند.

۷- شهر بندری کارلس کرونا (۱۹۹۸) (Naval Port of Karlskrona)

در جنوب شرقی سوئد، نمونه‌ی برجسته‌ای از شهر ساحلی در قرن هفده است که نمای اولیه‌ی و بسیاری از ساختمان‌های آن دست نخورده مانده است.

۸- زمین‌های کشاورزی اولند جنوبی یا استورا آلوارت

(Agricultural Landscape of Southern Oland) (۲۰۰۰)

در بخش جنوبی جزیره‌ی اولند در دریای بالتیک است و شواهد بسیار از سکونت مستمر انسان از ماقبل تاریخ تا به امروز دارد.

۹- سواحل مرتفع و مجمع الجزایر کواریکان

(High Coast/Kvarken Archipelago) (۲۰۰۰)

ساحل مرتفع (در سوئد) و مجمع الجزایر کواریکان (در فنلاند) هر دو در خلیج بوئینا در شمال دریای بالتیک واقع شده‌اند. ساحل مرتفع در اثر فرآیندهای ترکیبی زمین‌شناسی دوران یخبندان و از آب بیرون آمدن مجدد زمین از دریا شکل گرفته است و به همین دلیل دارای اهمیت است. در ۵,۶۰۰ جزیره‌ی کواریکان، یخرفت‌های مربوط به ده‌هزار تا ۲۴ هزار سال پیش وجود دارد.

۱۰- منطقه‌ی بزرگ معادن مس در فالون

(Mining Area of the Great Copper Mountain in Falun) (۲۰۰۱)

آثار استخراج مس در این منطقه، نشان‌می‌دهد استخراج و تولید مس از قرن سیزدهم تا به امروز در این منطقه انجام می‌شده.

۱۱- ایستگاه رادیویی واربرگ

(Varberg Radio Station) (۲۰۰۴)

در گریمتون (Grimeton)

ساختمانی استثنایی برای ارتباط بی‌سیم است. دارای تجهیزات فرستنده از جمله سیستم هوایی با برج ۱۲۷ متری فولادی است. این ایستگاه رادیویی، بین سال‌های ۱۹۲۲ تا ۱۹۲۴ ساخته شده.

۱۲- استراو جنودتیک آرک

(Struve Geodetic Arc) (۲۰۰۵)

نمادی علمی به صورت زنجیره‌ای از مثلث‌ها که برای اندازه‌گیری و تعیین سائز و شکل دقیقی از زمین، بین سال‌های ۱۸۱۶ تا ۱۸۵۵، توسط فریدریک جورج ویلهلم استراو (Friedrich George Wilhelm Struve) ساخته شده‌است که از همرفست (Hammerfest) در شمال نروژ شروع شده و با عبور از ده کشور (۲,۸۲۰ کیلومتر) از جمله شمال سوئد تا دریای سیاه ادامه پیدا می‌کند. این زنجیره نمونه‌ای فوق‌العاده از همکاری‌های علمی میان دانشمندان کشورهای مختلف است. قوس اصلی، شامل ۲۵۸ مثلث است.

این قوس، بصورت مشترک بین ده کشور (نروژ، سوئد، لتونی، بلاروس، استونی، لیتوانی، مولداوی، روسیه، اوکراین و فنلاند) در سال ۲۰۰۵ به فهرست میراث جهانی افزوده شد.

مشاهیر

۱- امانوئل سوئدنبورگ (Emanuel Swedenborg) (۱۶۸۸-۱۷۷۲)

دانشمند، فیلسوف و عالم الهیات است. او متولد استکهلم و دانش آموخته‌ی دانشگاه اوپسالا است و با توانایی ذهنی و هوش فوق‌العاده‌اش پژوهش‌های مهمی در زمینه‌ی فیزیک، شیمی، بیولوژی و ریاضی انجام داده است. او با پژوهش در زمینه‌ی فیزیولوژی، توصیفی از رابطه‌ی میان ماده و روح ارائه کرد؛ از سال ۱۷۴۵ به الهیات پرداخت و نظراتش در این زمینه طرفداران زیادی پیدا کرد.

۲- آندرس سلسیوس (Anders Celsius) (۱۷۰۱-۱۷۴۴)

اخترشناس متولد اوپسالا که در سال‌های ۱۷۳۰ تا ۱۷۴۴، استاد دانشگاه اوپسالا بود و افلاک‌نمای این دانشگاه را تأسیس کرد. او در سال ۱۷۴۲ دماسنجی با سیستم درجه‌بندی ابداعی خود ساخت که به درجه‌بندی سلسیوس یا سانتیگراد معروف شد و هم‌نیز اکنون متداول‌ترین معیار اندازه‌گیری دما است.

۳- کارل لینه (Carl Linnaeus) (۱۷۰۷-۱۷۷۸)

گیاه‌شناس، جانورشناس و فیزیکی‌دان معروف متولد راشولت (Rashult) که اصطلاحات دو واژه‌ای را برای طبقه‌بندی گیاهان و حیوانات رواج داد. وی در خانواده‌ای مذهبی متولد شد. پدرش علاقه‌ی بسیاری به گیاهان داشت و او را نیز به این

موضوع علاقه‌مند کرد. لینه در ۱۷۲۷ برای تحصیل در زمینه‌ی پزشکی، وارد دانشگاه لاند (Lund) شد؛ ولی پس از یک سال، این دانشگاه را برای آموختن علم گیاه‌شناسی در دانشگاه اوپسالا ترک کرد. در آن‌جا او مشکلات موجود در طبقه‌بندی سیستماتیک گیاهان را کشف، و شروع به طبقه‌بندی آن‌ها به

روش خود کرد. در سال ۱۷۳۵ برای تکمیل مطالعاتش به هلند رفت و پس از مدت کوتاهی، طبقه‌بندی خود را منتشر کرد. در سال ۱۷۳۸، لینه به سوئد مراجعت کرد و نقش مهمی در تشکیل آکادمی علوم کشور خود ایفا کرد. لینه درباره‌ی روش‌های طبقه‌بندی (Taxonomy) حیوانات و رده‌بندی آن‌ها بر اساس آناتومی داخلی، تحقیقات فراوانی انجام داد و روش او در قرن نوزدهم معتبرترین روش ارائه شده در محافل علمی شد. در سال ۱۷۸۳، فیزیک دان انگلیسی، جیمز ادوارد اسمیت (James Edward Smith)، کتابخانه و مجموعه‌ی گیاه‌شناسی او را خرید. اسمیت در سال ۱۷۸۸، انجمن لینه را در لندن تأسیس کرد.

۴- بارون یونس یاکوب برزلیوس

(Jons Jakob Berzelius) (۱۷۷۹-۱۸۴۸)

شیمی‌دان متولد واورسوندا (Vaversunda) و یکی از بنیان‌گذاران شیمی مدرن است. زمانی که در دانشگاه اوپسالا به تحصیل در زمینه‌ی پزشکی مشغول بود، به شیمی علاقه‌مند شد. در ۱۸۰۷، استاد گیاه‌شناسی و داروسازی دانشگاه استکهلم بود و در سال ۱۸۰۸، به عضویت آکادمی علوم استکهلم درآمد. در سال ۱۸۳۵ به خاطر فعالیت‌هایش

در زمینه‌ی علوم، پادشاه سوئد به وی لقب بارون (Baron) اعطا کرد. وی کاشف عناصر شیمیایی سریوم (Cerium)، سلیوم (Selenium)، و توریم (Thorium) بود و سیلیکون (Silicon) و زیرکانیوم (Zirconium) را تجزیه نموده است. وی اصطلاح تجزیه (Catalysis) را کشف کرده است. برزلیوس، سیستم نام‌گذاری مواد شیمیایی با دو حرف را ابداع کرد و نظریه‌ی رادیکال‌ها را در علم شیمی ارائه داد. مهم‌ترین دست‌آورد علمی وی، کشف وزن اتمی نسبی عناصر بود.

۵- جنی لیند (Jenny Lind) (۱۸۲۰-۱۸۷۷)

خواننده‌ی استکهلمی سوپرانو (Soprano) - گونه‌ای از صدای بسیار زیر زنانه در اپرا و خوانندگی - که به بلبل سوئد (Swedish Nightingale) معروف است. در سال ۱۸۳۸، پس از اجرای موفقیت‌آمیز نقش خود در اپرای استکهلم، به شهرت فراوانی

دست یافت و برای اجرای برنامه به اروپا و سپس آمریکا رفت. وی در سال ۱۸۵۹، تبعه ی انگلستان شد.

۶- آلفرد برنارد نوبل

(Alfred Bernhard Nobel) (۱۸۳۳-۱۸۹۶)

این شیمی‌دان، مخترع و بشردوست در استکهلم به دنیا آمد. بعد از تحصیل در سنت پترزبورگ روسیه و دریافت مدرک مهندسی مکانیک از آمریکا، به کار در معادن پدریش در هلن‌بورگ (Helenborg) مشغول شد. در سال ۱۸۶۴، پس از حادثه‌ی انفجار در کارخانه و کشته‌شدن برادر کوچکترش، به فکر راهی امن برای کنترل نیتروگلیسرین افتاد. در ۱۸۶۷ به هدف خود رسید و دینامیت را کشف کرد. وی در وصیت‌نامه‌ی خود بخش اصلی داراییش را به اهدای جوایز سالانه در زمینه‌ی فیزیک، شیمی، داروسازی، ادبیات، صلح جهانی و پزشکی اختصاص داد.

۷- کارل گوستاو دو لاوال

(Carl Gustaf de Laval) (۱۸۴۵-۱۹۱۳)

دانشمند، مخترع و مهندس متولد اورسا (Orsa) است. او از پیشگامان ساخت توربین‌های سریع بخار است و از نظر تعداد اختراعاتش و تنوع آن‌ها با توماس ادیسون، قابل مقایسه است.

۸- لارس مگنوس اریکسون

(Lars Magnus Ericsson) (۱۸۴۶-۱۹۲۶)

اریکسون متولد وارمسکوگ (Varmskog) مخترع، کارآفرین و مؤسس کارخانه‌ی تولید تجهیزات تلفنی اریکسون است. در دوازده سالگی، پدرش را از دست داد و مجبور به کار در معدن شد. به اندازه‌ای در آن شغل باقی ماند تا پول کافی برای رفتن به استکهلم به دست آورد. به مدت شش سال برای

یک کمپانی سازنده‌ی تجهیزات تلگرافی کار کرد و سپس به دلیل مهارت‌هایی

که کسب کرده بود، دو بورس تحصیلی دولتی گرفت و در سال های ۱۸۷۲ تا ۱۸۷۵، به تحصیل پرداخت و در سال ۱۸۸۳، شرکت اریکسون را تأسیس کرد.

۹- آگوست استریندبرگ

(August Strindberg) (۱۸۴۹-۱۹۱۲)

درام نویس استکهلمی است که عموماً او را برجسته ترین شخصیت ادبی سوئد می دانند. وی ابتدا به عنوان روزنامه نویس و کتابدار و سپس معلم، مشغول به کار شد. از نظر منتقدان، آثار وی به دو دسته ی آثار اکسپرسیونیستی و ناتورالیستی (طبیعت گرایانه) (Naturalist) تقسیم می شود. استریندبرگ را همتای درام نویس روسی، آنتوان چخوف می دانند. او در زمینه ی مقاله نویسی، شعر، داستان کوتاه، طنز و رمان نیز فعالیت داشته است.

۱۰- سلما اوتیلیا لویسا لاجرلوف

(Selma Ottilia Lovisa Lagerlof) (۱۸۵۸-۱۹۴۰)

رمان نویس متولد ماریا کا (Marbacka) که رمان و داستان های کوتاه زیادی درباره ی زندگی گذشته ی مردم سوئد نوشته است. وی در سال ۱۹۰۹، برنده ی جایزه ی نوبل شد. از ویژگی های آثار وی سرزندگی، صداقت، و پیروزی خوبی ها بر ناپاکی هاست. او در سال ۱۹۱۴، عضو آکادمی سوئد شد. ماجراهای شگفت انگیز نیلز (The Wonderful Adventure of Nils)، روزنگار سلما لاجرلوف (The Diary of Selma Lagerlöf) و خاطرات کودکی من (Memories of My Childhood)، از نوشته های اوست.

۱۱- نیلز گوستاف دالن

(Nils Gustaf Dalen) (۱۸۶۹ - ۱۹۳۷)

مهندس و مخترع، و از برندگان جایزه ی نوبل متولد شهر استنستورپ (Stenstorp) است. او در سال ۱۸۹۶، مدرک مهندسی مکانیک خود را از دانشگاه چالمرز گوتنبرگ

دریافت کرد. او مخترع سالونتیل (Solventil) یا دریچه‌های خورشیدی است که با ذخیره‌ی انرژی خورشید، در تاریکی، گاز استیلن را مشتعل، و ایجاد نور می‌کنند. این وسیله در نیروی دریایی و ایستگاه‌های راه‌آهن، کاربرد زیادی پیدا کرد و در سال ۱۹۱۲، جایزه‌ی نوبل را برای وی به ارمغان آورد.

۱۲- برتیل اولین (Bertil Ohlin) (۱۸۹۹ - ۱۹۷۹)

اقتصاددان متولد کلیپان (Klippan)، روزنامه‌نگار و رهبر حزب لیبرال سوئد بوده‌است؛ نابغه‌ای که در پانزده سالگی وارد دانشگاه لاند شد و پس از دو سال، در رشته‌های اقتصاد، ریاضی و آمار با بالاترین رتبه فارغ‌التحصیل شد. او دکترای اقتصاد خود را از دانشگاه استکهلم دریافت کرد و در سال ۱۹۷۷، جایزه‌ی نوبل را در زمینه‌ی اقتصاد، به همراه اقتصاددان انگلیسی، جیمز ادوارد مید (James Edward Meade) به خاطر ارائه‌ی نظریه‌ی تجارت جهانی دریافت کرد.

۱۳- آسترید آنا امیلیا لیندگرن

(Astrid Anna Emilia Lindgren) (۱۹۰۷-۲۰۰۲)

نویسنده‌ی متولد ویمبربای (Vimmerby) که معروف‌ترین اثرش در زمینه‌ی ادبیات کودکان، پی‌پی جوراب بلند (Pippi Longstocking) است. کتاب‌های لیندگرن به بیش از هفتاد زبان ترجمه شده‌است. او بیش از پنجاه کتاب نوشته که اکثر آنها به انیمیشن و تصاویر متحرک و

نمایش تبدیل شده‌اند. آثار وی، تأثیر زیادی در پرورش تخیل بچه‌های اسکاندیناویایی داشته‌است. وی اصول و قراردادهای سخت و موعظه‌آمیز ادبیات اواسط قرن بیستم را رد می‌کند. در سال ۲۰۰۵، مجموعه‌ی نسخه‌های

اصلی و دست‌نوشته‌ی کتاب‌های آسترید لیندگرن که در کتابخانه‌ی سلطنتی سوئد در استکهلم نگهداری می‌شود، از طرف سازمان یونسکو به‌عنوان بخشی از میراث فرهنگی جهان به ثبت رسید. او برنده‌ی دومین جایزه هانس کریستین آندرسن (Hans Christian Andersen Award) (جایزه‌ی بین‌المللی

ادبیات کودک) بود که در سال ۱۹۵۸ آن را دریافت کرد.

۱۴- اینگرید برگمن

(Ingrid Bergman) (۱۹۱۵-۱۹۸۲)

هنرپیشه‌ی استکهلمی که نقش‌های مهمی در فیلم‌های آمریکایی بازی کرده است. او برنده‌ی سه جایزه‌ی آکادمی، دو جایزه‌ی امی (Emmy Awards) و جایزه‌ی تونی (Tony Awards) به عنوان بهترین هنرپیشه بوده است. انجمن فیلم آمریکا (American Film Institute) او را چهارمین سوپر استار زنِ همه‌ی دوران‌ها در سینمای آمریکا معرفی کرده است. بهترین بازی وی، بازی در نقش ایلزا لاند (Ilsa Lund) در فیلم کازابلانکا بوده است.

۱۵- اینگمار برگمن

(Ingmar Bergman) (۱۹۱۸-۲۰۰۷)

کارگردان، تهیه‌کننده و فیلم‌نامه‌نویس مشهور متولد اوپسالا است و از مسایلی که بر اهمیت وی می‌افزاید، توجه به وجود خدا و بررسی روابط انسانی است. برگمن در زمینه‌ی ادبیات و هنر، مطالعات فراوانی داشته است. در سال ۱۹۶۰، جایزه‌ی اسکار بهترین فیلم زبان خارجی و در سال ۱۹۷۰، جایزه‌ی یادبود ابروینگ جی. تالبرگ (Irving G. Thalberg Memorial) را از آن خود کرد.

۱۶- مای زترلینگ (Mai Zetterling) (۱۹۲۵-۱۹۹۴)

این هنرپیشه، کارگردان و نویسنده، متولد واستراس است. آثار وی به دلیل توجه به مسایل زنان، معروف است. او فعالیت هنری خود را در سن شانزده سالگی شروع کرد؛ در سال ۱۹۵۱ به انگلستان رفت و در فیلم‌های زیادی به ایفای نقش پرداخت. زترلینگ، کارگردانی را از اوایل دهه‌ی ۱۹۶۰ شروع کرد و فیلم بازی جنگ (War Game) او در سال ۱۹۶۳، جایزه‌ی جشنواره‌ی فیلم ونیز را دریافت کرد. او در دهه‌های شصت و هفتاد، چند رمان نیز نوشته است.

۱۷- اینگوار فنودور کامپراد

(Ingvar Feodor Kamprad) (۱۹۲۶)

اینگوار متولد آلمهولت (Almhult) است. وی مؤسس شرکت‌های زنجیره‌ای بین‌المللی لوازم خانگی به نام ایکا (IKEA) است. بر اساس آمار مجله‌ی فوربز (Forbes)، او در سال ۲۰۱۰ با درآمد خالص ۲۳ میلیارد دلار در طول سال، یازدهمین فرد ثروتمند دنیاست.

۱۸- سون اولاف یوآخیم پالمه

(Sven Olof Joachim Palme) (۱۹۲۷-۱۹۸۶)

سیاستمدار استکهلمی معروف و رهبر حزب دموکرات اجتماعی سوئد در طی سال‌های ۱۹۶۹ تا ۱۹۸۶ (سال ترور وی) بود. او در طول دوران زندگی، دوبار نخست‌وزیر سوئد شد؛ از سال ۱۹۶۹ تا ۱۹۷۶، رئیس شورای محرمانه‌ی دولت، و از سال ۱۹۸۲ تا زمان ترورش، رئیس کابینه‌ی دولت بوده است. ترور او اولین مورد در طول تاریخ کشور سوئد بوده و تأثیر شدیدی بر منطقه‌ی اسکاندیناوی گذاشت.

۱۹- جان اینگمار استنمارک

(Jan Ingemar Stenmark) (۱۹۵۶)

متولد استورامان (Storuman) در پنج‌سالگی، اسکی را شروع کرد و در هشت‌سالگی در اولین رقابت ملی خود شرکت کرد. او در تاریخ ورزش اسکی، برنده‌ی بیشترین تعداد مدال در جام جهانی اسکی بوده است. استنمارک به همراه بازیکن تنیس، بیورن بورگ (Björn Borg)، در سال‌های ۱۹۷۶ تا ۱۹۷۸، شخصیت‌های ملی برگزیده‌ی سوئد بودند.

۲۰- بیورن بورگ (Björn Borg) (۱۹۵۶)

بازیکن شماره‌ی یک تنیس جهان که پنج قهرمانی جام ویمبلدون (Wimbledon) را در کارنامه‌ی خود دارد و

یکی از بهترین بازیکنان تنیس در تاریخ این ورزش و متولد سادر تالچ (Sodertalje) است.

۲۱- جان آو والدنر (Jan-Ove Waldner) (۱۹۶۵)

بازیکن استکهلمی تنیس روی میز است که در المپیک ۱۹۹۲، موفق به کسب مدال طلا برای کشورش شد. او در بازی های قهرمانی اروپا نیز شش مدال طلا و چهار نقره کسب کرده است.

۲۲- استفان ادبرگ (Stefan Edberg) (۱۹۶۶)

بازیکن شماره ی یک سابق تنیس جهان است. وی متولد واستریک (Vasterik) او برنده ی شش بازی گرند اسلم و سه بازی دوپل مردان گرند اسلم است؛ در بازی های المپیک سال ۱۹۸۸ نیز برنده ی مدال برنز شد.

۲۳- نیکلاس زنستروم (Niklas Zennstrom) (۱۹۶۶)

کارآفرین، مخترع و بشردوست و متولد آپسالا است. شهرت او به دلیل ایجاد چند نرم افزار کاربردی در اینترنت از جمله اسکایپ (Skype) و کازا (Kazaa) با همکاری جانوس فریس (Janus Friis) دانمارکی، است. این دو اخیراً مؤسسه ی سرمایه گذاری اتومیکو (Atomico) را در لندن تأسیس کرده اند که با حضور در پروژه های بیش از سی شرکت در دنیا، که نوآوری هایی در زمینه ی تکنولوژی داشته اند تبدیل به یکی از بزرگ ترین و فعال ترین شرکت ها در این زمینه شده است.

۲۴- هنریک ادوارد لارسون (Henrik Edward Larsson) (۱۹۷۱)

فوتبالیست و متولد هلسینبرگ (Helsingborg) است. او علاوه بر بازی در تیم های داخلی، در تیم های بارسلونا و منچستر یونایتد نیز بازی کرده است و در مجموع ۱۰۶ بازی خود، ۳۷ گل به ثمر رسانده است. لارسون در سال های ۲۰۰۸ تا ۲۰۰۹، کاپیتان تیم ملی فوتبال سوئد بود.

۲۵ - پیتر ماتیاس فوفا فورسبرگ (Peter Forsberg) (۱۹۷۳)

بازیکن حرفه‌ای هاکی روی یخ و متولد ارنسکولدسویک (Örnköldsvik) است که هم اکنون در تیم مودو هاکی (Modo Hockey) در الیتسرین (Elitserien) بازی می‌کند؛ نوزده سال سابقه‌ی ورزشی دارد که سیزده سال آن را در لیگ ملی هاکی بوده و در این مدت، دو مدال استنلی (Stanley Cups) کسب کرده است. او برنده‌ی دو مسابقه‌ی قهرمانی جهان نیز شده و دو مدال طلای المپیک هاکی را به دست آورده است.

۲۶ - اما ایگلستروم (Emma Igelstrom) (۱۹۸۰)

شناگر سابق و متخصص شنای پروانه و دارنده‌ی رکورد اروپا که متولد کارلسهام (Karlshamn) است. او در مسابقات قهرمانی جهان در سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۲، چهار مدال طلا و یک برنز کسب کرده است و در رقابت‌های قهرمانی اروپا در همین سال‌ها موفق به کسب سه مدال طلا، یک نقره و یک برنز شده است.

۲۷ - آنجا سوفیا تس پارسون (Anja Sofia Tess Pärson) (۱۹۸۱)

اسکی‌باز متولد اوما (Umeå) که برنده‌ی ۴۱ مسابقه جام جهانی اسکی است و در سال‌های ۲۰۰۱ تا ۲۰۰۷، هفت مدال طلای جهانی دریافت کرده است.

۲۸ - زلاتان ابراهیموویچ (Zlatan Ibrahimović) (۱۹۸۱)

فوتبالیست معروف و متولد شهر مالمو که در حال حاضر در باشگاه آث-میلان ایتالیا بازی می‌کند. او در سن شش سالگی، فوتبال را شروع کرد و اولین تیم باشگاهی وی، مالمو اف (Malmö FF) بود و پس از آن در باشگاه‌های آژاکس (Ajax)، یوونتوس (Juventus) و انترناسیونال میلان (Internazionale) بازی کرد تا سال ۲۰۰۹ به

بارسلونا و در سال ۲۰۱۰ به میلان پیوست. در سال ۲۰۰۷، او به عنوان بهترین بازیکن سال سوئد انتخاب شد و توپ طلایی را دریافت کرد.

دانشمندان سوئدی برنده جایزه نوبل

سال	رشته	نام و نام خانوادگی	ردیف
۲۰۰۰	فیزیولوژی و پزشکی	آروید کارلسون (Arvid Carlsson)	۱
۱۹۸۲	صلح	آلوا میردال (Alva Myrdal)	۲
۱۹۸۲	فیزیولوژی و پزشکی	سئون برگستروم (Sune Bergström)	۳
۱۹۸۲	فیزیولوژی و پزشکی	بنگت. آی. ساموئلسون (Bengt I. Samuelsson)	۴
۱۹۸۱	فیزیک	کای سیجبان (Kai Siegbahn)	۵
۱۹۸۱	فیزیولوژی و پزشکی	تورستن ویزل (Torsten Wiesel)	۶
۱۹۷۷	اقتصاد	برتلی اولین (Bertil Ohlin)	۷
۱۹۷۴	ادبیات	هری مارتینسون (Harry Martinson)	۸
۱۹۷۴	ادبیات	ایویند جانسون (Eyvind Johnson)	۹
۱۹۷۴	اقتصاد	گونار میردال (Gunnar Myrdal)	۱۰
۱۹۷۰	فیزیولوژی و پزشکی	اولف وون اولر (Ulf von Euler)	۱۱
۱۹۷۰	فیزیک	هانس آلفون (Hannes Alfvén)	۱۲
۱۹۶۷	فیزیولوژی و پزشکی	راگنار گرانیت (Ragnar Granit)	۱۳
۱۹۶۶	ادبیات	نلی ساچز (Nelly Sachs)	۱۴
۱۹۶۱	صلح	داگ هامارسک جولد (Dag Hammarskjöld)	۱۵

سال	رشته	نام و نام خانوادگی	ردیف
۱۹۵۴	فیزیولوژی و پزشکی	آکسل هوگو تنودور تنورل (Axel Hugo Teodor Theorell)	۱۶
۱۹۵۱	ادبیات	پار لاجر کوئیست (Pär Lagerkvist)	۱۷
۱۹۴۸	شیمی	آرنِ نیسیلیوس (Arne Tiselius)	۱۸
۱۹۳۱	ادبیات	اریک اکسل کارلفلدت (Erik Axel Karlfeldt)	۱۹
۱۹۳۰	صلح	ناتان سادر بلام (Nathan Söderblom)	۲۰
۱۹۲۹	شیمی	هانس وون اولر چلپین (Hans von Euler-Chelpin)	۲۱
۱۹۲۶	شیمی	تئودور سوندبرگ (Theodor Svedberg)	۲۲
۱۹۲۴	فیزیک	کارل مان سیگبان (Karl Manne Siegbahn)	۲۳
۱۹۲۱	صلح	جالمار برانتینگ (Hjalmar Branting)	۲۴
۱۹۱۶	ادبیات	کارل گوستاو ورنر وون هیدنستام (Carl Gustaf Verner von Heidenstam)	۲۵
۱۹۱۲	فیزیک	گوستاو دالن (Gustaf Dalén)	۲۶
۱۹۱۱	فیزیولوژی و پزشکی	آلوار گالستراند (Allvar Gullstrand)	۲۷
۱۹۰۹	ادبیات	سلما لاجر لوف (Selma Lagerlöf)	۲۸
۱۹۰۸	صلح	کلاس پونتوس آرنولد سون (Klas Pontus Arnoldson)	۲۹
۱۹۰۳	شیمی	سوانتِ آرهنیوس (Svante Arrhenius)	۳۰

کلمات متداول و جملات کاربردی

سوئدی	نحوه تلفظ	فارسی	ردیف
God morgon/God natt	گومورون/گونات	صبح به خیر / شب به خیر	۱
Hej/Adjö, Hej då	هی/آیو، هی دو	سلام / خدا حافظ	۲
Nationalitet	ناشیونالیتت	ملیت	۳
Yrke	ئیرکه	شغل	۴
Pass	پاس	گذرنامه	۵
Identitetskort	ایدنتیتتس کورت	کارت شناسایی	۶
Visum	ویسوم	ویزا	۷
Inviteringsbrev	این ویتربینگس برو	دعوتنامه	۸
Land /Stad	لند/استاد	کشور / شهر	۹
Era/ Destination	ایرا/دستیناشون	مبدا / مقصد	۱۰
Avbryt/ bekräfta	آوری/بکرفتا	لغو / تایید	۱۱
Biljett	بی لیت	بلیط	۱۲
Boardingkort	بوآردینگ کُرت	کارت پرواز	۱۳
Flygnummer	فلینگنومر	شماره پرواز	۱۴
Bagage	باگاش	چمدان	۱۵
Bagage	تید/فراک	بار (کرایه حمل)	۱۶
Tullen	تولن	گمرک	۱۷
Information	اینفرماشون	اطلاعات	۱۸
Ingång/ Utgång	اینگانگ/اوتگانگ	ورودی / خروجی	۱۹
Karta	کارت	نقشه شهر / راه‌ها	۲۰
Bank/ Kontanter	بنک/کونتنتر	بانک / صندوق	۲۱
Pengar/ Kreditkort	ایکریدیت کورت	پول / کارت اعتباری	۲۲

سوئدی	نحوه تلفظ	فارسی	ردیف
Toll/ Skatt	تول / اسكات	عوارض / مالیات	۲۳
Ambassaden/ Konsulat	امباسادن / کُنسولا	سفارت / کنسولگری	۲۴
Gata	گات	خیابان	۲۵
Flygplats	فلِیگ پلاست	فرودگاه	۲۶
Järnvägsstation	یرن وِگس استاشونن	ایستگاه قطار	۲۷
Metro station	تونل بان استاشونن	ایستگاه مترو	۲۸
Taxi stativ	تاکسی استاشونن	ایستگاه تاکسی	۲۹
Busshållplats	بوس هول پلتسن	ایستگاه اتوبوس	۳۰
Båt/ Ship	بوت / شپ	قایق / کشتی	۳۱
Biljettpris	بیل بتریس	کرایه	۳۲
Fara	فارا	خطر	۳۳
Historiska sevärdheter	هیستوریسکا سیواهرتر	جاهای دیدنی تاریخی	۳۴
Resebyån	رِسه بی رون	آژانس مسافرتی	۳۵
Moské	مُسک	مسجد	۳۶
Hotell	هوتل	هتل	۳۷
Anmälningsblankett	آنمانینگس بلاکت	فرم ثبت نام	۳۸
Namn-teckning	نام نکینگ	امضا	۳۹
Toalett	توت استل	دست شویی	۴۰
Telefon	تلفن	تلفن	۴۱
Shopping center	اُهوینگ ستر	مرکز خرید	۴۲
Varuhus	وارو هوس	فروشگاه	۴۳
Försäljning/ Rabatt	آکیون / رابا	حراج / تخفیف	۴۴
Billig / dyr	بیلیگ / دیر	ارزان / گران	۴۵
GÅVA	گُوا	هدیه	۴۶
Restaurang	رِستورانگ	رستوران	۴۷

سوئدی	نحوه تلفظ	فارسی	ردیف
Hungrig / törstig	هُونگَرِیک / توشْتِیک	گرسنه / تشنه	۴۸
/Vägvisare	وگ وِساره	راهنما / مترجم	۴۹
Frukost	فروکوست	صبحانه	۵۰
Middag	میداگ	شام	۵۱
Meny	مِنین	لیست غذا	۵۲
Bröd	برد	نان	۵۳
Vatten	واتن	آب / نوشابه	۵۴
smörgås	اسمرگو	ساندویچ	۵۵
Fisk	فیس	ماهی	۵۶
Nötkött	نوتکو	گوشت گاو	۵۷
Lammkött	لام شت	گوشت بره	۵۸
RÄKNING	رکتو	صورت حساب	۵۹
BELÖNING	بلوای	انعام	۶۰
POLIS	پولیس	پلیس	۶۱
Hjälp/ klagomål	هیپ / کلاگومول	کمک / شکایت	۶۲
Problem/ Olycka	پروبلیم / اولیکا	مشکل / اتفاق	۶۳
Sjukhus	شوک هوس	بیمارستان	۶۴
Läkare	لکار	دکتر	۶۵
Apotek	اپوتک	داروخانه	۶۶
Medicin	لکمیدل	دارو	۶۷
Patient	پاتینت	بیمار	۶۸
Datum/ Tid	داتوم / تید	تاریخ / ساعت	۶۹
I går/I dag/I morgon	نی گورانی / داگ / نی مورون	دیروز / امروز / فردا	۷۰
Söndag	سون داگ	یکشنبه	۷۱

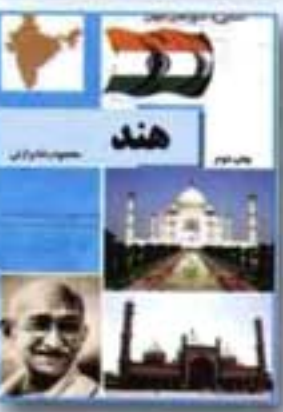
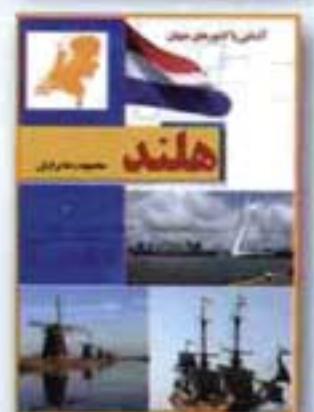
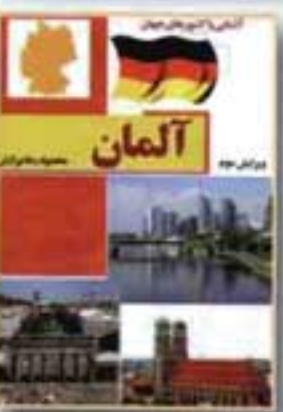
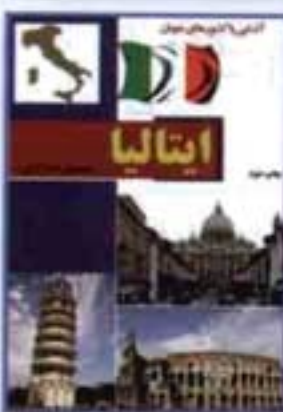
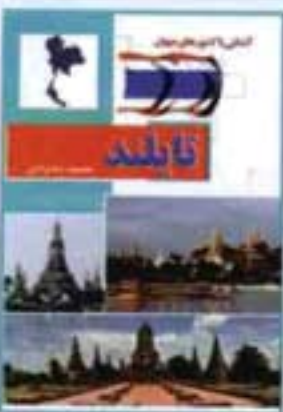
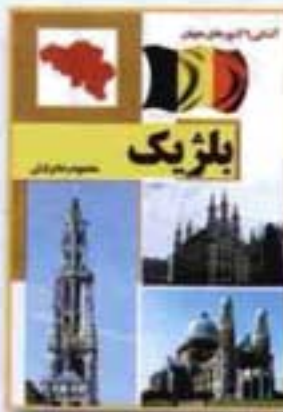
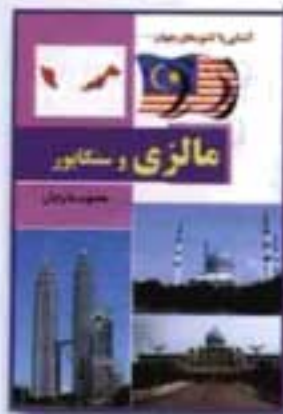
سوئدی	نحوه تلفظ	فارسی	ردیف
Måndag	مون داگ	دوشنبه	۷۲
Tisdag	تیس داگ	سه شنبه	۷۳
Onsdag	اُنس داگ	چهارشنبه	۷۴
Torsdag	تورش داگ	پنجشنبه	۷۵
Fredag	فرداگ	جمعه	۷۶
Lördag	لورداگ	شنبه	۷۷
Vår	وَر	بهار	۷۸
Sommar	سومار	تابستان	۷۹
Höst	هوست	پاییز	۸۰
Vinter	ویتر	زمستان	۸۱
Noll	نُل	صفر	۸۲
En, Ett	ان، ات	یک	۸۳
Två	توؤ	دو	۸۴
Tre	تِر	سه	۸۵
Fyra	فیرا	چهار	۸۶
Fem	فِم	پنج	۸۷
Sex	سِکس	شش	۸۸
Sju	سُو	هفت	۸۹
ttåå	اُتا	هشت	۹۰
Nio	نیو	نه	۹۱
Tio	تیو	ده	۹۲
Vänster/ Höger/ Rakt	ونستر/ هوگر/ راکت	چپ / راست / مستقیم	۹۳
Tillbaka/ Front	تیلباک/ فرون	عقب / جلو	۹۴
Nära/ långt	نِرا/ لَنگ	نزدیک / دور	۹۵
Stor/liten	استور/ لیتن	بزرگ / کوچک	۹۶

سوئدی	نحوه تلفظ	فارسی	ردیف
Fatal/ Många	فوتال / موگ	کم / زیاد	۹۷
Bra / dålig	برا / دولیگ	خوب / بد	۹۸
Öppet/ Nära	اُپن / نرا	باز / بسته	۹۹
förkylning/sval /het/varm	سو کالت / کالت پورمت سو وورمت	خیلی سرد / سرد / گرم / داغ	۱۰۰
Full/tom	فول / توم	پر / خالی	۱۰۱
Försenad/tidig	فرشنا / تیدی	دیر / زود	۱۰۲
Tung/ Light	تُن / لیخ	سبک / سنگین	۱۰۳
Norr/ Söder	نور / سدر	شمال / جنوب	۱۰۴
Öst/ Väst	اُست / وُست	شرق / غرب	۱۰۵
Sammanfattning/ långsam	سامن فاتنینگ / لَنگسام	تند / کند	۱۰۶
Upp/ ner	اُپ / نیر	بالا / پایین	۱۰۷
Offentliga/ Privat	اُفتلی / پریوا	عمومی / خصوصی	۱۰۸
Dam / herre	دام / هر	خانم / آقا	۱۰۹
Far / mor	فار / مور	پدر / مادر	۱۱۰
Syster/bror	سیستر / برور	خواهر / برادر	۱۱۱
Dotter/ Son	دوتر / سون	دختر / پسر	۱۱۲
Man, make/hustru	مین / هوستر	شوهر / زن	۱۱۳
Fru	فرو	همسر	۱۱۴
Kollega	کُلگا	همکار	۱۱۵
Körkort	شِرکُر	گواهینامه رانندگی	۱۱۶
Flygplan	فلیگ پلان	هواپیما	۱۱۷
Shop	اِسهُپ	مغازه	۱۱۸
Post	پُست	پست	۱۱۹

سوئدی	نحوه تلفظ	فارسی	ردیف
Vad heter du?	وا هیتِر دُو	اسم شما چیست؟	۱
Jag heter ...	یا هیتِر	اسم من ... است	۲
Det var roligt att träffas.	د وار رولگیت اُ تر فاس	از آشنایی با شما خوشوقتم	۳
Hur mår du?	هور مُور دو؟	حال شما چطور است؟	۴
var är du ifrån?	وار آر دو ایفرُن	اهل کجا هستید؟	۵
Jag kommer från	یان کُمیر فرو	من اهل ... هستم	۶
Hur gammal är du?	هور گمال ا دُو	چند سال دارید؟	۷
Jag är ... år.	یا ا ... اُور	من ... سال دارم	۸
Jag förstår inte.	یا فوشتور اینته -	متوجه نمی شوم	۹
Jag kan inte förstår engelska	یا فوشتور اینته؟	من انگلیسی نمی فهمم	۱۰
Hur mycket kostar det?	هور میکه کوستار د؟	قیمت آن چقدر است؟	۱۱
Hur mycket måste jag betala?	هور میکت موسته یا بی تالا؟	چقدر باید پردازم؟	۱۲
Rakt fram.	راکت فرام	مستقیم به جلو	۱۳
Jag förlorade.	یان فرلورلد	من ... گم کرده ام.	۱۴
Jag är förlorad	یان آر فرلوراد	من گم شده ام.	۱۵
Det är brutet	دی ا بروتا	خراب است ...	۱۶
Hur säger man det på engelska?	هور سِگر مان دِت پو انگلسکا	به این در انگلیسی چه می گویند؟	۱۷
Var ligger det ?	وار لیگر د؟	کجاست؟	۱۸
När ?	نر	چه وقت؟	۱۹
Har ni ett ledigt rum?	هار نی ات روم لِدیگ؟	آیا اتاق خالی دارید؟	۲۰
Vad kostar rummet per dag?	وا کوستار رومِت پِر دا؟	اجاره اتاق روزی چقدر است؟	۲۱

سوئدی	نحوه تلفظ	فارسی	ردیف
Vill du fyller i detta formulär?	ویل دو فیلر ای دتا فرمولر	آیا ممکن است این فرم را پر کنید	۲۲
Vad är växelkurserna?	وا آر وکسل کشرنا	نرخ تبدیل چقدر است؟	۲۳
Var kan jag växla utländska pengar?	وار کین یا وکسلا اُتلندسکا پنگار؟	کجا می توانم ارزم را تبدیل کنم؟	۲۴
Jag har kommit för handel/ att studera/resor	یاگ هر کُمیت فر/ هَندل/ اُستودرا/ ریزر	من برای تجارت/ تحصیل/ تعطیلات آمده ام	۲۵
Skulle ni vilja visa oss de viktigaste sevärdheterna.	اِسکوله نی ویلیا ویسا اُوس دُم ویکتیگاسته سه وردهیتِرنَا	لطفا مهمترین مکانهای دیدنی را به ما نشان دهید.	۲۶
Hur kan jag gå till...	هور کان یاگ گُئیل	چطور میتوانم به ... بروم؟	۲۷
Hur mycket är klockan?	هور میکت ار کلوکان؟	ساعت چند است؟	۲۸
Var snäll och hjälp mig	وار اسنل اُیلپ می	الطفا کمکم کنید	۲۹
Vad betyder det här ordet?	وا به تیدر دِ هر اوردِت؟	این به چه معنی است؟	۳۰
Jag vill ha lite förändring	یاگ ویل ها لیتِ فراندِرنِگ	من قدری پول خرد می خواهم	۳۱
Var snäll och skaffa en taxi åt mig?	وار اسنل اُاسکافا ان تاکسی اُت می؟	لطفا یک تاکسی برایم بگیرید	۳۲
Var snäll och stanna här.	وار اسنل اُاستنا هر	لطفا همینجا توقف کنید	۳۳
Ursäkta mig	اُشکتا می	معذرت میخوام	۳۴
Var	وار	لطفا	۳۵
Tyvärr/Förlåt	تی ور/فور لوت	متأسفانه / ببخشید	۳۶
Tack	تک	متشکرم	۳۷

Introduction to World Countries

Sweden

By: Mahmoud Reza Barazesh

ISBN 978-964-2839-47-6

9 789642 839476